

Lei 6,–

I. Mocanu • ACTIUNEA „TROIA"

1977

Editura Dacia

I. MOCANU

Acţiunea „Troia"

SCORPIONUL

Coperta de IOAN HORVAT BUGNARIU

I. MOCANU

ACȚIUNEA „TROIA”

EDITURA DACIA
CLUJ-NAPOCA 1977

Personajele și faptele din această carte sînt în întregime rodul imaginației autorului

1

Totul începuse la Viena, în mai 1969, într-o seară caldă ce prevestea apropierea verii. Pe Ring, pe Kärntner Strasse sau pe străzile mai depărtate de centru, lumina vitrinelor contura siluetele oamenilor ieşiţi să se plimbe, sau aflaţi în drum spre cafeneaua obişnuită unde, cu o pereche de crenvurşti şi o sticlă de bere, se putea cina acceptabil. Prin Grinzingul invadat de pădurea ce cobora pe furiş pantele Kahlenbergului, încercînd să se strecoare în oraş, muzicanţii îşi acordau viorile cu care aveau să legene în ritmuri de vals perechile înlănţuite, iar în Prater se aprinseseră luminile roţii mari şi ale nenumăratelor pavilioane. Era ora cînd vienezii se abandonau mult cîntatei *Gemütlichkeit*, atmosfera de veselă desfătare a oraşului lor de totdeauna care supravieţuise prăbuşirii imperiului, coşmarului hitlerist şi anilor întunecaţi ai războiului rece.

Aceste încercări lăsaseră însă urme; amintirea recentei perioade postbelice, cînd Viena devenise, în pofida vocaţiei sale paşnice, „oraş de front" al serviciilor de spionaj străine, îi tulbura şi îi supăra pe vienezi. Îi supăra mai ales faptul că, după tratatul din 1955 care proclama neutralitatea ţării, anumite organizaţii clandestine abuzau în continuare de tradiţionala ospitalitate a Vienei, urzind de aici activităţi ostile unor ţări cu care Austria era în bune relaţii. Spre deosebire de trecut, aceste organizaţii

se străduiau acum să-și acopere cît mai bine existența sub firmele unor întreprinderi comerciale, agenții particulare de știri, societăți culturale și filantropice, institute de studii și altele de același gen.

În seara aceea, Leopold Goldschmidt, Leo pentru prieteni și colegii de branșă, se grăbea către sediul unei asemenea instituții printre directorii căreia se număra. Înalt, cu umerii ușor aduși în față, cu o conformație atletică în flagrantă contradicție cu vîrsta sa de cincizeci și șapte de ani, omul trecu pe sub bolțile masive și prin curtea palatului Hofburg, traversă Ringul și coborî rapid trotuarul stîng al străzii Mariahilfer. Ajuns în dreptul magazinelor universale „Herzmansky" și „Gerngross", se opri cîteva secunde în fața unei vitrine cu pălării și articole de galanterie bărbătească și, după ce examină discret împrejurimile, se strecură printr-o intrare modestă în holul principal al unei clădiri cu șase etaje. Leo ignoră liftul, aranjat anume să nu se oprească la etajul trei, și ajunse pe scară în fața singurei uși ce permitea accesul în sediul întreprinderii. Apăsînd pe butonul soneriei montat deasupra instalației fonice care dădea celor din interior posibilitatea să discute cu vizitatorii înainte de a le deschide, el înregistră distrat textul inscripției de pe ușă: „Ostagrara — societate pentru comerțul cu cereale" și se gîndi că acest „comerț" îi răpise peste treizeci și cinci de ani din viață, expunîndu-l unor riscuri adesea necompensate de satisfacții corespunzătoare. Crîmpeiul de gînd apărut, nici el nu știa cum, fu repede retezat de scrîșnetul cheii răsucite în broască. Ușa se deschise pînă la limita permisă de lanțul de siguranță, dînd posibilitatea lui Johann,

un vlăjgan cu gabarit de luptător ce îndemna la prudență, să-l examineze și să-l recunoască.

— Haide, Johann, ce dracu'! Sînt eu, Leo. Ce mă tot scrutezi așa de fiecare dată?

— Bună seara, Herr Direktor. Nu vă supărați, dar acestea sînt ordinele lui Herr Mayer. Nu fac excepție nici cu el, se îngîmfă prostește namila.

Leo remarcă surprins că, în ciuda întunericului ce se lăsase de-a binelea, toate luminile de pe etaj erau stinse iar birourile firmei „Ostagrara" păreau a fi fost părăsite de funcționari.

— Dar ce, nu-i nimeni aici? întrebă el pe Johann. Mi-au trimis vorbă să vin la șapte și jumătate. E drept, am cam întîrziat.

— Herr Generaldirektor Mayer și Herr Direktor Deppner vă așteaptă.

Intrînd în biroul lui Mayer, luminat destul de bine de firmele marilor magazine aflate peste drum, Goldschmidt își găsi asociații discutînd animat în fața unei scrumiere pline cu resturi de trabuc și a unei sticle de whisky. Rămas captiv îndărătul ferestrelor, fumul gros vicia atmosfera pe care cel ce venea de afară o găsi pur și simplu irespirabilă.

— Bună seara, băieți, îi salută el pe cei doi. De ce stați pe întuneric? Deschideți măcar o fereastră să aerisiți puțin vizuina asta plină de fum!

— Salutare, Leo, răspunse unul din interpelați, un individ bine clădit, cu trăsături aspre și cu părul tuns perie. Lumină avem mai multă decît ne trebuie, iar în ce privește fereastra . . . cu liniștea care se instalează pe aici seara, un captor parabolic de sunete ar putea face minuni. Ori ai uitat că toată

pasărea pe limba ei piere? Dealtfel excesul de fum ţi se cam datorește; ești în întîrziere.

— Habar n-aveam ce comori de înţelepciune populară zac în tine, Ludwig, ripostă Leo. În ce privește întîrzierea, n-am avut ce face. M-ai anunţat despre această întîlnire după ce îmi aransajem discuţia cu tipul care s-a întors ieri de la Mediaș. Afacerile înainte de toate. Și, la urma urmei, de ce n-aţi așteptat pînă mîine? S-a prăbușit cumva preţul porumbului?

— Lasă prostiile, Leo, spuse împăciuitor Ludwig Mayer. Știi bine că „Ostagrara“ nu dispune nici măcar de o pungă cu floricele. M-am întîlnit azi-dimineaţă cu șeful reprezentanţei noastre generale, Josef Sturmmer. Trebuia să discutăm cît mai urgent comunicările acestuia și, mai ales, la adăpost de privirile salariaţilor noștri. De aici propunerea de a ne vedea la ora aceasta.

— În regulă, Ludwig. Dă-i drumul, interveni Stephan Deppner, cel de-al treilea participant la colocviu, a cărui voce răgușită trăda un început de bronșită tabagică.

— Ei bine, întrevederea a început sub cele mai favorabile auspicii. Sturmmer venea direct din Centrală și mi-a comunicat că șefii cei mari au fost lăudaţi la reuniunea de la Bruxelles a Înaltului Comandament. Cică singură organizaţia noastră a ajuns să furnizeze șaptezeci la sută din informaţiile exploatate de N.A.T.O. Pe urmă, Sturmmer mi-a confirmat primirea raportului nostru pe aprilie și mi-a spus că atît acesta cît și informaţiile trimise separat au fost bine apreciate. Ca urmare, toate cheltu-

ielile pe luna trecută cît și salariile pe mai ne vor fi virate mîine în contul de la „Kommerzbank".

— Foarte frumos, îl întrerupse Leo arțăgos. Numai că astea mi s-ar fi părut la fel de interesante și mîine.

— Mda... Am citit eu despre unul care nu voia să fie deranjat pentru veștile proaste. În vremea noastră însă, acest deziderat a devenit irealizabil.

— Vești proaste? ciuli Leo urechile. Care vești proaste?

— Ai să vezi! După ce m-a asigurat că în privința banilor stăm bine, Sturmmer a schimbat puțin tonul spunîndu-mi că, de fapt, activitatea desfășurată în prezent de filiala noastră nu satisface întru totul exigențele Direcției Generale și, mai ales, ale marilor patroni de la Bruxelles. Informațiile pe care le colectăm de la unii care călătoresc în România și chiar materialele obținute în timpul deplasărilor noastre acolo sînt bune doar pentru întocmirea rapoartelor periodice. Înaltul Comandament are însă nevoie de date secrete cu valoare strategică, utile mai ales pentru ceea ce se cheamă situația serioasă, „E-Fall"...

— Ce-i tot dau zor strategii ăia de operetă cu situația lor serioasă? În Europa lumea este preocupată astăzi de securitatea colectivă. Se duc tratative pentru normalizarea relațiilor cu polonezii și pentru reluarea relațiilor dintre Republica Federală Germania și celelalte state din est, inclusiv Germania Răsăriteană. Se discută despre dezarmare, despre comerț, mă rog, orice în afară de „E-Fall" pe care nici un om politic cît de cît serios n-ar îndrăzni să-l evoce în fața alegătorilor săi. Pînă și americanii

s-au săturat de război. Le-a ajuns Vietnamul. Numai ăstora de la Bruxelles le-au rămas ceasurile în urmă, dacă nu cumva le-au stat de tot.

Ludwig Mayer își privi amuzat asociatul care tăcuse, istovit parcă de însuflețirea cu care vorbise. Un zîmbet ironic îi destinse pentru o clipă trăsăturile aspre și privirea de lup:

— Noroc că sîntem între noi și că ne cunoaștem de o viață, mă Leo. Dacă te-ar fi auzit vreunul din șefi, ar fi putut să jure că ai capitulat în fața comuniștilor, devenindu-le tovarăș de drum. Și atunci, n-aș mai fi dat doi bani pe pielea ta. Dacă ne-am potrivi spuselor tale, am putea crede că stocurile de rachete și arme nucleare au fost distruse, că trupele ce stau față în față de-a curmezișul Europei s-au retras între granițele lor, că războiul din Orientul Apropiat a devenit doar o amintire. Numai că mai sîntem și din ăștia care nu vrem să facem pace cu comuniștii. Așa că, N.A.T.O. rămîne N.A.T.O., comuniștii rămîn dușmanii noștri iar situația serioasă rămîne și ea întru totul posibilă. Și, la urma urmei, n-ar trebui să uiți că sîntem plătiți pentru a executa ordine și nu pentru a filozofa despre perspectivele păcii universale.

— Ai dreptate, Ludwig, recunoscu Leo. Adevărul este că de cînd tot combatem comunismul, am mai obosit și eu. Uite, nu mai departe de astăzi, am alergat prin tot orașul ca un ogar. Care sînt ordinele de sus?

— Direcția Generală ne cere să acționăm cu toate mijloacele pentru a introduce un agent în România. Aceasta implică, desigur, construirea unei căi sigure de trecere și a mijloacelor de legătură cu omul im-

plantat. Odată în interior, agentul va trebui să se legalizeze şi apoi, sub acoperirea realizată, să recruteze surse care să furnizeze date referitoare la planurile şi capacitatea de apărare a ţării.

— Ce să spun, foarte modeşti şefii noştri din Direcţia Generală. Au uitat se vede eşecurile din '50 — '55. Ori îşi închipuie, poate, că astăzi riscul este mai mic. Este adevărat că acum se călătoreşte uşor în România, dar pentru a rămîne nereperat în interior, nu poţi trece graniţa ca turist, ci clandestin. Unul care ar intra în ţară în mod legal, cu paşaport, dispărînd apoi pur şi simplu în interior, s-ar expune unor riscuri cel puţin la fel de mari ca un agent paraşutat. Unde găsim omul dispus să înfrunte securitatea română la ea acasă? Eu zic să facem pe proştii o vreme şi să lucrăm ca şi pînă acum. Doar nu ne merge chiar atît de rău, încheie Goldschmidt.

— Iar te pripeşti, Leo, interveni în discuţie Deppner care tăcuse pînă atunci. O ducem noi bine, dar binele acesta depinde de Direcţia Generală. Dacă şefii vor băga de seamă că-i ducem cu vorba, se vor supăra pe noi. S-ar putea chiar să ne desfacă contractul. Şi atunci din ce vom mai trăi bine? Poate din comerţul cu cereale? Ai uitat că anul trecut abia am reuşit să încheiem patru afaceri, şi acelea în pierdere, bune doar să ne justifice ca firmă?

— Steff are dreptate, încuviinţă Mayer. Eu unul cred că n-ar trebui să luăm lucrurile în tragic înainte de a încerca să facem ceva. Vom reuşi, desigur, să găsim unu-doi amatori de riscuri şi aventură în schimbul unor recompense corespunzătoare. În ce priveşte introducerea în România, aici trebuie să fim de acord cu tine, Leo. Nu putem trimite oameni

pe căi legale, făcîndu-i să dispară după aceea. Asta lasă urme: semnalmente, fotografie ... Va trebui să-i introducem clandestin, iar calea pe care o vom construi pentru această operaţie va trebui să poată fi folosită măcar o vreme şi pentru menţinerea legăturii. Există, desigur, unele posibilităţi în acest sens, iar sarcina noastră este să o găsim pe cea mai bună. Sturmmer mi-a dat dezlegare să consultăm şi la nevoie să folosim posibilităţile de care dispun colegii de la reprezentanţa locală „Ceres“ din Linz.

— Mai lasă-i dracului pe cei din Linz, sări din nou Leo căruia nu-i revenise buna dispoziţie. Nişte palavragii! Orice copil îţi spune că cei care lucrează la „Cers“ sînt „luptători împotriva comunismului“. Vînzătorul de ziare din colţul străzii îl salută pe Kalmann cu „bună ziua, domnule maior“. Unde mai pui că toată ziua se învîrte pe acolo faimosul colonel Ben de la „Europa liberă“ despre care ştie toată lumea că este spion american. Dacă ne vom amesteca cu cei de la „Ceres“ şi vom suferi un eşec, nici măcar nu ne vom putea da seama de unde ne-a lovit nenorocirea.

— Bine, Leo, acceptă împăciuitor Mayer. Dacă o eventuală colaborare cu cei de la „Ceres“ ţi se pare inacceptabilă, vom renunţa la ea. Cu atît mai mult cu cît tu te vei ocupa de construirea căii pentru introducerea agentului în România.

Leopold Goldschmidt se gîndi că sforarul de Mayer se aranjase ca de obicei să rămînă cu gloria şi onorurile, lăsînd altora riscurile şi consecinţele unui eventual eşec. Tot aşa fusese şi în timpul războiului cînd el, Goldschmidt, conducea în Timişoara o reţea a S.D-ului iar Mayer era *Kreisleiter*, şef al orga-

nizației partidului nazist într-un județ din Transilvania. Cît privește pe Deppner, acesta nici nu văzuse măcar România și nu știa o boabă românește. Leo era sigur că individul, fost căpitan în *Forschungsamt*, serviciul de informații al aviației hitleriste, fusese trimis mai degrabă să-i supravegheze decît pentru a-i ajuta. Întrebă totuși fără convingere:

— De ce eu și nu unul din oamenii noștri de teren? Hotărîsem doar să nu ne amestecăm direct în asemena treburi . . .

— S-a apreciat că acțiunea este prea importantă pentru a fi încredințată subalternilor. Ordinul primit specifică expres ca problema să fie luată nemijlocit în lucru de noi trei, iar dacă vom avea nevoie de sprijin să ne adresăm lui Sturmmer și Direcției Generale. Instrucțiunile nu trebuie cunoscute mai jos. Și mai este ceva — adăugă Mayer zîmbind: Pentru această acțiune ne vor fi puse la dispoziție fonduri speciale. Cred că sînteți de acord cu mine ca existența acestor fonduri și cheltuielile ce vor fi făcute din ele să rămînă necunoscute celorlalți.

— Ei da, cu asta nu pot să nu fiu de acord. Dar voi ce veți face? Văd că treaba a rămas doar pe mine.

— Exagerezi, Leo dragă. Uiți că pe calea construită de tine va trebui să trimitem un om în România? Steff va găsi omul și se va ocupa de pregătirea lui. În ce mă privește, eu îmi voi păstra mîinile libere pentru a putea interveni la nevoie fie în ajutorul tău, fie în ajutorul lui. Ei, ce zici?

— Ce să zic . . . Ordinul e ordin. Lasă-mi cîteva zile pentru a-mi contacta indicatorii. Pe urmă, mai vorbim noi . . .

— Oricum, te rog să nu amesteci în această treabă cetăţeni austrieci. Un eventual eşec ne-ar pune pe cap nu numai autorităţile române, dar şi pe cele de aici.

— Mă gîndisem şi eu la asta. Nu te teme, nu voi apela la austrieci. Să sperăm că pînă la urmă vom ieşi la liman.

— Să te audă cel de sus, Leo! Ei, ce spuneţi, putem pleca? Dacă nu aveţi nimic mai bun de făcut, vă invit la o friptură şi la un pahar de vin „Csardasfürstin"*.

— Ba, eu mă duc să mă culc. V-am spus doar că am alergat toată ziua ca un ogar, se scuză Leo.

— Pe mine mă aşteaptă soţia cu masa, spuse Deppner, singurul membru căsătorit al trioului. La revedere!

— La revedere, băieţi! Pe mîine!

2

Dacă în dimineaţa aceea, în loc să se plimbe agale pe Graben, Gheorghe Murgu s-ar fi aflat la Turnu Severin, cei care i-ar fi încrucișat calea s-ar fi lămurit fără prea multă bătaie de cap cu ce fel de pasăre au de a face. Dincolo de Porţile de Fier există o singură categorie de oameni în stare să poarte, într-o zi însorită ca aceea, o șapcă neagră de

---

* „Prinţesa Ceardaşului", cunoscut local de noapte din Viena.

postav ornată cu o ancoră aurie: cei din comuna Hinova, şlepari din tată în fiu, mîndri nevoie mare de meseria lor. Dar Murgu nu se afla la Turnu Severin şi, judecînd după aparenţe, nici unul din oamenii ce treceau grăbiţi pe lîngă el nu avea habar de obiceiurile şleparilor din Hinova. Dealtfel, nici Murgu nu făcea nimic de natură să le atragă atenţia; pierdea pur şi simplu timpul, aşteptînd deschiderea unei dughene aflată undeva pe aproape, unde spera să poată cumpăra un ceas cu cuarţ pentru fiul său, premiant şi în acest an la liceul din Turnu Severin. Iar pentru a face aşteptarea mai uşoară, contempla cu o privire distrată vitrinele magazinelor aliniate de-a lungul Grabenului, de o parte şi de alta a monumentului ridicat în memoria vienezilor ce pieriseră de ciumă cu cîteva secole mai înainte.

Lipsa de interes pentru vitrinele luxoase, pline de podoabe şi confecţii, era cu totul de înţeles la unul ca Murgu; vlăstar la a treia generaţie a unui neam de navigatori ce vînturaseră apele Dunării între Regensburg şi Marea Neagră timp de peste opt decenii, el ştia că magazinele frumoase de pe Kärntner Strasse şi Graben sînt pentru cei cu bani mulţi. Suma modestă economisită din diurna sa de navigator timp de mai multe luni n-ar fi putut să acopere nici jumătatea preţului afişat lîngă ceasul cu cuarţ din vitrina care îi reflecta chipul, şi atunci . . .

Atunci, pentru şleparii de toate naţiile, există la Viena o adevărată reţea de prăvălii şi dughene, majoritatea adăpostite prin ganguri, care desfac, la preţuri pe măsura pungii clienţilor, mărfuri de origine dubioasă, mai cinstit spus, de contrabandă. În aceste dughene, în care te poţi înţelege cu negusto-

rul în oricare din limbile vorbite de-a lungul Dunării, găseşti tot ce-ţi trebuie şi ce nu-ţi trebuie: ţigări, stofe, confecţii, alimente, băuturi şi chiar bijuterii. Natural, fiecare prăvălioară este înregistrată cu acte în regulă la Registrul de comerţ al oraşului şi are la intrare o firmă de dimensiuni modeste. Atît de modeste, încît şleparii nu se osteneau niciodată să citească ce scrie pe ea. Pentru ei prăvăliile se numesc „la rusoaica", „la Elie", „la ciungul", după numele sau porecla patronului. Sau „la Aizic", ca dugheana a cărei deschidere era pîndită în dimineaţa aceea de Murgu. Deşi întreprinderile respective miroseau de departe a fraudă şi a contrabandă, nimeni din Viena nu-şi amintea să le fi văzut vreodată închise sau controlate de fisc ori de poliţie. Se vede că şi în aceste instituţii existau oameni înţelegători cărora le plăcea să trăiască mai bine decît le îngăduia simbria şi care preferau să caute registre de casă şi evidenţe contabile prin alte locuri, unde aveau cît de cît şansa să le găsească. Căci „la Aizic", „la Elie" sau „la rusoaica" asemenea scorneli erau cu totul necunoscute, iar dacă un client ar fi pretins factură pentru marfa cumpărată, patronul ar fi luat această cerere drept o glumă colosală.

Pe la „Navrom" se cam aflase că unii din navigatori îşi făceau cumpărăturile în aceste dughene şi oamenii fuseseră sfătuiţi în cîteva rînduri să le evite. Dar... tentaţia de a obţine cît mai mult pe bani puţini era mare şi Murgu trebui să recunoască amărît că, în cazul de faţă, nici el nu părea a fi mai bun decît alţii. Avea doar şase sute de şilingi şi singurul loc unde ar fi putut cumpăra cu această sumă ceasul pentru fiul său era prăvălia lui Aizic

Leon, care tocmai se deschisese. Numai că persoana care înlăturase oblonul de la ușă nu era negustorul ci soția acestuia, Sara Aizic, o zgripțuroaică de la care era greu de scos o reducere de preț. Murgu strivi între dinți o înjurătură neaoșe, se codi o clipă, apoi se hotărî să intre. La prînz, toți navigatorii din convoiul său fuseseră convocați în port și din cauza asta nu putea să mai aștepte venirea patronului. Așa că își compuse o față cît mai prosperă și zîmbitoare și se strecură pe ușă:

— Bună dimineața, madam Aizic, și bine v-am găsit. Cum mai merg afacerile? se interesă el politicos.

— A... domnul Murgu! se miră bucuroasă madam Sara. Bine ai venit la noi în prăvălie. Nu te-am mai văzut de multă vreme. Afacerile merg cum merg, dar nu prea are lumea bani. Pe dumneata cu ce te servesc? Mi-au sosit din Italia niște cămăși de poplin cu manșetă dublă. O sută de șilingi, dar pentru dumneata las la șaptezeci și cinci... Chilipir curat...

— Mulțumesc de vorbă bună, madam Aizic, spuse Murgu încurajat de amabilitatea neașteptată a patroanei. De cămăși n-am nevoie. Mi-ar trebui un ceas din acelea cu cuarț. Unul ieftin și solid. E pentru băiatul meu.

— Am tocmai ce-ți trebuie. Garantat elvețian în cutie de oțel inoxidabil. Automat... calendar... wasserdicht... asta... impermeabil... antișoc... antimagnetic. Cureaua este de cofram. Știi, pielea aia sintetică nouă care lasă porii să respire și care nu se strică la apă. Băiatul poate să se scalde cu el în Dunăre și chiar în mare, debită pe nerăsuflate

Sara, scoţînd ceasul dintr-un sertar şi punîndu-l pe tejghea în faţa clientului.

Murgu luă ceasul, ieşi cu el la lumină în faţa uşii să-l vadă mai bine, apoi reveni:

— Mda ... Este marfa care îmi trebuie. Şi, cam cîte parale costă?

— Ştii, domnu Murgu, astea sînt încă noutăţi şi preţul e destul de mare. Ca să cîştigăm ceva la el, trebuie să-l vindem cu o mie de şilingi. Dacă ţi se pare prea mult am mai putea lăsa ceva. Eşti primul client care mi-a intrat astăzi în prăvălie şi n-aş vrea să pleci fără să ne faci saftea.

Sara Aizic se anunţa aprigă la tocmeală, dar nici Murgu, oltean get-beget, nu era un novice în materie. El zîmbi a şagă şi spuse:

— O mie de şilingi sînt bani foarte mulţi, madam Aizic. Pînă să deschizi dumneata, mă uitai puţin în vitrina bijutierului ăstuia din colţ, Gross parcă-l cheamă. La el un ceas ca ăsta costă o mie două sute de şilingi. Cu certificat de origine şi garanţie, cu factură în regulă ... Mă rog, marfă la faţă. Cred că vei rămîne cu ceasul nevîndut.

— Domnu' Murgu, răspunse demn Sara, eu am spus un preţ aşa, pentru cine întreabă. Dumneata n-ai oferit nimic pînă acum. Cît poţi să dai?

— Păi, aş da aşa ca la cinci sute de şilingi.

— Dumneata glumeşti, îl fulgeră patroana după ce răspunse în germană salutului unui nou venit în prăvălie. Dacă n-ai fi român şi dacă n-aş şti ce glumeţi sînteţi voi românii, aş sfîrşi pe loc tocmeala la o aşa propunere. Uite, trec peste asta şi spun nouă sute de şilingi. Batem palma?

— N-avem cum s-o batem, cucoană. Ca să nu mai lungim vorba, tot ce pot să ofer sînt şase sute de şilingi. Mai mult n-am. Dacă aş avea, ai mai scoate, poate, de la mine o sută, două. Dar de unde nu-i... Poate ai dumneata ceva mai ieftin, mai puţin automat, mai puţin modern?!

— Domnule Murgu, pe noi ceasul ăsta ne costă aproape opt sute de şilingi. Mai ieftin nu-l pot lăsa. Nu e nici o afacere să vinzi fără să cîştigi, dar să vinzi în pierdere e faliment curat. Dacă ai avea opt sute de şilingi, ţi l-aş da pentru a face o bucurie băiatului, pentru că eşti român. Cu şase sute nu pot şi nici nu am un ceas cu cuarţ mai ieftin. Ţi-aş putea da foarte convenabil un ceas „Doxa" obişnuit. Tot cu calendar... automat...

— Nu, madam Aizic. Numai cu cuarţ. Dacă nu se poate, nu se poate. Marfa rămîne la dumneata, banii rămîn la mine. Pe la alţii nu mai am timp să alerg. La prînz trebuie să fiu pe bord. Păcat pentru băiat...

— O secundă, domnule, se amestecă în vorbă într-o românească cu accent german bărbatul care intrase în prăvălie cu cîteva minute mai devreme. Am înţeles că pentru două sute de şilingi nu puteţi să cumpăraţi cadoul dorit de fiul dumneavoastră. Nu se poate. Eu am trăit mulţi ani în România şi iubesc copiii români. Ofer eu cei două sute de şilingi care lipsesc. Îmi veţi da înapoi mai tîrziu, cînd aveţi.

Murgu se întoarse surprins către cel ce se amestecase în vorba lui cu patroana şi îl privi atent. Era un domn îmbrăcat elegant dar sobru, cu o înfăţişare distinsă accentuată de un păr alb, pieptănat

impecabil. Ochii săi albaştri priveau spre navigator plini de bunăvoinţă.

— Vă mulţumesc pentru buna dumneavoastră intenţie, domnule, dar din păcate trebuie să refuz. Nu-mi place să mă ştiu dator nici măcar la ai mei, darămite la persoane străine. Mai ales în valută...

Intervenţia individului operase însă un viraj de o sută optzeci de grade în dispoziţia Sarei Aizic:

— Dacă te garantează domnul Leo, sări ea cu gura, eu îţi dau ceasul şi cu şase sute de şilingi. Nu este nevoie să iei dumneata bani cu împrumut. Ai să-mi dai restul cînd ai să ai!

— Asta este altceva, mormăi navigatorul îndesînd ceasul în buzunar şi punînd în mîna patroanei cei şase sute de şilingi. Vă mulţumesc, domnule, — se întoarse el către Leo — şi vă asigur că la prima escală voi achita diferenţa. Acum, cu voia dumneavoastră, trebuie să plec. Portul este departe iar ora a trecut de unsprezece. La revedere şi vă mulţumesc încă o dată.

În port, Murgu află că se grăbise degeaba, deoarece plecarea se amînase pentru a doua zi dimineaţa. Cei de la „Deutscher Lloyd“ găsiseră unele defecţiuni la maşina remorcherului afectat convoiului şi îi refuzaseră autorizaţia de a naviga. Reparaţiile aveau să se termine abia seara, prea tîrziu pentru a mai putea ridica ancora. După ce ascultă cu toţi ceilalţi comunicarea făcută de funcţionarul Căpităniei portului, Murgu se închise în cabina de pe şlepul său, prînzi pe îndelete cu ce avea prin dulap, apoi se întinse pe pat să fumeze o ţigară şi să privească în voie ceasul. Acesta era într-adevăr frumos şi omul fu încîntat la gîndul bucuriei pe care o va încerca

Petrică atunci cînd i-l va prinde la mînă. Și totuși...

Deprins să muncească pentru banii cîștigați și posesor al unei solide experiențe de viață, navigatorul nu mai credea de mult în poveștile cu domni avuți care fac daruri copiilor săraci. De aceea, încă de cînd părăsise prăvălia el nu încetase să se întrebe cine naiba era domnul Leo și ce ascundea sub atitudinea sa îndatoritoare. După mai multe supoziții pe această temă, Murgu decise să se folosească de răgazul căpătat prin amînarea plecării și să încerce să capete răspunsul dînd o raită pe la dugheana lui Aizic seara, către închidere. Cu această hotărîre aruncă prin hubloul deschis mucul de țigară în apa Dunării, se întoarse pe o parte și adormi.

Cînd se trezi, constată că trecuse de șase după-amiază și, dacă nu se grăbea, pierdea orice șansă de a mai găsi pe cineva la dugheană. O luă deci imediat la drum și avu norocul să-l prindă pe Aizic chiar în colțul Grabenului, pe punctul de a se pierde în forfota de pe **Kärntner.**

— Salutare, jupîne, strigă el de departe. Ai închis deja?

— Salutare, domnu' Murgu! Da, închisesem. Dar dacă vrei să mai cumperi ceva, ne putem întoarce cîteva minute. Pentru dumneata...

— Cu ce păcatele să mai cumpăr, domnule Aizic? Am lăsat azi-dimineață în prăvălie la dumneata toți banii, ba am mai rămas și dator. Acum, că plecarea convoiului s-a amînat și am căpătat răgaz pînă mîine, m-am gîndit să mă întorc să bem aldămașul. Dacă nu dai dumneata o bere, aici în cafeneaua asta, dau eu una, din toată sărăcia!...

— Lasă că dau eu, domnu' Murgu. Doar eu sînt ăla care a vîndut. Să știi că în cazul că mai vrei să cumperi ceva, ai la mine credit. Domnul Leo a garantat pentru dumneata.

— A garantat, jupîne, și eu nici măcar nu i-am mulțumit cum se cuvine. Cine știe ce-o fi crezînd omul despre mine! Dar, fiindcă veni vorba, cine este domnul Leo ăsta? De ce s-a oferit să mă împrumute cu bani fără să mă cunoască?

Aizic, fost negustor de ață și nasturi pe Lipscani, își răsturnă trupul voluminos pe speteaza scaunului care trosni alarmant și-l privi atent pe navigator:

— Adică, dumneata vrei să spui că nu-l cunoșteai dinainte pe domnul Leo?

— Nu, domnule Aizic, răspunse Murgu, susținîndu-i liniștit privirea. L-am văzut pentru prima oară azi-dimineață la dumneata în prăvălie. Mă tot gîndesc ce-o vrea de la mine. Spunea că a locuit o vreme în România. O fi avînd rude pe acolo și caută poate o ocazie să le trimită un pachet sau o scrisoare. Deși nu avem voie, l-aș putea servi, o dată, de două ori. Nu mai mult, să nu mă bage în cine știe ce bucluc, și numai pentru familie. Te rog să i-o spui.

— Domnule, zise negustorul, ce-mi zici dumneata este foarte curios. Uite, eu eram convins, cînd mi-a povestit Sara întîmplarea, că dumneata și domnul Leo vă cunoașteți și că ați jucat așa, puțin teatru, ca să nu se bage de seamă. Dar dacă nu-l cunoști... mă rog... dacă nu-l cunoști, nu-l cunoști și gata, se posomorî el din senin. Ai să-mi dai banii cînd ai să poți. Doar nu ești dator la el, ești dator la mine; și dacă nu mi-i mai dai, am să pierd și eu la afacerea asta două sute de șilingi, și gata!

— Stai, jupîne, ce te-ai oțărît așa, dintr-o dată?! Omul a fost amabil, fără garanția lui nu-mi dădea madam Sara ceasul! Ce ți-a venit?

— Mi-a venit, așa, că domnul Leo a fost în țară un fascist. Ceva, așa ca un *laităr*, un *mahăr* ... Pe vremea aia pe mine mă păștea lagărul. Și acum, toată ziua, bună ziua, la mine în prăvălie!

— Și cam ce fel de fascist era Leo? Din ăia ca în filme, cu uniformă și zvastică? Știi, eu eram copil pe atunci și nu prea mi-i mai amintesc.

— Eu nu l-am văzut căci locuia la Timișoara, dar așa spune lumea. Era procurist la o societate de-a lor, „Hansa română". Trimiteau grîu în Germania. Și acum tot cu cereale se ocupă. E director la o firmă de aici din Viena, „Ostagrara" ... Eu îți mai zic o dată să-l lași dracului!

— Nici chiar așa, jupîne, nu se face, răspunse Murgu ștergînd cu dosul palmei spuma de bere rămasă pe buze. Cum îți spusei, omul a fost amabil. Dacă mă roagă să-i duc un pachet, să zicem lui taică-său, nu-l pot refuza.

— Mă rog, treaba dumitale, dar nu cred că are nevoie de asemenea comision. Se duce și singur în România de două-trei ori pe an. Iar despre rude nu l-am auzit niciodată vorbind.

— Ei vezi, domnule Aizic, dacă ar fi fost un fascist așa de mare nu mai îndrăznea el să calce prin țară. O fi greșit și omul și s-o fi înscris așa, cu alții; era tînăr pe vremea aceea. Noroc și să ne vedem sănătoși! De datorie să n-ai grijă, din ce voi aduna în drum spre țară și înapoi spre Viena mă voi putea achita fără greutate. Mai bem un rînd? Fac eu cinste.

— Nu, mulțumesc, domnu Murgu. Mă așteaptă Sara cu masa. Și pe urmă, la greutatea mea, nici nu e bună prea multă bere. Noroc și voiaj bun!

— Să ne vedem sănătoși!

În noaptea aceea navigatorul rămase treaz multă vreme, gîndindu-se la neorînduiala ce se adunase în viața sa. Băiatul, care împlinea în curînd cincisprezece ani, crescuse lipsit de mamă și departe de tatăl său. De aceea, dincolo de bucuria revederii, scurtele întîlniri dintre tată și fiu răscoleau în sufletul navigatorului drojdia tulbure a remușcărilor. Petre îl petrecea întotdeauna la plecare cu o privire tristă în care Murgu credea că desluşește un reproș meritat. După moartea soției, navigatorul nu făcuse nimic pentru a asigura copilului său căldura atît de necesară a unui cămin. Murgu își iubise cu patimă soția, neputîndu-se împăca mult timp cu ideea de a o înlocui cu o altă femeie. O vreme se simțise chiar bine în singurătatea monotonă a vieții de pe șlep, întreruptă cînd și cînd de popasurile făcute prin porturi. Treptat, imaginea Ioanei pălise însă, iar tinerețea navigatorului începuse să-și reclame tot mai insistent drepturile. Și cum viața de hoinar pe care o ducea nu-l putea ajuta să se recăsătorească, Murgu se gîndea tot mai des că ar trebui să debarce. Dar de fiecare dată cînd încercase să rămînă pe uscat, Dunărea îl ademenise din nou pe calea undelor ce veneau din amonte.

Așa ajunsese navigatorul să înfiripeze idila cu Frau Irma Tischler, patroana unei măcelării din Viena. Frau Tischler era pe cale să împlinească treizeci de ani și găsea tot mai greu de suportat existența stingheră și hărțuită de grijile afacerii la con-

ducerea căreia rămăsese după decesul soțului ei. Murgu îi plăcuse de la prima vedere. Nu numai pentru că era chipeș dar și pentru că întreaga sa comportare respira bunăcuviință și delicatețe, calități rar întîlnite în lumea negustorilor cu care avea în mod obișnuit de a face. La rîndul său, navigatorul se lăsase atras de femeia aceea drăguță a cărei vorbă cultivată îi dădea mai degrabă aerul unei profesoare. Dar, cînd își dăduse seama că femeia avea gînduri serioase de măritiș care vizau instalarea lui la tejgheaua măcelăriei, Murgu își rări considerabil vizitele.

Irma Tischler, care interpretă această atitudine ca un plus de preocupare pentru reputația ei, fu încîntată de seriozitatea lui Murgu și mai convinsă ca niciodată că își alesese bine viitorul soț. Legătura dintre cei doi începuse să fie cunoscută și de alți navigatori români, între care unii se și grăbiră să-l felicite pe Murgu pentru „norocul" ce dăduse peste el. Necăjit, omul încercă să-i convingă pe acești auguri de ocazie că o însurătoare la Viena, fie ea chiar cu o patroană de măcelărie, nu intra deloc în proiectele sale, că are un copil care îl așteaptă și că n-are chef să se piardă printre străini. Navigatorul se temea mai ales că povestea despre însurătoarea sa ar putea să ajungă în țară și să-i cauzeze necazuri nu numai la serviciu, dar și în relațiile cu Petrică. Iar acum, colac peste pupăză, s-a lăsat împrumutat cu bani de un tip suficient de dubios pentru a-l băga în sperieți și pe un contrabandist ca Aizic.

În zori, plimbîndu-se în sus și în jos pe punte, el își spunea că venise vremea să-și aranjeze viața atîta vreme cît acest lucru îi mai stătea în puteri . . .

Cîteva ore mai tîrziu, convoiul 031 părăsi Viena, iar cu el se îndreptă spre țară și șlepul nr. 11345 cîrmuit de Murgu.

3

Acceleratul București—Stamora Moravița frînă la peronul principal al gării Timișoara Nord la ora șapte și șapte minute, iar maiorul Irimia Matei sări de pe scara vagonului de dormit fără să aștepte oprirea garniturii. Ca unul care învățase să prețuiască fiecare clipă de odihnă, el plătise din buzunar cel de al doilea loc din cabina în care călătorise, asigurîndu-și astfel șase ore de somn pe cinste. Trezit de însoțitorul de vagon la plecarea din gara Lugoj, ofițerul se bărbierise cu îngrijire, schimbase cămașa purtată în ajun cu una curată și îmbrăcase la iuțeală costumul elegant, aranjat de cu seară pe umeraș. Acum, străbătînd cu pași mari peronul, iradia atîta prospețime și vigoare, încît era greu de crezut că omul se afla la capătul unei nopți lungi de călătorie, precedată de vreo patrusprezece ore de muncă încordată. Văzîndu-l venind, un bărbat solid ce așteptase postat la capătul peronului, îi ieși înainte cu mîinile întinse:

— Bun venit la Timișoara, Matei. Cum ai călătorit?

— Ca pe covorul fermecat, Gheorghiță, răspunse Irimia, îmbrățișîndu-și fostul coleg de școală militară. Cînd simți că te paște astenia, aranjează-ți o de-

plasare de o noapte cu vagonul de dormit. Numai gîndul că șeful nu-ți poate da nici un telefon are efecte mai tonice și mai reconfortante decît o lună de concendiu. Iar dacă la aceasta se mai adaugă și certitudinea că la capătul drumului te așteaptă un prieten bun, gata să te conducă la o patiserie unde se poate mînca bine, ai tot dreptul să te consideri un răsfățat al soartei.

— Ajunge, Flămînzilă, îl întrerupse rîzînd maiorul Gheorghe Bucur, deschizîndu-i portiera mașinii parcată în fața gării. Patiseria visurilor tale este chiar în drumul nostru, pe lîngă Piața Unirii. Vom zăbovi cîteva minute acolo, căci mi-am rezervat privilegiul de a lua micul dejun cu tine. Mi-ar fi fost dealtfel greu să o fac singur la ora cinci și jumătate, cînd m-a scos din pat telefonul lui Tenescu, încîntat să-mi poată anunța sosirea ta direct acasă. Așa pățești cînd ai prieteni în capitală. Oricum, la ora opt va trebui să fim la sediu unde ești așteptat de șeful nostru, colonelul Peter Salda, pentru a discuta despre afacerile care te aduc la noi.

În cele patruzeci și cinci de minute rămase pînă la începerea programului, Irimia și Bucur dejunară și reușiră chiar să dea o raită prin centrul orașului, încă necunoscut bucureșteanului. Fix la opt se aflau în biroul șefului inspectoratului, care îi invită să se așeze oferindu-le țigări:

— Cărui fapt, începu cu o umbră de zîmbet Salda, datorăm plăcerea vizitei unuia din colaboratorii vechiului meu tovarăș, colonelul Mătase? În acest colț de țară avem destul de rar ocazia să primim oaspeți.

— Atît tovarăşul colonel Mătase, care m-a însărcinat să vă transmit salutări, cît şi colegii mei venim cu plăcere la Timişoara. Din păcate însă, în armată toate se fac numai pe bază de ordin, ca şi în cazul de faţă, răspunse politicos maiorul Irimia. Iar ordinul care m-a mînat încoace este în legătură cu această semnalare.

Salda luă plicul alb ce i-l înmînă bucureşteanul şi îl studie atent pe ambele părţi, constatînd că fusese trimis cu zece zile înainte, prin poştă, de la oficiul central Timişoara, la Ministerul de Interne, secţia sesizări, şi că nu purta pe verso nici un indiciu privind expeditorul. În interior se afla o scrisoare, caligrafiată cu migală, cu următorul conţinut:

Tovarăşi! Mă numesc Adrian David şi sînt economist la filiala din Timişoara a Băncii Naţionale. Locuiesc împreună cu soţia mea Martha pe strada Feldioara nr. 7. Acum cinci zile, la 8 iulie 1969, a venit în vizită la noi, pentru o lună, fratele mai mare a soţiei, Alois Dreher, fost profesor de chimie la liceul german „Banatia", care a existat la Timişoara pînă la sfîrşitul războiului. Alois a plecat în Germania în anul 1944. Acum nu mai este profesor, ci lucrează la fabrica de medicamente „Bayer" din Leverkusen. Ieri Alois i-a spus soţiei mele unele lucruri pe care le-am auzit şi eu din întîmplare, şi despre care cred că ar trebui să vă informez. Vă aştept deci, la mine acasă în ziua de 23 iulie după ora 17,00, pentru a vă relata cele aflate. În ziua aceea soţia şi cumnatul meu vor face o excursie la Buziaş unde au rude. Rog să nu trimiteţi un ofiţer din Timişoara care ar putea fi recunoscut de vecini. Cu stimă, Adrian David.

— Da, spuse gînditor Salda după ce termină de citit. Dumneata, Bucur, eşti mai tînăr, dar eu mi-aduc aminte de cei de la liceul „Banatia". Majoritatea odrasle de oameni avuţi, unii din ei pătrunși pînă în măduva oaselor de fascism, ca și o parte dintre profesorii lor. Mai toţi erau în „Hitler-Jugend" şi terorizau cu orice prilej elevii celorlalte şcoli din cartierele sărace. De multe ori ne trezeam cu ei chiar pe la noi, la Reşiţa, unde încercau să ne convingă în toate chipurile de fericirea ce ne aşteaptă sub stăpînirea Reichului. Aveau argumente nu glumă: răngi, ciomege şi, pe ici pe colo, chiar cîte un pistol. Pînă într-o zi, cînd băieţi din cartierul Fabric au băgat de seamă că cei de la liceul „Banatia" se tem de cuţit ca dracul de tămîie. După aceea am putut respira mai uşor. Ei, se întoarse el către Irimia, şi voi ce aţi făcut după ce aţi primit scrisoarea? Nu era mai bine să ne comunicaţi și nouă conţinutul ei și intenţiile voastre? Am fi putut să identificăm pînă acum persoanele respective și chiar să facem unele verificări în legătură cu ele...

— Vă raportez că scrisoarea ne-a parvenit abia alaltăieri pe seară. Tovarăşul colonel Mătase s-a gîndit că timpul ce ne rămîne nu ne va permite prea multe verificări. Am stabilit totuși că un anume Alois Dreher, născut la 11 februarie 1912 în Timişoara, a intrat în ţară la 7 iulie 1969 prin punctul de frontieră Borș, cu autoturismul propriu marca „Ford Taunus" M.12 înmatriculat Z. 01469. În cererea de viză completată cu două luni înainte, Dreher a declarat că dorește să-și viziteze sora, Martha, căsătorită cu Adrian David, ambii domiciliaţi în Timişoara, strada Feldioara nr. 7.

— Oricum, e ceva mai mult decît nimic, acceptă binevoitor Salda. Pînă la prînz, dumneata Bucur vezi ce date mai poţi adăuga celor adunate de Bucureşti. Dumneata, Irimia, te instalezi la hotel şi uiţi calea spre sediu şi prietenii pe care îi ai pe aici. Dacă vei fi văzut cu noi, va fi păcat de drumul pe care l-ai bătut pînă la Timişoara. La ora 14,00 ne întîlnim tustrei la Bucur acasă. După cîte ştiu, nevastă-sa este la munte iar blocul în care locuieşte este destul de frecventat pentru a-i permite lui Irimia să se strecoare neobservat. Dă-i adresa şi îndrumările necesare, şi la treabă!

Spre deosebire de Irimia, care după instalarea la hotel hoinărise agale pe străzile oraşului, maiorul Bucur putu să raporteze la întîlnirea de la ora 14,00 că Alois Dreher figura în nişte dosare vechi, rămase de la fostul serviciu judeţean al Siguranţei, cu materiale din care rezulta cu certitudine că fusese membru activ al organizaţiei naziste din Timişoara şi că se înrolase în anul 1943 în trupele „Waffen SS", dispărînd apoi din localitate. Se stabilise, de asemenea, că aceasta era a treia vizită pe care Dreher o făcea în ţară din anul 1958, cînd venise prima oară pentru a participa la înmormîntarea mamei sale. Casa din strada Feldioara, în care locuiau Martha cu soţul şi cu fiul lor Nicolae, aparţinuse părinţilor lui Alois Dreher decedaţi în 1952 şi 1958.

După ce ascultă raportul lui Bucur, Salda se întoarse către Irimia:

— Şi, acum, care este planul dumitale?

— Să vă spun drept nu mi-am făcut un plan. Mă gîndeam să mă duc la ora cinci şi jumătate în strada

73—63

Feldioara, să-i spun lui David cine sînt şi de ce am venit şi apoi să-l ascult.

— Ar fi trebuit să te gîndeşti şi drept cine te vei da dacă omul nu va fi singur acasă. Să fii pregătit să explici motivele prezenţei dumitale acolo dacă vreunul din cei plecaţi s-ar reîntoarce pe neaşteptate. Eplicaţia, livrabilă şi vecinilor care te vor vedea desigur intrînd şi ieşind, trebuie pusă de acord cu David din primele minute ale întrevederii. Nu cred că acest economist paşnic s-a gîndit la asemenea amănunte. Dealtfel, e mai degrabă treaba noastră.

— Am înţeles, tovarăşe colonel, răspunse Irimia roşind. Mă voi pregăti conform indicaţiilor dumneavoastră şi vă voi raporta la plecare.

— Nu este nevoie să-mi raportezi la plecare, dar este nevoie să fii pregătit. Ne reîntîlnim tot aici, la ora opt seara, să ne spui cum au mers lucrurile şi ce ai aflat, încheie Salda, ridicîndu-se.

În pofida tonului folosit de colonel, observaţia sa îndreptăţită îl necăjise pe Irimia, care ştia că în raporturile cu subordonaţii săi, şeful inspectoratului Timişoara n-ar fi trecut la fel de uşor peste o asemenea neglijenţă. Sentimentul de culpabilitate şi de amărăciune nu-l părăsise definitiv nici la cinci şi jumătate cînd se opri în poarta casei cu numărul şapte din strada Feldioara.

Un bărbat brunet, bine făcut, care îngrijea trandafirii săditi în faţa casei, se grăbi să-i iasă înainte.

— Bună ziua, îl salută maiorul. Sînteţi tovarăşul Adrian David de la Bancă?

— Da, eu sînt, încuviinţă omul. Cu ce vă pot fi de folos?

— Am venit să discutăm despre această problemă, spuse încet Irimia, arătîndu-i discret scrisoarea care îl adusese la Timişoara.

— Fiţi binevenit. Vă aşteptam. Vă rog să poftiţi.

— Înainte de a intra în problemă ar trebui să cădem de acord asupra unui lucru, începu maiorul după ce intrară în casă şi se aşezară pe nişte scaune împletite din răchită. S-ar putea ca soţia şi cumnatul dumneavoastră să se întoarcă pe neaşteptate, după cum este posibil ca vreunul din vecini să fi remarcat că aţi primit o vizită. Pentru a nu fi nevoit să improvizaţi explicaţii incomplete şi contradictorii, să cădem de acord de pe acum că eu sînt Marin Iliescu, un fost coleg pe care l-aţi pierdut din vedere de la absolvirea facultăţii. Lucrez la Comitetul de Stat al Planificării şi am venit aici cu treburi la Consiliul popular judeţean. Ne-am întîlnit întîmplător azi-dimineaţă, în faţa băncii, iar dumneavoastră m-aţi invitat să vă văd casa şi să depănăm amintiri din vremea studenţiei. Aţi fi vrut să mă chemaţi mîine, pentru a lua masa împreună şi a-mi da prilejul să vă cunosc şi soţia dar, din păcate, trebuie să mă reîntorc chiar în seara aceasta la Bucureşti. Credeţi că va merge?

— Aşa şi aşa. Soţia mea s-ar putea întreba de ce nu i-am vorbit niciodată de dumneavoastră, aşa cum i-am vorbit despre alţi colegi.

— Răspunsul ar fi că nu am fost chiar atît de prieteni ci numai colegi de an. I-aţi vorbit despre mai mulţi dintre tovarăşii dumneavoastră din studenţie?

— A, nu. Numai despre doi şi foarte rar, la început. De cunoscut nu cunoaşte personal pe nici

unul. De aceea, mă gîndesc că v-aţi putea da mai bine drept unul din cei doi de care i-am mai povestit; Vasile Mincu, de exemplu.

— Ar fi riscant deoarece nu m-aţi putea pune la curent cu toate cîte le-aţi spus soţiei despre el. V-aş putea contrazice.

— Atunci, rămîneţi Iliescu. Am avut un coleg cu un nume apropiat de cel sugerat de dumneavoastră, Marcel Iliescu.

— Pentru mine, Marcel Iliescu este la fel de bun ca şi Marin Iliescu. Voi rămîne deci Marcel Iliescu. Dar deocamdată să mă prezint pe de-adevăratelea: sînt maiorul Irimia Matei din securitatea statului, zîmbi ofiţerul prezentîndu-i legitimaţia interlocutorului său. Şi acum, vă ascult.

— Eu sînt originar din Titu, de pe Argeş, începu David. Cînd am fost repartizat la Timişoara, în 1950, m-am simţit tare singur. Nu aveam pe nimeni prin părţile astea iar oamenii de aici, deşi cumsecade, sînt altfel decît cei de pe la noi. Actuala mea soţie a fost prima fată pe care am cunoscut-o în Timişoara. Trei luni mai tîrziu, în martie 1951, după ce mă prezentase şi părinţilor, ne-am căsătorit. N-am regretat niciodată acest pas, căci Martha înseamnă pentru mine căminul, liniştea, copilul nostru, într-un cuvînt totul. O vreme m-am simţit cam stingher aici, în casa părinţilor ei, care vorbeau atît între ei cît şi cu fiica lor dialectul şvab, fără să-şi dea seama că mă lasă în afara convorbirii. De fapt, le venea pur şi simplu greu să vorbească româneşte, iar cu timpul am reuşit să înţeleg destul de bine ce-şi spuneau. Cu mine, atît Martha cît şi bătrînii au vorbit totdeauna româneşte.

— Soția dumneavoastră e la curent cu faptul că înțelegeți dialectul șvab?

— Nu știu. Poate. Oricum, eu nu m-am amestecat niciodată în discuție atunci cînd se vorbea șvăbește, iar după ce a murit și bătrîna, în anul 1958, nimeni n-a mai folosit în casă această limbă. Revenind la cele ce vă spuneam, Martha s-a dovedit o soție ideală iar părinții ei, oameni la locul lor. O vreme n-am știut nimic despre existența cumnatului meu. Într-o seară însă, cu puțin timp înainte de a muri, socrul meu m-a chemat cu el în grădină și mi-a spus: „Adrian, tu ești acum ca și copilul nostru și trebuie să știi totul despre această familie. Martha nu ți-a spus, dar noi mai avem un băiat mai mare decît ea care se află acum undeva în Germania apuseană. Eu am muncit toată viața în uzină ca electrician. Am rupt de la gura noastră, a tuturor din casă, pentru ca Alois să poată învăța carte, să devină profesor. Poate că am greșit căci el a apucat-o pe căi rele, s-a înhăitat cu naziștii și s-a înrolat în SS. Mă gîndesc că ar fi trebuit să-ți spun despre Alois înainte de a te căsători cu Martha, căci o asemenea rubedenie te poate împiedica în carieră. Mi-a fost însă teamă să nu lovesc în fericirea fetei. Te rog să mă ierți". În același an, pe toamnă, socrul meu Hans Dreher a murit.

— Dumneavoastră ce ați făcut aflînd că aveți un cumnat în străinătate? Ați discutat despre el cu soția?

— I-am relatat, fără comentarii și fără reproșuri, convorbirea cu bătrînul. Ca să știe că am aflat. Apoi m-am prezentat la serviciul de cadre al băncii unde am dat o completare la autobiografie. Atunci

cînd, după mulți ani, cumnatul meu a venit în vizită la noi, l-am înregistrat conform prevederilor legale în cartea de imobil și în evidența organelor de resort. Alois a venit la noi prima oară cu prilejul decesului soacrei mele. A stat doar cîteva zile, cît i-a îngăduit permisia acordată de serviciu. S-a oferit să suporte sau cel puțin să contribuie la cheltuielile de înmormîntare și mi-a cerut permisiunea să locuiască în casa părintească, nu la hotel. Am refuzat banii, dar am acceptat să locuiască la noi. La plecare a lăsat o declarație prin care renunța în favoarea soției mele la partea de casă ce i s-ar fi cuvenit drept moștenire și a ținut să-mi mulțumească pentru felul cum l-am primit. Ulterior, Martha mi-a spus că o întrebase dacă este fericită în căsnicie, iar răspunsul ei afirmativ l-a bucurat mult.

Trec peste cea de-a doua vizită și peste elementele nesemnificative ale vizitei actuale. Alois îi scrie din cînd în cînd Marthei, aduce întotdeauna la sosire cadouri pentru toți din casă și, odată sosit la Timișoara, petrece majoritatea timpului aici, cu noi. Cu mine discută întotdeauna în limitele necesarului, politicos, respectuos chiar. N-a încercat niciodată să aducă vorba despre politică sau să-mi pună întrebări despre cele ce se petrec pe la noi. Cu Martha discută toată ziua în lipsa mea de acasă. Își amintesc despre părinți, de copilărie, iar el îi povestește cum trăiește acolo, în Germania. Martha îmi spune și mie, după plecarea lui, ce a discutat cu Alois. După cîte am înțeles, fosta activitate nazistă a cumnatului meu nu este evocată niciodată în convorbirile dintre frate și soră.

Anul acesta, încă de la sosire, Alois se poartă într-un mod total diferit. Dimineața pleacă în oraș, imediat după mine, și se întoarce spre seară, de multe ori după întoarcerea mea de la serviciu. Uneori, a lipsit de la masă fără s-o anunțe în prealabil pe Martha. Într-o asemenea împrejurare, am surprins fără să vreau conversația care cred că vă interesează. Era în seara zilei de 12 iulie. Mă întorsesem de la birou, îmi schimbasem hainele și ieșisem în grădină să ud florile, căci am rămas cu patima grădinăritului de la răposatul meu socru. Soția deschisese geamul camerei în care ne aflăm noi acum. La scurt timp a venit și Alois care a intrat în casă fără să mă fi văzut, probabil intrasem în magazia din fundul curții după stropitoare sau după foarfecă. Revenit în fața casei, chiar sub fereastra deschisă, i-am auzit pe Alois și pe Martha discutînd șvăbește. Probabil că ea îi reproșase că l-a așteptat degeaba cu masa, căci Alois se scuza spunînd că a mîncat în oraș. La remarca surorii sale că nu este prima dată, Alois a spus: „Tot umblu să dau de urma unuia Ernest Văleanu, care a fost pe timpuri contabil la Banca românească. Un timișorean care trăiește acum la Viena, Leopold Goldschmidt, mi-a promis că-mi dă pentru adresa acestui Văleanu suma de o mie de mărci, adică de două ori mai mult decît m-a costat voiajul în țară. Eu nu sînt așa de bogat și o mie de mărci contează“. Martha l-a întrebat: „Și cine este mă rog acest Goldschmidt care are mărci atît de multe încît poate să-ți dea și ție?“. „Un fost procurist la «Hansa română», care face acum la Viena afaceri cu cereale. Nu cred însă că-mi va da banii din buzunarul lui. Ăla a învîrtit mereu tot fe-

lul de treburi ascunse şi probabil că se mai ocupă şi acum de aşa ceva. O fi avînd nevoie de Ernest Văleanu pentru cine ştie ce combinaţie a lui. Asta îl priveşte. Eu aş fi mulţumit să-i aflu adresa şi să primesc mia de mărci. Mă întrebam chiar dacă n-aş putea să-l rog pe Adrian să se intereseze printre colegii lui mai bătrîni. Ăştia de la bancă se cunosc între ei. Tu ce spui?" Soţia mea i-a tăiat-o scurt: „Dacă te prind că-l amesteci pe Adrian în istoria asta, nu te mai primesc niciodată aici. Nu-ţi ajung toate cîte le-ai pătimit şi le-am pătimit şi noi pe lîngă tine?" Bine, a oftat Alois, atunci te rog să nu-i spui nici tu nimic lui Adrian". „Nici nu mă gîndeam", a zis Martha. Pe urmă au schimbat vorba iar eu m-am furişat din nou în spatele casei, am intrat cu zgomot pe uşa bucătăriei şi mi-am întrebat soţia dacă nu are cîţiva metri de sfoară rezistentă să fixez cu ea trandafirii urcători pe spaliere. Prezenţa mea acasă l-a surprins întrucîtva pe Alois, dar direcţia din care apărusem l-a liniştit repede.

— V-a povestit soţia despre această convorbire?

— Nici nu cred că o va face. Aşa cum spunea chiar ea, Martha nu vrea să mă amestece într-o asemenea istorie, nici măcar prin simpla ei cunoaştere. Pe de altă parte, cred că se teme de urmările pe care le-ar putea avea această destăinuire asupra relaţiilor dintre mine şi Alois.

— Aveţi impresia că Alois Dreher a ascultat sfatul surorii sale abandonînd căutarea lui Văleanu?

— Nu. Cumnatul meu continuă să colinde toată ziua oraşul. Martha încearcă, fără succes, să-l abată de la această preocupare. Excursia de astăzi este o iniţiativă a ei.

— Dumneavoastră ați avut prilejul să auziți de acest Văleanu pe care îl caută Alois Dreher?

— Niciodată. Cu două-trei excepții colegii mei sînt veniți în bancă după anul 1948.

— Vă mulțumesc mult pentru cele ce ni le-ați semnalat, tovarășe David. S-ar putea ca semnalarea dumneavoastră să aibă într-adevăr importanță pentru securitatea țării. Utilitatea acestor date rămîne însă legată de secretul lor absolut. Este necesar, deci, să nu întreprindeți nimic de natură să dea de bănuit cumnatului și chiar soției dumneavoastră că ați auzit conversația lor. Dacă Alois Dreher va încerca, împotriva interdicției categorice a surorii sale, să vă obțină sprijinul, refuzați-l fără a-l alarma prin refuzul dumneavoastră și mai ales fără a-i pune întrebări, iar dacă soția dumneavoastră vă va relata din proprie inițiativă discuția cu fratele ei, simulați o lipsă totală de interes. Eu voi pleca să raportez șefilor mei cele ce le-am aflat de la dumneavoastră. Dacă se va ivi nevoia să ne mai vedem înainte de plecarea lui Alois, vă voi căuta la telefonul de la serviciu sub numele de Iliescu. Dacă dumneavoastră veți crede necesar să intrați în legătură cu noi, telefonați la numărul pe care vi-l las pe acest petic de hîrtie. Spuneți că sînteți Adrian și că aveți un mesaj pentru Marcel. Acum, vă mulțumesc încă o dată și vă rog să-mi permiteți să plec. S-a lăsat întunericul și ai dumneavoastră pot să apară la poartă în orice moment. La revedere.

— La revedere, tovarășe maior.

Graba lui Irimia se dovedi justificată. Nici nu ajunse bine la colțul străzii, cînd se trezi scăldat

în lumina farurilor „Taunusului“ care trecu cu viteză pe lîngă el.

În noaptea aceea, după revenirea lui Irimia, maiorul Bucur, subordonații săi și cîțiva ofițeri ce lucrau în alte compartimente munciră pe brînci pentru a găsi cîte ceva din datele cerute de inspectorul șef. Dimineața, Bucur depuse pe masa colonelului Salda un raport cu următorul conținut:

„1. — Goldschmidt Leopold, născut la 11 iunie 1912 la Timișoara, fiul lui Franz și al Ecaterinei, necăsătorit, a fost procurist al firmei cu capital german «Hansa română» și a făcut parte din «Einsatzstaffel» — grupul de elită al organizației locale a partidului nazist. Acest grup reunea pe cei care aduseseră servicii informative Germaniei hitleriste, atît înainte cît și după ocuparea României. Goldschmidt Leopold a dispărut din Timișoara odată cu izgonirea trupelor germane.

2. — Văleanu Ernest, născut la 17 septembrie 1914 în Liebling, județul Timiș, fiul lui Dumitru și Ana, căsătorit cu Clara, decedată în anul 1949. A fost contabil la Banca românească sucursala Timișoara din anul 1942 pînă în anul 1946, cînd a dispărut din oraș împreună cu soția sa. După ce a activat în perioada studenției în mișcarea legionară, Văleanu a fost recrutat de naziști în anul 1941, desfășurînd în tot timpul războiului o intensă activitate informativă în favoarea rezidenturii locale a S.D.-ului. Pus în urmărire pentru faptele săvîrșite în timpul războiului, Văleanu s-a ascuns împreună cu soția sa, începînd din anul 1946, în diverse comune de pe teritoriul județului Caraș-Severin, iar în anul

1949 s-au constituit împreună cu alte elemente contrarevoluţionare într-o bandă care teroriza populaţia locală. La scurtă vreme după ce s-au retras în munţi, Clara Văleanu a contractat o dublă pneumonie şi a murit la punctul sanitar din comuna Teregova, unde fusese adusă noaptea de către complicii ei. Ulterior, banda din care făcea parte Văleanu a fost înconjurată de către organele de securitate. Opunînd rezistenţă armată banditii au fost exterminaţi, dar corpul lui Ernest Văleanu n-a fost identificat printre cadavrele rămase la locul luptei. S-a concluzionat că cel în cauză s-a prăbuşit în prăpastia din spatele bivuacului, murind acolo. Pe baza acestei prezumţii şi a rezultatelor negative obţinute în procesul urmăririi ulterioare, dosarul lui Văleanu a fost închis".

Salda citi nota de cîteva ori cu atenţie, apoi o băgă în plic lîngă raportul întocmit de Irimia şi trimise totul printr-un curier special colonelului Mătase, la Bucureşti. La întoarcere, curierul aduse o scrisoare prin care şeful Inspectoratului de securitate al judeţului Timiş era rugat să sprijine cu toate mijloacele pe maiorul Irimia Matei pentru realizarea unor măsuri ce vizau preluarea iniţiativei în acţiunea ce începea, precum şi pentru culegerea de date suplimentare referitoare la activitatea pronazistă a lui Goldschmidt şi a lui Văleanu şi la relaţiile personale dintre ei. Pentru îndeplinirea ordinelor colonelului Mătase, ofiţerii timişoreni, coordonaţi personal de Salda, depuseră în zilele următoare un însemnat volum de muncă, iar Irimia avu o nouă discuţie cu Adrian David.

4

În fiecare dimineață, după ce dădea o raită prin oraș, Alois Dreher se instala la una din cele patru mese aranjate pe trotuar în fața unei cofetării situată pe o străduță liniștită lîngă Piața Libertății. Localul, renumit pentru cafeaua turcească pe care o prepara, era popasul preferat al pensionarilor care zăboveau îndelung în fața ceștilor cu licoare aromată, discutînd despre vremuri și oameni care fuseseră. Așa cum i se mai întîmplase de cîteva ori, în dimineața aceea, Dreher găsi mesele ocupate. Excepție făcea doar cea din dreapta, unde, între doi bătrîni ce discutau cu aprindere, se mai afla un scaun liber; cel de al patrulea scaun fusese tras la masa alăturată de către un grup gălăgios de tineri, probabil studenți, ajunși pe terasă doar cu un minut înaintea fostului profesor. Deja moleșit de căldură, Dreher nu avea de ales: se îndreptă spre scaunul liber și se înclină politicos spre cei doi bătrîni cerîndu-le permisiunea să se așeze la masa lor. Cel ce părea mai în putere răspunse binevoitor:

— Vă rog să luați loc, domnule. Eu, unul, voi pleca foarte curînd.

Dreher comandă o cafea și, în așteptarea ei, se lăsă în voia gîndurilor. Vremea întoarcerii în Germania se apropia, dar nu reușise nicicum să dea de urma lui Văleanu. Cînd se angajase să-l caute, el contase în primul rînd pe sprijinul cumnatului său care, trăind în mediul funcționarilor de la bancă, ar fi putut, eventual, să afle cîte ceva despre individul care îl interesa pe Goldschmidt. Dar sora sa

îi interzisese cu străşnicie să-l amestece pe Adrian într-o asemenea treabă, iar pe alţii, Dreher nu prea avea curaj să-i iscodească. El ştia mai bine decît Martha ce fel de păsări erau Leo Goldschmidt şi Ernest Văleanu și era convins că sora sa avusese dreptate să bănuiască faptul că primul nu oferise degeaba o mie de mărci pentru a afla adresa unuia ca Văleanu. Pe de altă parte însă, o mie de mărci i-ar fi permis să umple oarecum vidul creat în bugetul său de voiajul la care nu se îndurase să renunţe.

Dreher fu trezit din gîndurile sale de replica ce o dădea cel de al doilea comesean, un domn cu barbişon alb şi pince-nez, celuilalt care se ridicase să plece:

— Îmi pare rău, Fery dragă, dar la noi, la Banca Românească, nu era posibil aşa ceva. Doar am lucrat acolo peste douăzeci de ani.

Inima lui Dreher tresăltă a speranţă, pe cînd bătrînul aflat pe picior de plecare răspundea:

— Mie îmi spusese Marcovici. Desigur, tu ştii mai bine, dragă Remus. Ei, acum la revedere! Mai rămîi o zi-două?

— Acum nu pot, dar voi reveni luna viitoare. Cu bine, Fery!

Rămas în compania domnului cu pince-nez și barbişon, Dreher atacă rapid:

— Domnule, mi se pare că v-am cunoscut cîndva. Îmi daţi voie: Alois Dreher, fost profesor la liceul german „Banatia", născut şi crescut în Timișoara. Din anul 1945 trăiesc în Germania. Mai luaţi o cafea?

— Nu, mulţumesc, domnule Dreher, dar nu mai beau de mult cafea, mi-a cam slăbit inima. Am să

mai iau o citronadă neîndulcită. E teribil de cald, spuse bătrînul plasînd comanda chelnerului, care tocmai aducea cafeaua lui Dreher. Numele meu este Gagea, Remus Gagea, fost contabil la Banca Românească și la Banca Națională. Am ieșit la pensie acum cincisprezece ani și m-am retras la țară. Îmi place să revin din cînd în cînd pentru cîteva zile la Timișoara, să nu mă rup cu totul de lume. Dar m-am cam dezobișnuit de căldurile acestea ce se lasă vara peste oraș.

— Vă înțeleg perfect, domnule. Cam tot așa mi se întîmplă și mie atunci cînd, doritor să revăd locul de baștină, vin vara la Timișoara. Știți, în Germania e mult mai răcoare. Dealtfel, continuă Dreher cu vioiciune, s-ar prea putea să ne fi cunoscut în timpul războiului. Veneam pe atunci adesea la Banca Românească unde aveam un prieten, Ernest Văleanu. Era contabil ca și dumneavoastră. Din păcate, atunci cînd m-am întors în Timișoara n-am mai dat de el.

— Se vede că ați lipsit multă vreme din oraș, zîmbi îngăduitor bătrînul. Văleanu și soția lui au plecat din Timișoara încă din 1946. Se pare că avea unele neplăceri cu noile autorități. Fiindu-i prieten cunoașteți desigur . . .

— Cunosc, cunosc, se grăbi să confirme Dreher. Și ce s-a mai întîmplat cu ei?

— Nimeni n-a mai știut după aceea. Cred că eu sînt singurul care . . . din pură întîmplare . . . anul trecut . . . în fine nu știu dacă îmi este permis . . . dacă pot să vă spun . . . șovăi Gagea.

— Domnule, insistă Dreher, nu apucasem să vă spun de ce îl caut pe Ernest. La plecarea mea din

România, mi-a împrumutat o sumă mare de bani pe care am acum posibilitatea să i-o înapoiez. Vă asigur că el vă va fi recunoscător dacă veţi înlesni întîlnirea noastră. În ce priveşte eventualele indiscreţii, vă asigur că, fiind cetăţean străin, nu am nici un interes să le comit.

— Sînteţi un om de onoare, domnule Dreher. Puţini s-ar gîndi să mai înapoieze o datorie făcută cu douăzeci şi cinci de ani în urmă, spuse mişcat bătrînul. Cred că unuia ca dumneavoastră pot să-i spun unde se află Văleanu pe care, cum spuneam, l-am întîlnit din întîmplare acum un an. Era cam pe timpul acesta cînd a trebuit să călătoresc la Galaţi pentru a asista la înmormîntarea unei rude din partea soţiei. A doua zi după ceremonie am ieşit pe faleză pentru a admira Dunărea. Era o zi însorită iar plimbarea m-a obosit repede, obligîndu-mă să-mi caut odihna pe una din băncile aşezate din loc în loc, de-a lungul falezei. La scurtă vreme s-a aşezat lîngă mine un bărbat în puterea vîrstei, a cărui înfăţişare mi se părea grozav de cunoscută. Din cauza aceasta am şi intrat în vorbă cu el, cu toate că părea absorbit de gînduri şi fără chef de conversaţie. L-am întrebat dacă nu este cumva timişorean, iar el s-a uitat atent la mine, a chibzuit puţin şi mi-a răspuns: „Da, domnule Gagea. Cred că este mai bine să-ţi răspund afirmativ. Oricum, vei sfîrşi prin a mă recunoaşte. Doar am lucrat cîţiva ani la bancă“. M-am luminat dintr-o dată şi am exclamat: „Ernest Văleanu“. El a încuviinţat, zîmbind cu o înclinare a capului dar mi-a spus: „Nu Văleanu, ci Gheorghe Zamfirescu“. Apoi ne-am dus la el acasă. Uite, am aici adresa: Strada Delfinului, numărul 12, buchisi

Gagea într-un carneţel. E pe undeva pe lîngă port, o casă veche care a aparţinut înainte unor bătrîni. Văleanu a cumpărat-o de la moştenitori şi stătea singur în două cămăruţe. Mi-a povestit cum i-a murit soţia, în anul 1949, undeva în Munţii Severinului, unde încercaseră să se ascundă. El s-a strecurat din zona înconjurată de militari şi a rătăcit cîtva timp dintr-un loc în altul, prin sate, pe la nişte exploatări forestiere... Aşa a ajuns mai întîi la Brăila, unde şi-a făcut rost de acte, apoi la Galaţi. Cu nişte bani pe care nu mi-a spus cum îi procurase şi-a cumpărat casa şi s-a angajat la şantierul naval, la planificare. În anii aceştia s-a schimbat tare mult, dar s-a şi străduit să-şi modifice înfăţişarea şi obiceiurile. Şi-a lăsat o mustaţă mare, aşa cum avea răposatul tata. La plecare m-a pus să jur că nu voi spune nimănui unde se ascunde. Am jurat. Acum, dacă i-am făcut un rău povestindu-vă despre el, păcatul va cădea asupra mea, încheie bătrînul cuprins de remuşcări.

— Nu vă temeţi, domnule Gagea. Vă asigur încă o dată că i-aţi făcut un bine, spuse Dreher entuziasmat de perspectiva încasării celor o mie de mărci în care aproape că nu mai credea.

— Totuşi, vă rog să nu spuneţi nimănui aceste lucruri şi mai ales faptul că le ştiţi de la mine. Sînt un om bătrîn şi n-aş vrea să mă trezesc amestecat în cine ştie ce complicaţii, spuse Gagea îngrijorat. Şi acum, cu bine, domnule Dreher. Mă aşteaptă gazda mea cu masa.

Abia după ce ajunse acasă, fostul profesor de chimie îşi dădu seama că uitase să-l întrebe pe Gagea unde locuieşte. „Ei şi? îşi spuse el. Am să fac şi eu pe misteriosul, refuzînd să-i spun lui Leo cum am făcut

rost de informațiile despre Văleanu. Asemenea informații reclamă discreție și... ceva mai mult de o mie de mărci. Poate chiar două mii... Domnul Leo n-are decît să plătească dacă vrea cu tot dinadinsul să știe ce a devenit Văleanu".

Dar, gîndindu-se mai bine, Dreher pierdu repede o parte a entuziasmului său inițial. Îl cunoștea prea bine pe Goldschmidt pentru a realiza că acesta nu este un naiv, gata să plătească o mie de mărci pentru o poveste aflată într-o cafenea de la un necunoscut. Dacă voia să pună mîna pe bani, trebuia nu numai să-i comunice lui Leo tot ce aflase, ci să-i dezvăluie și sursa informațiilor precum și modul în care le va fi verificat. Cu această convingere în gînd, el coborî la masa așezată în grădină unde îl așteptau cu cina sora și cumnatul său. Cei trei mîncară în tăcere, apoi Martha plecă cu vasele în bucătărie, lăsînd pe cei doi bărbați să fumeze o țigară și să mai discute despre ale lor — cum spunea ea rîzînd.

— Dragă Adrian — începu după o scurtă tăcere Dreher — pe măsură ce se apropie ziua plecării, devin tot mai trist. Ție îți este probabil greu să-ți imaginezi ce înseamnă singurătatea pentru unul trecut de prima tinerețe, așa cum sînt eu. De multe ori mă întreb ce mă reține acolo, de ce nu mă întorc acasă, la Timișoara. Iubesc așa de mult orașul ăsta încît nu mă mai satur cutreierîndu-l și încercînd să adun de pe străzile, din parcurile și cartierele sale imagini pentru un an de zile. Uite, și astăzi am umblat toată dimineața, pînă ce m-a ajuns oboseala; a trebuit să fac un popas într-o cofetărie. Apropo, am cunoscut acolo un bătrînel foarte simpatic; un domn cu cioc, coborît parcă dintr-un vechi tablou de fa-

milie. Spunea că-l cheamă Gagea și că a fost și el funcționar la bancă.

— A..., nea Remus! se însufleți David care se mulțumise să asculte pînă atunci. Îl știu bine. Am lucrat în birou cu el, în primii ani după venirea la Timișoara. Pentru noi, tinerii, gluma de predilecție era aceea de a-i ascunde pince-nezul; bătrînul comitea uneori imprudența de a-l lăsa pe masă. S-a pensionat prin '53 sau '54, nu-mi amintesc bine. Lucrase mulți ani la Banca Românească. Un economist foarte bun; am învățat multe de la el.

— Am înțeles că nu mai locuiește în Timișoara...

— Așa este. Gagea avusese, înainte de ieșirea la pensie, cîteva crize de angină pectorală. Acestea l-au determinat să-și vîndă căsuța pe care o avea în oraș și să-și construiască alta într-o comună de pe lîngă Buziaș. Doctorii i-au spus că este o regiune ideală pentru cardiaci.

— Cam tot așa mi-a explicat și el. M-a invitat chiar să mă duc într-o zi pe la el, să-i văd gospodăria, dar a uitat, se vede, să-mi spună în ce localitate s-a stabilit.

— Nici eu n-aș putea să-ți spun exact numele localității. În orice caz, dacă este la Timișoara, s-ar putea să treacă mîine sau poimîine pe la bancă. Îl pot întreba...

— Nu este nevoie, răspunse Dreher. La urma urmei, o vizită la acest domn bătrîn nu mă atrage din cale afară. Mă gîndeam să folosesc o parte din zilele ce mi-au mai rămas din concediu pentru a face o excursie în Delta Dunării. De cîte ori mă întorc din România, sînt întrebat de colegii de serviciu dacă

am văzut-o. Se spune că este un peisaj magnific, unic...

— Se spune pe bună dreptate. Am făcut acolo o excursie pe vremea cînd eram student. Şi, cum te gîndeşti să ajungi în Deltă?

— Cred că voi pleca cu maşina pînă la Galaţi, voi rămîne peste noapte acolo, la hotel şi apoi, a doua zi mă voi interesa ce vapoare sînt spre Sulina, spre Sfîntul Gheorghe sau spre Chilia veche. Ce crezi?

— Mai întîi, nu este bine să faci într-o singură zi tot drumul, de la Timişoara la Galaţi. Sînt de rulat mai bine de şapte sute de kilometri de şosea aglomerată. Pe urmă, cred că nu este bine să pleci în Deltă, aşa, pe cont propriu. Unde vei mînca? Unde vei dormi? Mai bine du-te mîine la agenţia O.N.T. şi aranjează-ţi excursia prin ei. Reţii loc la un hotel în Bucureşti şi la cel din Galaţi precum şi pe un vas ce face croaziere în Deltă. Te va costa ceva mai mult, dar mie mi se pare că este mai sigur.

— Ai dreptate, cumnate! Te-ai supăra dacă aş invita-o şi pe Martha în această excursie?

— Deloc. Dealtfel, iat-o că vine.

— Ei da, dragă, am venit şi eu, spuse veselă Martha, care auzise ultimele cuvinte pronunţate de soţul ei. Dar ce aveţi cu mine? Nu cumva m-aţi vorbit de rău?

— Dragă Martha — interveni Alois — tocmai îi ceream lui Adrian permisiunea să te invit într-o excursie de cîteva zile în Delta Dunării.

— Şi drăguţul meu soţ ţi-a dat pe loc această permisiune, nu-i aşa? Ar vrea dumnealui să rămînă singur pentru a-şi face de cap, comentă femeia pe acelaşi ton vesel. Nu, mulţumesc, dragă frate. Du-te

singur. Eu rămîn aici să am grijă de bărbatul şi de casa mea.

A doua zi, la agenţia O.N.T., Alois Dreher află că excursia sa era realizabilă abia peste o săptămînă. Era în plin sezon estival, toate hotelurile erau suprasolicitate iar excursiile în Deltă fuseseră vîndute pe multe zile înainte. Cu mare greutate, apelînd la bunele relaţii ce le avea cu corespondenţii săi din Bucureşti şi Galaţi şi promiţînd contraservicii de aceeaşi natură, şeful agenţiei O.N.T.-Timișoara reuşi să asigure serviciile solicitate de domnul Dreher care, în seara celei de a zecea zi de la convorbirea cu Gagea, parca, oftînd a uşurare, „Taunusul" în faţa hotelului „Dunărea" din Galaţi.

După un somn de vreo nouă ore, urmat de un duş înviorător, excursionistul, care inclusese în program o zi pentru vizitarea oraşului Galaţi, porni voios la drum. Intră să-şi bea cafeaua de dimineaţă în prima cofetărie mai arătoasă din centru unde află, prin cîteva întrebări puse chelneriţei, că strada Delfinului se afla în cartierul din apropierea portului.

Dreher porni cu avînt într-acolo, spunîndu-şi că pînă atunci toate merseseră necrezut de bine. Dar cînd ajunse la destinaţie, omul, care se străduia nu numai să vorbească dar să şi gîndească exclusiv româneşte, lăsă să-i scape un „Zum Teufel" de cea mai curată pronunţie germană. Strada Delfinului era un vast şantier, frămîntat de buldozere şi cutreierat de camioane. Dintre clădirile vechi, doar casa cu numărul trei rămăsese încă în picioare, cu scopul evident de a servi drept sediu comandamentului şantierului. Intrînd pentru a obţine relaţii, Dreher află — de la un inginer tînăr, hărţuit de te-

lefoane şi de şefii de echipă ce intrau şi ieşeau pe uşă ca la moară cerînd, care mai de care mai ultimativ, materiale sau camioane — că lucrările fuseseră începute în primăvară; nimeni din cei de acolo nu avea habar unde se mutaseră foştii locatari. Alois Dreher încercă să-şi adune gîndurile şi să schiţeze un nou plan de acţiune, dar pe moment nu găsi nimic realizabil. Ultimul lucru pe care era dispus să-l facă era acela de a încerca să-l găsească pe Zamfirescu la serviciu, la şantierul naval, unde ar fi putut atrage atenţia atît asupra celui căutat cît şi asupra sa. Descumpănit se întoarse către tînărul inginer de care se agăţă cum se agaţă înecatul de un pai, întrebîndu-l insistent ce ar putea să facă pentru a da de urma cetăţeanului ce locuise la numărul doisprezece, care îi datora, inventă el pe loc, cinci mii de lei.

— Ştiu eu? se întrebă tînărul inginer care ar fi dorit sincer să-l ajute pe omul necăjit din faţa sa. Poate, reluă el după ce se gîndi puţin, ai putea afla noua adresă de la oficiul poştal al cartierului. Este o clădire nouă, în dreapta, cum dai colţul, pe strada principală. De obicei, oamenii care se mută, aşa, de pe o zi pe alta, comunică acolo noile lor adrese pentru a li se trimite în continuare corespondenţa şi ziarele. Mă gîndesc că omul dumitale trebuie să fi fost şi el abonat la vreo revistă sau măcar la programul de radio . . .

Convins că tînărul nu-l mai putea ajuta cu nimic, Dreher alergă la oficiul poştal unde o domnişoară îl lămuri plictisită că pentru a căpăta datele care îl interesau trebuia să stea de vorbă cu factorul poştal ce deservise strada, plecat la ora aceea în cursă.

Aceste lămuriri fură însoțite de cîteva comentarii, deloc amabile, la adresa edililor orașului, care scoteau oamenii din casele lor, creînd în același timp probleme și mult solicitaților funcționari ai P.T.T. Dreher o servi cu o țigară Kent, fapt ce destinse considerabil atmosfera, permițîndu-i să afle, fără comentarii de data aceasta, că Gheorghe Drîmbă, poștașul cu pricina va fi de găsit la oficiu către prînz și că domnișoara îl va reține pînă la venirea domnului ce voia să discute cu el.

Nemaiavînd nimic de făcut prin cartier, detectivul amator se întoarse la hotel unde mîncă chibrituri timp de vreo două ore. Mîncă chibrituri, este un fel de a vorbi căci, de fapt, bău trei whisky-uri lungi, tocmai potrivite cu căldura de afară. Fix la ora douăsprezece, Dreher se găsea însă din nou la oficiul poștal unde, conform promisiunii, funcționara îl oprise pe factorul Gheorghe Drîmbă, un om încă tînăr, cu o privire inteligentă, care aduse un licăr de nădejde în sufletul cătrănit de supărare al interlocutorului său.

— Uite despre ce este vorba, măi frate, începu Dreher. Eu am venit chiar în dimineața asta de la Ploiești, ca să mă întîlnesc cu un prieten ce stătea pe strada asta. Un camarad care mi-a salvat viața în timpul războiului. De-abia i-am aflat adresa și am făcut pe dracul în patru să vin să-l văd. Mă gîndeam să-i fac o surpriză, dar mi-e că am făcut drumul degeaba.

— Da? Și cine e camaradul ăsta al dumitale? Eu împart poșta în cartierul ăsta de șapte ani. Nu se poate să nu-l fi cunoscut și eu.

— Unul Gheorghe Zamfirescu. Cică stătea la numărul doisprezece.

— Păi de ce nu spui așa? Îl cunosc bine pe nea Gică. Nu prea primea el scrisori, dar era abonat la două—trei reviste. Sîmbătă cînd îi aduceam „Flacăra", îmi dădea mai totdeauna de-o țuică.

— Asta trebuie să fie! Lucrează la șantierul naval?

— Lucra, căci acum nu mai este acolo. S-a transferat la combinatul siderurgic astă-toamnă. I s-a ivit un post mai bun. De aceea, la demolare a cerut să i se repartizeze locuință în cartierul Țiglina, aproape de noul serviciu.

— Știi cumva adresa cea nouă?

— Mi se pare că o mai am notată aici, în carnet. Vreo două luni a trebuit să-i trimit acolo abonamentele. Stai să vedem aici, la litera Z: Zidaru, Zarafu... Zamfirescu Gheorghe, Țiglina I, strada Saturn numărul 10, bloc A.4, apartamentul doi. Se pare că e chiar la parter.

— Nici nu știu cum să-ți mulțumesc, omule! Dacă nu te-aș fi întîlnit, aș fi plecat din Galați așa cum venisem. Mai ales că, după cîte spui, Gică nu mai e de găsit nici la șantier. Unde bem și noi un rachiu?

— De unde era să dai de leatul dumitale în tot amarul ăsta de lume care a invadat Galații? De rachiu ce să spun? Aș bea eu dar sînt încă în serviciu, spuse cu regret omul cu șapcă albastră. Poate mai tîrziu, la sfîrșitul zilei...

— Nu cred că vom avea ocazia să ne întîlnim la sfîrșitul zilei. Uite, ține aici și bea un păhărel diseară ca și cum am fi împreună, insistă Dreher vîrînd în mîna omului două bilete de zece lei.

— Mulțumesc. Am să-l beau în sănătatea dumitale.

— Cu bine!

Ieșit în stradă, Dreher reflectă preț de cîteva secunde la mizericordia care face cuib berzelor chioare și apoi porni spre Țiglina. După explicațiile poștașului, găsi relativ repede strada Saturn, dar numărul clădirii îi puse, mai vîrtos decît localnicilor, probleme de nedezlegat atît timp cît se încăpățînă să nu apelez la ajutorul nimănui. Pînă la urmă fu nevoit să întrebe un copil care îl conduse imediat la blocul A.4 de la numărul 10, dar care voi să știe neapărat pe cine caută acolo. Cînd Dreher îi spuse că îl caută pe un anume Stoleru, copilul îl asigură că acolo nu stătea nici o persoană cu acest nume și îl lăsă în pace. Rămas singur, Alois Dreher pătrunse în holul principal al blocului și reperă chiar în dreapta sa ușa apartamentului numărul doi. O plăcuță de cupru, ușor oxidată de vreme și avînd gravat pe ea cu majuscule numele Zamfirescu Gheorghe, era prinsă în patru șuruburi chiar în centrul ușii; la vederea ei, Dreher oftă ușurat. Liniștit dinspre partea găsirii celui pe care-l căuta, el se întoarse la hotel, unde prînzi și apoi ieși la plimbare pe faleză. La patru și jumătate, era din nou în preajma blocului A.4 de la numărul 10 al străzii Saturn, pîndind sosirea chiriașului de la apartamentul doi. Cu cîteva minute înaintea orei cinci un bărbat de statură mijlocie, bine legat, brunet dar cu o sumedenie de fire albe în păr și în mustața bogată descuie ușa apartamentului.

Dar Dreher nu plecă imediat după ce omul așteptat de el intrase în casă, ci mai rămase o vreme la pîndă în nădejdea de a mai afla ceva. Așteptările nu-i fură înșelate căci, la vreo zece—cincisprezece

minute, un om venind dinspre blocul vecin se opri în fața ferestrei, deschisă de Zamfirescu la venire, strigîndu-l:

— Tovarăşe Zamfirescu! Măi, nea Gică!

— Ce este, Vasile? Ce s-a întîmplat? apăru mustăciosul în dreptul ferestrei, în tricou şi cu un prosop în mînă.

— Mi s-a ars siguranța la televizor. N-ai matale nişte liță de doi amperi?

— N-am, Vasile, că doar nu-s electrician. Încearcă şi tu la Fane, la etajul doi.

Dreher se întoarse la hotel mulțumit de el şi încredințat că Gagea nu-l mințise. A doua zi plecă cu sufletul împăcat în Deltă, unde se ospătă prin grija O.N.T. cu ciorbă pescărească şi crap la proțap.

La trei zile după reîntoarcerea în Timişoara, bravul Alois părăsi țara hotărît să-i ceară lui Leo, peste mia de mărci promisă, rambursarea cheltuielilor făcute cu prilejul investigațiilor sale şi costul expediției în Delta Dunării. Adică încă o mie de mărci.

*

* *

După multe zile de muncă prin diferite arhive şi după ce discutase în modul cel mai discret cu cîțiva din oamenii ce fuseseră martori apropiați ai activității lui Goldschmidt şi Văleanu, maiorul Irimia Matei părăsi la rîndul său Timişoara într-o sîmbătă la ora 12, cu avionul. După ce survolă munții, aparatul pierdu din altitudine zburînd jos de tot de-a lungul Dunării. Admirînd de sus brîul lat de ape, maiorul zări curînd un convoi de şlepuri ce urca voiniceşte spre Porțile de Fier. Dacă pilotul şi-ar fi luat liber-

tatea să le survoleze, Irimia ar fi putut citi, de la înălţimea mică la care zburau, indicativele de la prova ambarcaţiunilor, aflînd astfel că cel de-al treilea şlep din convoi poartă numărul 11.345. Dar piloţii Taromului nu-şi permit niciodată astfel de glume şi nici pe Irimia nu-l interesau şlepurile ce navigau în amonte.

5

Ajuns la Viena spre seară, şlepul 11.345 fusese dirijat, împreună cu altele, spre Prater Lände unde ancorase chiar lîngă cheiul folosit de societatea de navigaţie austriacă D.D.S.G. Manevrele de acostare şi formalităţile vamale îl împiedicaseră pe Gheorghe Murgu să iasă în oraş în aceeaşi seară; se repezise doar pînă la una din prăvăliile apropiate pentru a-şi cumpăra cîte ceva de-ale gurii. A doua zi însă, după ce se zbătu ca un diavol să intre primul la descărcare şi după ce scăpă de această grijă, navigatorul părăsi şlepul pentru a face o vizită Irmei Tischler. Omul se cam săturase să doarmă în cabină şi să se hrănească cu salam şi conserve; voia o mîncare caldă, un pahar cu vin, şi mai ales un pat adevărat, o femeie tînără şi drăguţă.

Murgu străbătu pe jos drumul pînă în Fleischmarkt Strasse unde se găsea măcelăria Irmei; cînd ajunse găsi oblonul de la intrare lăsat. Prin vitrină se putea vedea însă că patroana era înăuntru, ocupată să curețe cuţitele, fierăstraiele și mașina de

tocat de care se servise peste zi. În preajma ei, înarmat cu un șomoiog de cîrpă și cu o găleată, Uwe, angajatul Irmei, spălase deja faianța de pe pereți și ataca acum podeaua.

Navigatorul ciocăni ușor în geamul luminat, iar Irma lăsă să-i scape din mînă cuțitul pe care îl ștergea, fugi spre ușă și trecu sprintenă pe sub oblon, ieșindu-i în întîmpinare.

— Georg! exclamă ea bucuroasă. Cînd ai venit? Nu, nu mă îmbrățișa! Nu vezi în ce hal sînt? Ia mai bine de aici, din buzunarul șorțului, cheia și urcă sus în apartament. Dacă vrei, poți să faci un duș. Pijamaua și halatul tău sînt la locul lor, în dulap.

— Mai bine rămîn cu voi, să vă ajut să terminați mai repede, se oferi Murgu cu o jumătate de gură.

— Nici să nu te gîndești. Aici ești numai un musafir! Ne revedem sus.

Navigatorul nu așteptă să i se spună de două ori, ci urcă rapid în apartamentul situat deasupra măcelăriei, unde urmă cu strictețe sfaturile date de Irma Tischler. El făcu un duș și apoi se instală în pijama pe canapeaua comodă din salon, servindu-se cu un păhărel de *Schnaps* din sticla aflată la locul știut, în bufet.

După o jumătate de oră, Frau Tischler urcă grăbită, îl sărută în trecere pe Murgu și se înfundă în bucătărie unde puse la cale niște șnițele din cea mai fragedă carne pe care o găsise în prăvălie, așa cum îi plăceau lui. Printre picături, femeia așeză masa, scoțînd din scrin argintăria și paharele de cristal rezervate oaspeților de seamă. Apoi se închise în baie, de unde reveni pieptănată, parfumată și îmbrăcată într-o rochie de voal înflorat.

— Așa! spuse ea, sărutîndu-l din nou pe Murgu ce aşteptase cuminte pe canapea. Şi, acum, la masă!

Mai tîrziu, cînd Murgu aprinsese o ţigară în aşteptarea somnului ce întîrzia să vină, Irma îl mîngîie drăgăstos, întrebîndu-l:

— De ce nu rămîi la mine, Georg? Am fi atît de fericiţi împreună! ...

Întins alături de ea în patul masiv, bărbatul trase cu sete din ţigara care îi lumină preţ de o clipă trăsăturile asprite.

— Nu pot să vin aici ca un adus de vînt, Irma. Tu ai o situaţie, iar eu nu am nimic. Şi, pe urmă, tu uiţi mereu că eu am un copil. Un băiat mare pe care nici nu l-ai văzut încă ...

— Ţi-am promis doar că Petrică va găsi în mine o adevărată mamă. Iar mica mea avere nu este o piedică. Dimpotrivă ...

— Din punctul meu de vedere este o piedică. Şi pînă cînd nu voi găsi o posibilitate să devenim egali pe plan material, eu nu pot să rămîn la tine.

— Asta înseamnă că nu rămîne nici o speranţă?

— Oamenii trebuie să spere, Irma, o încurajă Murgu stingînd ţigara. Acum, hai să încercăm să dormim. Avem amîndoi în faţă o zi de muncă.

Cînd se trezi, către opt dimineaţa, navigatorul constată că Irma coborîse de mult în magazin lăsîndu-i pe colţul mesei chifle proaspete, un termos cu cafea și o farfurie cu mezeluri. După ce se bărbieri și mîncă, coborî la rîndul său pentru a-i da femeii cheia apartamentului. Aceasta îl întrebă:

— Vii și diseară?

— Nu cred. Nu pot lipsi chiar în fiecare noapte de pe bord. Poate peste două—trei zile, dacă nu altă dată. La revedere.

— Cu bine, Georg!

Refuzînd să doarmă la Irma, Murgu se gîndise să dea în seara aceea o raită prin Prater. Nici nu apucase să părăsească bine zona portului cînd se auzi strigat. Lîngă el, pe Handels Kai, se oprise un „Opel Kadett“ de model mai vechi dar bine întreținut, de la volanul căruia îi zîmbea prietenos domnul Leo:

— Ia te uită, ce surpriză plăcută; domnul Murgu! Cînd ai venit?

— Bună seara și bun găsit, domnule Leo. Sînt la Viena de trei zile, dar n-am apucat să ies în oraș. Am avut multă treabă la bord. Dar aveam de gînd să trec neapărat mîine dimineață pe la Aizic și să-i dau banii pe care îi datorez. Voiam să-l întreb și de adresa dumneavoastră pentru a vă vizita și a vă mulțumi de vorba bună pe care ați pus-o pentru mine. Fără dumneavoastră n-o mai scoteam eu la capăt cu madam Aizic.

— Nu e nevoie să-i mai dai nici un ban lui Aizic. I-am dat eu cei două sute de șilingi. La urma urmelor era un fleac, iar încăpățînarea patroanei, care ar fi fost capabilă să te lase să pleci din prăvălie fără ceas, pur și simplu m-a enervat.

— Atunci vă sînt cu atît mai dator dumneavoastră, schiță Murgu un gest către buzunar.

— Vai de mine! Să nu care cumva să-mi aduci afrontul de a încerca să-mi înapoiezi bagatela asta! Mai bine urcă lîngă mine și spune-mi unde să te duc.

— Vă mulțumesc pentru bunătate, spuse Murgu așezîndu-se în dreapta lui Leo. Plecasem și eu, așa, fără țintă, prin Prater. Aveam de gînd să mă opresc undeva, la o ospătărie. N-am fost niciodată un bucătar prea grozav și m-am cam săturat de mîncarea pe care mi-o tot pregătesc singur la bord.

— Se nimerește bine. Și eu îmi terminasem treburile și plecasem să fac un tur prin oraș înainte de a cina undeva. Dacă îți place peștele, după ce vom hoinări puțin prin Prater, ne vom opri pe malul Dunării, la Berger. Au întotdeauna crap și șalău viu și îl pregătesc foarte bine.

— Sînteți foarte amabil, domnule Leo. Sper că nu veți avea nimic împotrivă să fiți invitatul meu?

— Domnule Murgu, domnule Murgu! Lasă manierele astea de aristocrat. O cină în doi la Berger, oricît de modestă ar fi ea, costă diurna dumitale pe o săptămînă. Știu și eu cam la cît se ridică diurna unui navigator pe Dunăre. Nu-ți face probleme fără rost. Ca director de firmă, eu cîștig mult mai bine decît dumneata. Vom avea poate ocazia să ne întîlni mîntr-o zi la Turnu Severin și atunci te vei revanșa. Aici, la Viena, dumneata ești oaspetele, iar eu sînt gazda. Și apoi nu sînt chiar un străin. Doar vorbim aceeași limbă. M-am născut și eu tot în România...

— Domnule Leo, nu vreau să neg faptul că veniturile mele în șilingi sînt mai mici ca ale dumneavoastră. Totuși, nu știu dacă se cade să abuzez...

— Se cade, se cade. Cel cîștigat din această întîlnire sînt eu și numai eu. Am ocazia să mai vorbesc românește cu un om de pe meleagurile noastre. Mă simt întotdeauna fericit în asemenea ocazii. Cine s-a

născut și a trăit în România, măcar o vreme, nu și-o mai poate scoate niciodată din suflet.

Vorbind, Leo conducea cu îndemînare mașina prin Prater, pe aleile aglomerate din jurul roții mari și a numeroaselor pavilioane de distracții. Apoi, „Opelul“ se înfundă pe cîteva alei pustii și întunecate prin care răzbi pe malul Dunării chiar în dreptul restaurantului Berger.

Murgu constată că Leo era bine cunoscut de personalul restaurantului. Directorul veni să-i întîmpine iar un chelner îi conduse la o masă instalată într-o cameră separată, amenajată ca o cabină de vapor. Atît Leo cît și Murgu comandară cîte o supă de lapți și cîte o porție de crap pregătit cu Paprika, unt și lămîie. Leo ceru un „Viertel“ cu vin alb de Gumpoldskirchner iar Murgu, credincios intenției cu care plecase de pe vas, o halbă de bere „Schwechater“.

— Spuneați, domnule Leo, că ați rămas legat de țară, începu Murgu. Nu v-ați gîndit niciodată să vă reîntoarceți?

— România în care am trăit eu, domnule Murgu, nu mai există. Noi am fost acolo un element dinamic, civilizator. Controlam și posedam întreprinderi, firme și bănci prospere. Eu, de exemplu, am fost procurist la o firmă mare și cîștigam mult mai bine ca aici, la Viena. Ce rost aș mai avea eu în România de astăzi? Mă vezi dumneata pe mine responsabilul unei filiale C.E.C. sau al unui magazin de textile? Asta nu-i pentru mine. Dar, iartă-mi sinceritatea! Ești, poate, comunist!?

— Dacă țin cont de faptul că sînt cetățean al unei țări condusă de comuniști și de faptul că fiind salariat de stat sînt obligat să respect legile și regulile

ce domnesc în ţara mea atunci, aşa cum zic unii oameni de pe aici, sînt comunist. În realitate nu sînt însă membru al partidului. În ce priveşte sinceritatea opiniilor dumneavoastră, ea nu mă deranjează defel. Noi, navigatorii, sîntem obişnuiţi să auzim tot felul de lucruri de la tot felul de oameni.

— Pentru a fi cu totul sincer, trebuie să-ţi mărturisesc că n-aş putea trăi în România de azi. Am fost şi am rămas partizanul liberei întreprinderi, în care oamenii înzestraţi cu curaj şi iniţiativă pot cîştiga mult şi trăi bine. Adică am rămas adeptul societăţii numită de dumneavoastră capitalistă.

— Nu toţi, acei cărora le-a plăcut să cîştige mult şi şi-au părăsit în acest scop ţara şi-au realizat visele. Am întîlnit mulţi care se plîngeau că au căzut din lac în puţ. Dumneavoastră aţi avut, se pare, noroc. Uite şi mie mi-ar place să am bani. Cît mai mulţi. Asta mi-ar permite să ofer băiatului meu o situaţie solidă, o existenţă îndestulată. Dar n-am găsit pînă în prezent nimic mai bun decît meseria învăţată de la tata care îmi asigură un salariu modest, dar sigur. Pentru mine asta este vrabia din mînă; în lipsă de altceva trebuie să o păstrez bine.

— Ei, sigur că da! Nici eu nu m-am gîndit să dau cazului meu valoare de exemplu. Războiul şi toate cîte i-au urmat a provocat multe prăbuşiri şi afirmări promovînd atît la dumneavoastră, în România, dar şi aici în Occident, valori şi oameni noi. N-am înţeles însă prea bine afirmaţia dumitale că trebuie să te mulţumeşti cu salariul. Unul care navighează pe Dunăre, mai ales atunci cînd este suficient de deştept şi întreprinzător, ca dumneata, poate găsi, dacă vrea, mijloace pentru a-şi spori veniturile.

Viena, în care prosperă oameni ca Aizic, n-ar putea trăi atît de bine fără contrabanda ce se organizează pe aici între est și vest.

— Să vă spun drept, ideea de a face puțină contrabandă m-a tentat uneori, domnule Leo. Dar cu negustorii de mărunțișuri ca alde Aizic nu vreau să mă încurc, iar alții mai serioși, de calibru mai mare, n-am cunoscut pînă acum. Oricum, contrabanda implică riscuri. Te poți trezi fără slujbă, ba mai poți ajunge pentru cîțiva ani la închisoare. Ar fi păcat să înfrunți asemenea riscuri pentru cîteva sute de șilingi cîștigați de pe urma trecerii peste graniță a cîtorva pachete de țigări sau ceasuri de mînă.

— Răspunsul dumitale, domnule Murgu, îmi dovedește că ești într-adevăr un om deștept. Dar, cam ce crezi dumneata că merită riscul, dacă nu țigările și ceasurile lui Aizic?

— Nu-mi dau prea bine seama, dar cred că merită să riști pentru o treabă care să-ți aducă în cîțiva ani trei-patru sute de mii de șilingi. Să dispui după un timp de un capital cu care să-ți dea mîna să te lansezi în societatea liberei inițiative, cum îi spuneți dumneavoastră. Chiar dacă îți pierzi serviciul și mai faci, ferească Dumnezeu, un an sau doi de pușcărie, știi măcar pentru ce.

— Și ce-ai face dumneata cu o jumătate de milion de șilingi, domnule Murgu?

— M-aș asocia la o afacere rentabilă. Cunosc de mai mult timp aici, la Viena, o femeie care îmi oferă posibilitatea să-mi refac viața alături de ea. Numai că doamna în cauză este patroana unei măcelării prospere din Fleischmarkt Strasse iar eu n-am nimic. Nu pot să accept situația de întreținut al doamnei.

Ştiţi, pasiunile sînt trecătoare. Ar fi cu totul altceva dacă eventuala mea cerere în căsătorie ar fi completată de o substanţială sporire a capitalului întreprinderii. Atunci aş avea curajul să-mi aduc băiatul aici. L-aş da la o şcoală de ingineri sau de jurişti. Oricum, aş avea certitudinea că nu va ajunge săpător la lucrările metroului alături de ţăranii turci din Anatolia.

— Dar ţara?

— Aş face şi eu ca dumneavoastră. Mi-ar rămîne în suflet niţică nostalgie, pe care aş căuta să mi-o alin oferind din cînd în cînd o cină unuia de pe meleagurile noastre, zîmbi Murgu.

— Dar te-ai întrebat vreodată ce ai fi capabil să faci pentru a cîştiga o jumătate de milion de şilingi?

— Vedeţi, aici e problema. Eu nu văd ce ar putea face unul ca mine pentru a cîştiga atîta amar de bani. Pentru că nu poţi face orice pentru bani. De pildă eu n-aş putea omorî un om pentru asta.

— Da. Ai dreptate. Este şi greu de cîştigat o jumătate de milion de şilingi aşa, peste noapte. Treptat, în cîţiva ani s-ar putea ajunge şi acolo, spuse gînditor Leo. Ei, vorbim şi noi ca să treacă timpul în faţa unui pahar. Mai iei o halbă?

— Nu, mulţumesc. Ce-i mult nu-i bun. Poate că acum, la încheiere, ar fi mai binevenită o cafea mokka.

— Nu este o idee rea. Pentru mine a fost o seară plăcută. M-aş fi plictisit de moarte singur.

La despărţire, pe Handels Kai, Murgu strînse puternic mîna lui Leo, spunîndu-i:

— La revedere. Vă mulţumesc pentru invitaţie şi vă rămîn îndatorat atît pentru seara plăcută cît şi pentru ceas. Dacă vă pot fi de folos cu ceva acolo

în România, vă rog să nu ezitați să mi-o spuneți. Aș putea să duc sau să vă aduc un pachet de la rudele sau prietenii din țară?

— Nu mai am rude acolo, iar prietenii... ochii care nu se văd se uită. Dealtfel merg și eu destul de des la București. Nu-ți face deci probleme. Putem rămîne prieteni și fără să-mi faci neapărat un contraserviciu. Cît mai stai la Viena?

— Mîine seară termin cu descărcatul. Apoi va trebui să aștept încă vreo două zile formarea unui convoi către Regensburg. Se speră că apele Dunării vor înregistra o creștere în acest interval. Peste două săptămîni trec din nou pe aici în drum spre țară.

— Bine. Iată o carte de vizită cu adresa și numărul meu de telefon de acasă și de la serviciu. Te rog mult să mă cauți ori de cîte ori treci prin Viena. Îmi va face mare plăcere să mai ieșim la o saramură de crap. La revedere!

A doua zi dimineață, Leopold Goldschmidt se închise în biroul său. Rezultatul acestei claustrări a luat forma unui raport către Direcția generală, pe care Ludwig Mayer îl trimise imediat prin curier special. În acest raport scria:

Pentru a crea condițiile necesare realizării operațiunii „Troia“ a fost selecționat printr-unul din indicatorii noștri navigatorul român „Martin“. Contactele cu „Martin“ și investigațiile realizate de către „Lorentz“ ne-au permis să stabilim următoarele elemente referitoare la el: „Martin“ s-a născut la 2 aprilie 1933 în România — județul Mehedinți — comuna Hinova, într-o familie de navigatori. La vîrsta de 16 ani, „Martin“ și-a întrerupt studiile secundare pentru a se îmbarca matelot-asistent pe șlepul

nr. 11.345 al cărui responsabil era tatăl său. După ieşirea la pensie a acestuia, „Martin“, care îşi satisfăcuse între timp serviciul militar, a preluat responsabilitatea şlepului avînd-o ca asistent pe soţia sa Ioana. În anul 1954 s-a născut pe şlep fiul lor Petre, care a rămas cu părinţii pînă la decesul mamei sale, survenit în 1957 în urma unui cancer (nota: Ioana a decedat la Rudolfs Spital din Viena, iar o parte din datele din prezentul raport au fost extrase din dosarul ei de internare existent la arhiva spitalului). „Martin“ nu s-a mai recăsătorit. Copilul a rămas o vreme în grija mamei lui „Martin“, iar în prezent este elev intern la Liceul nr. 1 din Turnu-Severin. Părinţii lui „Martin“ au decedat amîndoi în anul 1964, astfel încît, cu excepţia fiului său, cel în cauză nu mai are alte rude apropiate. Un element important pentru noi îl constituie faptul că după moartea soţiei, „Martin“ a refuzat îmbarcarea unui alt asistent, astfel încît în prezent se găseşte singur la bord. Investigaţiile făcute prin locurile frecventate de navigatori români au stabilit că „Martin“ este un om inteligent, bun cunoscător al meseriei sale, bucurîndu-se de aprecierea şi încrederea colegilor săi. Din discuţiile purtate cu „Lorentz“ a rezultat că „Martin“, fără a fi adversar al regimului existent în ţara sa, nutreşte în secret dorinţa de a se stabili cu fiul său în Occident. În posesia unei sume care ar trebui să ajungă la cel puţin zece mii de dolari, „Martin“ s-ar căsători cu concubina sa Irma Tischler, născută la 5 ianuarie 1940 în Viena, proprietara unei măcelării situată în Fleischmarkt Strasse nr. 43. Investigaţiile făcute anterior şi convorbirile purtate cu „Martin“ ne-au ajutat să cu-

noaştem că deşi Irma Tischler, rămasă văduvă la numai trei ani de la căsătorie, este gata să se căsătorească cu el fără nici o condiție prealabilă, „Martin" doreşte însă să devină asociat cu drepturi egale în conducerea magazinului, scop în care caută o modalitate de a cîștiga o sumă mai mare. Acest element va trebui însă folosit cu prudență, întrucît omul a lăsat să se înțeleagă că nu este dispus să comită orice faptă pentru bani, după cum nu este dispus să se amestece în operații mărunte, contrabandă de țigări spre exemplu. Deși acest subiect a fost evitat în discuții, „Lorentz" a rămas cu impresia că o eventuală propunere directă de a acționa împotriva României s-ar izbi de un refuz net. Slăbiciunea lui „Martin" pentru bani va trebui deci folosită în mod inteligent, doar pentru a-l compromite suficient de grav, oblingîndu-l să accepte abia după aceea propunerea de colaborare. Întrucît regulile existente în organizația noastră îi interzic celui ce a acționat ca investigator să realizeze personal recrutarea, „Lorentz" sugerează ca, avînd în vedere importanța cazului, faza următoare a operațiunii să fie realizată de către un colector delegat de către Reprezentanța generală sau chiar de către Direcția generală. Indicatorul nostru ar putea fi folosit în acțiunea de compromitere a lui „Martin".

Raportul a fost citit în aceeași seară la sediul Direcției generale, camuflată într-o suburbie liniștită a Münchenului, iar a doua zi dimineața Josef Sturmmer îl primea tot prin curier la sediul Reprezentanței generale pentru Austria. Pe colțul de sus din dreapta era așternută cu cerneală verde următoarea rezoluție: „De acord. Încredințez realizarea

operației maiorului Otto Wagner și lui Josef Sturmmer. Dr. Schneider".

În plic, alături de raport, Sturmmer mai găsi un bilețel cu următorul conținut:

„Lieber Josef,

Voi sosi în cursul după-amiezii. Te rog să aranjezi să ne vedem încă în seara aceasta cu «Lorentz» și cu indicatorul său. Pe diseară. Otto".

6

A doua zi după discuția cu Leo, Murgu se abătuse pe la dugheana lui Aizic pentru a-i plăti datoria de două sute de șilingi. Aizic, aflat în prăvălie împreună cu soția sa, refuzase să ia banii, confirmînd că Leo achitase mai demult suma respectivă.

În seara a treia după cina de la restaurantul „Berger", navigatorul se auzi strigat de pe chei:

— Bună seara, domnule Murgu! Ai terminat treburile pe ziua de azi? Nu vrei să cobori oleacă de pe luntrea asta a dumitale? Om bea o bere aici, în gura Praterului!

— Bună să-ți fie inima, domnule Aizic. Bucuros de invitație. Mă și gîndeam să dau o raită prin Prater, dar mi-era tare urît să fac treaba asta singur. Așteaptă-mă cîteva minute să pun o haină pe mine!

Un sfert de oră mai tîrziu, cei doi savurau cu poftă berea rece într-o cafenea mică din parc.

— Domnule Murgu, rupse Aizic tăcerea, mi se pare că de aici pleci la Regensburg?

— Așa este! Mai am la bord ceva marfă ce trebuie dusă în Germania occidentală. Am fi plecat încă de astăzi dacă apa Dunării ar fi fost suficient de adîncă. Dar vara, pe secetă, navigația pe Dunărea de sus se face anevoie; mai ales cu șlepurile noastre construite pentru Dunărea de jos. Se pare că ieri și astăzi a plouat bine în tot bazinul superior al Dunării; ne așteptăm deci la o creștere a cotei. Dacă această creștere apare în noaptea aceasta, mîine vom putea pleca.

— Am priceput. Dar spune-mi, te rog, unde vi se face controlul vamal atunci cînd treceți dintr-o țară în alta, de exemplu din Austria în Germania? Vă oprește chiar pe frontieră în mijlocul Dunării?

— Nu, jupîne. Vama austriacă ne face control în portul de plecare Viena, Linz sau altul, care o fi el, iar nemții ne controlează în primul port în care ne oprim.

— Și . . . se face control amănunțit, prin tot șlepul?

— Așa ceva n-ar fi posibil, domnule Aizic. Gîndește-te numai la ce reprezintă un convoi de șlepuri și la cîte asemenea convoaie circulă toată ziua în susul și în josul Dunării. Se controlează documentele referitoare la natura încărcăturii, se cere navigatorilor să completeze o declarație despre bunurile ce le au de înregistrat la vamă și apoi se dă o raită pe la hambare și prin cabină. Se merge mai mult pe încredere. Pentru că un marinar care vrea să ascundă ceva pe șlepul său o poate face atît de bine încît vameșilor nu le rămîn prea multe șanse

să găsească obiectele ascunse. Dar de ce mă întrebi? Vrei să te faci vameș?

— Ferească dumnezeu! Așa o profesie antipatică. Te-am întrebat numai ca să știu dacă pot să-ți propun o afacere cu un cîștig frumos.

— Ce afacere, jupîne? Să-ți aduc accesorii foto din Germania? Sau poate țigări americane? Să știi că propuneri din astea mi-au mai făcut și alții dar nu m-au tentat. Cîștigul e mic, osteneala și riscul sînt mari.

— Dar cine ți-a vorbit dumitale despre țigări sau despre hîrtie foto? Afacerea nici nu este a mea, ci a unui domn cu greutate și cu capital mare. Iar dumneata vei cîștiga mai mult decît cîștig eu într-o lună în amărîta mea de dugheană. Domnul care vrea să facă afacerea m-a întrebat dacă nu cunosc pe cineva de încredere care să transporte discret marfa lui dincolo, în Germania. Eu m-am gîndit la dumneata. Te știu om serios, nu te-am văzut niciodată beat, nu umbli cu femei . . .

— Merg la biserică în fiecare săptămînă și așa mai departe, îl întrerupse Murgu rîzînd. Și, cam ce afacere are să-mi propună domnul de care îmi vorbești?

— Eu nu pot să-ți spun. Dar dacă ești de acord să discuți despre afacere, va trebui să mergem la cabaretul „Csardasfürstin" unde domnul ne așteaptă în seara asta la ora zece.

— Bine, domnule Aizic. De discutat putem discuta căci doar de aceea dăm hrană gurii: să discute. Peste toate, voi putea să mă laud și eu că m-am distrat la „Csardasfürstin" despre care am auzit că este

un local al dracului de scump. Sper că nu voi plăti eu consumaţia?

— Vai de mine! Cum poţi să te gîndeşti măcar la una ca asta?

— Atunci putem merge. Văd că s-a făcut deja nouă şi jumătate, deşi mai adineauri era încă lumină. Zilele de vară sînt tare lungi. E departe cîrciuma aia la care trebuie să ajungem?

— Dacă plecăm acum şi găsim repede un taxi ajungem tocmai la ţanc, răspunse Aizic bucuros parcă de uşurinţa cu care Murgu acceptase întîlnirea propusă.

Deşi era doar zece seara, la „Csardasfürstin" nu mai erau mese libere. Orchestra cînta îndrăcit melodii populare iar chelneriţele tinere în costum naţional unguresc se mlădiau sprintene printre mesele şi scaunele rustice, purtînd platouri mari de lemn încărcate cu fripturi aromate cu paprika şi clondire cu vin roşu „Bikavér". Atmosfera din local era încărcată de mirosul fripturilor şi de fumul gros de ţigară iar gălăgia generală amplificată de orchestră era atît de mare, încît chiar persoanele aşezate la aceeaşi masă se înţelegeau cu greutate.

Aizic îl conduse pe Murgu într-un colţ mai retras la o masă ocupată de un individ înalt cu o conformaţie atletică. Ţinuta lui dreaptă te ducea imediat la presupunerea că omul petrecuse mult timp în armată, mai ales că această ţinută se armoniza cu costumul de stofă bleumarin, la două rînduri, şi cu părul tuns scurt şi pieptănat cu cărare. Întreaga sa înfăţişare şi mai ales ochii reci, albaştri, neprietenoşi, îl făceau antipatic de la prima vedere. Aizic i se adresă în limba germană:

— Herr Sturmmer, am onoarea să vi-l prezint pe domnul Gheorghe Murgu, navigatorul român despre care v-am vorbit. Domnule Murgu, o întoarse el pe românește, acesta este domnul Josef Sturmmer, omul de afaceri care dorește să discute cu dumneavoastră.

— Vă rog să luați loc, domnilor, îi invită Sturmmer pe nemțește. Herr Murgu nu vorbește, se pare, limba germană?!

— Ca toți navigatorii de pe Dunăre înțeleg destul de bine această limbă, dar mi-e mai greu să o folosesc. Voi face însă eforturi să vă înțeleg și să mă fac înțeles. Acolo unde nu voi reuși sper că prietenul meu, domnul Aizic, ne va scoate din încurcătură, răspunse Murgu într-o germană stîlcită.

— *Sehr gut.* Foarte bine. Vă faceți înțeles perfect. Cum știu că domnul Aizic mai are în seara aceasta unele treburi, eu îi voi mulțumi pentru prilejul de a vă cunoaște și nu voi abuza mai departe de amabilitatea sa, tranșă Sturmmer.

— Și eu voiam să vă rog să-mi permiteți să plec, spuse Aizic grăbit. Vă doresc o seară plăcută, domnilor.

— Mult succes în afacerile ce le ai de încheiat în seara aceasta, jupîne Aizic. Îmi pare foarte rău că trebuie să ne lipsim de compania dumitale, zise Murgu puțin descumpănit de concedierea expeditivă a însoțitorului său.

— Pentru a începe cu începutul, Herr Murgu, ar trebui să hotărîm ce vom comanda acestei drăguțe domnișoare care așteaptă lîngă masa noastră, spuse Sturmmer. Ce doriți să luați?

— *Einen Räuberspiess,* o friptură haiducească și un pahar de „Bikavér“ mă aranjează de minune, spuse Murgu.

— În regulă. Atunci, de două ori *Räuberspiess* și o sticlă de „Bikavér“, se întoarse Sturmmer către chelnerița care plecă în viteză și se întoarse imediat cu sticla de vin și două pahare. Sturmmer umplu paharele și îl ridică pe al său:

— *Prosit,* Herr Murgu. Aizic v-a spus poate de ce țineam să vă cunosc?

— Da și nu. Mi-a spus că vreți să-mi propuneți o afacere. L-am prevenit și pe el și vă previn și pe dumneavoastră că nu sînt dispus să mă lansez în acțiuni de contrabandă cu mărunțișuri. Riscul ar fi prea mare pentru cîteva sute de șilingi.

— Herr Murgu, vă asigur că nici mie nu-mi place să fac afaceri cu mărunțișuri. Vorbesc la figurat pentru că, de fapt, mărfurile mele au dimensiuni destul de reduse. Dar valoarea lor este foarte mare.

— Nu cumva vă ocupați cu traficul de stupefiante? În asta chiar că nu m-aș amesteca. „Interpolul“ descoperă grup după grup.

— Nu mă ocup de stupefiante. Mai întîi pentru că, așa cum spuneai și dumneata, aceasta m-ar pune în conflict cu „Interpolul“ și cu americanii. În plus eu sînt german, Herr Murgu, și ca german n-aș accepta cu nici un preț să contribui la pervertirea tineretului nostru, și așa destul de moleșit de blestemata asta de societate de consum. Consumatorii de droguri nu sînt niciodată buni soldați. Dar, pentru a nu-ți pune prea mult curiozitatea la încercare, îți voi spune curat că mă ocup de afaceri cu aur. Aur și bijuterii. Sîntem un grup bine organizat care

își procură aurul brut la prețuri joase din Africa și de pe piețele Orientului Apropiat. Acest aur este prelucrat aici, la Viena, de bijutieri aduși de la Istanbul și plătiți la mai puțin de jumătate față de cei locali. Oricum cîștigul lor este mare, datorită cantităților de aur ce le prelucrează. Odată fabricate, bijuteriile sînt introduse în Germania, unde rețeaua noastră de desfacere le plasează la prețuri care, deși mai mici decît cele oficiale, ne permit un cîștig de sută la sută. În general, noi trecem marfa peste frontieră în automobile cu ascunzători special amenajate. În ultimul timp însă, se pare că poliția vamală a simțit ceva; controalele făcute autoturismelor noastre au devenit suspect de amănunțite. Așa se face că, în prezent, avem strînsă o cantitate mare de bijuterii, vreo zece kilograme. Asta face cam 100.000 mărci. Aproape 800.000 șilingi austrieci. Dacă ne vei trece dincolo de frontieră aurul acesta îți dăm unu la sută din valoare. Asta e afacerea, Herr Murgu.

— Vă mulțumesc pentru explicații și pentru încredere. Îmi place cum tratați, iar afacerea mă tentează. Dar o mie de mărci mi se pare tare puțin. Aș fi gata să discut în jurul unui comision de trei la sută.

— Se vede că nu cunoașteți piața, Herr Murgu. Trei la sută este enorm.

— Adevărat, nu cunosc piața, Herr Sturmmer. Dar este prima oară cînd intru într-o asemenea combinație. S-ar putea să fiu prins și băgat la închisoare pe un an, doi. Recunosc, pierderea dumneavoastră va fi mare, însă veți rămîne liber, iar organizația dumneavoastră intactă. Eu, Herr Sturmmer, am un

băiat în România. E la școală la Turnu Severin. Băiatul n-are mamă. Sînt singurul său sprijinitor. O marcă face la cursul turistic cam patru lei și jumătate. Băiatului meu nu-i vor ajunge patru mii cinci sute de lei pentru a se întreține pe timp de un an. Cu o mie de lei pe lună ar mai merge.

— Înțeleg raționamentul dumneavoastră și motivele pe care le invocați, Herr Murgu. Totuși nu pot plăti trei la sută. Sîntem amîndoi oameni serioși. Intenția mea era să mai urc prețul pînă la un procent și jumătate, iar dumneavoastră erați probabil dispus să coborîți cu jumătate de procent. Hai să mai cedăm fiecare ceva și să spunem doi la sută. Batem palma?

— Fie, Herr Sturmmer. Cînd primesc banii?

— La terminarea acțiunii, desigur. Noi avem încredere în dumneavoastră și vă dăm bijuteriile. De ce n-ați avea și dumneavoastră încredere în noi?

— Aici nu este vorba de încredere, Herr Sturmmer. Dar este foarte posibil ca la capătul drumului să mă aștepte închisoarea sau cine mai știe ce. Cine îmi garantează mie că băiatul meu va intra în posesia banilor? Cu tot respectul ce vi-l port, dumneavoastră nu sînteți pentru mine decît un necunoscut.

— Bine, dar dacă vă arestează vă vor confisca și banii.

— Nu. Căci banii îi vom depune la Aizic cu rugămintea ca, în cazul în care nu mai revin din susul Dunării, să facă cele necesare pentru a trimite suma fiului meu, Petre Murgu, respectiv directorului Liceului nr. 1 din Turnu Severin.

— Herr Murgu, mă uluiți pur și simplu cu spiritul dumneavoastră de afaceri. Despre dumneavoastră,

românii, știam că sînteți mai puțin înclinați către acest domeniu.

— Sînt români și români, Herr Sturmmer. În regiunea în care m-am născut eu, oamenii au negoțul în sînge; mulți dintre ei se ocupau cu comerțul încă din copilărie. Pentru documentarea dumneavoastră, precizez că această regiune se numește Oltenia.

— Foarte interesant. În ce mă privește am preferat întotdeauna să tratez cu oameni cu picioarele pe pămînt. Vă rog deci să-mi permiteți să vă las cîteva minute singur pentru a-i telefona lui Aizic și a-l ruga să revină. Pînă ce va veni el, eu vă voi preda marfa.

— Dar unde o aveți?

— Afară, în portbagajul mașinii, păzită de șofer. Vom merge cu dumneavoastră în port și vom aștepta să vă vedem transportînd valiza cu coletele pe bord. Apoi vom aranja cu Aizic.

În noaptea aceea, Leon Aizic n-a avut parte de odihna tihnită la care ținea atît de mult. Abia către ora trei dimineața el a reușit să se întindă cu un geamăt de satisfacție în patul ce-l aștepta de cu seară. În buzunarul interior al hainei lăsate pe capul scaunului, avea suma de două mii de mărci vest-germane și un bilețel pe care își notase dispozițiile lui Murgu.

După cum presupusese navigatorul, ca urmare a ploilor, cota apelor Dunării crescuse simțitor peste noapte, iar aceasta făcuse posibilă plecarea convoiului de șlepuri încă în zorii zilei. Gheorghe Murgu aşteptă ca pe ghimpi terminarea formalităților vamale și plecarea din Viena. Cînd orașul rămase departe, în urmă, el coborî în cabină unde ascunse

într-un loc anume amenajat coletele ce-i fuseseră încredinţate. După aceea munci cu îndîrjire toată ziua, punînd în ordine inventarul şlepului, reparînd stratul protector de vopsea acolo unde se stricase şi spălînd lună puntea.

În noaptea aceea navigatorul dormi fără vise. La acest somn concura desigur aerul de vară, răcorit de ploaia din ajun şi de adierile coborîte de pe coastele Alpilor.

Murgu se trezi tîrziu, către prînz, cînd convoiul de şlepuri depăşise deja confluenţa Inn-ului cu Dunărea iar remorcherul din frunte îşi lua rămas bun cu un şuierat răguşit de sirenă de la oraşul Passau. Navigatorul îşi făcu grăbit toaleta, apoi îşi prepară o omletă mare cu şuncă. Timpul care îi mai rămînea la dispoziţie pînă la acostarea în portul Regensburg de-abia îi ajungea pentru a se pregăti de revizia vamală şi de debarcare. Căci Murgu trebuia să coboare de pe şlep chiar în seara sosirii, pentru a se întîlni la ora 22,00 în faţa restaurantului „Zur grünen Eiche" cu omul ce urma să preia de la el valiza ce i-o încredinţase Sturmmer. În cazul în care, dintr-un motiv sau altul, întîlnirea n-ar fi putut avea loc în prima seară, ea putea fi realizată în cea de-a doua seară după sosire. Sturmmer insistase însă ca Murgu să facă tot ce depindea de el pentru a preda valiza cît mai repede, iar navigatorul nu avea motive să procedeze altfel.

Dar Gheorghe Murgu n-a avut prilejul să ajungă în seara aceea la resturantul „Zur grünen Eiche". După o revizie vamală rapidă şi superficială, el coborîse pe chei îmbrăcat în hainele sale cele mai bune şi cu valiza lui Sturmmer în mînă, dar la ieşi-

rea din port se trezise interpelat de doi indivizi înfășurați în impermeabile lungi de mușama, a căror culoare neagră amintea în mod supărător ținuta ofițerilor SS.

— Poliția vamală. Actele dumneavoastră, vă rugăm!

Murgu lăsă calm valiza jos și scoase din buzunarul interior al hainei pașaportul de marinar. În timp ce unul din indivizi se apucă să examineze documentul la lumina unui felinar, celălalt se grăbi să înhațe valiza rămasă jos. Murgu băgă de seamă că cel ce luase valiza purta mănuși subțiri de cauciuc.

— Ce aveți în valiză? întrebă cel ce examinase pașaportul.

— Un costum de haine pe care voiam să-l las în oraș la curățat. Dar de ce mă rețineți? Abia am trecut prin controlul vamal.

— Costumul din valiza dumneavoastră este ciudat de greu, interveni cel de-al doilea individ. Unde mai puneți faptul că atelierele de curățat s-au închis deja de multe ore.

— Intenționam să-l las la o femeie, în fine, la o cunoștință care să-l dea la atelier mîine la prima oră. Aș fi dorit să-l am gata seara. Dar, la urma urmei, ce vreți de la mine?

— Va trebui să ne însoțiți la poliție. Acolo vom deschide valiza și vom verifica conținutul. Dacă va conține doar costumul dumneavoastră de haine vă vom înapoia totul și vă vom elibera cu scuze. Dacă nu . . .

— Refuz să merg cu dumneavoastră! Sînt cetățean străin! Protestez! ridică Murgu vocea.

— Vă sfătuiesc să fiţi liniştit şi mai ales să nu vă daţi în spectacol. Este mai bine pentru dumneavoastră să mergeţi de bunăvoie. Pentru că, oricum, de mers tot va trebui să mergeţi, spuse primul individ băgînd în buzunarul impermeabilului său paşaportul lui Murgu.

Continuînd să protesteze, amestecînd cuvintele germane cu expresii româneşti, Murgu se lăsă dus între cei doi pînă la o maşină „Volkswagen" ce aştepta după colţ şi care îi depuse în puţine minute în faţa unei clădiri vechi, unde Murgu fu introdus în ceea ce era, după toate aparenţele, biroul şefului; i se făcu o percheziţie corporală amănunţită care îl lăsă cu buzunarele goale. Apoi unul din indivizi ridică pe o peliculă specială amprentele de pe mînerul şi broasca valizei, după care Murgu fu invitat să o deschidă. Navigatorul refuză, declarînd cu un aplomb vecin cu neruşinarea că valiza nu-i aparţine şi că nu o văzuse niciodată înainte de a intra în biroul unde se afla.

Indivizii zîmbiră compătimitor, cu aerul unora care mai văzuseră şi mai auziseră destule. Unul din ei deschise el însuşi valiza cu ajutorul cheii găsite în buzunarul lui Murgu. Apoi desfăcu pachet după pachet şi redactă împreună cu colegul său un proces-verbal amănunţit al celor găsite înăuntru. În tot acest timp atitudinea lui Murgu suferea o schimbare vizibilă, trecînd de la insolenţa iniţială la o adevărată disperare. El se prăbuşise în final pe unul din fotolii, cu aerul unui om distrus, spunînd din cînd în cînd în româneşte: „Copilul meu! copilul meu!". Totuşi, atunci cînd indivizii îi prezentară spre semnare procesul-verbal, el refuză cu îndîrjire să o fa-

că, continuînd să susţină că este victima unei provocări ordinare, că este cetăţean străin şi că cere să fie pus în legătură cu consulul român din Republica Federală Germania.

În mod surprinzător, cei doi nu insistară prea mult să obţină semnătura sa pe procesul-verbal. Acela care examinase paşaportul lui Murgu şi care părea să fie mai mare în grad ridică receptorul unui telefon interior şi raportă scurt:

— Percheziţia s-a terminat, *Herr Chef!*

La puţine minute după aceea, în birou pătrunse un individ corpolent, trecut bine de cincizeci de ani, cu faţa brăzdată de vinişoare roşii care trădau o slăbiciune pronunţată pentru bere. Un început de chelie frontală îi împuţinase serios părul, încărunţit la tîmple, iar costumul maro „mille points“, de cea mai bună calitate, îi dădea aerul prosper al unui om de afaceri. După ce primi de la cei doi procesul-verbal şi după ce aceştia părăsiră încăperea, individul se răsturnă în fotoliul din spatele biroului şi îl examină fără grabă pe Murgu. În ochii săi căprui stăruia o licărire veselă, de om pus pe şotii.

— Bună seara, domnule Murgu, rosti el în româneşte cu un puternic accent german. Mă scuzi că am întîrziat puţin. Ai avut desigur greutăţi în a te înţelege cu colegii mei. Aici, în Germania, ca şi la dumneavoastră, în România, fiecare om are dreptul de a fi interogat în limba sa maternă. Din întîmplare, eu vorbesc româneşte. Am petrecut o bună parte a războiului la Comandamentul Wehrmachtului din România. Eram maior. Numele meu este Otto Wagner. Dar ce văd? N-aţi semnat procesul-verbal?

— Nu l-am semnat și nici nu am de gînd să-l semnez, domnule Wagner. Obiectele nu-mi aparțin. N-am văzut niciodată pînă acum valiza aceasta și nu înțeleg ce urmăriți prin această înscenare. Cer să fiu pus în legătură cu consulul român.

— Spune-mi Herr Major, dacă nu te deranjează, domnule Murgu, se aspri Wagner către navigator. Și mai ales încetează cu prostiile. Crezi că dacă nu ai semnat procesul-verbal și dacă vei stărui în această atitudine încăpățînată vei avea mai multe șanse de scăpare? Se vede cît de colo că ești un ageamiu. Pe mînerul acestui geamantan și pe încuietorile sale au rămas amprentele dumitale digitale, cu ajutorul cărora ne va fi foarte ușor să dovedim că obiectul îți aparține. Iar cei care te vor judeca vor socoti refuzul de a semna procesul-verbal ca o circumstanță agravantă. Desigur, dacă insiști, noi putem anunța imediat consulul român despre arestarea dumitale. Asta va face să se afle foarte repede în România, la societatea pentru care lucrezi, la miliție și, în fine, în familia dumitale, că ai fost arestat pentru trafic de aur. Îți surîde chiar atît de mult această eventualitate? Mai bine ai face declarații complete și ai ajuta poliția să pună mîna pe adevărații infractori care te-au băgat în ghinion. Spune-mi, cît trebuia să primești pentru acest transport?

— Două mii de mărci, Herr Major. Vă voi spune tot și vă voi ajuta să-i prindeți pe traficanți. Numai scăpați-mă din nenorocirea asta. Am un copil acasă, Herr Major. Un copil fără mamă, care va rămîne pe drumuri dacă eu voi intra la închisoare, izbucni Murgu cu glasul întretăiat de suspine. Apoi pe același ton povesti grăbit, cu fraze scurte despre întîl-

nirea cu Sturmmer, despre discuţia de la „Csardasfürstin“, despre Aizic Leon. La cererea lui Wagner, mai repetă o dată condiţiile şi locul în care trebuia să predea valiza.

— Da! reflectă cu voce tare Wagner. Locul şi ora sînt bine alese. Dar după ce îl vei recunoaşte pe cel ce trebuie să preia geamantanul?

— El este cel ce trebuie să mă recunoască pe mine după valiză şi să mi se adreseze pe nume. Faptul că îmi va cunoaşte numele va constitui dovada că am de-a face cu omul ce trebuie să primească bijuteriile.

— Clar. Acum te rog să semnezi procesul-verbal şi să scrii amănunţit tot ce mi-ai povestit.

— Herr Major, oare nu se poate fără asta. Nu-mi daţi nici o şansă să scap? Măcar pentru copilul meu dacă nu pentru mine. Veţi fi avînd şi dumneavoastră copii . . .

— Cît timp procesul-verbal şi declaraţia dumitale vor rămîne la mine, totul este încă posibil, domnule Murgu. Numai dacă aceste documente vor ajunge în posesia procurorului, va dispare şi şansa dumitale. Deocamdată scrie!

Murgu se apucă cu hărnicie de scris şi după o jumătate de oră îi înmînă lui Wagner declaraţia sa. Acesta o băgă în buzunar împreună cu procesul-verbal şi apoi spuse:

— Domnule Murgu, în timp ce scriai m-am gîndit la situaţia dumitale. M-am luptat, ca să zic aşa, cu conştiinţa mea. Eu sînt pus aici să apăr legea, iar dumneata ai călcat această lege cu o uşurinţă condamnabilă. Pe de altă parte m-am gîndit la viitorul dumitale şi al copilului dumitale. Pentru că, aşa

cum ți-ai închipuit, am și eu copii. Ba chiar și nepoți... De fapt, dumneata nu ești un infractor înrăit; ești doar un om care a vrut să cîștige niște bani mai repede și mai ușor. Aș fi tentat să te ajut să scapi de consecințe. Pentru aceasta însă va trebui să mă ajuți și dumneata să prind banda de traficanți.

— Fac ce vreți, Herr Major. Numai să nu mă duceți în sala de judecată. Să nu se știe că am fost amestecat...

— Desigur, desigur, îl întrerupse pe un ton liniștitor Wagner. Dumneata te vei prezenta mîine seară în fața restaurantului „Zur grünen Eiche“ cu valiza în mînă și o vei preda, conform instrucțiunilor ce ți-au fost date, omului care ți se va adresa pe nume. Restul ne privește pe noi.

— Dar, Herr Major, credeți că Sturmmer și prietenii săi sînt chiar atît de proști încît să nu facă o legătură între folosirea mea și apariția poliției pe urmele lor? Mie mi-e cam frică. Sturmmer acesta are o figură de asasin. Apoi, cum voi explica faptul că nu m-am prezentat la întîlnire în seara aceasta?

— Dacă ți se va pune această întrebare, domnule Murgu, vei motiva că ai dorit să te documentezi mai întîi bine asupra pazei din port și a posibilităților de a scoate valiza de pe bord. În ce privește temerile dumitale, află că nici noi nu sîntem chiar atît de agaemii încît să-l arestăm pe individ imediat ce va prelua valiza de la dumneata. Va trebui să-l supraveghem o vreme, pe el ca și pe Sturmmer, pentru a identifica întregul grup, depozitele, atelierele. Atunci cînd se vor face primele arestări, dumneata vei fi ajuns de mult în România.

— Bine, dar Sturmmer şi complicele său de aici vor face declaraţii şi despre mine în timpul anchetării lor. Povestea asta mă va pune în situaţia să nu mai pot naviga în Republica Federală Germania. Cum să explic eu şefilor mei . . .

— Dacă vom rămîne prieteni, vom găsi noi o cale pentru a sări şi peste hopul acesta. Vom separa declaraţiile referitoare la dumneata sub pretextul că, neaflîndu-te pe teritoriul federal, nu poţi fi judecat odată cu grupul. Apoi, va depinde exclusiv de poliţie dacă te va mai găsi sau nu. Iar poliţia sîntem noi, domnule Murgu. Poliţia poate face multe pentru prietenii ei. Iar prietenia noastră depinde numai şi numai de dumneata, de loialitatea dumitale.

— Promit să fiu loial, Herr Major!

— Mă bucur pentru dumneata, spuse Wagner ridicînd receptorul telefonului.

La chemarea sa, cei doi indivizi intrară din nou în încăpere, îi predară în tăcere valiza lui Murgu şi îi făcură semn să-i urmeze. Un sfert de oră mai tîrziu, navigatorul se găsea în cabina şlepului unde se dezbrăcă fără să mai aprindă lumina şi se strecură cu un oftat de uşurare în pat. Multă vreme înainte să adoarmă îi stăruiră în minte imaginea jovială a lui Wagner şi privirea sa şireată.

7

A doua zi, seara, Murgu coborî din nou de pe vas purtînd valiza în mîna dreaptă. Deşi plecase din vreme, ceasul arăta 22,05 atunci cînd se opri

sub firma luminoasă de neon reprezentînd un stejar verde și stufos. După cîteva minute de așteptare, din interiorul unui gang apropiat, se desprinse o umbră care se apropie de el.

— Sînteți Herr Murgu? întrebă șoptit omul, iar la răspunsul pozitiv al navigatorului adăugă: Am venit să-mi dați valiza încredințată de către Herr Sturmmer.

— *Bitte!* Poftiți! spuse Murgu predîndu-i geamantanul.

— V-am așteptat și aseară. De ce n-ați venit?

— Am vrut să studiez mai întîi felul cum este păzit portul. Am fost de mai multe ori pe aici, dar pînă acum nu m-a preocupat niciodată acest lucru.

— Bine. Voi anunța pe Herr Sturmmer că transportul s-a realizat cu succes. La revedere! încheie brusc individul plecînd grăbit în susul străzii.

Murgu își privi ceasul. Totul durase trei minute. Tocmai se pregătea să părăsească la rîndul său locul întîlnirii cînd luminile unui „Mercedes" parcat ceva mai departe de restaurant clipiră atrăgîndu-i atenția. Apropiindu-se, navigatorul identifică la volan pe maiorul Otto Wagner, cunoștința sa din seara trecută, care îi făcu semn să se urce lîngă el și apoi porni cu viteză spre Dunăre.

— Bravo, domnule Murgu. Ai fost cum nu se poate mai natural. Sînt sigur acum că avem în mînă firul unei afaceri mari care îmi va aduce, sper, o avansare. N-ar fi rău deloc acum, în preajma pensiei!

— Am făcut și eu cum m-am priceput mai bine. Dar sînteți sigur că oamenii dumneavoastră vor reuși să se țină după el fără să se bage de seamă?

Eu, să vă spun drept, nici nu i-am văzut prin împrejurimi.

— Păi vezi? Dacă dumneata, care ştiai că trebuie să fie pe aproape nu i-ai observat, nici individul care ţi-a luat valiza nu i-a putut observa. Sîntem poliţişti vechi, domnule Murgu. Partea proastă este că nu prea reuşesc să-l conving pe unul din colegii mei să te scoatem din cauză. El este de părere că ceea ce ai făcut pentru noi nu este de ajuns. I-am propus să ne întîlnim în trei în această seară, după acţiune. Poate împreună vom reuşi să-l înduplecăm. Eu te rog să te arăţi rezonabil şi să nu intri într-o dispută cu el. Nu ţi-ar folosi la nimic şi m-ai pune şi pe mine într-o situaţie neplăcută. Printr-o întîmplare fericită colegul meu vorbeşte de asemenea româneşte. Cred că este născut la, asta, cum îi zice . . . Hermannstadt.

— Acum îi zice Sibiu, Herr Major. Dar mă neliniştiţi enorm cu cele ce-mi spuneţi. Chiar, ar fi posibil să ajung totuşi la închisoare?

— Să sperăm că nu, răspunse Wagner parcînd maşina în faţa unui restaurant, pe o stradă liniştită. În orice caz, te rog să ţii cont de recomandările pe care ţi le-am făcut.

Spre deosebire de făptura bonomă a lui Wagner, individul ce-i aştepta înăuntru nu avea în înfăţişarea sa nimic liniştitor. Pe Murgu, această înfăţişare şi mai ales duritatea privirii îl duseră cu gîndul la Sturmmer. Fără să se ridice de pe scaun, individul întinse noilor veniţi o mînă energică şi se recomandă scurt:

— Klein. Vă rog să luaţi loc.

Această primire nu fu deloc de natură să stimuleze conversația, astfel încît cei trei mîncară în liniște. La cafea, Klein rupse primul tăcerea:

— Domnule Murgu, colegul Wagner mi-a vorbit despre cazul dumitale și te-a prezentat în termenii cei mai favorabili. Încă înainte ca să ajungeți aici m-am informat prin telefon asupra felului cum ai executat indicațiile noastre. Este drept: ne-ai pus pe urmele unei bande de traficanți de aur. Din acest punct de vedere nu putem decît să ne declarăm mulțumiți. Din păcate, în afara unui referat favorabil prin care să propunem justiției să-ți acorde circumstanțe atenuante, eventual chiar grațierea, nu văd, personal, cum te-am putea ajuta. Știi, legea este lege.

— Domnule Klein, eu am recunoscut față de Herr Major Otto Wagner faptul că am încălcat legile Republicii Federale. A fost însă pentru prima și ultima oară. Mi s-a promis că în cazul în care vă voi ajuta veți fi înțelegători și îmi veți oferi o șansă de scăpare. Eu v-am ajutat cum am putut mai bine. Vă rog și pe dumneavoastră să faceți un efort... Herr Wagner v-a spus poate că am un copil...

— Da, mi-a spus. Nu spun că n-aș fi de acord să facem ceva pentru dumneata. Pentru aceasta însă, va trebui ca și dumneata să faci pentru noi mult mai mult decît ai făcut în seara aceasta. Numai o asemenea atitudine de cooperare ne-ar oferi justificarea morală a unui gest de deplină clemență.

— Dar nu văd cu ce aș putea să vă ajut, domnilor. Eu sînt navigator. Îmi petrec majoritatea timpului pe Dunăre, la bordul șlepului meu.

— Ai putea de pildă, domnule Murgu, să faci şi pentru noi, din cînd în cînd, cîte un transport discret.

— Bine, dar nu văd... Dumneavoastră sînteţi ofiţeri de poliţie. Pe cît pricep, rolul dumneavoastră este acela de a împiedica contrabanda.

— Uite ce este, domnule Murgu, interveni Wagner, care asistase pînă atunci tăcut la dialog, hai să punem cărţile pe masă. Este adevărat că aparent, pentru majoritatea concetăţenilor noştri, sîntem funcţionari de poliţie. În realitate însă, lucrăm pentru o organizaţie de informaţii. Avem sarcina să cunoaştem cît mai bine ce se întîmplă în partea dumneavoastră de lume. Pentru a realiza acest lucru avem nevoie de prieteni în ţările pe care le cercetăm. Iar cei ce devin prietenii noştri nu au nici un motiv să regrete. Avem bani destui şi plătim bine serviciile care ni se fac. Scurt şi clar, domnul Klein ţi-a propus ca în schimbul iertării totale pentru ilegalitatea comisă să fii prietenul nostru; să ne ajuţi în activitatea secretă pe care o ducem. Ce spui?

— Spun că mi-e frică să fac spionaj. Dacă mă vor prinde acolo, în ţară, cu asemenea treburi o voi păţi cu siguranţă mult mai rău decît aici pentru cele cîteva kilograme de aur introduse clandestin în R.F.G. La urma urmelor, dumneavoastră îmi cereţi să-mi trădez ţara.

— Să lăsăm vorbele mari, domnule Murgu. Noi, cei de aici din Occident, nu avem nimic cu românii şi cu România. Mulţi din cei ce au trăit acolo, ca mine şi ca Herr Klein, sînt ataşaţi de această ţară. Confruntarea la care participăm este cea dintre lumea occidentală a liberei întreprinderi şi comunism.

Or, după cîte știm, dumneata nu ești comunist. Admit că vei înfrunta un anumit risc. Dar vei fi bine plătit pentru aceasta, iar atunci cînd va veni timpul vei putea folosi acești bani aici în vest, unde oamenii cu bani au totdeauna dreptate și sînt la adăpost de necazuri. Și, apoi, nu cred că este cazul să exagerăm existența acestui risc. Cu tot respectul pe care îl purtăm securității din România, te putem asigura că atîta vreme cît vei respecta întocmai instrucțiunile noastre nu vei fi prins. Numai secretele cunoscute de mai mulți pot fi descoperite. Dacă vei păstra secretul colaborării cu noi, nimeni nu va putea să-l divulge securității. Dar, mi se pare că am pledat destul. La urma urmei, e treaba dumitale să hotărăști dacă vei rămîne aici la dispoziția justiției sau te vei întoarce acasă, la băiat.

— Nici nu știu ce vreți să mă puneți să fac. Înțelegeți și dumneavoastră că mi-e foarte greu să accept în aceste condiții. Mîine îmi puteți ordona să ucid pe cineva sau să arunc în aer defileul de la Porțile de Fier. Am mai citit eu undeva despre o ispravă de genul ăsta.

— Isprava aceea, care a fost zădărnicită de germani, au încercat-o englezii cu un grup mare de sabotori și cu cîteva vapoare. Asta nu este treabă de un singur om. Așa că nu-ți vom cere nimic de genul acesta, domnule Murgu. În schimb, ne vei povesti de cîte ori vei ajunge la Viena sau Regensburg ce-ai mai văzut prin porturile dunărene. Din cînd în cînd te vom ruga, cu titlu de serviciu personal, să duci cîte un pachețel sau cîte o scrisorică în România. Domnul Klein și alți colegi de ai noștri

mai au pe acolo rude şi cunoscuţi cărora nu vor să le scrie prin poştă. În ce priveşte coletele, te asigur că nu vom introduce în ele nici aur, nici stupefiante. Cel mult un aparat de radio cu tranzistori sau un magnetofon cu casete. Sînt lucruri pentru care se mai poate obţine încă un preţ bun în România, iar rudele noastre trăiesc în multe cazuri de pe urma negoţului cu ele.

— Dacă ar fi numai atît, reflectă cu voce tare Murgu, n-ar fi cine ştie ce. Chiar dacă voi fi prins cu asemenea lucruri, ele vor fi considerate drept contrabandă. Dar cine îmi garantează mie — se îndreptă el către Wagner — că în viitor nu-mi veţi cere mai mult?

— Garanţii scrise nu putem să-ţi dăm, dar cuvîntul nostru de ofiţeri este, credem, suficient.

— Aş îndrăzni să vă mai întreb ceva. Spuneaţi că activitatea pe care o voi desfăşura pentru dumneavoastră va fi răsplătită. La ce v-aţi referit exact?

Ambii interlocutori ai navigatorului zîmbiră larg la auzul întrebării:

— Vei primi bani pentru aceasta, domnule Murgu. Consideră drept primul nostru vărsămînt suma de două mii mărci lăsate la Aizic. Înainte de a lichida grupul de traficanţi, dacă îl vom lichida, îţi vom lăsa posibilitatea să-ţi ridici banii. Dealtfel, scoţîndu-te pe dumneata din cauză îl vom scoate implicit şi pe Aizic.

— Mi-aţi luat o piatră de pe inimă. Aveam chiar remuşcări în legătură cu bietul Aizic, care s-a băgat în această chestie numai pentru a mă ajuta, replică ipocrit Murgu.

— Înţeleg că am încheiat acordul, domnule Murgu?! întrebă Klein care, în mod ciudat, renunţase complet la atitudinea băţoasă de la început.

— Ce să fac, domnule Klein? Am intrat în horă, trebuie să joc. Mai bine riscul probabil de mai tîrziu decît închisoarea certă de astăzi, răspunse Murgu abătut.

— Bine judecat, aprobă Wagner. Noi te asigurăm că nu vei regreta această hotărîre. Pentru a intra concret în afaceri, vă veţi întîlni mîine la ora 9,00 tot aici, cu domnul Klein. El îţi va explica unele din regulile activităţii secrete şi tot prin el vei primi şi însărcinările pe care le avem pentru dumneata.

Cei trei se despărţiră la ieşire. Wagner şi Klein se urcară în „Mercedes“, iar Murgu plecă pe jos spre port.

8

Într-un anumit sens, zilele următoare au constituit pentru Murgu un examen mult mai dificil decît toate încercările prin care trecuse pînă atunci. Klein folosea intens timpul liber al navigatorului pentru „întrevederi de lucru“ ce se desfăşurau, de regulă, în cafenele şi restaurante situate în micile localităţi din apropierea Regensburgului. Pentru deplasări, cei doi foloseau o maşină veche „Volkswagen“ condusă de Klein, care îl culegea pe Murgu din diferite puncte ale oraşului.

Klein era un individ inteligent și un profesionist experimentat. El lepădase cu totul masca din seara primei întîlniri și căuta acum, prin aducerea în discuție a unor subiecte potrivite, să cunoască cît mai multe amănunte despre viața, convingerile și proiectele de viitor ale interlocutorului său. În cîteva situații, Murgu realiză cu claritate faptul că individul revine asupra unor probleme discutate anterior, abordîndu-le dintr-un unghi diferit. Prin acest procedeu, Klein, încerca în mod evident să surprindă eventualele contradicții din relatările navigatorului. Tactica nu dăduse însă rezultate. Cunoscînd că cea mai solidă minciună este adevărul, că nimic nu poate fi mai dăunător decît încercarea de a trece drept ceea ce nu ești și a te încurca apoi în propriile minciuni, Murgu își spunea conștiincios povestea, aceași în toate împrejurările. În fond discutînd despre el, despre trecutul său, despre concepțiile sale, omul nici nu avea ce să ascundă. Iar dacă unele din aceste concepții nu erau pe placul interlocutorilor săi, cu atît mai rău pentru ei. În sfîrșit, după trei zile de convorbiri și tatonări Klein ajunse, se pare, la concluzii favorabile și trecu la o nouă etapă și anume la pregătirea lui Murgu pentru activitatea viitoare.

Partea preliminară a acestei pregătiri fusese constituită dintr-o intensă prelucrare ideologică ce urmărea să-l convingă pe navigator de superioritatea modului de viață și a rînduielilor lumii capitaliste. Klein trebui să constate însă că, fie din spirit de contradicție, fie în virtutea unor convingeri solid formate, Murgu refuză să accepte cu prea multă ușurință argumentele sale. El ripostă că opulența vitri-

nelor contrastează izbitor cu mizeria ce domnește la periferia marilor orașe, în cartierele de cocioabe locuite de muncitorii imigranți și de ceilalți oameni săraci. Treptat, el a sfîrșit totuși prin a se declara de acord cu faptul că atunci cînd ai bani poți trăi bine și în Occident, ca oriunde dealtfel.

Pornind de la această recunoaștere, Klein i-a reînnoit navigatorului promisiunea că activitatea ce o va desfășura în viitor îi va aduce mulți bani. La riposta lui Murgu că s-ar fi lipsit bucuros de acești bani a căror cîștigare implică pentru el mari pericole, Klein l-a asigurat că activitatea pe care o vor desfășura împreună și relațiile dintre ei vor rămîne cu desăvîrșire secrete, repetînd cu insistență că atît timp cît Murgu nu va comite greșeli nimeni nu va reuși să-l descopere.

— Regulile nu-mi permit, desigur, să-ți dezvălui experiența activității unora din agenții noștri, mai puțini dotați decît dumneata, domnule Murgu. Unii din aceștia fac de multe ori prostii destul de mari. Totuși ei n-au fost descoperiți niciodată pentru că au știut să respecte regula de fier a secretului, pentru că nu au vorbit niciodată, nimănui, despre relațiile ce le au cu noi.

Într-o altă fază a discuțiilor, insistînd din nou asupra încrederii pe care Murgu va trebui să o aibă în organizația lor, Klein spusese cu o notă evidentă de lăudăroșenie în glas:

— Mijloacele folosite de noi sînt ultima expresie a tehnicii și științei. Nimeni, nici chiar americanii, nu posedă chimiști, electroniști sau opticieni de talia celor folosiți de noi. Nu au existat cazuri în care

mijloacele create de specialiştii noştri să fi fost descoperite de serviciile de contraspionaj străine.

La acest capitol, Murgu se lăsă convins fără prea multe comentarii şi, spre vizibila satisfacţie a lui Klein, elogie la rîndul său în termeni superlativi mijloacele tehnice care îi fură prezentate.

Încurajat de progresele obţinute, Klein trecu spre sfîrşitul săptămînii la sarcinile concrete ce le avea de îndeplinit navigatorul şi care se refereau aproape exclusiv la studierea obiectivelor militare din zona românească a Dunării. Stabilirea unor asemenea date, preciză Klein, depinde numai de posibiltăţile de observare directă pe care şi le va putea crea Murgu şi de împrejurările care îi vor permite să discute asemenea subiecte cu localnicii fără a fi suspectat de către ei. Instructorul sublinie de mai multe ori că îndeplinirea acestor sarcini nu este de domeniul imposibilului; pe de altă parte ele nu trebuie rezolvate într-un termen fix. Indicînd cele cîteva domenii de preocupare — preciză în continuare Klein — organizaţia nu doreşte să limiteze iniţiativa lui Murgu. Dimpotrivă. Pentru a stimula această iniţiativă, el este împuternicit să-l asigure pe prietenul său că sumele de bani pe care le va primi la fiecare voiaj vor fi cu atît mai mari cu cît informaţiile vor fi mai numeroase şi mai importante.

Ultima întîlnire înaintea plecării din Regensburg a convoiului de şlepuri a fost destinată pregătirii tehnice. Klein îl învăţă pe Murgu cum să-şi facă notiţe codificate sub forma unor socoteli şi însemnări banale, îl instrui asupra felului cum să identifice şi să deosebească diferite tipuri de armament, cum să evalueze distanţele şi dimensiunile. Îl preveni că îi

va da, la despărţire, o adresă din Viena la care să facă prin poştă diferite comunicări convenţionale. În legătură cu folosirea ei de pe teritoriul României, Klein preciză că pot fi trimise doar ilustrate şi numai din oraşele mari ca Bucureşti şi Craiova, unde Murgu se putea deplasa cu uşurinţă în timpul escalelor făcute în ţară. Porturile dunărene trebuie evitate, ele constituind un indiciu ce poate duce la identificarea expeditorului. După ce se asigură că Murgu memorase bine totul, Klein spuse:

— Herr Wagner doreşte să ne întîlnim la o masă de rămas bun. El se gîndise să ne repezim pînă la München sau Nürnberg pentru a petrece cîteva ore plăcute şi instructive în aceste vechi centre ale civilizaţiei vest-europene. Mi-am permis să mă opun. În aceste oraşe mişună astăzi tot felul de indivizi iar dumneata n-ai avea cum să justifici prezenţa acolo în cazul în care ai fi văzut. Pînă la urmă a rămas stabilit să ne vedem la Viena, a doua zi după ce vei ajunge acolo. Să vii la ora 13,00 la restaurantul „Zur Linde", pe Rotenturm Strasse, ceva mai jos de Stephan's Dom. Este bine să fii îmbrăcat ceva mai elegant deoarece restaurantul este destul de pretenţios. După ce vom lua masa, vom merge să discutăm liniştiţi undeva pe Kahlenberg sau în Pădurea vieneză.

— Voi fi bucuros să-l revăd pe Herr Wagner. Să sperăm că sub teiul vienez va fi mai plăcut decît sub stejarul din Regensburg, răspunse Murgu cu o aluzie transparentă la întîmplarea din ziua sosirii sale în portul vest-german.

Murgu ajunse la Viena într-o sîmbătă după-amiază care preceda o duminică de-a dreptul caniculară. Navigatorul îmbrăcă o cămaşă albă cu guler tare, îşi înnodă cravata de mătase şi puse un costum gri închis, tratînd cu cele mai colorate expresii marinăreşti inspiraţia celui care alesese pentru masa de rămas bun un restaurant pretenţios în locul unei cîrciumi vesele de pe malul Dunării vechi.

La restaurantul „Zur Linde“, Klein îl aştepta la bar. El îl conduse prin cîteva săli goale, într-o grădină mică umbrită de cîţiva tei bătrîni şi răcorită de ventilatoare puternice. Nici grădina nu era prea aglomerată; zece—doisprezece clienţi ocupau doar cîteva din multele mese frumos aranjate. Instalat în capul uneia din aceste mese, Wagner le făcu noilor veniţi un semn prietenesc cu mîna, iar ei se instalară alături de el. Un chelner îmbrăcat impecabil în haină albă şi pantalon negru luă comanda făcută de Wagner. Murgu nu înţelesese mare lucru din expresiile franţuzeşti ce compuneau această comandă dar, după ce mîncă şi bău împărăteşte, trebui să convină că mîncărurile erau dintre cele mai fine, destinate unor gusturi alese. Vinurile franţuzeşti creaseră repede o ambianţă plăcută, pe care nici măcar nota de plată piperată de la urmă nu reuşi s-o risipească.

De la restaurant, cei trei plecară cu maşina lui Wagner (acelaşi „Mercedes“ de la Regensburg înregistrat de data aceasta sub număr vienez) în pădurea de pe Kahlenberg, unde se odihniră cîteva ore la răcoare pe terasa unui mic hotel. Acolo avuseseră loc şi discuţiile „de afaceri“ care se vădiseră a fi neaşteptat de scurte.

— Colegul Klein m-a ținut permanent la curent cu activitatea voastră, Herr Murgu, spuse Wagner. În ce ne privește, sîntem mulțumiți și credem că după ce ne vei cunoaște mai bine vei fi și dumneata mulțumit de noi. Doresc doar să-ți explic mai bine spusele lui Klein privind timpul și condițiile ce ți le lăsăm pentru a îndeplini însărcinările care ți se vor da precum și raportul între aceste elemente și răsplătirea dumitale. Desigur un raport mai bogat, mai important, o sarcină rezolvată mai repede și mai complet vor însemna bani mai mulți. N-ar fi însă deloc bine dacă, tentat de cîștig, vei forța nota. Pornim la un drum lung iar preocuparea de căpetenie trebuie să fie și pentru noi, dar mai ales pentru dumneata, siguranța proprie. Deocamdată dispui de cele două mii de mărci. Ce ai de gînd să faci cu ele?

— Mă gîndeam să trec mîine pe la Aizic și să-l rog să mi le păstreze în continuare, răspunse Murgu. Dincolo nu am ce face cu acești bani și nici nu vreau ca ei să fie găsiți asupra mea.

— Știam că ai la Viena o prietenă față de care nutrești anumite intenții, comentă Wagner, făcînd aluzie pentru prima oară la relațiile lui Murgu cu Irma Tischler.

— Mă gîndisem și eu o vreme să-i încredințez ei banii, dar m-am răzgîndit. Cînd intențiile de care ați pomenit se vor realiza, voi putea investi în magazinul Irmei o sumă corespunzătoare. Pînă atunci, de ce să știe și ea despre afacerile mele? Cu femeile nu poți fi niciodată sigur. Dealtfel, la ea în măcelărie, vin destui colegi de-ai mei, români.

— Foarte bine, aprobă satisfăcut Wagner. Iată ce înseamnă prudență. Acum, ar fi o ultimă problemă

care nu prea are legătură cu treburile noastre. Este o rugăminte a lui Klein, care, după cum știi, s-a născut și a trăit mult timp în România și are rude acolo. El ar dori să trimită acestor rude o scrisoare și un pachet. N-a îndrăznit să te roage personal...

— Vai de mine, domnule Klein, izbucni Murgu plin de reproș la adresa celui în cauză. Doar sîntem prieteni. Se poate să deranjați pe Herr Major cu o asemena chestiune minoră ce putea fi rezolvată între noi?

— Lasă, lasă, Herr Murgu, reluă Wagner împăciuitor. Oricum, Klein n-ar fi putut să-ți ceară acest serviciu fără aprobarea mea. Problema este că noi nu vrem să fii cunoscut cu acest prilej de către rudele lui Klein din București. În consecință vei proceda astfel: considerînd că vei ajunge la Giurgiu către sfîrșitul lunii august, vei face o deplasare la București între întîi și cinci ale lunii septembrie. Aici, vei închiria în Gara de Nord un seif cu cifru pentru bagaje de mînă, din acelea nou instalate, și vei depune înăuntru pachetul și scrisoarea. Odată această operație realizată, te vei deplasa la telefonul public montat pe peretele blocului din strada Știrbei Vodă nr. 2 și vei scrie cu creionul negru, sub aparat, un nume urmat de șase cifre grupate două cîte două aidoma unui număr de telefon. Inițiala numelui pe care îl vei scrie va reprezenta litera componentă a cifrului seifului din Gara de Nord, iar primele trei cifre vor reprezenta restul acestui cifru. Celelalte trei cifre vor reprezenta numărul de identificare a seifului folosit. Vei avea în vedere ca prima cifră a combinației pentru deschiderea seifului să nu fie

un nouă sau un zero; în București nu există telefoane particulare care încep cu aceste cifre.

— Cred că am înțeles, Herr Major.

— Să facem atunci un mic exercițiu. Să zicem că ai ajuns în Gara de Nord și ai găsit liber seiful cu numărul 713. Cum procedezi?

— După ce depun pachetul formez cifrul A 358. Apoi, mă duc pe înserate la telefonul public din Stirbei Vodă nr. 2 și, în timp ce simulez că dau un telefon, scriu cu creionul negru sub aparat: Andreescu 35.87.13.

— Perfect. Acum sînt sigur că nu vei încurca nimic. Te sfătuiesc totuși să folosești un nume mic și nu unul de familie: Andrei în loc de Andreescu. Așa fac de obicei toți acei ce notează numere de telefon pe pereții cabinelor. În drum spre oraș, ne vom abate spre port pentru a lăsa pachetul și scrisoarea pe care le am încuiate în mașină.

Pe seară, după ce Murgu ascunse pachetul și scrisoarea în același loc unde ținuse și valiza lui Sturmmer, trio-ul se deplasă în Grinzing unde petrecu o seară veselă în compania unor fete drăguțe și în acordurile unor melodii vieneze. Spre miezul nopții, Wagner plăti și dădu semnalul de plecare, spunînd:

— Întrucît Herr Murgu pleacă mîine devreme, n-ar fi bine să întîrzie mult de la bord.

La despărțire, pe o alee întunecată a Praterului situată ceva mai departe de port, cei doi îl îmbrățișară pe rînd pe navigator urîndu-i călătorie bună și succes. Klein îi strecură în mînă o cutiuță, spunînd șoptit:

— Un cadou pentru Petrică, de la mine. Pe ambalaj este notată adresa la care ne poți trimite, aici

la Viena; comunicări prin codul pe care l-ai învățat. O vei folosi dinafara României, din orașe mari ca Belgrad, Budapesta, Bratislava și vei scrie doar cîteva formule banale de salut în limba germană. Dacă vei fi nevoit să scrii din România nu uita: numai ilustrate puse la poștă din București sau Craiova. Nu vei face nici o expediție din porturile dunărene. Cu bine!

Ajuns pe bord, Murgu examină pachețelul. Era un scrin ce conținea un stilou și un creion cu bilă marca „Parker". Pe ambalaj era notată adresa: Johann Müller, Quellen Strasse nr. 22 Wien 1010.

Călătoria în aval decurse fără incidente deosebite. După șaisprezece zile convoiul ajunse la Belgrad, unde făcu o scurtă escală pentru alimentarea remorcherului și aprovizionarea echipajelor. De aici Murgu trimise o ilustrată pe care scrise: Sper să ajung la Turnu Severin la 30 august. În așteptarea revederii, îți trimit sărutări. Gică. Numai că ilustrata nu era adresată nici lui Johann Müller, nici Irmei Tischler, ci unei femei: Cristina Frîncu, București sector 7, strada Băiceni nr. 2.

9

La o săptămînă de la întoarcerea de la Timișoara, maiorul Irimia hotărî să se prezinte din nou la șeful său, colonelul Vasile Mătase. O îndelungată activitate comună cimentase între cei doi ofițeri sentimente de adîncă prețuire la care șeful

adăuga simpatia pe care i-o îngăduiau regulamentele, iar subalternul respectul, afecțiunea și încrederea cuvenite unui părinte sau unui frate mai mare. Mătase, care își selecționase oamenii pe parcursul multor ani cu exigența unui antrenor olimpic, aprecia în mod deosebit la Irimia inteligența, spiritul de inițiativă, operativitatea precum și perseverența manifestată în tot ceea ce făcea. Eșecurile temporare nu-l descurajaseră niciodată pe maior, care găsise totdeauna resursele și soluțiile necesare depășirii lor. La rîndul său, Irimia nutrea un adevărat cult pentru colonelul Mătase care, intrat în securitate cu mult timp înaintea lui, apucase perioada celor mai aspre confruntări cu serviciile de spionaj dușmane. Tensiunea acelor timpuri, precum și numeroasele nopți de veghe lăsaseră urme pe fața lui Mătase ai cărui ochi, mereu încercănați, vădeau un început de suferință hepatică sau mai degrabă, un deficit cronic al orelor de odihnă.

În zilele de vară, colonelul venea în unitate devreme, pe la șase și jumătate, iar Irimia se decise să-l viziteze luni la prima oră, înainte ca diverși secretari și curieri să răsară din toate părțile cu maldărele lor de hîrtii. Mătase îl primi imediat:

— Ia loc. Ce te aduce pe la mine cu noaptea în cap?

Lui Irimia, primirea prietenoasă a colonelului îi făcu în mod vizibil plăcere. Ca cel mai vechi ofițer al unității se bucura de cîteva privilegii, cu totul excepționale la unul ca Mătase, printre care și acela de a fi tutuit de șef în timpul discuțiilor ce le purtau în doi.

— Voiam să vă raportez ultimele date pe care le-am obţinut în legătură cu Leopold Goldschmidt. Ştiţi, cazul pentru care am fost la Timişoara.

— Gînd la gînd cu bucurie. Te căutasem şi eu, pentru acelaşi lucru, sîmbătă seara, dar nu te-am găsit acasă.

Bănuind ce va urma, lui Irimia îi pieri brusc buna dispoziţie. Se hotărî însă ca de data aceasta să nu lase fără răspuns observaţiile şefului său.

— Într-adevăr, răspunse el, am fost cu soţia şi copiii la maiorul Tenescu. Am rămas acolo pînă spre miezul nopţii. Dacă l-aţi fi întrebat, ofiţerul de serviciu m-ar fi putut convoca în cîteva minute . . .

— Nu era nici o grabă. Dar, fiindcă veni vorba de Tenescu: te rugasem s-o mai răreşti cu vizitele de familie. Asta mergea cîtă vreme aţi fost egali în funcţie. Acum însă, dumneata îi eşti şef . . .

Calmul, pe care se silise din răsputeri să-l păstreze, începu să-l părăsească pe Irimia:

— Da, ripostă el, aprinzîndu-se pe măsură ce vorbea, de cînd am cinstea să fiu ajutorul dumneavoastră, lumea se împarte pentru mine în şef şi subalterni. Cu şeful, adică cu dumneavoastră, nu pot să am relaţii de familie exact din aceleaşi motive pentru care subalternii mei nu pot avea relaţii cu mine. „Nu este bine", spuneţi dumneavoastră. S-ar putea, doamne fereşte, să ne copleşească familiarismul . . . Dar cu cine altcineva să întreţin relaţii de familie? Am venit din Constanţa şi sînt aici, la serviciu, şapte zile din şapte. Muncesc, mă bucur, sufăr alături de tovarăşii aceştia ai mei cărora le-am devenit şef din ordin. Pînă să devin şef, m-am împrietenit cu Tenescu. Soţiile noastre se înţeleg bine

și avem copii de aceeași vîrstă. Ce să le spunem acum? Că am devenit șeful lui Tenescu? Ce-i interesează pe ei? Și ce foloase trage Tenescu de pe urma prieteniei cu mine? De Anul Nou cînd s-au repartizat cele trei apartamente, Tenescu, cel mai în drept să primească unul, n-a figurat pe tabel. Pentru că eu, prietenul său, am fost șeful comisiei ce a repartiza casele. N-a fost propus nici pentru primă. Din același motiv. Și, atunci, ce ne reproșați?

— Printre altele, chiar cele ce mi le-ai spus acum și din care rezultă că Tenescu plătește prea scump privilegiul de a-ți fi prieten. Deocamdată, pregătește un raport prin care să solicităm pentru el un apartament din rezerva instituției. Îl voi semna astăzi. În rest, Matei, ar trebui să vă obișnuiți cu ideea că viața noastră este aspră. Uite, eu am apucat și timpuri în care cei ce lucrau în același birou nu trebuiau să cunoască nici măcar adresele colegilor lor. Este drept că majoritatea proveneau din vechiul aparat de represiune.

— Nu este același lucru, ripostă cu pasiune Irimia. Tocmai pentru că trăim o viață aspră, nu ne putem lipsi de prietenie. Pentru că sîntem comuniști, pentru că luptăm pentru omenie, pentru dreptate . . .

— S-ar putea să ai dreptate, Matei, spuse colonelul obosit. Altfel, poate că nu s-ar fi spus toate cîte s-au spus despre noi în ultimii ani. Ar trebui să mă gîndesc mai des la asta. Să știi însă că prietenia cu Tenescu nu-ți dă dreptul să-l oprești de la primirea unor recompense pe care le merită. Tocmai în numele omeniei și al dreptății . . . Și, acum, spune ce noutăți ai mai aflat despre Goldschmidt acela!

— Verificările făcute la punctele de frontieră au stabilit că Leopold Goldschmidt, cetățean austriac, ale cărui date personale sînt identice cu cele din arhiva fostului serviciu de siguranță de la Timișoara, vizitează țara noastră de două-trei ori pe an, începînd din 1965. Într-o cerere de viză completată pe timpul cînd asemenea formalități mai erau necesare, Goldschmidt indică drept domiciliu adresa din Viena IV Wiener Hauptstrasse nr. 35, iar ca ocupație calitatea de codirector al firmei „Ostagrara", o întreprindere pentru comerțul cu produse agroalimentare. La cererea de viză sînt anexate fotografii după care am făcut cîteva copii. Motivul declarat al vizitelor lui Goldschmidt în România îl constituie afacerile firmei sale cu întreprinderile românești „Agroexport", „Fructexport" și „Prodexport". În București, locuiește mereu la hotelul „Lido", unde este cunoscut ca un client liniștit, amabil și generos. Anul trecut și-a petrecut vacanța în țara noastră. A închirit de la O.N.T. un autoturism fără șofer cu care a făcut excursii pe litoral, în regiunea Brașov—Sibiu și la mănăstirile din nordul Moldovei. Mi-a reținut atenția faptul că, deși vine de patru ani în țară, nu s-a deplasat niciodată la Timișoara. La întreprinderile de comerț exterior ce lucrează cu „Ostagrara", firma este considerată drept un partener de afaceri modest dar serios. „Agroexport" a încheiat cu ea în ultimii trei ani contracte pentru livrări de porumb în Republica Federală Germania. Din aceste contracte rezultă că sediul firmei „Ostagrara" se află la adresa Viena IV Mariahilfer Strasse nr. 67 și că directorul general este un anume Ludwig Mayer, originar din Sibiu. Ca și în cazul lui

Goldschmidt, despre Mayer s-au găsit materiale vechi din care rezultă că a desfășurat o activitate intensă în Grupul etnic german; nu rezultă însă împrejurările în care acesta a părăsit țara. I-am cerut căpitanului Mihai de la Sibiu să lămurească această problemă și să încerce să obțină ceva date suplimentare despre Mayer. Începînd din anul 1965, Ludwig Mayer a venit de trei ori în România pentru a semna personal contractele negociate de codirectorul său cu „Agroexportul". Am găsit astfel o cerere de viză cu datele sale de identificare și cu fotografie. Cu ajutorul acestor date l-am putut căuta la Sibiu. Spre deosebire de Goldschmidt, Mayer nu s-a deplasat niciodată în provincie.

— Nu e rău, comentă satisfăcut Mătase. Firma și conducătorii ei de la Viena au devenit parcă ceva mai palpabili. Fiindcă veni vorba, să-mi dai și mie cîte un exemplar din fotografiile celor doi negustori de cereale. Altfel, ce mai face domnul Dreher?

— A plecat alaltăieri.

— Și ce te-ai gîndit să facem mai departe?

— Dintr-o scrisoare sosită săptămîna trecută la „Agroexport" rezultă că domnul Goldschmidt va veni în țară la sfîrșitul lunii august pentru a trata noua livrare de porumb din recolta acestui an. În ce mă privește, cred că trebuie să-l primim cum se cuvine, astfel încît la plecarea sa să știm ceva mai mult decît știm acum.

— Da, va trebui să te ocupi intens de primirea domnului Goldschmidt, care merită tratat cu toată atenția. Mi se pare și mie foarte important să cunoaștem cît mai multe despre preocupările și activitatea sa pe timpul cît se va afla în țară.

Goldschmidt sosi la București în ziua de 28 august, se instală la hotelul „Lido“ și începu să trateze, chiar de a doua zi, cu „Agroexport“ cumpărarea a douăzeci de mii tone de porumb. Ca și în anii trecuți, el oferi un preț bun, astfel încît, la 2 septembrie contractul era deja perfectat. Semnarea fu programată după alte două zile necesare traducerii în germană și dactilografierii documentului. Zilele lăsate libere de „Agroexport“ fură rezervate unor vizite și convorbiri la întreprinderile „Prodexport“ și „Fructexport“, unde Goldschmidt dorea să se intereseze de posibilitatea achiziționării unor cantități de miere de albine și de nuci. El ceruse prin telefon acestor întreprinderi oferte, caracteristici, prețuri și alte elemente necesare calculului rentabilității afacerilor în cauză. De asemenea, pentru prima oară de cînd venea în România, reprezentantul firmei „Ostagrara“ se interesă de posibilitatea unor operații de import-export. El oferi în schimbul unor produse agro-alimentare aparatură și piese necesare industriei electronice românești, aranjînd pentru discutarea acestei probleme o ședință de lucru în ziua de 7 septembrie la „Tehnoimport“.

În afara activității strict comerciale, Goldschmidt nu vădi, cel puțin în primele zile ale șederii la București, preocupări deosebite. Revenit de la firmele cu care lucra în cursul dimineții, omul prînzea copios și își făcea siesta cu o havană, o cafea turcească și un coniac dublu sub un umbrar de pe terasa hotelului. Apoi urca în camera sa și dormea pînă spre ora șase cînd pleca să se plimbe pe jos urmînd invariabil același traseu: strada Franklin, curtea Ateneului, calea Știrbei Vodă, Cișmigiu. În jurul orei

nouă, se instala în grădina resturantului „Athenée Palace“ pentru a cina, după care cobora în cabaret unde rămînea pînă la terminarea programului. Irimia începuse să-și cam piardă calmul, iar din optimismul său nu mai rămăsese nici urmă; avea tot mai mult sentimentul că în spatele inactivității sale aparente, Goldschmidt îi joacă sau îi pregătește o festă urîtă. Spre deosebire de subalternul său, Mătase își păstra întreagă buna dispoziție și îl convoca în fiecare dimineață pe maior, cerîndu-i o dare de seamă amănunțită asupra activității desfășurate în ajun de cel urmărit. Pe colonel îl interesa totul: la ce firmă, cu cine și ce tratase străinul, unde luase masa de prînz, pe unde se mai plimbase seara, cînd plecase de la cabaret și multe altele pe care Irimia se străduia să i le raporteze cît mai conștiincios, fără a-și da prea bine seama la ce-ar putea folosi. Maiorul se temea de o eventuală scăpare de sub control a lui Goldschmidt, iar acest lucru îi accentua în mod nepermis starea de încordare sub imperiul căreia acționa de două-trei zile. Dealtfel, temerile sale se dovediră întru totul întemeiate căci, în seara zilei de patru septembrie, în timpul plimbării de seară, Goldschmidt încălcă pe neașteptate regulile jocului. El se opri brusc în fața telefonului montat pe peretele clădirii cu numărul doi din strada Știrbei Vodă, ridică receptorul, introduse în aparat o monedă de douăzeci și cinci de bani și formă un număr. Se vedea că Goldschmidt aștepta nerăbdător să i se răspundă, căci avea o comportare nervoasă, neobișnuită lui: se apucase să șteargă febril cu vîrful degetului arătător cîteva din inscripțiile mai vechi făcute cu creionul pe placa melaminată

ce servea drept suport telefonului. Pînă la urmă, la capătul celălalt al firului nu se prezentă nimeni, așa că urmăritul puse receptorul la loc în furcă, recuperă moneda și o introduse tacticos înapoi în buzunar. Apoi, în loc să-și continue obișnuita plimbare spre Cișmigiu, Goldschmidt se înapoie cu pași mari spre Calea Victoriei, porni rapid în susul acestei artere spre Cofetăria „Athenée Palace" și, trei minute mai tîrziu, se aruncă într-un taxi ce-l aștepta în colțul străzii Nuferilor, dispărînd din împrejurimi.

Prinși pe picior greșit, Irimia și ai săi rămaseră semănați pe drum, iar mașina de care se serveau reuși să ajungă la locul dezastrului abia după două minute, prea tîrziu să se mai poată lansa în urmărirea taxiului. Planul lui Goldschmidt, bazat pe studierea atentă a fluxului circulației din zona respectivă și pe deruta psihologică a eventualilor urmăritori, obișnuiți timp de o săptămînă cu un anumit traseu și cu un mod uniform de comportare, reușise de minune. Zece minute mai tîrziu, taxiul cu care dispăruse Leo apăru gol în stația din fața hotelului „Athenée Palace", iar șoferul fu imediat chestionat de un ofițer de miliție pe motivul că fusese văzut traversînd în mod nepermis Calea Victoriei pentru a ajunge direct din strada Cosmonauților în strada Nuferilor. Șoferul protestă cu toată energia împotriva învinuirii ce i se adusese, susținînd că el ajunsese pe trasee permise în colțul străzii Nuferilor unde parcase pentru a lua un pasager pe care îl dusese doar pînă în Piața Amzei. Ofițerul îl întrebă atunci de ce parcase în colțul străzii Nuferilor și nu într-o stație de taxiuri, iar omul ripostă demn

că o făcuse pentru a onora o comandă primită în ajun. Somat să dea explicaţii, şoferul arătase că în noaptea respectivă îl transportase pe acelaşi client pe care îl servise din nou cu cîteva minute în urmă, de la „Athenée Palace“ la hotelul „Lido“ și că, pentru cursa aceea ridicolă, primise cincizeci de lei. „Pentru deranj“, spusese clientul care părea un pic afumat. La despărţire, individul îl rugase să-l aștepte a doua zi, seara, între șase și șase și un sfert, într-unul din locurile de parcare aflate în colţul străzii Nuferilor cu Calea Victoriei. Avea — explicase chefliul — de făcut două vizite și se temea să nu întîrzie la cea de-a doua. Cum strada Nuferilor se află la o zvîrlitură de băţ de staţia „Athenée Palace“, şoferul s-a dus cu nădejdea unei noi recompense substanţiale. Și nu s-a înșelat. Pentru o cursă care n-a durat nici cinci minute, clientul cel generos care a coborît în faţa teatrului din Piaţa Amzei i-a dat alţi cincizeci de lei. Pus să indice traseul pe care îl urmase, șoferul se execută fără să șovăie: străzile Nuferilor și General Budișteanu, Calea Griviţei, Calea Victoriei, Piaţa Amzei și, după debarcarea clientului, înapoi la bază pe străzile Mendeleev, Cosmonauţilor și Gabriel Peri.

— Să mai spună cineva că pămîntul nu este rotund, făcu haz de necaz Irimia care se grăbi să-i raporteze lui Mătase „bucuria“ pe care le-o făcuse urmăritul.

— E deștept tipul, comentă Mătase după ce ascultă pe maior. A folosit taxiul exact atît cît i-a fost necesar să scape de voi și apoi l-a abandonat. Dacă îl mai folosea cîteva minute, risca să-l regăsiţi. Acum este în largul lui ca peștele în apă, iar vouă nu vă

rămîne altceva decît să vă înarmaţi cu răbdare şi tutun şi să-l aşteptaţi în preajma hotelului. Pică el de undeva.

— Eu cred totuşi că l-am mai putea găsi, insistă Irimia, neîmpăcat cu înfrîngerea. Să supraveghem măcar punctele principale de tranzit din oraş...

— Iar în timp ce noi ne vom da de ceasul morţii căutîndu-l, individul, instalat comod pe terasa unui restaurant, îşi va face treburile fără să-i pese de noi. Am spus: răbdare şi tutun. În două-trei ore se va întoarce probabil să se culce.

Numai că Leopold Goldschmidt nu se grăbi să se reîntoarcă la hotel nici în noaptea aceea, nici a doua zi, ci abia a treia zi în zori, mort de obosit. În pofida acestui fapt, după trei ore de somn, el îşi lua micul dejun pe terasă la „Lido“, iar la ora nouă se afla la „Fructexport“ pentru a colecta oferta referitoare la livrarea unei cantităţi de nuci decorticate. La şapte septembrie, Goldschmidt se prezentă la audienţa de la „Tehnoimport“, unde se angajă să aducă la sfîrşitul lunii octombrie, cînd va reveni în ţară pentru definitivarea contractului cu „Agroexport-ul“, mostre ale produselor electronice procurabile prin firma sa la preţuri extrem de avantajoase. El le ceru interlocutorilor săi să intervină pentru facilitarea importului temporar al acestor mărfuri în România. În sfîrşit, pe ziua de 8 septembrie plecă din ţară cu avionul, afişînd aerul mulţumit al omului care nu-şi pierduse timpul degeaba. Rămas pe aeroport, Irimia privi avionul pînă ce se pierdu cu totul în zare, apoi se întoarse la maşină spunîndu-şi cu obidă: „Aş da mult să aflu pe unde a umblat Goldschmidt preţ de peste treizeci şi patru

de ore cît l-am scăpat din vedere. Numai unul ca Mătase poate rămîne liniştit într-o împrejurare ca asta, sfătuindu-ne să avem răbdare și tutun. Auzi! Răbdare și tutun! ...".

10

Lăsat de taxi în fața Teatrului Studio, Goldschmidt se grăbise să dispară în mulţimea trecătorilor ce înţesau la ora aceea trotuarele bulevardului Magheru. După ce se convinsese că nu-l urmărea nimeni, luase din Piaţa Romană troleibuzul 82 din care coborîse în faţa Liceului „Şincai". Aici, în cartierele din sudul Bucureştiului, departe de marile hoteluri, de magazine, de restaurante și de forfota turiştilor, Leo se simţea în siguranţă. El merse o vreme în jos pe Magistrală, o traversă fără grabă, intră în restaurantul „Mărășești", își comandă o halbă de bere și sorbi cu poftă din ea; apoi se cufundă în citirea ziarului cumpărat la urcarea în troleibuz. Pe la opt și jumătate comandă cina: șalău meunier, mușchi la grătar și înghețată de fructe, refuzînd cu regret „Băbeasca" recomandată de ospătar. Spre miezul nopţii părăsi restaurantul și luă din staţia alăturată troleibuzul 87, cu care ajunse la Gara de Nord.

La ora aceea mulţimea se rărise considerabil, lăsînd locul oamenilor obligaţi să călătorească cu trenurile de noapte. Goldschmidt pătrunse în gară prin intrarea rezervată pasagerilor de clasa I-a, se

opri la casă şi cumpără un bilet pentru personalul 7001 care pleca la Galaţi la ora două şi douăzeci şi patru de minute. Apoi, cu biletul în buzunar se duse spre locul unde fuseseră instalate noile casete cu cifru. După ce se plimbă vreo zece minute de-a lungul şirurilor metalice, el se opri în dreptul casetei cu numărul 907 la ale cărei butoane formă combinaţia A 145. Caseta se deschise iar Leo scoase din interiorul ei o servietă neagră de plastic în care se afla un pachet de dimensiunile unui penar. Iniţiativa lui Murgu de a pune pachetul în servietă îl aranja de minune pe Leo care, obligat să părăsească hotelul cu mîinile goale, se tot gîndise unde va pune pachetul. În plus, servieta îi dădea un aspect de călător pe care nu îl avusese la venirea în gară. Goldschmidt privi ceasul gării şi constată că de la miezul nopţii trecuseră abia treizeci de minute. Cum trenul urma să fie tras la peron după ora unu şi jumătate, el se îndreptă spre restaurantul de clasa întîia, pe terasa căruia ocupă oftînd o masă. Acum, cînd era sigur că scăpase de eventualii urmăritori şi cînd ridicase pachetul depus în caseta cu cifru, îndeplinindu-şi cu brio prima parte a misiunii, dorea cu intensitate un singur lucru: să se afle în trenul 7001 pe drum spre Galaţi. Dar pînă atunci mai erau aproape două ore şi, după ce conchise că aşteptarea este moara cea mai redutabilă pentru nervii agentului secret, Leo comandă resemnat o sticlă de Pepsi Cola. În tren, nimeri într-un compartiment gol în care stinse repede lumina, reuşind să aţipească vreo două ore. La ora şase şi treizeci şi cinci de minute cînd ajunse la Galaţi, intră în prima frizerie mai arătoasă ce i se ivi în cale, se bărbieri

și puse să i se facă un masaj înviorător. Apoi se îndreptă spre centru, unde luă gustarea de dimineață într-un bufet expres. Petrecu întreaga dimineață vizitînd orașul pe jos, cu tramvaiul și cu autobuzul. Una din plimbările sale îl duse pe strada Delfinului unde studie cu atenție șantierul și intră în vorbă cu un muncitor, întrebîndu-l despre data la care începuseră lucrările. Apoi dădu o raită prin cartierul Țiglina unde, după reperele furnizate de Dreher, găsi cu ușurință blocul A.4 de pe strada Saturn nr. 10. Folosind un minut de acalmie, Goldschmidt pătrunse în holul principal al blocului unde putu să vadă plăcuța de cupru de pe ușa apartamentului nr. 2 cu numele lui Zamfirescu. Prînzi apoi copios într-un local pescăresc și se instală pe o bancă din înaltul falezei, de unde admiră o vreme Dunărea, spunîndu-și că acest moment de destindere era bine venit după atîta alergătură și înaintea unei încercări ca aceea către care se îndrepta. Căci, asemenea lui Dreher, la ora patru și jumătate Leo se afla în preajma locuinței lui Zamfirescu, pîndindu-l să se întoarcă acasă.

Ca de obicei, pe la cinci Zamfirescu se ivi în hol, descuie ușa și intră în apartamentul său. Înainte de a-l urma înăuntru, Goldschmidt suprapuse mental înfățișarea veche de douăzeci și cinci de ani a lui Văleanu, înfățișării omului ce-i trecuse prin față cu cîteva clipe mai înainte. Aidoma lui Văleanu, individul era înalt de un metru șaptezeci, un metru șaptezeci și doi, bine clădit, poate ceva mai greoi, mai îngroșat la talie. „După un sfert de secol, ar fi putut foarte bine să aibă chiar burtă“, reflectă Leo. Un elemnt ce pleda în favoarea identității din-

tre cei doi era părul bogat, negru. Cu toate acestea, dacă n-ar fi fost prevenit că este vorba de una şi aceeaşi persoană, Goldschmidt nu ar fi ghicit-o niciodată. Poate pentru că relaţiile sale cu Văleanu nu fuseseră prea apropiate şi nici măcar directe, sau poate din cauza mustăţii impunătoare a celui de acum care îi reţinuse atenţia, împiedicîndu-l să observe alte detalii de natură să pledeze pentru sau contra identităţii celor două înfăţişări. Dar Leo avea şi alte posibilităţi de verificare, pe care era pregătit să le utilizeze înainte de a-şi dezvălui scopurile. Ele se refereau mai ales la măsura în care cel din apartament va dovedi că este la curent cu activitatea desfăşurată în trecut de Văleanu. Tare pe aceste posibilităţi el apăsă hotărît clanţa uşii, intră fără să bată şi spuse ca la teatru:

— *Guten Abend, Herr Văleanu!*

Omul, care se aplecase tocmai să-şi scoată pantofii, se îndreptă de şale, aprinse lumina şi îl privi cu atenţie aproape un minut. Apoi, răspunse degajat în aceeaşi limbă în care fusese interpelat:

— *Willkommen in Galatz, sehr geehrter Herr Goldschmidt!* (Bun venit la Galaţi, stimate domnule Goldschmidt). Cărui fapt datorez onoarea vizitei dumneavoastră?

— Vechii prieteni, *lieber* Ernest, nu se uită niciodată.

— Eu zic să nu vorbim despre prietenie. Pe mine nu m-aţi socotit niciodată pe de-a-ntregul prietenul vostru. Dovadă că m-aţi lăsat aici, în voia sorţii.

— Spui prostii, răspunse împăciuitor Leo, sigur acum că stătea de vorbă chiar cu Văleanu. Dezas-

trul care s-a abătut peste noi ne-a pulverizat, ne-a risipit. Dacă n-aş fi fost în Wehrmacht, aş fi rămas şi eu pe aici cu tine.

— N-ai fost în Wehrmacht, Herr Goldschmidt; ai fost în SS. Eu n-am fost acceptat căci, după ce m-aţi folosit ani de zile, aţi băgat de seamă că nu eram arian.

— Nu ştiu cui şi la ce mai folosesc astăzi aceste reproşuri...

— Mie! Îmi răcoresc sufletul după douăzeci şi cinci de ani de tăcere. Îmi răscumpără ceva din zilele, lunile şi anii în care a trebuit să mă ascund hăituit ca o sălbăticiune. O răzbună pe Clara care a murit cu zile pe o cergă, în creierul munţilor. Mă răzbună pe mine pentru noaptea de agonie îndurată într-un fund de viroagă, cu un glonte în umăr. Pentru toate cîte le-am tras de pe urma faptului că dumneata, şeful reţelei noastre, ne-ai lăsat în voia sorţii şi te-ai pus la adăpost...

— Termină tirada asta de prost gust, Ernest, i-o tăie Leo. Aşa au fost vremurile. Nici noi n-am dus-o pe roze dincolo. Am fost urmăriţi de tribunalele de denazificare, mulţi au stat la închisoare... unii au murit. Dar serviciul a supravieţuit, căci fără noi nu se poate face treabă aici, în Răsărit. Şi serviciul m-a trimis acum la tine, băiete. Cum ţi se pare asta?

— Mi se pare că aţi fi putut să vă cruţaţi osteneala. Nu vreau să mai am de-a face cu serviciul. Prefer să-mi petrec restul vieţii aici, în Galaţi, sub înfăţişarea banală a planificatorului Gheorghe Zamfirescu. Mi-am dobîndit greu această identitate. A trebuit să-mi fac rost de acte, să suport o operaţie de chirurgie estetică. În plus, trebuie să recunosc că

viaţa pe care o duc nu este din cale afară de veselă. Dar sînt liniştit şi mă simt în siguranţă. Voi ce-mi oferiţi în schimb? Să reiau de la capăt viaţa de agent secret, cu toate pericolele ei? Foarte mulţumesc! Atunci cînd ne va lovi din nou dezastrul, folosesc şi eu cuvîntul „dezastru“, preferat de dumneata, serviciul şi Herr Goldschmidt se vor afla în siguranţă pe la casele lor. Iar nearianul Văleanu va achita nota care, avînd în vedere trecutul, va fi grozav de încărcată. La alţii, Herr Stürmbannführer!

Aluzia la gradul pe care îl avusese în S.S. îl indispuse vizibil pe Leo. Trăsăturile sale, destinse pînă atunci, se înăspriră brusc, iar glasul îi căpătă inflexiuni metalice atunci cînd răspunse întărîtat:

— Văd că apelul meu la raţiune a căzut în urechile tale ca sămînţa pe piatră, băiete. Nu-mi rămîne decît să-ţi atrag atenţia că nu eşti suficient de tare să te iei la harţă cu noi. După cum ai spus-o singur, astăzi trăieşti sub un nume de împrumut, dar aceasta nu ne-a împiedicat să te găsim după un sfert de secol, aici în ascunzătoarea ta. Nu ne îndoim că autorităţile româneşti ar acorda la rîndul lor toată atenţia unei informaţii care le-ar permite să afle cine este în realitate domnul Gheorghe Zamfirescu. Nu vreau să te ameninţ, continuă el grăbit, văzînd scînteia rea ce apăruse în privirea interlocutorului său, vreau să-ţi dovedesc doar că nu-ţi cunoşti interesele. Tu eşti legat pe viaţă de noi, iar faptul că am venit după atîţia ani să discutăm cu tine este cea mai bună dovadă. Ştim că ai suferit mult şi că este de datoria noastră să te scoatem de aici, să te răsplătim cum se cuvine pentru serviciile pe care le-ai adus. Dar, înainte de aceasta, mai avem

de făcut ceva treabă în România. Mai exact, trebuie să instalăm în locul tău pe unul mai tînăr, pregătit cu mijloacele noi ce ne stau astăzi la dispoziţie. Cu cît vom reuşi să o facem mai repede, cu atît mai repede vei pleca. Am fost autorizat să-ţi comunic faptul că ţi s-a fixat o indemnizaţie de cinci sute de mărci pe lună pentru toţi cei douăzeci şi cinci de ani petrecuţi clandestin în România. Asta face cam o sută cincizeci de mii de mărci. Este un capital cu care te poţi lansa imediat într-o afacere, dacă nu vei prefera să trăieşti din dobînzi şi din pensia de opt sute de mărci ce te aşteaptă la terminarea misiunii.

Promisiunile lui Goldschmidt, prea generoase pentru a fi fost aprobate de şefii săi, nu părură a schimba deloc dispoziţia lui Văleanu care ripostă provocator:

— Ştii că ai curaj Leo? Foarte mult curaj! Mă întreb ce te-ai face dacă, contrar aşteptărilor tale, mi-ar veni *mie* ideea să chem securitatea? Dacă m-aş hotărî, adică, să folosesc prilejul vizitei tale pentru a înceta să mă mai ascund ca o cîrtiţă? Oricum, faptul că m-aş constitui prizonier, dînd totodată în vileag rosturile prezenţei tale aici, mi-ar aduce serioase circumstanţe atenuante, poate chiar graţierea...

— Ne-am gîndit şi noi la asta, Ernest. Nu ştiu dacă şi în ce măsură îţi vor acorda judecătorii români circumstanţe atenuante, dar la noi vei fi cu siguranţă condamnat la pedeapsa capitală. Iar braţul nostru a redevenit, aşa cum ţi-am spus deja, destul de lung pentru ca această sentinţă să nu rămînă vorbă goală. Asta în ce te priveşte. Eu sînt cetăţean

străin, venit aici cu acte în regulă. Convorbirea noastră se desfăşoară fără martori. Vor rămîne deci în balanţă mărturia ta împotriva mărturiei mele. În aceste condiţii, eliberarea mea devine o jucărie pentru orice avocat. Dar nu știu de ce ne pierdem timpul discutînd asemena inepţii. Doar ştii bine că nu vei chema poliţia. Spune mai bine că nu-ţi convin condiţiile pe care ţi le oferim. Ţi se pare poate puţin?

— Ce naiba să spun? mormăi Ernest Văleanu. V-aş rămîne foarte recunoscător dacă v-aţi duce dracului cu toţi banii voştri. Lăsaţi-mă în pace, să trăiesc la fel ca şi pînă acum. N-aţi avut nevoie de mine, n-am avut nevoie de voi. Să-i sară ochii aceluia care îşi va aminti despre trecut . . .

— Dar vezi bine că avem nevoie de tine, Ernest, spuse împăciuitor Goldschmidt. Dacă n-am fi avut nevoie de tine, nu te-am fi căutat. Şi, oricît ţi s-ar părea de curios, ai şi tu nevoie de noi. Nu eşti tu omul care să moară pensionar al Combinatului siderurgic de la Galaţi. Locul tău este în lumea bună, băiete. Parcă te văd, cu ani în urmă! Ce om desăvîrşit de societate erai şi cum se prăpădeau femeile după tine! . . .

— Dracul să te ia, Leo! exclamă Văleanu învins. Se vede că mi-a fost scris să rămîn omul vostru pentru toată viaţa. Hai, dă-i drumul, să vedem ce este de făcut!

— Aşa te vreau, Ernest, îl bătu satisfăcut pe umăr Goldschmidt. Primul lucru de care trebuie să facem rost este o locuinţă corespunzătoare nevoilor noastre. Ceva mai mare şi mai discret amplasată. Asta e apartament doar cu numele. De fapt este o

garsonieră care mai are și cusurul de a fi instalată la intrarea într-un bloc dintr-o zonă aglomerată, cu locatari ce se cunosc între ei.

— Și cam ce-ar trebui, mă rog?

— O casă în care să poți primi vizite și să poți găzdui pe cineva la nevoie, fără riscul ca aceasta să atragă atenția. Poate va trebui să ascunzi un timp unul din oamenii noștri. Uite, locuința pe care ai avut-o în strada Delfinului ni s-ar fi potrivit ca o mănușă.

— Cred și eu. Din păcate nu mai există.

— N-ai putea să mai cumperi una la fel?

— Ce să-ți spun? Cartiere din acestea, cu case mici împrejmuite de curți, mai există în Galați. Dar cumpărătorul va trebui să accepte riscul de a-și vedea casa demolată. Orașul crește și se modernizează foarte repede. Nimeni nu poate garanta că o casă veche va rezista o perioadă mai mare de cinci, șase ani.

— E mai mult decît ne trebuie. Altceva?

— Păi, bani...

— Cam cîți bani ar trebui?

— Să zicem, două sute de mii de lei, supralicită Văleanu. N-ar strica să am cît mai mulți bani, deși cu leafa pe care o am, ar fi greu să justific proveniența unor sume mari.

— Nici mie nu mi se pare cuminte să te dotăm cu o sumă atît de mare. Totuși, pentru proiectele noastre de viitor, este absolut necesar să faci rost de altă locuință. Cum să facem?

— Cred că ar trebui să renunțăm la ideea de a cumpăra o casă. Mai aproape de posibilitățile mele ar fi să fac un schimb de locuință. Există încă in-

divizi care își închiriază casa în schimbul unei filodorme și a unei chirii, ambele destul de piperate. Pentru noi, operația prezintă avantajul de a rămîne neconsemnată în contract. Nici un proprietar din această categorie nu este nebun să recunoască în scris că încalcă legea. Față de colegii de serviciu și de vecinii mei actuali pot motiva că n-am reușit să mă adaptez vieții de bloc. La urma urmei, sînt burlac și am un salariu destul de bun pentru a-mi permite luxul unei locuințe izolate. Desigur, între prieteni va trebui să recunosc că am plătit filodormă, mult mai mică decît voi plăti în realitate. La nevoie pot contracta un împrumut de la Casa de ajutor reciproc.

— Ce este aceasta?

— O formă de într-ajutorare a salariaților din întreprindere. Sper că nu te interesează detaliile tehnice. Oricum, bani va trebui să-mi aduci. Nu văd de ce ar trebui să strîng cureaua pentru a rezolva problemele voastre.

— Sigur că îți vom aduce. La ce sumă te gîndești?

— Păi, dacă două sute de mii ți se pare prea mult, adu o sută de mii . . .

— Nu e totuși prea mult?

— N-ai grijă, n-am să mă duc să mă îmbăt cu ei. Știu eu să-i ascund și să-i gospodăresc în așa fel încît să nu dau de bănuit nimănui.

— Bine. Îți voi aduce banii peste o lună, cînd voi reveni în România. Ai putea să faci un drum la București pentru a te întîlni cu mine? E mai puțin riscant decît o nouă călătorie a mea la Galați.

— Desigur. Pot lipsi din oraș în fiecare săptămînă, de sîmbătă de la prînz pînă luni dimineața.

— Excelent. Atunci ne vom întîlni duminică 12 octombrie la ora opt seara la intrarea din strada Cuțitul de Argint a Parcului Libertății, spuse Leo după ce își consultă agenda.

— Nu prea știu eu unde vine asta, dar am tot timpul să mă dumiresc. Și ce am de făcut pînă atunci?

— Te interesezi de casă și, în caz că găsești, te și muți la noua adresă. Împrumuți bani de la casa aceea de ajutor, pui la bătaie economiile . . .

— Să nu te pună dracul să mă uiți aici cu o hardughie de casă pe cap și plin de datorii că ți-ai găsit beleaua cu mine, amenință Văleanu gratuit. Să știi că, de fapt, eu stau bine aici unde stau.

— Ce dracu, Ernest? Doar nu sîntem copii. Vezi mai bine ca noua locuință să aibă două intrări și locuri în care să se poată amenaja ascunzători. Mai tîrziu va trebui să crești și un pui de cîine lup. Dar nu acum. Nu sîntem încă siguri că îți vom putea trimite un coleg înainte de a dresa cîinele. Or, cîinele, va trebui să-l recunoască de stăpîn și pe acesta. Cît despre celelalte probleme . . .

În seara aceea Leo îl instruise pe Văleanu—Zamfirescu pînă la zece și jumătate. Apoi se înapoie la gară unde ajunse la timp pentru a prinde personalul 7002 care pleca la douăsprezece fără un sfert spre București. Ajunsese la hotelul „Lido" aproape de ora cinci dimineața, suficient de devreme pentru a-și îngădui trei ore de somn bun și un dejun copios înaintea tratativelor de la „Fructexport". Iar a

trei zi, în avionul ce-l ducea spre Viena, Goldschmidt nu se putu opri să se gîndească cu satisfacţie la faptul că nu-şi pierduse vechile calităţi.

11

În contrast cu timpul frumos ce stăruia deasupra Bucureştiului, Leo Goldschmidt ateriză la Viena sub o burniţă rece care vestea începutul toamnei. Spre surprinderea sa, la ieşirea din aeroport, îl zări pe Deppner care îl aştepta.

— Bun găsit, bătrîne, se grăbi el să-l salute cu un zîmbet larg. Frumos din partea ta că te-ai deranjat să mă întîmpini. Sper că Frau Deppner nu te va mustra pentru întîrziere.

— Bine ai venit, Leo, răspunse Deppner strîngîndu-i mîna. Voi vedea eu mai tîrziu ce va spune Frau Deppner. Deocamdată mergem la firmă unde ne aşteaptă Sturmmer şi Mayer.

— Dar ce s-a mai întîmplat? Au venit ordine noi?

— Da şi nu. De fapt, Direcţia Generală i-a cerut lui Sturmmer un raport despre acţiunea „Troia" pînă mîine dimineaţă. Îţi închipui deci că eşti aşteptat cu nerăbdare.

Drumul spre Viena era liber la ora aceea cînd mulţi din cei care lucrau în oraş se retrăseseră deja la casele lor din localităţile învecinate. Norii groşi ce acopereau cerul grăbiseră lăsarea întunericului iar acum, de-a lungul şoselei, luminile galbene sfîşiau din loc în loc pînza deasă a ploii. Ocolind se-

mafoarele instalate pe străzile din centru, Deppner conduse mașina pe un drum mărginaș care ieșea adesea în cîmp liber printre miriștile rămase nearate. Pătruns de umezeală, Leo se zgribuli pe bancheta din spate. Îl ajunsese oboseala ultimelor zile și ar fi vrut să fie lăsat să doarmă. Operativ din vocație, Leo își făcea conștiincios meseria, dar latura birocratică a activității de informații materializată în numeroasele rapoarte, note și mai ales în conferințele în care se despica firul de păr în patru îl scoteau pur și simplu din sărite. Iar perspectiva unei conferințe cu Sturmmer care nu scăpa nici o ocazie pentru a le da de înțeles că, spre deosebire de ei, aparținuse „Abwehrului", faimosul Herrendienst — „serviciul pentru nobili" al armatei prusace, era tot ce putea fi mai dezagreabil într-o seară ca aceea . . .

Furat de aceste gînduri, Goldschmidt aproape nu băgase în seamă că ajunseseră la destinație și că Deppner parca deja mașina pe una din străzile liniștite ce dădeau în Mariahilfer Strasse. El coborî oftînd și ajunse resemnat, cu Deppner după el, la sediul „Ostagrarei" unde imperturbabilul Johann îi deschise ușa fără a da de înțeles în nici un fel că remarcase lipsa lui de peste o săptămînă. În biroul lui Mayer, bine luminat de data aceasta (Sturmmer nu putea suferi întunericul), Goldschmidt fu primit însă cu exclamații prietenești și cu un pahar mare cu whisky.

— Ia loc, Leo, îl îmbie Sturmmer. Ardem de nerăbdare să-ți auzim noutățile.

— Știți că am plecat în România cu două însărcinări, începu Goldschmidt după ce se instală cît

mai comod în fotoliu. Prima, de a recupera din Gara de Nord pachetul depus de „Martin“ și a doua, de a intra în legătură cu fostul meu agent „Valentin“, despre care aflasem că trăiește sub un alt nume în orașul Galați. Acum cinci zile, am observat la locul cuvenit apariția însemnării prin care „Martin“ anunța că depusese pachetul. Am luat măsurile necesare pentru a scăpa de eventualii urmăritori și m-am dus la Gara de Nord de unde am recuperat, fără incidente, pachetul respectiv. Iată-l spuse el scoțîndu-l din servietă.

— Un moment, ridică Sturmmer capul din carnetul în care își lua notițe. Ai spus *eventualii urmăritori*. Ai fost sau nu ai fost urmărit?

— N-aș putea să răspund precis la această întrebare. La început, în primele zile, n-am făcut nimic pentru a-i obliga pe cei ce m-ar fi urmărit să-și manifeste prezența. M-am gîndit că, luînd măsuri de verificare aș fi devenit, la rîndul meu, suspect. Cînd am aplicat planul de evadare de sub eventuala urmărire, m-a preocupat exclusiv reușita lui. În mod sigur, cînd am ajuns la Gara de Nord, nu eram urmărit. Nu am fost urmărit nici la Galați.

— Bine, înțeleg. Vom trimite pachetul la laboratorul central mîine, odată cu raportul. Continuă!

— Înainte de a relata mai departe vreau să vă informez că Dreher, chimistul acela de la „Bayer“, a făcut o treabă bună și nu ne-a mințit. Informațiile sale despre „Valentin“ s-au dovedit a fi exacte. De aceea, vă propun să-i dăm suplimentul de bani pe care l-a cerut.

— Dacă te-ai convins că s-a purtat corect, n-am nimic împotrivă. Nu se știe cînd vom avea nevoie

de unul ca el, cu rude la Timişoara. Şi, acum, spune!

Fără să se grăbească, Goldschmidt povesti amănunţit despre călătoria sa la Galaţi, despre convorbirea cu Văleanu, despre serioasa rezistenţă manifestată de acesta la ideea reluării activităţii informative şi, în sfîrşit, despre înţelegerea realizată şi instrucţiunile pe care i le dăduse. Cînd Leo termină, Sturmmer sorbi o înghiţitură de whisky şi îi spuse:

— Eu aş vrea să ne răspunzi la o întrebare, Leo. Anume, dacă l-ai recunoscut cu certitudine în omul cu care ai discutat la Galaţi pe fostul tău agent „Valentin"?

— În cei peste douăzeci şi cinci de ani care au trecut de la război, „Valentin" s-a schimbat foarte mult. Aş putea spune chiar că a făcut eforturi pentru a se schimba. Dacă n-ar fi decît mustaţa aceea de husar pe care şi-a lăsat-o să crească şi tot ar fi suficient pentru a nu-l mai recunoaşte. Certitudinea identităţii sale cu cel din timpul războiului ne-ar putea fi oferită doar de compararea în laboratorul antropologic a unei fotografii reprezentîndu-l pe „Valentin" tînăr cu fotografia celui de azi. Dar noi nu mai dispunem de dosarul de la S.D. al lui „Valentin". Nu avem nici măcar o probă de scris din timpul acela. Şi totuşi, Josef, eu sînt convins că cel cu care am discutat *este* „Valentin". Judecă şi tu! Omul m-a recunoscut imediat, spunîndu-mi pe nume. Am discutat toată seara în germană, ca pe vremuri. A evocat, fără greşeală, episoade din activitatea noastră comună, reproşîndu-mi că l-am abandonat în voia sorţii. Cunoştea gradul pe care l-am avut în S.S. . . .

— S-ar fi putut totuşi ca în aceşti douăzeci şi cinci de ani „Valentin“ să fi trecut de partea comuniştilor. Ce garanţii avem că nu ne va vinde securităţii?

— Dacă s-ar fi dat de partea regimului, de ce s-ar mai ascunde sub un nume de împrumut? „Valentin“ nu este omul care să se mulţumească cu un serviciu modest, într-o întreprindere industrială, dacă ar putea face altceva. El a fost şi a rămas un vanitos, un ambiţios. Dealtfel, tocmai bazîndu-mă pe aceste trăsături ale caracterului său l-am putut convinge să reia activitatea informativă.

— Mda! Sînt argumente de reţinut. Tu ce spui, Ludwig? se întoarse Sturmmer către şeful „Ostagrarei“.

— Eu cred că Leo are dreptate, spuse grăbit Mayer. Dacă acest „Valentin“ ar fi fost omul securităţii, nu s-ar fi lăsat rugat atît de mult să ni se alăture. Am înţeles că ar fi preferat să fie lăsat în pace. Unul care ar colabora cu securitatea ar fi manifestat mai mult interes, mai multă iniţiativă...

— Părerea ta, Steff?

— Aceeaşi cu a băieţilor, mormăi Deppner, mai mult din spirit de colegialitate. Desigur, va trebui să-l verificăm bine înainte de a-l introduce în acţiunea „Troia“. Vom găsi noi mijloace să-l punem la încercare.

— Vedeţi voi, insistă Sturmmer, după ce Deppner termină de vorbit, sînt în această poveste şi pasaje obscure cu care eu, unul, nu reuşesc deloc să mă împac. De fapt, noi nu avem nici o posibilitate de a verifica activitatea lui „Valentin“ din ultimul sfert de secol. Îmi veţi răspunde că aceasta a fost

situația, că nu este singurul din această categorie. Accept. Dar în alte cazuri am putut identifica oameni care ne-au furnizat date de verificare, ne-au clarificat împrejurări insuficient cunoscute. Cine l-a văzut pe „Valentin“ în această perioadă? De unde știm că a fost în munți, că și-a pierdut acolo soția? Doar de la un contabil bătrîn cu care nici măcar nu putem discuta direct...

— Iertare, Josef, îl întrerupse Goldschmidt. Despre faptul că „Valentin“ a fugit în munți cu alți cîțiva legionari ca și el, despre moartea Clarei și despre lichidarea ulterioară a grupului există date suficiente în Centrală. Grupul reușise să ia legătura cu americanii de la C.I.C.[1] — Salzburg prin Adrian Căldăraru, mort anul trecut la München. Despre activitatea și lichidarea acestui grup, am primit și noi informații de la Rudolf Steiner, agentul meu, arestat în anul 1952 pe granița româno-iugoslavă.

— Fie. Dar cine ne poate confirma că „Valentin“ a scăpat din încercuire? Pe unde a umblat după aceea? Cum și-a făcut rost de acte? Dar de banii cu care își cumpărase casa din strada Delfinului? Nu știm!

— Îl pot întreba la prima întîlnire, se oferi Leo. Îi voi cere nume de oameni, precum și date despre locurile unde s-a adăpostit.

— De prisos. Dacă ne aflăm în fața unei capcane, omul are deja pregătite răspunsuri la toate aceste întrebări. Insistînd, nu vom realiza altceva decît să-i

[1] Counter Intelligence Corps — serviciu de informații al armatei S.U.A.

atragem atenţia că îl suspectăm. Totuşi, trebuie să ne gîndim bine şi să răsucim problema pe toate părţile, înainte de a încredinţa acestui om soarta acţiunii „Troia“, căci el va fi elementul-cheie. Dacă vom fi siguri de „Valentin“, putem să ne lipsim o vreme să trimitem alt agent în România.

— De răsucit, putem să răsucim problema cît ne place, dar de ales nu prea avem. Ştii şi tu că, practic, nu mai avem legături conspirative în ţară. Foştii agenţi ai lui Leo au fost descoperiţi în 1952 din prostia lor; s-au apucat să folosească vechile călăuze şi puncte de trecere pentru a face contrabandă în Iugoslavia. Oamenii mei au căzut cu un an mai devreme, cînd cu paraşutarea aceea nefericită din Făgăraş. Securitatea l-a arestat atunci pe Borg, care a cîntat la anchetă ca un adevărat canar. Pe toţi i-a divulgat...

— Bine, bine, să lăsăm acum amintirile, i-o tăie Sturmmer, căruia nu-i plăcea să i se vorbească de paraşutarea din 1951 pe care o pregătise personal. Vom lucra desigur cu „Valentin“, adică va lucra Goldschmidt. Ne vom strădui să procurăm pînă luna viitoare banii româneşti de care are nevoie şi un emiţător mascat într-un aparat obişnuit de radio cu tranzistori. Dar, repet, va trebui să-l verificăm la sînge. Iar verificarea cea mai bună va fi să-i cerem să întreprindă una sau două acţiuni realmente dăunătoare românilor. Atît de dăunătoare, încît acestora să nu le convină, în cazul în care se află pe fir... În ce priveşte promisiunile de recompensare pe care i le-ai făcut, dragă Leo, le voi supune aprobării Centralei. Mă tem că, în această privinţă, ţi-ai cam depăşit mandatul.

— Ce era să fac? Aş fi vrut să te văd în locul meu. M-am gîndit că, la urma urmei, a promite nu înseamnă a te şi ţine de promisiune. Pînă ce va ajunge „Valentin“ în occident să-şi încaseze mărcile, dacă va ajunge . . .

— Da, uitasem. *Promettre c'est noble,* rîse Sturmmer. Bine, promisiunea ca promisiunea, dar verificarea rămîne verificare. Numai după aceea vom hotărî dacă putem să-l trimitem la „Valentin“ pe omul aflat în pregătirea lui Deppner. Apropo, ce se aude cu omul ăsta, Steff? Îl avem deja?

— Îl avem. Am putea să-l discutăm și pe el, fie în seara aceasta, fie mîine.

— Să mai amînăm cîteva zile. Mîine va trebui să trimitem raportul cerut de Centrală. Odată cu el, voi trimite și pachetul care s-a aflat în grija lui „Martin“. În funcţie de rezultatele expertizei va trebui să definitivăm și raporturile cu el. Unde se află acum?

— A trecut acum o săptămînă spre Regensburg. Este așteptat să ancoreze la Viena peste două—trei zile.

— Bine. Vom căuta să fim gata pentru a discuta cu el aici. Să-l chemăm și pe Wagner?

— N-ar fi rău să vină și el, spuse Mayer în care Murgu l-ar fi recunoscut doar pe prietenul său Klein. M-aș putea descurca, fără îndoială și singur, dar am observat că Wagner are mai multă influență asupra lui „Martin“. Doar l-a salvat de la pierzanie . . .

De fapt, Mayer își spunea că prezența lui Wagner în momentele importante ale atragerii lui „Martin“

îl scuteşte de răspunderea acestei acţiuni delicate. Sturmmer nu sesiză această subtilitate şi încuviinţă:

— Îi voi face un semn. Bătrînul este întotdeauna încîntat să petreacă o noapte-două la Viena. Şi, acum, încolonarea şi înainte marş la „Csárdásfürstin". Nota de plată se adaugă la cheltuielile de deplasare ale lui Leo la Bucureşti. Sper că Frau Deppner nu va avea nimic împotrivă, se adresă el fostului căpitan al „Luftwaffe".

— Absolut nimic, şefule. Ordinul e ordin, răspunse voios cel întrebat, pe care numai zgîrcenia îl împiedica să-şi însoţească colegii în escapadele nocturne.

— Atunci, să ne grăbim. Mai ales că eu va trebui să plec mai devreme ca să pot fi la birou mîine, la şase. La nouă pleacă avionul spre München.

12

Otto Wagner sosi la Viena a treia zi dimineaţa, aducînd cu el un individ mai în vîrstă, ras în cap, corpolent, cu ochelari fumurii care îi dădeau un aer misterios şi sinistru. Sturmmer îi transportă de la aeroport direct la „Ostagrara" unde se închiseră în conferinţă cu cei trei directori ai firmei.

Individul, prezentat de Wagner drept Helmuth Pfaff din serviciul tehnic, fu invitat să prezinte rezultatul examinării pachetului adus de Goldschmidt de la Bucureşti.

— *Meine Herren*, începu el cu un glas neaşteptat de piţigăiat, pachetul în discuţie a fost pregătit pen-

tru a verifica dacă omul care îl va primi în păstrare va încerca să-l deschidă, singur sau împreună cu alţii. El conţinea un magnetofon miniaturizat, dotat cu un dispozitiv reglat să declanşeze pornirea automată a aparatului şi înregistrarea tuturor zgomotelor mai puternice de douăzeci de decibeli, valoare reprezentînd intensitatea unei convorbiri normale. Pachetul conţinea de asemenea o baterie cu mercur de nouă volţi pentru alimentarea aparatului, iar ambalajul său din hîrtie albă, lipită cu bandă adezivă, era marcat din loc în loc cu cerneală invizibilă. În cazul că pachetul ar fi fost desfăcut şi apoi reconstituit, banda adezivă, marcată şi ea cu cerneală invizibilă, ar fi trebuit înlocuită, iar dungile trase peste marginile hîrtiei şi-ar fi pierdut continuitatea. Revelarea acestor dungi şi examinarea lor la microscop ne-au indicat cu certitudine că pachetul nu a fost deschis. Banda de magnetofon, pe care am găsit-o derulată pe o lungime de trei metri, a înregistrat doar o melodie fluierată de un bărbat şi zgomote caracteristice unei gări. În baza acestor constatări, concluzia categorică a expertizei este: primo, omul care a primit în păstrare pachetul a fost întotdeauna singur atunci cînd a umblat cu el şi secundo, pachetul nu a fost desfăcut nici de individul respectiv şi nici de către un laborator specializat.

— Vă mulţumesc, Herr Pfaff, spuse Wagner. Doreşte cineva să pună întrebări?

Cei prezenţi se arătară pe deplin lămuriţi, astfel încît Mayer chemă unul din salariaţii firmei şi i-l încredinţă pe Pfaff cu indicaţia să-l însoţească la o plimbare prin Viena, să-i ofere o masă bună şi apoi

să-l conducă la aeroport pentru a prinde avionul ce pleca la München la ora 17,00.

— După cum se vede „Martin“ se poartă bine, comentă satisfăcut Wagner, după plecarea expertului. Putem deci să continuăm acțiunea. Te-ai mai întîlnit cu el, Ludwig?

— N-am vrut să-l întîlnesc înainte de a cunoaște rezultatul verificării pachetului. În schimb, una din sursele noastre și-a făcut-o prietenă pe femeia cu care trăiește el aici. „Martin“ a petrecut o noapte cu ea în luna iulie, înainte de a se întîlni cu Leo. Irma Tischler, așa se numește respectiva, a insistat din nou ca „Martin“ să debarce și să se căsătorească cu ea. De data aceasta, spre deosebire de trecut, omul n-a mai spus nu, dar a condiționat acest pas de felul cum va evolua situația sa materială. Zicea că nu vrea să fie un simplu întreținut al doamnei, proprietăreasa unei măcelării de pe Fleischmarkt Strasse.

— E mîndru românul. Nu-i nimic, aceasta ne avantajează. Pe unde mai este acum?

— Era așteptat să sosească astăzi la Viena, dacă nu cumva a și sosit.

— Ți-ai aranjat vreo posibilitate să-l întîlnești?

— Nu. M-am gîndit că aici, la Viena, contractarea sa nu va prezenta nici o dificultate, se dezvinovăți Mayer.

— Foarte rău. Ar fi trebuit să-i dai măcar un număr de telefon la care să te poată suna de cîte ori acostează la Viena. Acum nu-ți rămîne decît să te duci în port și să te învîrtești pe debarcader pînă ce vei fi observat de „Martin“. Fă-i semn să coboare și să se ia după tine, spre oraș. În nici un caz să

nu discuţi cu el acolo, pe chei, în văzul celorlalţi marinari.

— În regulă, Otto. Şi unde să-l aduc?

— Asta ar trebui s-o ştii mai bine decît mine. Doar eşti vienez. Dar, fiindcă m-ai întrebat, cred că ai putea să-l aduci la cafeneaua aceea retrasă din spatele Praterului. Este aproape şi prezintă avantajul că, după ora opt seara, nu prea mai vine nimeni acolo.

Seara, Murgu zări imediat pe chei silueta cunoscută a lui Klein care se oprise în prova şlepului său, contemplînd cu un aer preocupat apele tulburi ale Dunării. Navigatorul, îmbrăcat deja pentru a ieşi în oraş, îşi luă pe braţ impermeabilul, coborî şi porni spre Prater după cel care îl aşteptase. După ce străbătură, unul după altul, zona iluminată a parcului de distracţii, Murgu se alătură lui Klein care se oprise aşteptîndu-l pe o alee liniştită.

— Bună seara şi bun sosit la Viena, domnule Murgu. A trecut o mulţime de timp de cînd nu ne-am văzut. Ce-ţi mai face băiatul? I-au plăcut cadourile primite la sfîrşitul anului şcolar?

— Bun găsit, domnule Klein. Vă mulţumesc de întrebare. Băiatul este mîndru, nevoie mare, de noul său ceas ca şi de stiloul dăruit de dumneavoastră. La început mă gîndisem să nu-i dau deloc acest stilou. Este un lucru prea scump, prea delicat pentru unul ca el.

— Ba, eu mă bucur că te-ai răzgîndit şi i l-ai dat. Altfel, toate bune? Cum ai călătorit?

— Am venit mai bine decît ultima dată, căci apele Dunării au mai crescut între timp. În România toate au decurs bine. Sper că rudele dumneavoastră au

reușit să intre în posesia pachetului. Eu am făcut totul așa cum m-ați învățat dumneavoastră și domnul Wagner.

— Da, pachetul a ajuns la destinație. De fapt, despre asta vom vorbi chiar cu domnul Wagner care ne așteaptă în cafeneaua din capătul aleii.

În sinea sa, Murgu se bucură aflînd că Wagner va participa la convorbire. Cu toate eforturile ce le făcea de a se arăta prietenos, Klein îi era antipatic navigatorului care nu-i ierta maniera brutală în care îl tratase la prima lor întîlnire.

În cafenea, Otto Wagner îl întîmpină cu jovialitatea lui de totdeauna remarcînd, ca și Klein, că nu-l mai văzuse de mult timp pe navigator.

— Îmi pare rău, Herr Major, ripostă Murgu dar, neștiind cum să dau de dumneavoastră, n-am putut lua inițiativa unei întîlniri. M-am tot învîrtit eu prin oraș, ba aici, ba la Regensburg, în nădejdea că veți apare de undeva. Mă temeam chiar să nu fiți supărați pe mine. Îmi spuneam că s-o fi rătăcit pachetul domnului Klein...

— Dimpotrivă, pachetul a parvenit destinatarilor în cele mai bune condițiuni. Ai avut ceva dificultăți cu deplasarea în capitală?

— Absolut nici una. Aveam de descărcat la Giurgiu niște cărămidă refractară pentru Uzinele „23 August" din București. Noi navigatorii putem, odată ajunși într-un port, să părăsim șlepul și chiar localitatea respectivă, în timpul liber, cu condiția să predăm Căpităniei portului livretul de marinar și să ridicăm de acolo un permis de circulație pe uscat. De asemena, trebuie să anunțăm organele de pază pentru a supraveghea, în absența noastră, șlepul și

încărcătura sa. În aceste condiții, deplasarea de la Giurgiu la București sau de la Turnu Severin la Craiova este o treabă simplă pentru unul ca mine. Domnul Klein știa toate acestea; le-am discutat atunci cînd m-a învățat să nu-i trimit niciodată scrisori din porturile românești ci numai din orașele mari.

— Sînt într-adevăr amănunte foarte utile pentru noi, domnule Murgu. Deci, pachetul...

— L-am depus la gară și apoi am făcut însemnarea convenită pe suportul telefonului public din strada Știrbei Vodă. Mai greu a fost să găsesc un seif liber. O oră m-am învîrtit pînă să apară un cetățean care a golit o cutie din acelea.

— Nu la asta mă gîndisem. Voiam să te întreb dacă ai avut cumva neplăceri cu vama...

— Herr Major, atunci cînd un marinar ascunde ceva pe vasul său, nimeni nu poate găsi obiectul ascuns. Iar trecerea prin punctul de control de la ieșirea din port, nu a fost o problemă. Pachetul era destul de mic.

— Ei, domnule Murgu! Doar n-ai să-mi spui că ai putea ascunde pe șlepul dumitale chiar un om, spuse Wagner în glumă.

— Un om e mai greu de ascuns, acceptă navigatorul. Dar cu unele pregătiri s-ar putea face pînă și o șmecherie ca asta.

— Uite, chiar pe asta n-o mai cred, făcu Wagner pe scepticul.

— Ba, să mă credeți, se aprinse navigatorul. Asemenea lucruri s-au mai făcut în trecut și se mai pot face, bine pregătite, și astăzi.

— Adică?

— Adică, amenajînd o ascunzătoare de dimensiuni corespunzătoare, eventual prin dublarea unuia din pereţii magaziei.

— Poţi să-mi arăţi cam cum s-ar prezenta o asemenea ascunzătoare? îi întinse Wagner stiloul și șervețelul de hîrtie din fața sa.

— Desigur, spuse Murgu, începînd să tragă linii stîngace pe hîrtie. Vedeţi, aici este gura magaziei care se deschide pe punte. În continuarea ei, se poate construi un panou ce nu poate fi observat dinafară. Panoul ar luneca pe două sănii construite în grinzile care susţin puntea. El ar închide un spaţiu suficient de mare pentru a ascunde un om. Aerisirea ascunzătorii poate fi realizată prin cîteva orificii de dimensiuni milimetrice camuflate în spaţiile dintre scîndurile punţii. Desigur, omul ar rămîne în ascunzătoare doar pe timpul controlului de frontieră. În restul timpului el ar sta în cabina navigatorului care, oricum, ar trebui să cunoască prezenţa sa pe vas. Mai ales că panoul nu ar putea fi deschis decît din exterior. Ceea ce v-am spus reprezintă, desigur, doar o idee brută. Ea trebuie studiată și perfecţionată la faţa locului. S-ar găsi probabil şi alte variante, mai bune ca aceasta. Eu n-am construit încă o asemenea ascunzătoare şi nici nu-mi propun să construiesc una.

— În schimb, mie mi se parte foarte interesant proiectul dumitale. Pot să păstrez desenul?

— Desigur. N-am de gînd să-mi brevetez ideea, rîse Murgu.

— Ba, o vom breveta la noi, domnule Murgu. Și nu pe degeaba. Pînă atunci însă, ridic acest pahar în sănătatea dumitale și te felicit în numele orga-

nizației noastre, pentru felul exemplar în care ți-ai îndeplinit prima misiune. Ne-ai sprijinit în mod hotărîtor să restabilim legătura cu o rețea valoroasă de agenți din România de la care am început să primim din nou, grație dumitale, o mare cantitate de informații foarte importante pentru noi.

Buimăcit de abundența superlativelor, Murgu bîigui:

— Domnilor, nu înțeleg...

— Vei înțelege acum, aflînd că în pachetul depus de dumneata în Gara de Nord și ridicat de unul din oamenii noștri nu se afla un banal casetofon destinat rudelor lui Klein, ci un aparat puternic de emisie-recepție. O adevărată bijuterie electronică miniaturizată, prevăzută cu dispozitiv de transmisie rapidă.

— Cum ați putut face una ca asta fără să-mi spuneți, domnilor? explodă navigatorul stupefiat de cele auzite. Să fi știut, n-aș fi acceptat odată cu capul. Mă ia groaza cînd mă gîndesc la cele ce mi s-ar fi putut întîmpla. Aș fi putut fi prins... Aș fi...

— Nu ți-am spus ce conține pachetul tocmai fiindcă ai fi refuzat probabil să-l duci, i-o reteză flegmatic Wagner. Un asemenea refuz ar fi putut pune capăt prieteniei noastre într-un fel foarte neplăcut pentru dumneata. Pe cînd așa, ai trecut cu bine peste tracul debutului și iată-te colaboratorul nostru cu toate drepturile. Între aceste drepturi se include și o recompensă de cinci mii de șilingi pentru care te rog să-mi dai chitanță. Nu de alta, dar n-aș vrea să fiu acuzat, mai tîrziu, că mi-am însușit eu banii.

— Herr Major, insistă navigatorul, eu am săvîrșit un act de spionaj împotriva României, iar dumneavoastră îmi veți cere, probabil, să mai comit și altele. În asemenea cazuri, urciorul nu merge de prea multe ori la apă. Ce se va întîmpla cu mine atunci cînd voi fi prins?

— Ține-ți firea, domnule Murgu. Mai întîi, să-ți scoți din cap idea că ai săvîrșit un act ostil României. Ți-am spus doar că noi nu luptăm împotriva țării dumitale, ci a comunismului care s-a întins pe o bună parte a planetei, inclusiv în România. Apoi, ține minte că nimeni nu te va putea prinde cît timp vei păstra cu sfințenie secretul relațiilor cu noi și vei urma întocmai instrucțiunile pe care ți le dăm. Noi sîntem oameni cu experiență bogată și știm ce spunem. Cît timp ne ești prieten, avem tot interesul să te apărăm. Și, acum, ia banii și scrie chitanța, încheie Wagner, trecîndu-i din nou stiloul și un carnet pe care îl avusese pregătit într-un buzunar.

Dominat de tonul poruncitor al interlocutorului său, Murgu luă stiloul și întrebă îmblînzit:

— Cum trebuie să scriu?

— Scrie că ai primit de la mine suma de cinci mii șilingi . . . Așa . . . Mulțumesc, spuse spionul, rupînd foaia din carnet și introducîndu-o în portvizitul scos din buzunarul interior al sacoului. Și acum, Klein, se întoarse el către tovarășul său, comandă și tu ceva de mîncare și o sticlă-două de vin bun. Să bem pentru reușita acțiunilor noastre viitoare.

— La ordin, Herr Wagner, rîse cel interpelat plecînd în căutarea chelnerului.

— Domnule Murgu, spuse maiorul cînd rămaseră singuri, ascultă-mă și pe mine și nu-ți mai face

atîtea probleme. Informaţiile ca şi dragostea nu cunosc jumătăţi de măsură. Cînd te-ai apucat să faci spionaj, îl faci fără păreri de rău şi fără rezerve. Este una din condiţiile de bază ale succesului. Iar succesul înseamnă pentru agentul de informaţii bani, mulţi bani. Există desigur şi eşecuri, puţine la număr, care au în majoritate drept cauză nerespectarea regulilor acestei profesii. Serviciile de contraspionaj fac multă publicitate acestor eşecuri, tocmai pentru a-i intimida pe cei rămaşi necunoscuţi, pentru a-i determina să greşească, să cadă la rîndul lor. Dar pentru un agent cu experienţă asemenea tertipuri nu au nici un efect. Agenţii buni nu sînt prinşi niciodată.

— Aşa o fi, dar, vedeţi, eu nu prea am experienţă şi mi-e teamă.

— Avem noi şi pentru dumneata, îl linişti Wagner. Uite, de pildă, eu am condus zeci şi zeci de agenţi atît în Franţa cît şi în Balcani, unde am fost şeful secţiei informative a Abwehrului. Toţi aceia care m-au ascultat trăiesc şi astăzi în ciuda sfîrşitului nefast al războiului. Cu noi în spate, n-ai de ce să te temi.

— Să dea Dumnezeu să fie cum spuneţi, domnule Wagner. Dar eu mă întreb cu spaimă ce însărcinări veţi mai pregăti pentru mine... Dumneavoastră, cu experienţa pe care o aveţi, vă vine uşor, mai ales că nici nu vă expuneţi direct. Dar eu trebuie să mă duc acolo, în gura lupului. De dat înapoi, înţeleg şi eu că nu mai pot da. V-aş ruga doar să nu mă împingeţi la nu ştiu ce acţiuni nechibzuite care să mă ducă la pierzanie. De asemena, aş vrea să fiu cît de cît sigur că toate acestea se vor sfîrşi repede.

— Fără îndoială, încuviință Wagner. Dealtfel ne dăm și noi seama că specificul muncii dumitale și felul de viață pe care îl duci nu-ți permit să te antrenezi direct în culegera de informații. Vei îndeplini deci o misiune, două cu adevărat importante pentru noi și... gata. Să ne ajuți, de exemplu, să ținem legătura cu elementele de încredere care lucrează sau vor lucra pentru noi în România. Dumneata poți introduce și scoate din țară atît materiale informative, cît și aparatură; mai adineauri ne-ai demonstrat că, la nevoie, ai putea transporta chiar oameni, rîse Wagner.

— Sper că nu vom ajunge acolo.

— Chiar dacă vom ajunge, nu vei regreta. Îți spun toate acestea ca să înțelegi că avem tot interesul să te acoperim, să te protejăm. Dar uite că se întoarce Klein și se pare că se întoarce victorios, schimbă vorba maiorul.

Într-adevăr, acesta se întorcea zîmbind, precedat de doi chelneri care cărau un platou cu gustări, șnițele, chifle, două frapiere cu sticle de vin și un coș mare cu fructe.

— Uf! exclamă el, aruncîndu-se pe scaun în timp ce chelnerii aranjau masa. A mers mai greu decît credeam. Prin părțile astea lumea cinează devreme și bucătarul se îmbrăcase deja să plece. Noroc că l-am prins la ușă. Și acum: Noroc! Ridic paharul în sănătatea prietenului nostru „Martin". Pentru succesul misiunii sale!

— Mulțumesc, domnule Klein. Iată o urare pentru care beau cu plăcere, spuse navigatorul ducînd paharul la gură.

După ce mîncară, chelnerul aduse cafele şi o sticlă de coniac franţuzesc. Apoi Klein aprinse un trabuc şi întrebă:

— Ce ştii în legătură cu programul dumitale de viitor, domnule Murgu?

— Poimîine dimineaţă plecăm încărcaţi pentru Orşova. Pe urmă, voi mai face o singură cursă în amonte. Noiembrie trebuie să mă găsească la bază, la Turnu Severin; şlepul este programat pentru reparaţii generale şi a face o cursă în plus înseamnă a risca să mă prindă îngheţul pe Dunărea de sus. Aş pierde astfel perioada de iernat, numai bună pentru reparaţii.

— Nu puteţi să faceţi reperaţiile în şantierele de aici, din Austria?

— Nu facem reparaţii în şantierele din străinătate decît atunci cînd costul lor este suportat de o societate de asigurări străină, de exemplu în cazul unei avarii ce ne-a fost cauzată de alţii. De asemenea, atunci cînd avem stricăciuni ce nu ne permit să mai ajungem în ţară.

— Există şi vase „Navrom" asigurate la societăţile străine?

— Nu. Sîntem asiguraţi numai la compania românească Adas.

— Interesant de ştiut. Deci, ne vom vedea din nou spre sfîrşitul lunii octombrie. Ne-am gîndit ca de data aceasta să nu-ţi dăm însărcinări de îndeplinit în România. Desigur, dacă vei vedea sau auzi lucruri care pot prezenta interes pentru noi, le vom primi cu plăcere şi le vom recompensa corespunzător. Avem o singură rugăminte concretă: să ne

procuri „Mersul trenurilor". Pînă cînd va rămîne în vigoare cel actual?

— Cred că pînă în mai cînd se va introduce orarul de vară. Sper să găsesc unul în gară sau la biroul de voiaj din Orşova. Atunci, în octombrie mă veţi căuta dumneavoastră?

— Nu. Mă vei căuta dumneata pe mine, răspunse Klein. Mai exact, îmi vei telefona de la o cabină publică, numărul este 64.83.11. Sînt găsit la acest număr, începînd de la nouă dimineaţa pînă la patru—cinci după amiază.

— Am înţeles, răspunse Murgu notîndu-şi codificat, aşa cum învăţase de la Klein, numărul de telefon.

— Atunci, putem pleca. Noi avem o maşină parcată în apropiere. Te lăsăm şi pe dumneata undeva, mai aproape de port.

— Nu, mulţumesc. Dacă nu vă deranjează prea mult, v-aş ruga să mă lăsaţi în Fleischmarkt Strasse, pe lîngă numărul 43. După o seară ca aceasta, vreau să petrec o noapte agreabilă. Şi pe urmă, vreau să-mi las banii în mîini sigure.

— Rîndul trecut spuneai că preferi să-ţi păstrezi banii la Aizic...

— M-am răzgîndit între timp. Aizic este un tip amestecat în tot felul de afaceri dubioase. S-ar putea să fie sub ochii poliţiei. La el în prăvălie vin mult mai mulţi colegi de-ai mei decît în măcelăria Irmei. Voi depune toţi banii la Sparkasse, parcă aşa se cheamă aici casa de economii, pe numele prietenei mele. Ea este mai îndreptăţită să-i păstreze şi să-i folosească la nevoie. Cînd totul se va termina cu bine, aşa cum sperăm cu toţii, mă voi retrage la

dînsa. Sau aveţi, poate, dumneavoastră ceva împotrivă?

Cei doi schimbară o privire rapidă, apoi Wagner spuse:

— Bineînţeles că nu. Sînt doar banii dumitale. De ce ne-am împotrivi?

— Ştiu eu? Poate din motive legate de securitatea mea. În orice caz nu-i voi dezvălui Irmei provenienţa banilor. Îi voi spune că i-am cîştigat făcînd contrabandă între Viena şi Regensburg. Irma se va feri ca de foc să spună acest lucru celor din anturajul ei, români sau austrieci. Nu numai pentru a nu-mi face rău, dar şi pentru a păstra intactă reputaţia mea de om onest care va intra şi ea în patrimoniul firmei noastre, într-o zi.

În noaptea aceea, Murgu rămase treaz vreme îndelungată întins lîngă Irma care adormise epuizată, poate de dragoste, poate de truda de peste zi. Cu cît judeca mai temeinic întîmplările pe care le trăise în ultimul timp, cu atît mai bine îşi dădea seama cît de abilă şi lipsită de scrupule era organizaţia în mîinile căreia încăpuse. Aceşti indivizi îl împinseseră treptat într-o situaţie fără ieşire, determinîndu-l să comită fapte prin care îl legaseră de ei, poate pe viaţă. Navigatorul îşi aprinse o ţigare din care sorbi adînc, încercînd să desluşească prin obscuritate conturul unor obiecte familiare. Şi, dintr-o dată, camera, altă dată prietenoasă, i se păru străină, rece, meschină, ca şi femeia care dormea alături de el. Totul făcea parte dintr-o lume ostilă, cu totul opusă lumii lui de pescari, navigatori şi ţărani de la Hinova. Şi Murgu se voi iar în această lume care rămăsese undeva, departe. Într-un tîrziu se ridică

pentru a-și îmbrăca pijamaua, iar Irma se trezi bîiguind speriată:

— Ce este, *mein Lieber?* De ce nu dormi?

— Mă gîndesc la viitor, Irma. La viitorul nostru, zîmbi el în întuneric. Ascultă: mîine îți voi aduce douăzeci de mii de șilingi. Consideră-i drept o primă contribuție la capitalul viitoarei noastre întreprinderi. Să-i depui la Sparkasse pe numele tău. Auzi? *Pe numele tău.* La nevoie poți să cheltuiești din ei ca și cum ar fi banii tăi.

Spre surprinderea sa, Irma nu-i puse nici o întrebare despre proveniența banilor și nici nu comentă instrucțiunile ce i se dăduseră.

— Bine, Georg. Voi face cum spui tu. Acum hai să dormim, căscă ea leneș.

13

De atîtea ori își spusese Ulrich Hansen că n-a avut noroc în viață, încît începuse s-o creadă. Cînd venise în Occident, împreună cu mama și sora sa, era convins că își va putea cumpăra foarte repede „Mercedesul“ la care jinduise dintotdeauna. După patru ani de muncă pe autocamioanele societății „Metro“, care aproviziona cu alimente și bunuri de consum orașele Bonn și Köln, ajunse în sfîrșit să cîștige o mie trei sute de mărci pe lună. Nu era chiar așa de prost ca la început, însă chiria era mare iar mama și Annelise cheltuiau aproape tot ce rămînea în casă după plata chiriei și celorlalte anga-

rale. Ce scăpa de la coşniţă mergea pe îmbrăcămintea care trebuia mereu înnoită, căci reparaţiile costau prea scump pentru a merita să fie făcute. Locuind în două cămăruţe modeste situate la mansarda unei case vechi din Köln şi operînd reduceri drastice în bugetul prezentat zilnic de mama sa, Ulrich reuşise să-şi cumpere un „Volkswagen" de ocazie abia după patru ani. Fostul proprietar i-l vînduse cu cinci sute de mărci, convins că maşina era prea uzată pentru a merita o nouă reparaţie. Ulrich Hansen era însă şofer mecanic şi repunerea maşinii în circulaţie nu-l costase nimic peste preţul pieselor de schimb, ieftine în raport cu costul mîinii de lucru. Vopsit cochet în albastru marin, „Volkswagenul" încerca să înlocuiască întrucîtva „Mercedesul" visat pe vremuri.

Sigur, lucrurile ar fi stat altfel dacă Annelise ar fi acceptat să lucreze şi ea într-unul din depozitele firmei „Metro". Dar sora sa, care absolvise liceul cu doi ani înaintea plecării din România, nu era deloc atrasă de perspectiva unei profesii atît de modeste şi prost plătite ca aceea de vînzătoare de mărfuri cu ridicata. În cercul închis unde crescuse, Annelise căpătase convingerea că terminarea liceului îi dădea dreptul la un soţ suficient de bine situat pentru a-i permite să stea acasă, ocupîndu-se de copii şi gospodărie, să facă vizite femeilor de condiţia ei şi să aibă un loc în primul rînd de scaune la biserică.

Aşa învechite cum erau, ideile ei fuseseră mai uşor de trecut cu vederea în România decît aici, unde viaţa se dovedea din cale-afară de dură. În ţara pe care o părăsiseră, Ulrich absolvise o şcoală tehnică şi lucrase ca şofer mecanic la o întreprindere agri-

colă de stat lîngă Sighişoara. Leafa nu era prea mare, dar tînărul se dovedise suficient de descurcăreţ pentru a-şi asigura unele venituri suplimentare fără a intra în conflict cu legea. Pe urmă, mai era şi casa părintească din comuna H; casa aceea clădită solid, gospodăreşte, cu o curte plină de păsări şi cu livada bogată; casa generoasă care îl găzduia şi care le dădea atîtea fără a le cere aproape nimic în schimb. Oare cine locuia acum în ea?

De cîte ori se gîndea la casa lor, Ulrich nu putea să nu-şi amintească de împrejurările stupide în care părăsise traiul lipsit de griji de pe malul Tîrnavelor. Iar la originea acestui concurs de împrejurări se afla becisnicul său tată, Peter Hansen.

Singurul moştenitor al unei familii înstărite, Peter Hansen nu se dovedise la înălţimea înaintaşilor, nici ca putere de muncă, nici ca isteţime. Răsfăţat de părinţi, trecuse anevoie prin cele patru clase primare obligatorii pe vremea aceea, apoi trăise o adolescenţă trîndavă în casa părintească, unde erau destui argaţi, pentru toate treburile. Însurat devreme cu o femeie mai săracă dar mai inteligentă decît el, Peter Hansen părea sortit să trăiască liniştit, risipind agoniseala părinţilor săi. În 1939, îi veni însă ideea să adere la organizaţia din străinătate a partidului nazist, iar trei ani mai tîrziu se înrola în formaţiunile SS. Plecat pe frontul de răsărit în cîntece de armonică şi cu flori la capelă, Peter Hansen dispăruse în imensa prăbuşire din 1945 şi, vreme de mulţi ani ai săi îl socotiseră mort. În 1960, însă, poşta aduse în comuna H. un plic mototolit, francat cu timbre franţuzeşti şi adresat doamnei Elisabeth Hansen care recunoscu imediat scriitura semianal-

fabetă a dispărutului ei soţ. Într-o germană greu de înţeles, amestecată cu cuvinte româneşti şi pe alocuri franţuzeşti, Peter Hansen îşi vestea familia că scăpase cu viaţă din masacrul cel mare. Căzut prizonier pe frontul de răsărit, rămăsese în captivitate pînă în toamna lui 1947 cînd fusese „repatriat" la cererea sa, în Germania occidentală. Încercînd să-şi cîştige existenţa, mai întîi într-o mină de cărbuni, apoi în cîteva fabrici din Ruhr, Peter Hansen descoperise că nu are nici o vocaţie pentru munca în subteran şi în industrie şi trecuse graniţa în Alsacia unde, auzise el, oamenii trăiau mai ales din agricultură ca pe la ei, pe Tîrnave. Acolo, scria bătrînul Peter, îşi făcuse, în fine, o situaţie „la o fermă mare de lîngă Bauxwiller" şi aştepta cu nerăbdare să-şi revadă scumpa familie. Scrisoarea se încheia cu sărutări fierbinţi pentru Else, soţia iubită, pentru Lise, fiica frumoasă şi cuminte şi pentru Ulli, care devenise probabil un adevărat bărbat.

Bucurîndu-se să afle că soţul îi rămăsese în viaţă, dar ştiind la ce se putea aştepta de la un pierde-vară ca el, Frau Hansen nu se grăbise să răspundă invitaţiei de a se duce să-l vadă în Franţa. Zilele grele trecuseră, copiii erau pe cale să-şi facă un rost iar ea cîştiga destul de bine muncind la cooperativa din sat. I-ar fi părut mult mai bine să vină Peter la ei.

Cu totul altfel reacţionară tinerii, şi mai ales Ulrich, căruia apariţia neaşteptată a acestui tată cu o „situaţie" în Franţa îi aprinsese imaginaţia hrănită din belşug cu reviste ilustrate şi romane ieftine procurate de la turiştii ce treceau prin Sighişoara. Fratele şi sora dezlănţuiră asupra mamei o ofensivă

viguroasă, căreia bunul simț al femeii nu i se putu opune. În zadar le atrase ea atenția că Peter lăsa mereu fără răspuns întrebările concrete referitoare la „situația" sa; în zadar le vorbea despre lenea proverbială a tatălui lor și despre lipsa lui de seriozitate. Pînă la urmă, Elisabeth trebuise să cedeze și, la începutul lui septembrie 1963, Peter Hansen primea la Bauxwiller o telegramă anunțîndu-l că familia sa va sosi pe aeroportul „Le Bourget" la 18 ale lunii.

După cum aveau să constate cu stupoare la aterizare, tatăl lor nu desprinsese deloc din telegramă necesitatea de a le veni în întîmpinare la aeroport Și, astfel, se treziră toți trei pierduți în clădirea uriașă, într-o mare de oameni care vorbeau o limbă necunoscută, împingîndu-i de colo-colo atunci cînd le încurcau drumul. Într-un tîrziu, un domn în uniformă, mai milos sau poate doar mai puțin ocupat, îi remarcă și încercă să se înțeleagă cu ei. Aflînd din examinarea biletelor de călătorie că veniseră cu avionul Tarom, domnul îi conduse la reprezentantul acestei societăți, căruia Ulrich îi spuse cine erau și ce căutau în Franța. Reprezentantul, un om brunet între două vîrste, înălță din umeri a neputință. Prin renunțarea la cetățenie, cei trei pierduseră dreptul de a cere asistență reprezentanței diplomatice române, iar Tarom-ul se achitase, aducîndu-i la Paris, de obligațiile pe care și le asumase față de ei. Singura posibilitate de ieșire din situația în care se găseau — sugeră reprezentantul — era aceea de a intra în legătură cu Peter Hansen care îi chemase în Franța și de a-l obliga cumva să se ocupe de ei. Fost muncitor într-o mare uzină bucureșteană și jucător in-

ternațional de rugby, omul dădu dovadă de un spirit de înțelegere și de solidaritate care depășeau cu mult îndatoririle sale de serviciu. El chemă la telefon primăria din Bauxwiller de unde i se răspunse că Peter Hansen trăiește într-adevăr acolo, dar nu ar fi putut să vină la Paris, chiar dacă ar fi voit să o facă. Numitul era văcar la o fermă din împrejurimi, nu vorbea aproape deloc franțuzește și existau toate motivele să fie considerat drept un soi de redus mintal. Nici vorbă nu putea fi să poată întreține o familie de patru persoane, iar de călătorit, ar fi putut călători doar însoțit.

La aflarea acestor vești, reprezentantul Tarom întrebă, nu prea politicos, cum au putut autoritățile locale să elibereze unui asemena individ certificatul de găzduire pe care îl trimisese familiei sale din România, la care interlocutorul său răspunse ritos că cei autorizați să vină în Franța erau persoane apte de muncă: o femeie de patruzeci și șase de ani, un tînă de douăzeci și trei și o fată de douăzeci. Să poftească dumnealor la Bauxwiller, căci primăria le garantează locuri suficiente de muncă la agricultorii bogați disperați de exodul tineretului din regiune spre regiunile industriale din Germania învecinată. Dar de unde să ia cei trei banii necesari pentru a ajunge acolo? Răspunsul veni scurt și tăios: să se descurce.

Cînd reprezentantul Tarom le traduse convorbirea, Ulrich simți un gol în stomac iar ochii i se umplură de lacrimi de furie. În numele său și al celor două femei, amuțite de teamă și de disperare, el refuză politicos propunerea de a se înapoia la București, cu condiția să plătească ulterior prețul călătoriei.

Gîndul întoarcerii lipsite de glorie la H. și perspectiva înfruntării zîmbetelor ironice ale consătenilor care îl sfătuiseră să nu plece erau pur și simplu de nesuportat. După ce reflectă puțin, el îl rugă pe îndatoritorul funcționar al Tarom-ului să le facă un ultim serviciu, și anume să-i pună în legătură cu consulatul Republicii Federale Germania. Nu prea încîntat, omul îi înghesui, cu bagaje cu tot, într-un „Fiat" vechi și îi depuse pe treptele instituției respective, ai cărei funcționari se dovediră mult mai interesați decît cei de la primăria din Bauxwiller să recruteze mînă de lucru, ocupîndu-se cu seriozitate de ei. În așteptarea vizei de intrare de la Bonn, Hansenii fură găzduiți la un hotel ieftin din apropiere și primiră o sumă modestă care le permise să se întrețină. Ulterior, după ce căpătase de lucru în Germania Federală, Ulrich plătise totul pînă la centimă, inclusiv transportul.

Acesta era candidatul pe care îl dibuise Steff Deppner printr-un indicator ce acționa în rîndurile membrilor „Uniunii sașilor transilvăneni". Indicatorul, vechi colaborator al Abwehrului, cunoștea încă din țară familia Hansen și îl ajutase pe tînăr să ocupe serviciul de la societatea „Metro". El cîștigase astfel recunoștința și încrederea proaspătului imigrant care i se plîngea ori de cîte ori îl întîlnea de greutățile întîmpinate, împărtășindu-i deziluziile încercate în Occidentul atît de îmbietor în cărțile de aventuri pe care le citise în România. Căci, amănunt important pentru Deppner, Ulrich Hansen era un mare consumator al romanelor de senzație, admirator necondiționat al lui James Bond, al lui Napoleon Solo și al altora asemenea lor. Viața aventu-

roasă a acestor spioni, sumele pe care le cheltuiau cu dezinvoltură, modul în care subjugau femeile frumoase, aprindeau imaginația tînărului stîrnindu-i dorința de a face și el la fel, de a trăi, după cum spunea, măcar „o zi ca leii". Pe de altă parte, aversiunea față de muncă, moștenită se vede de la tatăl său, îl împinseră repede în mrejele lui Deppner care, după o scurtă perioadă de tatonări și verificări, îi propuse să îndeplinească o misiune clandestină în România, ceea ce Ulrich acceptă fără să se gîndească prea mult. Contractul încheiat prevedea că Ulrich va primi un salariu lunar de două mii de mărci pe toată durata pregătirii și a executării misiunii. În plus, primi la angajare o sumă de bani care îi permise să-și mute mama și sora într-un apartament nou de trei camere. Annelise fu ajutată și ea să urmeze un curs intensiv de stenodactilografie și corespondență comercială, la absolvirea căruia fu angajată ca secretară la o firmă care era de fapt acoperirea uneia din filialele organizației. Bineînțeles, atît fratele cît și sora ignorau acest ultim amănunt.

Noul agent, înregistrat în controale sub pseudonimul „Erich", explică alor săi această neașteptată prosperitate prin faptul că fusese angajat ca șef al coloanei auto pe șantierul unei firme ce construia o hidrocentrală pe fluviul Congo. De aceea, nici mama nici sora sa nu se mirară prea tare cînd, într-o bună zi, Ulli își făcu bagajele și plecă la München unde — spunea el — se forma primul eșalon al tehnicienilor ce plecau spre Africa. La scurtă vreme după aceea, mama Hansen începu să primească scrisori și ilustrate de la fiul ei, „de pe meleagurile africane". De unde să bănuiască bătrîna

ţărancă că acestea erau scrise la numai cîteva sute de kilometri de Köln, trimise prin curier în îndepărtata ţară africană şi reexpediate de acolo, prin poştă, pe adresa ei. În ce priveşte fotografiile, care îi înfăţişau băiatul gol pînă la brîu, într-un decor luxuriant, desprins parcă din vechile filme cu Tarzan, erau trucaje uşor de realizat într-un laborator, dar dificil de sesizat chiar cu mijloacele de cercetare moderne.

Între timp, Ulrich Hansen fusese instalat într-o vilă izolată închiriată de organizaţie în apropierea localităţii Ybbs, la cincizeci de kilometri în amonte de Viena. Acolo, unul din monitorii organizaţiei îi supraveghea permanent programul de pregătire fizică, tehnică şi informativă, realizat cu concursul unor instructori trimişi din centrală.

Pregătirea fizică includea exerciţii de orientare şi marşuri de noapte prin pădurile şi pe dealurile din regiune. Un accent deosebit era pus pe lecţiile de înot subacvatic cu părăsirea unei nave aflate în marş; în acest scop, spionii aduseseră la vilă o ambarcaţiune specială ce putea fi dirijată cu un echipaj de numai doi oameni. Practicarea acestor exerciţii şi mai ales antrenamentul intens pentru lupta cu arme albe şi fără armă erau destinate să-i dea lui „Erich" pregătirea şi agilitatea necesare trecerii prin eventualele baraje ridicate de securitatea română în calea sa. Pregătirea tehnică era concentrată îndeosebi asupra mînuirii aparatului de emisie-recepţie şi efectuării transmisiilor rapide, iar pregătirea informativă urmărea însuşirea metodelor de culegere a datelor, exerciţii de observaţie, memorie şi altele.

Wagner, Sturmmer și Mayer ascultaseră cu răbdare toate cîte le raportase Deppner despre „Erich“ iar după ce acesta termină, în birou stăruiră cîteva momente de tăcere.

— Spune, Steff — întrebă în sfîrșit Wagner — chestia cu ajutorarea familiei și organizarea corespondenței între mamă și fiu reprezintă inițiative de ale tale sau sînt urmarea cererii exprese a lui „Erich“?

— El a pretins să-i facem toate aceste aranjamente. Desigur, soluțiile au fost găsite de mine.

— Foarte bine. Faptul că „Erich“ ține cît de cît la ai săi ne avantajează. Acolo, în misiune, el își va aminti că și-a lăsat mama și sora în grija noastră. Asta îl va face mai puțin pretabil să accepte un eventual joc dublu pe care i-l pot propune românii dacă pun mîna pe el. Cît timp crezi că va dura pregătirea?

— Cel puțin pînă la primăvară. Deocamdată profităm de timpul frumos pentru a realiza antrenamentul de înot subacvatic, marșurile de noapte și exercițiile de orientare în teren. La iarnă vom avea timp destul să facem pregătirea radio, scrierea invizibilă, falsificări, pregătirea pentru culegerea informațiilor și celelalte. La primăvară vom trece la antrenamentul complex, iar prin aprilie—mai, omul va fi gata de drum.

— Atunci, *meine Herren*, voi putea raporta șefilor că dispunem de toate elementele necesare îndeplinirii planului „Troia“. În prezent, continuă Wagner numărînd pe degete, îl avem pe „Valentin“, elementul de implantare și de sprijin pe teritoriul inamic, pe „Martin“, prin care vom realiza pătrun-

derea clandestină în România și, în fine, pe „Erich“, viitorul nostru rezident. Acum, că lucrurile s-au conturat deja, este bine să vă repartizați și dumneavoastră forțele în mod corespunzător, și anume: Leo să se ocupe de „Valentin“, dumneata, Ludwig, de „Martin“ și tu, Steff, de „Erich“. Josef va prelua conducerea întregii operații, iar eu vă voi sprijini în centrală, unde voi interveni să aveți la timp bani și toate cele necesare pentru ducerea la bun sfîrșit a acțiunii. De acord?

— De acord, încuviință cu jumătate de gură Mayer, care s-ar fi vrut el șeful întregii operații și care se vedea acum pus în rînd cu ceilalți. Nu știu însă ce va spune Leo. Știți cît de artăgos este . . .

— Cu Leo mă înțeleg eu, interveni Sturmmer care știa el ce știa. Mă gîndesc, Otto, că n-ar fi rău să facem împreună o vizită la Ybbs înainte să te întorci la München. Să-l vedem pe „Erich“ și să auzim ce spun instructorii despre el.

— Du-te tu cu Steff, îl sfătui Wagner. Nu cred că este bine să ne vînturăm prea mulți pe acolo. Și nu scăpați din vedere să-i asigurați din cînd în cînd cîte o zi liberă lui „Erich“. E bărbat, ce dracu! Și, apoi, contactul cu oamenii, cu orașul, este foarte important pentru unul care se pregătește să desfășoare activitate informativă. Unde mai pui că aceste escapade ne vor da posibilitatea să creăm cîteva situații în care îl vom putea verifica.

A doua zi, Sturmmer și Deppner se deplasară cu mașina la vila unde se afla „Erich“ și monitorul său. Acesta din urmă, un bărbat înalt, cu o cicatrice largă de-a curmezișul obrazului, le ieși înainte în capul scărilor, zîmbindu-le cu prietenie. În timpul

războiului făcuse parte din Jagdkommandoul S/IV condus de Otto Skorzeny, iar mai tîrziu lucrase într-o filială a organizației condusă de Sturmmer.

— Bună ziua, Robert, îl salută acesta strîngîndu-i cu putere mîna. Cum merg treburile pe aici, pe la voi?

— Bună ziua, Josef, răspunse cel întrebat. Să zicem că treburile merg bine, deocamdată. Băiatul este silitor și interesat de toate cîte le învață, iar cei patru ani de muncă pe camion l-au fortificat, nu glumă. L-aș fi voit ceva mai ager și cu reflexe mai rapide, atît în mișcări cît și în gîndire.

— Ei, lasă și tu! Abia ați început antrenamentul. Mai aveți în față pe puțin șase luni.

— Așa este, dar nu cred că vom realiza progrese substanțiale. Cu reflexele astea trebuie să te naști. Băiatul e cam greoi. Nu e un defect prea mare, dar este totuși un handicap. În fine, vom face tot ce se poate...

— Unde este „Erich" acum?

— În sala de lupte cu profesorul. Lucrează cu armele albe.

— Putem să-l vedem și noi?

— Desigur. L-am prevenit că veți veni. Haideți! Pe aici, îi îndrumă Robert.

Intrarea grupului în sala de lupte îi opri din acțiune pe cei doi protagoniști care reluară imediat exercițiul la un semn al lui Robert. Instructorul ridică mîna în care ținea un cuțit de lemn și încercă să lovească de jos în sus pe „Erich" care îi opri lovitura în aer, ridicînd deasupra capului brațele încrucișate. Aproape concomitent, el strînse într-o cheie încheietura agresorului, răsucind-o spre

spate. Profesorul lăsă să-i scape cuțitul, dar se strecură ca un șarpe din strînsoare încercînd să-l prindă pe „Erich“ într-un dublu „Nelson“. O lovitură puternică cu călcîiul, simulată de tînăr sub centura adversarului, puse capăt exercițiului și cei doi combatanți se îndreptară spre grupul ce asistase la lupta lor.

— Oberfeldwebel Sack, se prezentă scurt instructorul.

— Bună ziua, Sack, îl salută binevoitor Sturmmer. În ce unitate ai servit?

— Divizia Brandenburg, răspunse laconic cel întrebat.

Sturmmer dădu mulțumit din cap. Cunoștea bine, și nu numai din auzite, isprăvile faimoasei divizii formată de Canaris pentru acțiunile de comando și știa cît de riguros fuseseră selecționați și pregătiți cei ce făcuseră parte din ea.

— Sînt bucuros să te cunosc, Sack. Ai fost și la Maastricht? întrebă el referindu-se la prima acțiune de luptă a diviziei.

— Da, domnule . . .

— Maior, Sack, maior. Ei, cum ți se pare elevul?

— Destul de bun, Herr Major. Mai ales în lupta cu armele albe care îi și place mai mult. Nu prea agil, dar altfel destul de bun.

— Crezi că vei scoate ceva din el?

— Am instruit eu în timpul războiului niște frisoni care se mișcau ca butucii. Ar fi trebuit să-i vedeți după trei luni de antrenament. Adevărat, era la armată, spuse cu regret Sack.

— Am încredere că vei face și acum treabă bună.

Eşti un subofiţer de nădejde, Sack. Acum va trebui să luaţi o pauză. Avem de discutat cu băiatul.

Robert aruncă un impermeabil pe umerii transpiraţi ai lui „Erich“ care plecă la o plimbare spre malul Dunării cu Sturmmer şi cu Deppner. Cei trei mergeau în pas alert, lăsînd o cărare largă prin iarba crescută în preajma fluviului; vîntul flutura pletele ude ale tînărului. Sturmmer îl privi nemulţumit:

— Te rog să-ţi scurtezi părul. Acolo, unde te vei duce, tinerii cu plete nu sînt prea bine priviţi.

— N-am avut încă permisiunea să ies în oraş. Altfel, mă gîndisem şi eu la asta, se dezvinovăţi „Erich“.

— Nu-ţi vom acorda nici în viitor permisiunea de a te plimba prin Ybbs. Orăşelul e mic şi vei fi remarcat cu uşurinţă. Pentru cumpărăturile curente, adresează-te lui Robert, pe care poţi să-l consideri sfătuitorul tău de toate zilele. Îţi atrag însă atenţia că el nu cunoaşte numele dumitale adevărat şi nici misiunea pentru care te pregăteşti.

— Mi s-a spus, arătă tînărul cu capul spre Deppner.

— Din două în două săptămîni, vinerea seara, o maşină te va lua de la vilă şi te va duce la Viena într-o permisie de două zile. Pentru fiecare ieşire de acest fel îţi vom da o mie de şilingi. Tot ce cheltuieşti peste această sumă ţi se va reţine din salariu. Duminica seara între orele 19 şi 20 sau lunea dimineaţa la ora 7,00, după cum te vei înţelege cu şoferul, maşina te va aştepta în faţa Gării de Vest pentru a te readuce la bază. Dacă dintr-un motiv sau altul vei dori o dată să te întorci mai devreme, vei

telefona la numărul 64.83.11. Îți va răspunde un bărbat căruia îi vei spune: „Sînt Erich. Rog trimiteți-mi mașina la ora..." Șoferul nu trebuie să știe cum te cheamă și ce treburi ai pe aici. Nici instructorii de lupte, înot, radio nu-ți vor cunoaște numele real. Nici dumneata nu ai voie să-i întrebi cum îi cheamă. Este o regulă de securitate pe care te rugăm să o respecți întocmai. Vei avea de-a face și cu alți oameni: fotografi, medici, tehnicieni etc. Aceștia fac parte din personalul auxiliar și nu cunosc natura exactă a preocupărilor noastre. Același lucru este valabil și în ce privește personalul de serviciu de la vilă.

— Am înțeles, domnule. Mă bucur de pe acum că voi vedea Viena, răspunse simplu „Erich". Mi-am dorit-o întotdeauna. În rest, vă rog să nu aveți nici o grijă. Mi s-au explicat și am înțeles multe de cînd am făcut cunoștință cu domnul Stephan. Dar, spuneți-mi — continuă el cu o notă de exaltare în glas, — este într-adevăr important ce facem noi aici? Vreau să spun, comparabil cu marile misiuni îndeplinite de agenții din timpul războiului și de mai tîrziu?

— Fără îndoială „Erich", îl asigură Sturmmer. Vezi tu, noi trebuie să-i informăm pe conducătorii noștri militari pentru a-i împiedica să comită unele erori grave în aprecierea forțelor inamicului și în luarea deciziilor tactice și strategice. Lipsa de informații sau datele incomplete stau de multe ori la originea unor eșecuri hotărîtoare. Comuniștii sînt dușmani grozav de rafinați. Gîndește-te numai: dacă România n-ar fi încăput pe mîinile lor, tu ai fi fost acum

un om bogat, cu pămînt mult, cu argaţi... Ai deci toate motivele să-i urăşti pe comunişti. Nu-i aşa?

— Sigur, sigur, răspunse grăbit tînărul, fără a părea afectat de tratamentul pe care i-l aplicaseră comuniştii. Şi, ce pistol îmi veţi da în dotare?

— Păi, ce pistol ai prefera?

— „Beretta“ lung cu amortizor de zgomot, răspunse „Erich“ cu gîndul la James Bond.

— Îmi pare rău, dar noi nu folosim această armă, care este dealtfel din cale afară de mare. Îţi vom da în schimb un „Walther“ bun, de 7,65 care i-a scăpat pe mulţi de la necaz, rîse Sturmmer.

Discuţia se prelungi aproape două ore şi, pe măsură ce îi cîştigau încrederea, „Erich“ devenea tot mai deschis, tot mai comunicativ, dezvăluindu-se cu o sinceritate totală, dezarmantă. Ei băgaseră de seamă că tînărul încearcă o adevărată plăcere în a se subordona, că îşi găsise în noua îndeletnicire o adevărată pasiune, căreia era gata să-i dăruiască toate forţele şi calităţile. Pentru a întări acest sentiment, la plecare, Sturmmer îl îmbrăţişă, spunîndu-i:

— Mă bucur că eşti cu noi, „Erich“. Fii binevenit în armata anonimă a agenţilor secreţi.

În maşina ce gonea spre Viena, Deppner, care tăcuse aproape tot timpul, se întrebă cu voce tare:

— Oare ce motive îl vor fi îndemnînd pe tînărul acesta să accepte o misiune atît de periculoasă? Să fie oare banii?

Sturmmer făcu un gest plictisit cu mîna, dînd de înţeles semiamatorului ce lucrase *doar* în serviciul secret al lui Göring că întrebarea este de prisos.

— Dumnezeu ştie, spuse el sentenţios. Nici măcar noi, vechii ofiţeri ai Abwehrului, nu putem înţelege

întotdeauna aceste motive. În ce-l privește pe „Erich", l-aș fi dorit animat de convingeri mai ferm anticomuniste. Din păcate, tinerii de astăzi au pierdut mult din fibra morală a generației noastre.

— Poate că este pur și simplu fascinat de meserie. Face impresia că, nu peste multă vreme, va deveni un profesionist adevărat.

— Să nu spui asta, i-o reteză ritos Sturmmer. „Erich" nu este și nu poate deveni un profesionist. El este doar un agent. Un om destinat să fie manevrat. Profesioniști sîntem noi!

Deppner tăcu intimidat.

14

Leo Goldschmidt sosi la București în seara zilei de 8 octombrie cu o cursă Tarom care ateriza pe aeroportul Băneasa la ora 21,30. Fără a se baza prea mult pe această eventualitate, vechiul agent socotise că la ceasul acela vameșii obosiți vor fi suficient de îngăduitori pentru a nu-i trece în pașaport radio-casetofonul portativ „Grundig", model C.340, pe care îl avea cu el.

Într-o valiză mică, Leo adusese și mostrele de componenți electronici pe care intenționa să-i ofere firmei „Tehnoimport" cu plata în cereale. Pentru aceste mostre, „Ostagrara" trimisese din timp liste la București, iar partenerul român obținuse o autorizație de import temporar care se găsea deja la vamă. Vameșii confruntară aceste liste cu conținutul

valizei lui Leo şi, constatînd că numărul şi destinaţia pieselor sînt identice cu cele menţionate în autorizaţie, permiseră introducerea lor în ţară. Spre dezamăgirea lui Leo, radio-casetofonul „Grundig“ îi fu trecut pe paşaport, tot ca obiect importat temporar.

Cu toată strădania vameşilor de a fi expeditivi, formalităţile durară mai bine de o oră şi Goldschmidt trebui să comande prin telefon taxiul care îl duse la hotel. În aşteptarea acestuia, făcu o plimbare pe aleile din faţa aeroportului, bucurîndu-se de aerul nopţii de toamnă. Spre deosebire de Viena, cerul Bucureştiului era încă senin şi Leo îşi dori ca el să rămînă aşa măcar pînă luni dimineaţa.

Tratativele duse a doua zi la „Tehnoimport“ eşuară din cauza preţului peste măsură de mare pretins de reprezentantul firmei „Ostagrara“ pentru componenţii electronici oferiţi. La numeroasele argumente ale partenerilor români, Leo rămase inflexibil, recunoscînd pînă la urmă că marfa oferită fusese procurată printr-o firmă care, departe de a fi însuşi producătorul, era doar un intermediar de mîna a doua în asemenea afaceri. El spuse în încheiere:

— Domnilor, regret că nu ne-am putut înţelege. Nu-mi rămîne decît să-mi iau mostrele şi să mă înapoiez cu ele acasă. Sper însă că eşecul acestei prime încercări nu vă va descuraja, aşa cum nu ne va descuraja nici pe noi. În ce ne priveşte, vom căuta în continuare posibilităţi de a face afaceri cu dumneavoastră.

Întrucît se făcuse ora prînzului, Leo invită pe cei doi lucrători ai „Tehnoimportului“ la restaurantul „Bucur“, unde îi trată cu cele mai alese mîncăruri

și băuturi de pe listă. În calculele sale această masă copioasă își avea rostul ei; ea era destinată să-i atragă simpatia celor doi funcționari români, determinîndu-i să treacă cu vederea unele ciudățenii ale comportării sale. De fapt, își greșise socotelile, căci tocmai această invitație îi determinase pe parteneri să reflecteze mai temeinic și să ajungă la cîteva constatări nefavorabile reprezentantului firmei „Ostagrara". Acestea se refereau la faptul că între mostre figurau și cîteva piese nesolicitate de partea română, că prețurile și condițiile oferite de partenerul străin dovedeau fie o totală necunoaștere a pieței produselor electronice, fie intenția sa premeditată de a nu încheia afacerea, și că oferirea unei mese costisitoare cu prilejul eșuării tratativelor nu intra deloc în practica afacerilor. Deocamdată însă, Leo îi conduse pe cei doi funcționari la întreprindere, cerîndu-le permisiunea să lase valiza cu mostre în păstrare la ei pentru o zi-două. Dorea să evite, explică el, ca vreun curios din personalul de serviciu al hotelului să-i umble în valiză, rătăcindu-i unele piese și punîndu-l astfel într-o situație delicată față de vameși. Politicoși, funcționarii „Tehnoimportului" acceptară.

Imediat ce se văzu eliberat de grija valizei și de sarcina tratativelor, Leo se apucă să controleze dacă este urmărit. Se plimbă o vreme pe mai multe străzi liniștite, trecînd apoi cu rapiditate în zona centrală a orașului, unde se strădui să se piardă în mulțimea oamenilor ce ieșeau la ora aceea de la lucru. După cîteva asemenea manevre, mulțumit de constatările făcute, Leo intră în magazinul „Dioda" unde cumpără peste douăzeci de piese: tranzistori, diode, rezistențe precum și un motor mic pentru pick-up.

De la acelaşi magazin, mai cumpără o trusă de şurubelniţe şi un letcon electric. Vînzătorul băgase de seamă că acest client bine îmbrăcat alege piesele mai mult după formă şi dimensiuni decît după inscripţiile ce le defineau caracteristicile. Dar cum aceasta nu era treaba lui, îi întocmi o factură a cărei copie rămase în bonierul magazinului iar clientul plăti, plecînd grăbit cu pacheţelul în buzunarul impermeabilului.

Mult mai dificilă se dovedi procurarea unui casetofon identic cu cel adus de la Viena. Asemenea aparate existau, desigur, în cele cîteva magazine care vindeau produse cu plata în valută, dar cumpărarea lor presupunea prezentarea obligatorie a paşaportului şi, deci, lăsarea de urme. În consecinţă, Leo ocoli aceste magazine, bătîndu-le în schimb pe cele de consignaţie în care se găseau articole tehnice. Pînă la urmă cînd, descurajat, era gata să abandoneze, un vînzător cu un aer de vechi afacerist îi oferi obiectul căutat la un preţ destul de sărat pe care Leo îl plăti fără să se tocmească. Cînd se văzu în stradă cu radio-casetofonul bine împachetat sub braţ, oftă, scăpat de o grijă care îl apăsase încă din primele zile ale pregătirii misiunii. Ar fi putut, fără îndoială, să declare la ieşirea din ţară că pierduse aparatul cu care venise, plătind taxa vamală corespunzătoare. Dar aceasta ar fi aruncat asupra lui umbra unei suspiciuni. S-ar fi putut să fie bănuit de contrabandă, iar Leo nu voia să fie bănuit de nimic.

De la magazinul „Victoria“, singurul ce mai era deschis la ora aceea, Leo cumpără o valiză din piele de porc cu încuietori solide, introduse în ea radio-

casetofonul și cumpărăturile făcute la „Dioda“ și apoi luă un taxi care îl duse la Gara de Nord. Amestecat printre sutele de oameni ce intrau și ieșeau din marea clădire, avea aerul unui călător grăbit să-și ocupe locul într-unul din trenurile ce plecau în cine știe ce colț de țară. Dar Leo nu se duse spre trenuri, ci la depozitul de bagaje unde depuse spre păstrare valiza; apoi se întoarse la hotelul „Lido“ și cină cu aerul mulțumit al omului care își merita hrana pe ziua aceea.

Satisfacția lui ar fi dispărut ca fumul dacă ar fi știut că, în ciuda tuturor stratagemelor ce le folosise, maiorul Irimia și tovarășii săi nu-i lăsaseră nici o șansă, ci înregistraseră cu fidelitate tot ce făcuse în ziua aceea. Acum, după ce se convinsese că Leo se liniștise și nu mai vădea nici o intenție de a părăsi hotelul, maiorul se prezentase pentru raport la colonelul Mătase.

— Nu e rău, Matei, spuse colonelul după ce îl ascultase cu atenție. Se vede că tot pățitul e priceput, rîse el, făcînd în mod evident aluzie la renghiul jucat de Leo maiorului data trecută.

— Ce e drept, e drept, dar, fiindcă sîntem la capitolul zicalelor populare, să-mi dați voie și mie să vă servesc una mai puțin decentă: o dată vede nașul... Chiar dacă s-ar da peste cap și s-ar preface în muscă, n-ar mai reuși să scape. Dealtfel, pentru mai multă siguranță, am instalat un post de pîndă și la gară.

— Să nu exagerăm. Și, acum, spune-mi ce crezi? La ce ne putem aștepta de la domnul Goldschmidt?

— Aparatul adus de el în țară reprezintă, fie singur, fie combinat cu unele din piesele oferite „Teh-

noimportului“, un emiţător-receptor. Poate chiar unul cu transmisie rapidă, dacă ţinem seama de faptul că poate înregistra și reda mesaje imprimate pe banda casetofonului. Tot atît de evidentă mi se pare concluzia că acest aparat a fost introdus în ţară pentru a fi predat unui agent local, probabil chiar celui cu care Goldschmidt s-a întîlnit rîndul trecut după ce a scăpat de noi. La ieşirea din ţară, meşterul va prezenta, în schimb, aparatul cumpărat la consignaţie. Dacă nu-şi bagă dracul coada, vom asista într-una din zilele astea la întîlnirea dintre Goldschmidt şi agentul său. Vorba este: Ce facem într-o asemenea situaţie? Mie îmi dă inima brînci să pun mîna pe ei, în flagrant, cu aparatul în braţe.

— În nici un caz, Matei. În această afacere mai există multe aspecte care ne scapă. De pildă, cu ce serviciu de spionaj avem de-a face? Va trebui deci ca, de data aceasta, să ne mulţumim cu identificarea complicelui lui Goldschmidt, astfel încît să mai putem continua o vreme acţiunea.

— Aceasta implică însă riscul de a-l scăpa de sub urmărire pe complice. Cine ne poate garanta că acest individ, despre care nu știm deocamdată nimic, nu va reuși să ne semene pe drum? Și, atunci, de unde îl luăm? Mai cuminte ar fi să punem mîna pe ei. Prinși în flagrant, indivizii vor fi suficient de rezonabili să ne spună amănuntele pe care nu le cunoaștem, inclusiv serviciul de spionaj pentru care lucrează.

— În locul tău, n-aș conta prea mult pe spiritul lor de cooperare. De aceea, chiar cu riscul de a-i scăpa, trebuie să procedăm astfel încît nici Goldschmidt, nici agentul său să nu observe că sînt ur-

măriţi. Deci: în cazul în care veţi avea de ales între riscul de a-l scăpa pe individ şi acela de a fi observaţi de el, optaţi fără şovăire pentru prima situaţie. Clar?

— Clar, tovarăşe colonel, răspunse Irimia, înţelegînd că de data aceasta se afla în faţa unui ordin.

A doua zi însă, Leo reveni la îndeletnicirile sale paşnice de comerciant. El făcu o vizită la „Agroexport", unde semnă contractul definitiv pentru porumb, apoi trată la „Romtrans" transportul pe Dunăre al mărfii cumpărate. Seara, se duse la cabaret unde zăbovi pînă după miezul nopţii. Sîmbătă, după ce rezervă la reprezentanţa societăţii aeriene AUA un loc la cursa Bucureşti—Viena de luni 13 octombrie, se duse la „Cartimex" unde ceru oferte pentru o partidă de covoare. După ce prînzi la „Hanul lui Manuc", trecu pe la „Tehnoimport", de unde luă mostrele ce le lăsase în păstrare şi apoi se apucă să bată din nou străzile, pe jos şi cu diverse mijloace de locomoţie, pentru a verifica dacă nu este urmărit. Ajungînd la concluzia că nu se ţine nimeni după el, către ora 21,30 intră să cineze în restaurantul „Feroviarul" de pe Calea Griviţei. Apoi se duse la Gara de Nord unde îşi recuperă valiza depusă la depozitul de bagaje şi introduse în ea valiza mai mică cu mostre de componenţi electronici. În sfîrşit, la ora 23,00 se întoarse la hotel, dar nu se mai duse, conform obiceiului său, la cabaret ci se culcă imediat. Dimineaţa, după un somn odihnitor, făcu un duş, se bărbieri şi luă micul dejun, care, la cerere, îi fusese adus în cameră. După ce chelnerul plecă cu tava şi farfuriile goale, Leo agăţă de mînerul exterior al uşii cartonul cu inscripţia „NU DERANJAŢI",

încuindu-se cu cheia și cu lanțul de siguranță. Apoi deschise cele două valize pe care le ținuse în cursul nopții alături de el, în pat, și se apucă de lucru cu dezinvoltura unui electrician profesionist. După o schemă pe care o scoase dintr-un compartiment ascuns al portvizitului, el adăugă radio-casetofonului adus din străinătate piese pe care le alegea dintre mostrele prezentate la „Tehnoimport". În timp ce mînuia cu îndemînare șurubelnițele și letconul electric, gîndurile lui se întoarseră în urmă cu două săptămîni cînd, însușirea acestei tehnici, sub îndrumarea unuia din specialiștii centralei, i se păruse o tortură diabolică. Omul oftă, spunîndu-și că în cei peste douăzeci și opt de ani de cînd se ocupa cu spionajul, tehnica se diversificase și se complicase mult. Este drept că, în ciuda tuturor inovațiilor, activitatea oamenilor, a agenților, rămînea hotărîtoare. Chiar în cazul de față toată aparatura n-ar fi făcut doi bani fără „Valentin".

Revenind la operația pe care o executa, Leo își dădu seama că uitase să înlocuiască piesele folosite cu unele dintre cele cumpărate la magazinul „Dioda" și se apucă să remedieze imediat acest neajuns. Era absolut necesar ca la vamă, colecția de componenți electronici să apară intactă.

După aproape trei ore de muncă care-i scoaseră multe broboane de sudoare pe frunte, Leo termină treaba și se apucă să facă unele probe. Introduse aparatul în priză și îl aprinse, ascultînd la început cîteva emisiuni pe undele lungi, medii și scurte. Banda de ultrascurte nu prindea posturile românești, iar specialiștii din centrală se hotărîseră să o lase așa cum o construise fabricantul. Leo lăsă apa-

ratul comutat chiar pe ultrascurte și înregistră pe banda casetofonului un mesaj „Morse“, folosind drept manipulator clapa care, apăsată pînă la refuz, deschidea lăcașul casetei. Apoi, comută pe scurte și prinse postul centralei care emitea monoton semnalele de apel: A—Q—K—27, A—Q—K—27 . . . Rămînînd pe post el împinse pe jumătate spre dreapta butonul care, în mod obișnuit, servea doar la schimbarea alimentației aparatului de la rețeaua electrică la baterii; apelul centralei încetă să se mai audă. Leo trase banda la capăt și apoi apăsă concomitent pe clapa cu inscripția „PLAY“ și pe butonul roșu care aprindea becul de scală. Banda se derulă cu o viteză mult superioară celei obișnuite, transmițînd în cîteva secunde înregistrarea de un minut a lui Leo. Spionul aduse în poziția inițială schimbătorul de alimentare și apelul centralei se auzi din nou. Cîteva minute mai tîrziu acest apel fu înlocuit de mesajul O.K.L.—O.K.L.—O.K.L. Omul își frecă mîinile mulțumit: mesajul îi era destinat și însemna O.K.Leo, în regulă, Leo. Centrala îi recepționase emisiunea în bune condițiuni. El șterse mesajul imprimat pe casetă, deconectă aparatul și îl introduse în valiza cumpărată de la magazinul „Victoria“. Tot acolo așeză două mii de bancnote a o sută de lei ambalate în hîrtie cerată scoase dintr-o ascunzătoare construită ingenios în pereții geamantanului cu lucrurile personale. Leo puse în valiză și un pachețel în care ambalase cîțiva din tranzistorii și diodele aduse de la Viena, un motoraș mic pe care îl înlocui cu cel cumpărat la „Dioda“ precum și trusa de scule cu care lucrase. Cînd totul fu gata se uită la ceas și constată că era ora 13,30. Îmbrăcă haina, luă va-

liza și impermeabilul și coborî în restaurant unde comandă prînzul. Apoi luă un taxi și se duse direct la stadionul „23 August“ unde, în după-amiaza aceea, se desfășura un pasionat meci de fotbal între echipele „Steaua“ și „Dinamo“. Practica îndelungată îl învățase că uriașa aglomerație a stadionului reprezintă, în zilele de sărbătoare cel puțin, mediul cel mai propice descoperirii eventualelor acțiuni de urmărire și scăpării de sub supravegherea urmăritorilor.

La stadion, unde meciul începuse de aproape o jumătate de oră, mai soseau, cînd și cînd, grupuri mici de întîrziați iar aceasta permitea studierea și memorizarea în condiții optime a fizionomiei și trăsăturilor lor caracteristice. Leo își cumpără un bilet la tribuna întîi unde pătrunse printr-una din intrările laterale. Nimeni nu-i dădu nici o atenție în acele momente cînd pe gazon se petreceau lucruri palpitante: un înaintaș dinamovist fusese ținut de tricou și oprit în careu: faultul era cu atît mai evident cu cît apărătorul rămăsese cu bucata de tricou în mînă iar arbitrul dictase fără să ezite lovitură de la 11 metri. Jucătorii echipei „Steaua“ înconjuraseră pe arbitru și protestau vehement, invocînd o pretinsă poziție de ofsaid a înaintașului advers, iar cei de la „Dinamo“, tari pe situație, așteptau ca spiritele să se potolească pentru a executa lovitura de pedeapsă. Stadionul fierbea ca un cazan și, în mijlocul acestui vacarm, Leo își croia liniștit drum spre peluza din spatele porții militarilor, trăgînd în permanență cu coada ochiului în jur pentru a vedea dacă exemplul său nu este urmat și de alții. Dar toată lumea stătea țintuită pe locuri, așteptînd cu răsuflarea tăiată exe-

cutarea penaltiului a cărui ratare finală umpluse de bucurie pe unii, amărîndu-i pînă în pragul infarctului pe alții. Profitînd de faptul că, asemenea spectatorilor, oamenii de ordine urmăreau cu sufletul la gură aceste faze palpitante, Leo escaladă discret îngrăditura care separa tribuna întîi de peluză și se strecură rapid printre cei care urmăreau meciul de acolo. Ajuns la îngrăditura ce separa peluza de tribuna a doua, reflectă preț de cîteva momente și apoi, renunțînd să o mai sară, ieși grăbit de pe stadion chiar în clipa cînd arbitrul fluiera sfîrșitul primei reprize.

Leo socotea, nu fără temei, că plecarea de la stadion atunci cînd meciul nu era decît la jumătate, îi oferea posibilități și mai bune de verificare decît cele ce le avusese la venire. Într-adevăr, nimeni nu mai plecase spre oraș odată cu el, era singurul pasager ce se urcase într-unul din rarele troleibuze care continuau să circule pe linia 84.

Socotelile lui Leo aveau însă neajunsul de a nu se potrivi cu socotelile maiorului Irimia. În pofida rugăminților insistente ale copiilor, care ar fi dorit să facă împreună cu tatăl lor o plimbare în afara orașului, maiorul venise dis-de-dimineață pentru a prelua conducerea grupului de ofițeri care îl urmăreau pe Leo și, intuindu-i intențiile, se ferise să-i facă jocul trimițîndu-și oamenii după el, în incinta stadionului. Doar sus, în ultimul rînd al tribunei, se instalase, cu puțin înaintea intrării lui Leo, un singur om care, ascuns într-un grup de suporteri înverșunați ai echipei „Dinamo", urmărise, cu ajutorul unui binoclu puternic, toate mișcările celui urmărit. Restul ofițerilor rămăsese afară, la o bună distanță

de stadion, în legătură permanentă cu colegul lor care îl supraveghea pe Leo. Procedînd astfel, Irimia asigurase realizarea obiectivelor principale ale urmăririi care se concretizau în ţinerea permanentă în supraveghere a lui Leo, identificarea şi luarea în urmărire a oricărei persoane cu care acesta ar fi luat legătura, profitînd de condiţiile favorabile oferite de stadion şi, în sfîrşit, păstrarea caracterului discret al urmăririi. Avîndu-l sub ochi, ofiţerul instalat în locul cel mai înalt de pe stadion fu în măsură să semnaleze tovarăşilor săi ieşirea lui Leo, încă din momentul în care această manevră era doar în stadiul de intenţie. De aici încolo urmărirea s-a mărginit la o cursă epuizantă de-a lungul şi de-a latul Bucureştiului, condusă de un Leo hotărît să descopere şi să dejoace orice tentativă de urmărie. Cînd se lăsă întunericul, ambele părţi erau mulţumite de rezultate: ofiţerii erau satisfăcuţi că reuşiseră să-l urmărească neobservaţi pe acest adevărat maestru iar Leo era convins, după şase ore de manevre şi verificări, că nu fusese urmărit şi că se putea duce liniştit la întîlnirea cu „Valentin". Şi astfel, către ora 19.000, Goldschmidt, aflat pe Calea Rahovei în drum spre Splaiul Independenţei îşi încetini vizibil mersul iar Irimia, apreciind că omul din faţă îşi adună forţele pentru partea finală a acţiunii sale, dădu tovarăşilor săi semnalul de atenţie mărită, venind cît mai aproape de cel urmărit. Între timp, Leo care ajunsese în Piaţa Unirii încetă efectiv manevrele de verificare, încercînd să piardă pur şi simplu timpul pînă la ora 20.00. În sfîrşit, la ora 19.45 sări în tramvaiul 7 care îl lăsă, zece minute mai tîrziu, chiar la locul întîlnirii cu „Valentin".

Instalat de-a binelea, întunericul se dovedi deosebit de profund în parcul pustiu, în seara aceea de toamnă, astfel încît Leo, coborît din tramvaiul bine luminat cu lămpi de neon, întîmpină la început unele greutăţi în orientare. Înainte ca privirea să i se obişnuiască cu bezna, o umbră se desprinse dintr-un boschet, venindu-i în întîmpinare.

— Bună seara, bătrîne! îl salută „Valentin" răguşit. Punctual ca întotdeauna.

— Bună seara, Ernest! răspunse Goldschmidt. Cred că ţie ţi-a fost ceva mai greu să vii, decît mi-a fost mie. Ce mai faci?

— Mă lupt cu vîrsta şi cu reumatismele. Acum, că vine toamna, încep să mă doară cicatricele căpătate pe vremuri în Munţii Semenicului. Altfel, toate bune. În zilele de sărbătoare mai încerc cîte un pahar de vin, mă mai încălzesc cu o femeie... Ca burlacii. Şi tu?

— Cam tot aşa, mai puţin cicatricele. Ce noutăţi ai adus?

— Nu prea multe. Am reuşit să găsesc două case care răspund condiţiilor şi pe care proprietarii ar fi dispuşi să le vîndă. Scumpe al dracului! Pe una mi-a cerut o sută şaizeci de mii iar pe cealaltă, mai mare, două sute de mii. Asta pentru cine întreabă. Cred că le voi putea reduce cu zece—douăzeci de mii, dar nu mai mult. M-am interesat şi de proiectele pentru dezvoltarea combinatului în viitorul cincinal. Ai aici o notă cu cifre şi date referitoare la această problemă. Nu cred că îţi va servi la mare lucru. Puteai să găseşti multe din aceste date în ziarele româneşti, fără să mai pomenim faptul că multe din proiectele în discuţie urmează să fie realizate în cooperare cu

firmele occidentale și mai ales cu „Schloemann“ din Republica Federală Germania . . .

— Nu-ți bate tu capul cu utilitatea acestor informații. Cei care le-au cerut știu mai bine decît noi la ce le trebuie. Nu uita că informațiile furnizate de unul aflat la fața locului verifică și completează pe cele publicate. Spune-mi, ai scris nota de mînă?

— Ce, eram nebun? Ați fi vrut să o și semnez, poate? Nu, bătrîne! Mi-am tîrguit pentru asemenea treburi o mașină de scris „Consul“, portativă. M-a costat aproape două mii de lei.

— Dar, nu va trebui să o declari la miliție?

— Nu mai este necesar, după noile reglementări. Dealtfel am cumpărat-o de ocazie, din Brăila.

— Foarte bine! Acum, ascultă: înlocuitorul tău își va întîrzia venirea . . .

— Bănuiam eu! îl întrerupse furios „Valentin“. Toată povestea cu plecarea în străinătate și cu banii care mă așteaptă acolo a fost doar o momeală, bună pentru proști. Acum, că m-ați prins în undiță începeți să scurtați din coada vulpii. Fiți însă atenți să nu rămînă vulpea bearcă. Nu mai sînt dispus să înghit hapul pe care mi l-ați servit cu ani în urmă.

— Potolește-te, Ernest! Riști să fii auzit tocmai din stradă. Am spus doar că omul va întîrzia și atît. Ar fi trebuit să mă lași să-ți spun și cît va întîrzia, înainte să te apuci să perorezi ca un actor ratat. De fapt, nu-l vom putea trimite în toamna aceasta și, desigur, nici pe timpul iernii. Dar, spre sfîrșitul primăverii viitoare, în aprilie sau mai, va fi negreșit aici.

— Așa mai merge, mormăi „Valentin“.

— Pînă atunci, preluă Goldschmidt iniţiativa, va trebui nu numai să-i pregătim terenul, dar să şi facem nişte treburi bune.

— Adică?

— În valiza aceasta vei găsi două sute de mii de lei în bancnote uzate. Dacă găseşti casa cea mică suficient de izolată, dacă satisface cerinţele, cumpăr-o cît mai repede. Oricum, va trebui abandonată după plecarea ta, căci nu putem accepta ca cel ce te înlocuieşte să apară deschis alături de tine sau în locul tău. Va trebui să-l ascunzi doar pînă ce îşi va construi propria sa identitate. Revenind la casă, cu cît o vei obţine mai ieftin, cu atît îţi vor rămîne bani mai mulţi pentru alte nevoi şi pentru sufletul tău. Tocmeşte-te deci îndîrjit, asigură-ţi condiţii de achitare în rate, fă împrumut la casa aceea de ajutor reciproc şi aşa mai departe. După ce vei dispare, nu va trebui să-ţi mai plăteşti datoriile, încheie Leo cinic.

— În regulă. Să zicem că într-o lună voi avea casa. Pe urmă?

— Pe urmă, vei începe să te foloseşti de aparatul de emisie-recepţie cu transmisie rapidă pe care îl vei găsi în valiză împreună cu instrucţiunile de manipulare.

— Aoleu! Dacă mă arestează în drum spre casă, cu valiza la mine, nici nu vor mai avea nevoie să mă interogheze.

— Nu face pe prostul! Aparatul arată ca un radio-casetofon obişnuit. Poţi să-l ţii la vedere, pe masă, poţi înregistra şi asculta muzică la radio sau pe bandă magnetică, fără nici un risc. Vei putea spune oricînd şi oricui că ai cumpărat acest aparat de la

un marinar străin în trecere prin Galaţi. Chiar dacă un specialist de la securitate va descoperi că aparatul are cîteva piese în plus, încă vei putea să-l iei liniştit pe „nu ştiu“ în braţe, să declari cu nevinovăţie că tu l-ai cumpărat ca să asculţi muzică şi nu te simţi răspunzător de felul cum l-a construit fabricantul. Nimeni nu va putea dovedi contrariul.

— Şi cine mă va învăţa pe mine cum se poate transforma minunea asta în emiţător rapid? Poate vrei să mă înveţi tu, acum?

— În valiză vei găsi broşura cu instrucţiuni de manipulare şi întreţinere a aparatului. Printre rîndurile ei, sînt scrise cu cerneală simpatică instrucţiunile privind folosirea sa ca emiţător-receptor cu transmisie rapidă, repararea unora din defecţiunile ce pot surveni şi celelalte detalii strict necesare. La urmă este transcris şi planul de legătură, respectiv lungimile de undă şi orele de întîlnire cu staţia centrală. Pentru a citi aceste instrucţiuni este suficient să tamponezi fiecare pagină cu o bucăţică de vată impregnată cu permanganat de potasiu. Cu cît va fi soluţia mai concentrată, cu atît vor apare mai evidente literele. Aceste instrucţiuni trebuie memorate, repet *memorate* şi nu transcrise. Pe urmă le arzi. Sînt în valiză şi cîteva piese ce nu pot fi procurate în comerţ, aici, la voi. Pentru cazul cînd trebuie înlocuit ceva ...

— La toate vă gîndiţi, remarcă „Valentin“ jumătate admirativ, jumătate ironic.

— Păi, tu ce credeai? ripostă înţepat Leo. Acum, cîteva cuvinte despre codificarea mesajelor. Vei găsi, tot în valiză, o carte ...

— A dracului valiza asta a ta, îl întrerupse din nou „Valentin“. Găseşti în ea de toate. Mai ceva ca o tolbă de negustor ambulant.

— Vei găsi deci cartea „Aurul Negru“ de Cezar Petrescu, apărută în anul 1952 în Editura de Stat, reluă Leo decis să ignore întreruperile maliţioase ale interlocutorului său. Această carte, pe care o poţi ţine, de asemenea, la vedere, îţi va servi la codificare. Sistemul este descris pe foaie de caiet, aparent albă, pe care o vei găsi între paginile 258 şi 259. Revelarea acestor instrucţiuni se face tot cu permanganat. După memorare, sînt foarte simple, le arzi şi pe ele. Acum, în legătură cu transmisiile: ai lucrat vreodată în „Morse“?

— Am fost instruit, în anul 1943, la Viena, dar n-am mai apucat să lucrez. La şcoală eram apreciat destul de bine . . .

— Încearcă să-ţi reintri în mînă, să-ţi refaci ritmul. Dacă nu vei reuşi, poţi să înregistrezi mesajul în fonie, pronunţînd rar fiecare cifră, aşa: cinci, zero, nouă, şapte, patru . . . Dar, ar fi mai bine în „Morse“.

— Voi face tot ce voi putea. Altceva?! îl zori de data aceasta „Valentin“ care începuse să se teamă că va întîrzia la gară.

— Pe aceeaşi foaie de hîrtie vei găsi o reţetă pentru cerneală simpatică; substanţele le poţi găsi în comerţ. Este menţionată, de asemena, o adresă din Graz la care poţi trimite scrisori cu mesaje scrise invizibil. Nu vei folosi însă această cale decît în caz de mare nevoie. De pildă, în cazul în care ţi se strică aparatul şi nu-l poţi repara, sau dacă vei fi nevoit să fugi, să te ascunzi undeva, abandonîndu-l.

— Sper să n-ajungem pînă acolo.

— Acum, cîteva lucruri în legătură cu activitatea ta şi cu informaţiile ce ne interesează. Serviciul acesta al tău, care te ţine legat de birou cît e ziua de mare, nu ne aranjează deloc. Încearcă să te transferi într-un sector care-ţi permite să te deplasezi. Ceva legat de cooperarea cu beneficiarii sau de aprovizionare . . .

— Aş avea ceva şanse să mă mut la aprovizionare. Nu prea se înghesuie mulţi acolo.

— Bine şi la aprovizionare. Ca informaţii, ne interesează în continuare datele secrete despre activitatea marilor unităţi industriale din Galaţi şi Brăila. Ţi-am explicat rîndul trecut ce trebuie să urmăreşti. Dă atenţie deosebită secţiilor care execută comenzi pentru armată, acolo unde există aşa ceva. Dar ceea ce vrem cu deosebire de la tine, continuă Leo, este să cauţi oameni dispuşi să lucreze pentru noi. Oameni legaţi de armată şi de administraţie, ingineri şi tehnicieni cu posturi importante în economie, pe scurt, oameni care se află în mijlocul evenimentelor şi nu la periferia lor. Sarcina ta este numai aceea de a-i studia, restul ne priveşte pe noi. Ne interesează în special cei care călătoresc în Vest, la rude sau în interes de serviciu. Cu aceştia avem posibilitatea să intrăm în legătură fără riscuri prea mari.

— Mde, de indicat cred că voi putea să vă indic ceva oameni dintr-ăștia. Te previn însă că sînt niște tipi ridicaţi de jos, mîndri de poziţia pe care au ajuns să o deţină, devotaţi acestei orînduiri și, înainte de orice, buni patrioţi.

— Mie îmi spui? Dar, nu avem de ales, trebuie să încercăm mereu. Și acum ultima problemă: în judeţul Constanţa, în zona defileului numit „Cheile

Dobrogei“ situat în perimetrul comunei Tîrguşor, a început să emită, nu demult, un nou post de radio ale cărui rosturi nu le-am putut descifra. Staţiile noastre de ascultare îi captează emisiunile de pe la sfîrşitul lunii august. Ştiu că nu ţi-e uşor să găseşti timp şi motive să te deplasezi acolo. Ne-ar interesa totuşi foarte mult.

— O fi vreun coleg...

— În nici un caz. Este o staţie puternică ce lucrează în benzile rezervate oficial României.

— Să văd ce-oi putea face. De venit, îmi vine într-adevăr peste mînă. Dacă voi reuşi să fac ceva vă voi comunica prin radio. Cînd ne mai întîlnim?

— Vom fixa tot prin radio. În orice caz, cît mai rar, doar în caz de absolută nevoie. Mai ai ceva?

— Nimic. Să ne vedem sănătoşi.

— Cu bine, răspunse Leo, strîngînd puternic mîna lui „Valentin“ şi lăsîndu-i în palmă cheile de la valiză.

Goldschmidt îşi strînse impermeabilul în jurul corpului, se întoarse pe călcîie şi se mistui pe poarta prin care intrase. Pe bancă, alături de „Valentin“, rămăsese valiza din piele de porc. Acesta o ridică, reflectă cîteva clipe, apoi se îndreptă hotărît spre interiorul parcului. Irimia înjură încet: în pustietatea aceea urmărirea individului risca să se transforme repede într-un fel de joacă de-a indienii care nu le dădea prea multe şanse de a se ţine neobservaţi după el. Lăsînd o distanţă apreciabilă faţă de omul dinaintea sa, maiorul îşi organiză cum putu mai bine oamenii pe care îi avea la dispoziţie, încercînd să nu-l scape din vedere pe urmărit care cobora rapid panta adîncă din Parcul Libertăţii. În timpul

acesta, la indicaţia lui Irimia, maşina de sprijin se deplasă din faţa gării Filaret la capătul bulevardului Mărăşeşti în apropierea porţii principale. Dar, cel urmărit nu ieşi pe această poartă ci traversă grăbit esplanada principală, înfundîndu-se în aleile obscure din preajma Muzeului tehnic. Aici, la traversarea esplanadei principale, bine luminată, Irimia fu nevoit să manevreze cu multă atenţie, pierzînd cîteva minute preţioase. Aceste minute se dovediră suficiente pentru ca individul să iasă din parc, să urce la volanul unui „Fiat 850" parcat în dreptul muzeului şi s-o şteargă cu toată viteza prin strada Frigului. Abia cînd traversa Calea Şerban Vodă mai ajunse „Fiatul" în raza vederii maiorului care îi notă numărul 1-B-4409 şi îl semnală imediat patrulelor mobile ale miliţiei. Între timp, „Fiatul" trecuse prin strada Lînăriei şi virase la stînga pe magistrala Nord—Sud, interzisă temporar circulaţiei auto. Şoferul întrebă derutat:

— Ce facem, tovarăşe maior? Intrăm după el?

— Nu, Florică, răspunse Irimia cu gîndul la ordinul colonelului Mătase. *Qui a bu, boira* — cine a băut va mai bea — spuse el pentru sine. Lasă-l să se ducă. Să încercăm să-i ieşim înainte în Piaţa Unirii.

Dar maşina cu numărul 1-B-4409 nu mai ajunse în Piaţa Unirii. Lucrătorii miliţiei o găsiră abandonată, a doua zi în zori, pe strada Radu Vodă în apropiere de Splai. Fusese furată în ajun din poarta proprietarului.

— Şi astfel, tovarăşe colonel, îşi încheie Irimia raportul, s-a dus pe apa sîmbetei munca noastră de o zi întreagă.

— Ei, nu e chiar aşa, răspunse neaşteptat de îngăduitor Mătase. Am obţinut indicii importante privind metodele de lucru ale adversarilor, ştim cum arată emiţătorul pe care îl folosesc, aţi văzut şi veţi putea recunoaşte cu uşurinţă pe agentul lui Leo... Apropo: ce se aude cu Leo? schimbă el vorba pe nesimţite.

— Pe Leo l-am lăsat în pace în seara aceea. Nu aveam destui oameni pentru a-l ţine şi pe el sub observaţie. Acum, vin de la aeroport. Goldschmidt a decolat de mai bine de o oră cu destinaţia Viena. La controlul vamal, a fost găsit în regulă.

— Ai făcut tot ce ai putut, Matei, iar faptul că ai pierdut această repriză nu înseamnă că ai pierdut şi partida. Meciul continuă.

— Da, meciul continuă, repetă după el Irimia cu o notă de îndîrjire în glas.

15

Murgu se întoarse la Viena într-o seară de noiembrie cînd marele oraş se sufoca sub apăsarea unui val de ceaţă gălbuie şi murdară, mirosind a fum înecăcios de cărbune cu sulf. Pe puntea şlepului încărcat pînă la refuz, navigatorul ţinea cîrma, urmărind atent ordinele pilotului aflat la comanda remorcherului. Absorbit de manevrele acostării, văzu tîrziu, mult prea tîrziu, prova albă ce apăruse ameninţătoare deasupra sa, la babord. Chiar dacă ar fi văzut-o mai repede, n-ar fi putut face mai mult

decît să-i strige nebunului să oprească, sau să-l ocolească. Oricum, de strigat, strigase sau mai bine zis țipase de durere cînd șocul izbiturii îl smulsese de lîngă cîrmă, aruncîndu-l pe bastinaj și de acolo în apă. Pe urmă, își amintea vag că înotase cu disperare pentru a învinge greutatea hainelor ude, că cineva de la bordul yahtului alb îi aruncase o parîmă de care se agățase și că fusese tras sus, pe punte. Apoi își pierduse cunoștința. Se trezi într-o rezervă albă de spital. Sub frunte îi stăruia monoton un huruit ca de motor Diesel iar în spinare i se cuibărise o durere ascuțită care avusese desigur partea ei de contribuție la revenirea sa în simțiri. Deschizînd ochii, Murgu îl văzu lîngă patul său, instalat pe un scaun care protesta din toate încheieturile, pe Ion Costea, șeful agenției Navrom — Viena, despre care navigatorii spuneau că depășea în tonaj toate flotele statelor dunărene. Încolo, carcasa de peste un chintal a lui Costea ascundea un suflet bun, ce privea cu mirare lumea din jur prin ferestrele a doi ochi albaștri, de copil.

— Nea Costea, ce fu asta, bre omule? șopti Murgu printre buzele arse de efectele analgezicului.

— Binișor, Gică, nu te frămînta, îi recomandă interlocutorul în loc de răspuns. Doctorii ți-au interzis să te miști sau să te agiți pînă ce nu-ți vor face un examen complet cu radiografii ale cutiei craniene, ale coloanei vertebrale și ale coastelor. Sînt locurile în care ai încasat niște lovituri. Se pare că te-ai ales doar cu spaima, cîteva cucuie și vînătăi pe cinste, dar regulile sînt reguli.

— Dă-i dracului de doctori cu regulile lor cu tot. Spune, ce este cu șlepul?

— Nu-i nici un sfert de oră de cînd am venit din port. A cam luat apă șlepul tău. Are în babord o spărtură de toată frumusețea care se întinde sub linia de plutire. Noroc că are pescajul înalt ca toate navele de pe Dunărea de jos. Pupa a atins fundul fără ca vasul să se scufunde definitiv. L-am scos din convoi și l-am stabilizat între patru geamanduri prevăzute cu o semnalizatoare de ceață. Mîine intervenim cu pompele și cu o dragă, îl săltăm de pe fund și îl aducem la mal să scoatem încărcătura din el. Pe urmă, restul: procesul, evaluarea pagubelor, reparația . . .

— Cine ne făcu bucuria asta?

— Yahtul „Lido" al unui conte von Salzberg din Bavaria. Din fericire excelența sa nu se afla la bord, preciză Costea cu o grimasă. Tocmai plecase la o recepție dată în onoarea sa la palatul Palavicinni, iar căpitanul voise să profite de situație pentru a încerca elicea nou montată. Mie, unuia, „excelenții" mateloți ai excelenței sale mi s-au părut a fi mai degrabă niște tăietori de buzunare culeși de prin Prater. Unde mai pui că erau și cam băuți. Comandantul lui „Lido" a dat la Căpitănie o declarație prin care își asumă întreaga responsabilitate pentru accident. S-a interesat însă în prealabil ce s-a întîmplat cu tine și a semnat declarația numai după ce i s-a confirmat că ești în afară de orice pericol. Restul e treaba companiilor de asigurare.

— Crezi că toată tevatura asta se va termina la timp ca să mai pot prinde un convoi spre țară?

— Da' de unde! Prognoza meteo indică înghețuri timpurii anul acesta; peste trei săptămîni sezonul de navigație se închide. Șlepul tău va ierna aici, iar

tu ai toate şansele să stai în şantier cu el. Cel puţin pînă la terminarea reparaţiilor. Voi avea eu grijă să stai pe banii excelenţei sale, contele von scîrţ şi încă pe bani buni.

— Aş fi vrut să fiu acasă cînd va lua copilul vacanţă.

— Ai să fii, Gică, ai să fii. Asta o aranjăm noi tot pe cheltuiala celor de pe „Lido". Să-i învăţăm să caşte ochii altădată. Acum, plec şi eu. Mai dau o raită prin port şi pe urmă mă duc să mă culc. Caută să dormi şi tu cît mai bine; acesta este medicamentul cel mai bun. La nevoie, cheamă sora să-ţi facă o injecţie calmantă.

— Pînă la urmă, nici nu mi-ai spus unde mă aflu . . .

— Eşti la „*Allgemeines Krankenhaus*" secţia de neurologie. Cît despre iernat, nu mai face figura asta de victimă. O iarnă la Viena nu este chiar o iarnă în Antarctica. Mai ştim şi noi cîte ceva despre o cuconiţă nostimă din Fleischmarkt Strasse.

— Dacă zici că ştii, rîse Murgu, notează şi numărul ei de telefon: 47.93.86. O cheamă Tischler, Irma Tischler. La ora aceasta vestea despre accident o fi ajuns la ea şi o fi neliniştită. Dă-i un telefon, spune-i ce este cu mine şi unde sînt. Să-mi aducă mîine o pungă de mandarine şi o pijama din ale mele. Nu-mi prea plac rufele spitalului.

— Ia te uită la el, pufni Costea. Nu-i plac rufele spitalului . . . Bine, stăpîne, îi spun, promise el amuzat. Altceva?

— Nimic, noapte bună!

— Noapte bună, îi ură la rîndul său Costea ieşind.

Multă vreme după plecarea reprezentantului Navrom, Murgu se strădui să adoarmă. Gîndurile îl ţineau treaz întorcîndu-se încăpăţînate spre împrejurările în care se petrecuse accidentul. Navigatorul nu izbutea să-şi explice, mai ales, cum putuse un comandant de vas, oricît de puţin experimentat ar fi fost, să-şi verifice elicea în imediata apropiere a unui convoi de şlepuri ce manevrau pentru acostare. Şi, pe urmă, cum de se năpustise aşa, orbeşte, peste şlepul său care era perfect vizibil, în pofida ceţii. Tocmai intrarea în valul de ceaţă îl determinase pe Murgu să-şi aprindă luminile de poziţie devreme, la o oră cînd întunericul nu se lăsase încă. Şi totuşi ...

Toate aceste întrebări şi-ar fi găsit repede răspunsul dacă Murgu ar fi putut afla, printr-un miracol sau prin telepatie, ce se petrecea la ora aceea într-un birou al firmei „Ostagrara", unde Sturmmer îşi descărca nervii asupra comandantului de pe „Lido", rămas în picioare în faţa sa.

— Repet, *Herr Korvettenkapitän,* că nu m-am aşteptat la asemenea stîngăcii din partea unui fost ofiţer al *Kriegsmarine* care a făcut războiul în Marea Baltică. Era vorba să abordezi şlepul acela şi să-i provoci doar cîteva mici avarii, suficiente pentru a justifica băgarea sa în şantier, la reparaţii; dumneata ai intrat cu prova în el, sub un unghi de nouăzeci de grade, l-ai spart pe toată înălţimea şi l-ai expediat la spital pe navigator. Cît pe ce să-l expediezi chiar în lumea cealaltă. Va trebui să le plătim românilor o avere pentru isprava asta a dumitale. Să vedem ce va spune Centrala ...

Fostul căpitan de corvetă din marina de război hitleristă își frămînta disperat cascheta în mîini:

— Vă jur că nu a fost din vina mea, Herr Major. Eu am dat corect toate comenzile, dar ticălosul de timonier s-a zăpăcit. L-a pus dracul să bea după-amiază cîteva pahare de *Schnaps*. De unde era să știu...

— De aceea ești comandant, să știi! i-o tăie Sturmmer. Și, acum, lasă-ne în pace. Vezi cum te porți mîine la tribunal. Timonierul să părăsească încă în noaptea aceasta Austria și să nu-și mai arate mutra pe aici, cel puțin trei ani. Sper că avea acte întocmite pe alt nume...

— Desigur, Herr Major.

— Bine că v-a dus capul măcar la atît.

Imediat ce comandantul ieși, Sturmmer se întoarse nerăbdător spre Mayer care intrase cu cîteva minute înainte.

— Ei, ce se aude cu „Martin"? întrebă el.

— Se pare că lucrurile se aranjează. L-au dus la *„Allgemeines Krankenhaus"* unde și-a revenit acum vreo oră. Și-ar fi revenit el și mai repede, dacă un tîmpit de felcer nu i-ar fi injectat un analgezic ca să nu simtă durerile, zicea el. Cînd a aflat, neurologul a făcut un scandal de se auzea pînă în Prater. La primul consult nu a rezultat ca „Martin" să se fi ales cu vreo leziune internă sau să fi suferit un șoc prea grav. Doctorii spun că s-ar putea să-i dea drumul din spital în trei, patru zile. Desigur, multe vor depinde de rezultatul examenului radiologic și al analizei lichidului cefalo-rahidian.

— Slavă Domnului, se lumină Sturmmer. Important este că și-a revenit și că nu se simte rău. Mof-

turile astea radiologice și de laborator nu fac doi bani în comparație cu asta. Măcelăreasa lui a aflat?

— Da, i-au povestit niște navigatori din convoi veniți după acostare să cumpere carne proaspătă. Tocmai mă pregăteam să plec din prăvălie cînd i-a telefonat, de la spital, reprezentantul Navromului, care i-a cerut să-i ducă mîine lui „Martin“ o pijama și cîteva mandarine. Frau Tischler se duce la spital mîine la prînz.

— Știi ceva? trimite și tu printr-un comisionar, mîine la aceeași oră, un pachet cu gustări și un carton cu prăjituri de la „*Sacher*“. Oricum, sînt mai gustoase decît prînzul oferit de spital și îi vor face impresie bună atît lui „Martin“ cît și femeii, cu care va trebui să ne împrietenim pînă la urmă. Adaugă și o carte de vizită cu urări de însănătoșire grabnică și cu rugămintea să ne telefoneze cum iese din spital. Și ține bine minte: în nici un caz, omul să nu ne suspecteze că avem o legătură cu accidentul de azi. L-am putea pierde pentru totdeauna. Să-l convingem că vom folosi doar împrejurările create pentru a construi pe șlep ascunzătoarea aceea. Să-i dai o mie, o mie cinci sute de șilingi, bani de buzunar. La cît ne va costa repararea șlepului, asta e floare la ureche.

— Bine, bine, mai avem timp și mîine să vedem ce este de făcut.

— Nu cred. Mîine în zori plec cu avionul la München să discut cu Wagner și cu șefii. Am impresia că avaria șlepului îi va cam indispune pe cei mari și cred că e mai bine să le explic chiar eu cele întîmplate, asigurîndu-mi sprijinul lui Wagner în încercarea de a obține o suplimentare a cheltuieli-

lor. Deci, preiei tu comanda şi, imediat ce termini cu formalităţile ce reclamă prezenţa idioţilor de pe „Lido“, expediază-i cu yahtul lor cu tot dincolo de Regensburg. Pe urmă vezi ce aranjamente faci la şantier pentru a avea acces noaptea pe bordul şlepului. Pe „Martin“ ţine-l mereu cald, căci abia acum începem să-l folosim cu adevărat. Din cînd în cînd mai vezi şi ce este nou pe la Deppner, cum merge „Erich“ etc. De dus acolo, să nu te duci. „Erich“ mă cunoaşte pe mine şi pe Deppner, nu este nevoie să-i mai ştie şi pe ceilalţi. De la Leo ce mai veste?

— Deocamdată, nimic. Aşteptăm emisiunile lui „Valentin“. Leo nu crede însă că omul ar fi putut să se instaleze chiar atît de repede în noua lui casă.

— Bine. Dacă apar încurcături cheamă-mă! Voi veni în aceeaşi zi. Am încredere în tine, Ludwig. Multă încredere.

— Mergi sănătos, Josef. Succes! îi ură cu căldură Mayer.

Sturmmer intuise corect faptul că cei din Centrală nu vor fi deloc încîntaţi de felul în care fusese avariat şlepul lui „Martin“ şi de cheltuielile prea mari pe care le necesita ducerea la bun sfîrşit a acţiunii. Cei de la serviciul financiar, mai ales, făcuseră un tapaj teribil, ameninţînd că vor supune cazul şefului organizaţiei, severul doctor Schneider, pentru ca acesta să poată cunoaşte ce cheltuieli extravagante angajează reprezentanţa generală din Austria. A fost nevoie de tactul înnăscut al lui Otto Wagner şi de influenţa lui asupra colegilor din Centrală, pentru ca lucrurile să fie rezolvate la un nivel favorabil planului „Troia“ şi pentru ca fon-

durile necesare finalizării să fie aprobate. Căci, despăgubirile cerute de Navrom și acordate de tribunalul fluvial din Viena erau de-a dreptul ruinătoare: în afară de repararea șlepului într-unul din șantierele austriece, societatea de asigurare ce-l reprezenta pe „contele von Salzberg" fusese obligată să plătească despăgubiri pentru un transport dublu, aval-amonte, pe care Navromul susținea că l-a pierdut ca urmare a scoaterii vasului din exploatare. În plus, Murgu, căruia i se plătiseră de asemenea despăgubiri și costul spitalizării, urma să supravegheze vreme de trei luni mersul reparațiilor în șantier, primind pentru toată această perioadă o diurnă de trei sute șilingi. Din punct de vedere financiar era un adevărat dezastru.

Spre norocul lui Sturmmer și a celor rămași la Viena, se părea că planul „Troia" merge destul de bine. „Erich" continua să se pregătească sîrguincios la vila din Ybbs, înregistrînd progrese însemnate atît în tehnica radio cît și în însușirea metodelor de culegere a informațiilor. Instructorii lui, în frunte cu scepticul Robert, remarcaseră cu satisfacție că elevul lor cîștigase mult la capitolul reflexelor. „Valentin" începuse și el să emită cu regularitate către milocul lunii decembrie, iar situația sa era aparent bună. Omul își cumpărase în cartierul Bădălan o casă modestă care urma să fie demolată în anii următori, ceea ce îi dăduse posibilitatea s-o obțină foarte ieftin, și să-și păstreze și locuința din cartierul Țiglina. Sub pretextul pregătirii terenului din jurul casei pentru grădinărie, pasiunea sa recunoscută, „Valentin" se înființa în Bădălan la fie-

care sfîrșit de săptămînă, scotea aparatul din ascunzătoare și intra în legătură cu Centrala. Apoi săpa ore întregi în grădină, aranjîndu-și răsadurile sub vitrine. Unul din investigatorii serviciului, navigator pe Dunăre, îl văzuse două săptămîni la rînd, robotind prin curte și apoi retrăgîndu-se seara la adăpost și la căldură în căsuța veche. Fiecare din telegramele lui „Valentin" conțineau, în afara veștilor despre situația sa, una sau două informații referitoare la manevre și mișcări de trupe ce aveau loc în regiunea sa de reședință, ori la evenimentele petrecute la Combinatul siderurgic și Șantierul naval din Galați. Verificate, în măsura posibilului,datele privitoare la cele două mari întreprinderi se confirmaseră în linii mari, iar informațiile militare fuseseră bine apreciate de evaluatorii din Centrală. Una din telegrame, îndeosebi, fusese primită cu mare interes. În ea „Valentin" semnala că drumul ce leagă șoseaua națională București—Constanța cu Cheile Dobrogei era în curs de asfaltare rapidă, deși traficul rutier nu justifica o asemenea măsură. Agentul avusese ocazia să consstate personal cele comunicate, cu prilejul unei deplasări la unul din furnizorii din Constanța ai Combinatul siderurgic.

De cîte ori venea vorba despre „Valentin", Leo se umfla în pene ca un curcan, făcînd declarații sentențioase: „Agentul vechi se cunoaște după informații", sau „Este unul din oamenii de bază cu care am lucrat pentru S.D." Goldschmidt ajunsese să jure numai pe „Valentin" și să spună colegilor atunci cînd erau dispuși să-l asculte că, dacă ar fi după el, planul „Troia" n-ar trebui complicat inutil prin trimiterea în România a lui „Erich".

La puţine zile după accidentul suferit, Murgu ieşi din spital şi se instală la Irma Tischler, ale cărei legături cu el nu mai constituiau un secret pentru nimeni. Navigatorul mai avea totuşi unele ezitări, pe care femeia nu reuşea să şi le explice. În gesturile şi cuvintele sale păstra o răceală, punînd discuţiilor cu Irma limite peste care aceasta nu putea trece.

Într-o seară, navigatorul se întîlni în taverna din hruba primăriei — „Rathauskeller“ — cu Klein, alias Mayer, care îl chestionă în legătură cu intenţiile Navromului privind repararea şlepului. Cum Costea primise deja instrucţiuni în această problemă, Murgu fu în măsură să-şi informeze partenerul că reprezentanţa Navrom caută un şantier local dispus să execute lucrarea într-un timp suficient de scurt pentru a permite şlepului să reintre în exploatare primăvara, odată cu reluarea navigaţiei pe Dunăre. „Preţul — spunea Murgu — intră mai puţin în discuţie, deoarece va plăti cel vinovat de avarierea vasului“. Înghiţind înjurătura care îi stătea pe limbă, Klein îi ceru să-şi influenţeze colegii să accepte oferta unui mic şantier vienez, „o unitate dotată cu cele mai moderne maşini şi instrumente și cu meseriaşi buni, ale cărei lucrări satisfăceau pînă și exigenţele armatorilor germani“. Murgu îi răspunse că a auzit de acest șantier, dar personal se îndoieşte că ar putea să determine alegerea lui. Ar fi altceva, sugeră el nevinovat, dacă șantierul ar acorda un comision confidenţial, recuperabil din buzunarul „contelui von Salzberg“. Klein înghiţi o nouă înjurătură, explicînd apoi navigatorului că, deşi întîmplătoare, situaţia creată era ideală pentru construirea pe şlep a unei ascunzători necesare introducerii unui

agent în România. Omul căruia îi plăcea să bea şi care nu avea nici experienţa unui Goldschmidt sau Sturmmer, îşi lăsă interlocutorul să înţeleagă că această acţiune urmează să aibă loc chiar la primăvară şi că agentul se pregăteşte deja pentru executarea misiunii într-un loc sigur din apropierea Vienei.

Ca totdeauna, navigatorul îşi exprimă regretul de a se fi lăsat atras în asemenea treburi. Era sigur — spuse — că într-o bună zi va sfîrşi prin a cădea în mîinile securităţii române. Klein îl asigură că ofiţerii de securitate români nu sînt capabili să lupte de la egal la egal cu aşii serviciului lor ce avea în urmă experienţa uriaşă a celui de-al doilea război. El îi ceru lui Murgu ca, indiferent de şantierul care va face reparaţiile, să facă în aşa fel încît pe durata acestora să se afle la bord pentru a ajuta echipa lor ce va lucra noaptea la amenajarea ascunzătorii. În rest, toate fuseseră bune, iar muzica şi vinul de la „Rathauskeller" fuseseră la înălţime.

Nu toate întîlnirile lui Murgu se dovediră însă la la fel de vesele. La vreo săptămînă după petrecerea din hruba primăriei vieneze, pe cînd se plimba agale pe Favoriten Strasse examinînd vitrinele încărcate cu cadouri pentru Anul Nou, navigatorul se auzi strigat. Întorcîndu-se, se trezi faţă în faţă cu Sara Aizic în mare doliu, cu ochii înotînd în lacrimi.

— Bună ziua, doamnă. Ce s-a întîmplat? exclamă el surprins.

— Bună ziua, domnu' Murgu, îi răspunse prin hohote de plîns femeia. S-a prăpădit Leon al meu. Acum trei zile s-a prăpădit. A avut ceva aşa, ca un atac de inimă. Ştii, el era cam gras şi alerga mult,

în toate părţile; avea multe necazuri cu afacerile astea ale noastre. Astea şi numai astea l-au băgat în mormînt. Pe dumneata te iubea ca pe fratele lui mai mic.

— Ştiu, madam Aizic, şi îmi pare rău că a murit atît de devreme şi pe neaşteptate. Era un om de treabă. Ca unul care mi-am pierdut de timpuriu tovarăşa de viaţă îţi înţeleg şi îţi respect durerea, spuse Murgu ce părea sincer afectat. Te rog să crezi în toată compasiunea mea şi te rog să-mi spui dacă pot să te ajut cu ceva.

— Cu nimic, domnule Murgu, cu nimic. Am vîndut deja prăvălia unui băiat venit nu demult de la Satu Mare pe care rudele de aici l-au ajutat cu ceva capital. Eu plec să duc urna cu cenuşa lui Leon în Israel. Mi-a spus odată că dacă voi fi în viaţă la moartea lui să-l îngrop în ţara strămoşilor noştri. Am să-i îndeplinesc dorinţa şi am să rămîn acolo, la o nepoată. Aici nu mai am pe nimeni. Altfel, mă bucur mult că te-am întîlnit. Nu ştiam cum să te găsesc şi nu ştiam nici măcar pe unde mai eşti. Aizic vorbea des despre dumneata în ultimul timp. „Aş vrea să-l fac pe Gheorghe Murgu, să priceapă că îl pîndesc mari necazuri de pe urma lui Goldschmidt şi a lui Sturmmer, dar mi-e frică“, spunea el. Într-un fel se simţea vinovat de faptul că ţi-a făcut cunoştinţă cu Sturmmer.

— Dar ce legătură are Goldschmidt cu Sturmmer? Şi ce-ar putea să-mi facă? se făcu a se mira Murgu.

— Cum, nu ştii chiar nimic? Âştia doi lucrează împreună pentru o organizaţie de spionaj a N.A.T.O. Despre organizaţia asta, s-a scris şi în ziare. Odată,

Leon mi-a arătat un articol din „Weltwoche“ în care mai marele lor era denumit „omul fără față“. Eu zic să te ferești de ei ca de foc.

— Fii fără grijă, madam Aizic. Eu am avut cu tipii ăștia alte afaceri. Dacă vreunul din ei încearcă să se întindă la cașcaval, o să-i tai ghearele repede și bine. Una este că cîștigi un ban în plus și alta ce spuneai dumneata. Oricum, îți mulțumesc și îți urez o viață mai bună, mai liniștită acolo, în Israel.

În aceeași zi, Murgu ceru prin Costea aprobarea să vină în România pe timpul vacanței de iarnă a fiului său. În cererea făcută Direcției Generale, argumentă că în perioada respectivă șantierul nu lucra, iar proprietarul yahtului „Lido“ îi plătise pentru această deplasare. Aprobarea, însoțită de un bilet de avion pe distanța Viena—București veni surprinzător de repede și astfel navigatorul zbură spre țară în ziua de douăzeci decembrie. Spre uimirea lui Costea, care era convins că-l va revedea pe Murgu abia primăvara, navigatorul se reîntoarse tot cu avionul către mijlocul lui ianuarie 1970 și, imediat ce stadiul lucrărilor i-o îngădui, se mută în cabina sa de pe șlep. Această inițiativă îi prilejui o scenă serioasă din partea Irmei Tischler, cu totul nedumerită asupra motivelor pentru care un bărbat normal părăsea patul primitor al unei femei de dragul unei cabine împuțite a unui șlep, udă încă de pe urma botezului recent în apele murdare ale Dunării. Deși politicos de obicei, Murgu nu se stăpîni nici el și îi trînti vreo două vorbulițe cu iz de port, spunîndu-i printre dinți că, oricît s-ar da peste cap onorabila madam Tischler, n-o să scoată niciodată din el un măcelar și că se născuse tocmai într-o asemenea

cabină „împuțită“ de șlep, fie că aceasta era sau nu pe placul unora. Văzînd că gluma se îngroașă, Irma se apucă să plîngă puțin a căință, cerîndu-și iertare pentru vorbele necugetate, iar navigatorul, potolit, se apucă să-i explice că prezența lui este menită să asigure executarea unor reparații de bună calitate; cu cît aceste reparații vor fi mai bine făcute, cu atît mai ușoară va fi ulterior munca sa și a altora care îi vor urma pe șlep. Apoi, își săltă sacul de marinar pe umăr, trase cascheta pe sprînceana dreaptă și, ajuns în stradă, oftă ușurat, grăbind pasul spre șantier. Ba, de la o vreme, se trezi murmurînd un cîntec auzit în copilărie pe la ei, prin Ostrovul Corbului:

...Și pleca, și pleca cu o barcă veche
Și cu o floare, și cu o floare la ureche.
Și venea, și venea cu barcă nouă
Și cu flori la amîndouă ...

Numai că, pînă să se vadă cu barca înnoită, Murgu munci cot la cot cu echipa însărcinată să repare vasul. Deși bine utilat, șantierul întîmpină dificultăți serioase la repararea bordajului și la reconstruirea magaziei din babord. La acestea se adăugaseră exigențele lui Murgu, decis să folosească prilejul pentru a-și crea la bord condiții cît mai bune de lucru și de trai. La insistențele sale, pereții cabinei fură îmbrăcați cu plăci de lemn melaminat, sistemul de încălzire și ventilație fu modernizat iar mobila fu schimbată cu una nouă.

Ajuns la marginea răbdării, contramaistrul austriac, un bătrîn cu obraji roșii putrînd mustață și

favoriţi albi á la Franz Joseph, îi spuse într-o zi la un pahar de *Schnaps:*

— Mai termină cu pretenţiile astea, măi Georg. Dacă ar fi după tine, ar trebui să-ţi construim pe bord pînă şi o piscină încălzită. Şi totul pe banii altora sau, mai degrabă fără bani. Înţelege şi tu că nu putem umfla devizul la infinit.

— Lasă-i să plătească, bătrîne! răspunse liniştit navigatorul. Dacă m-aş fi înecat atunci, în Dunăre, mi-ar fi plătit patru scînduri de brad pentru sicriu. Altă dată să caşte mai bine ochii. Fluviul nu este alee de promenadă.

— Bine, Georg, să plătească, aprobă după cîteva minute de reflecţie bătrînul, ştergîndu-şi mustăţile înmuiate cu *Schnaps,* cu dosul palmei. La urma urmei, tu eşti un băiat bun şi un camarad de nădejde. Pe ăia, nu i-am văzut şi nu-i cunosc.

De la începutul lui martie, o bună parte din activitatea lui Murgu se desfăşură în timpul nopţii. O echipă de trei tehnicieni de la München, adusă de Mayer, se urca seară de seară pe bordul şlepului pentru a construi sub punte, deasupra magaziei, ascunzătoarea destinată introducerii de agenţi în România. De fapt, era vorba de dublarea unei porţiuni a tavanului, la cincizeci de centimetri sub nivelul punţii, astfel încît în spaţiul rămas liber să se poată ascunde un om. Lucrarea nu părea complicată, dar problema camuflării ei se dovedise deosebit de dificilă, depăşind puterile specialiştilor de la München. Construcţia noului tavan trebuia să se ridice calitativ la nivelul lucrărilor de tîmplărie executate de lucrătorii şantierului, însă marangozul trimis nu se putea compara nici pe departe cu virtuoşii săi colegi

vienezi. De aceea, prima sa încercare fu un eşec lamentabil şi Murgu se felicită că nu le permisese intruşilor să înceapă să lucreze înainte ca echipa şantierului să termine ceea ce avusese de făcut în magazie. Panoul care masca intrarea în ascunzătoare fusese montat atît de prost, încît vameşul cel mai agamiu ar fi putut descoperi conturul la lumina unei luminări. Cei trei maeştri de la München erau încîtaţi de opera lor şi Murgu fu nevoit să apeleze la Klein, pe care îl introduse într-o noapte pe bord pentru a-i arăta cîrpăceala făcută de oamenii săi. Ca urmare, lucrările fură întrerupte cîteva nopţi, pentru a le da celor din Centrală posibilitatea să trimită o nouă echipă formată, de data aceasta, din lucrători ai şantierelor navale de la Hamburg. Aceştia înţeleseră fără prea multă vorbă ce se cerea de la ei şi rezolvară problema repede şi bine. Insonorizarea ascunzătorii era o adevărată operă de artă. Tavanul magaziei putea fi ciocănit centimetru cu centimetru fără ca sunetul obţinut sub ascunzătoare să difere de cel de pe restul suprafeţei. Numai că, această insonorizare perfectă fusese obţinută în schimbul unei serioase diminuări a capacităţii sistemului de aerisire. Măsurînd volumul ascunzătorii şi capacitatea orificiilor de admisie şi evacuare a aerului, medicul aprecie că un om nu poate rămîne acolo mai mult de trei ore; recomandă ca marinarul de pe şlep să fie prevenit că trebuie să-şi elibereze cît mai repede pasagerul din această adevărată capcană. Căci introducerea şi scoaterea din ascunzătoare a călătorului clandestin nu putea fi realizată fără complicitatea navigatorului, singurul în măsură să deschidă panoul ce masca intrarea.

Şi astfel, la începutul lunii aprilie, strălucitor sub stratul de vopsea nouă, modernizat și pus la punct după naufragiul din toamnă dar amenajat și pentru activități străine vocației sale pașnice, şlepul nr. 11.345 acostă la Handels Kai pentru a încărca marfă destinată uzinelor „Progresul" Brăila. Venise momentul trimiterii în România a rezidentului „Erich", moment construit cu trudă și mai ales cu mulți bani de către filiala serviciilor N.A.T.O. de la firma „Ostagrara".

Cele peste opt luni de pregătire îl învățaseră multe pe „Erich", mult mai multe decît ar fi dorit șefii săi. Tînărul se maturizase, se înăsprise și se închisese în el pe măsură ce înțelesese ce este într-adevăr spionajul, cît este de diferit de imaginea lui atrăgătoare din romane și cît de puțini sînt acei care, porniți pe acest drum, ajung teferi la anii bătrîneții. Pregătirea pentru plecarea în misiune se dovedise a fi extrem de dură, adesea o adevărată tortură. În zilele mohorîte de iarnă, singur într-o cameră care avea drept mobilă doar un scaun și o masă, „Erich" asculta ore întregi convorbiri banale în limba română, imprimate pe bandă de magnetofon. Seara instructorul îi cerea să răspundă la zeci și zeci de întrebări legate de textele ascultate, să facă deducții privitoare la persoanele ce discutaseră, să sugereze căi pentru a intra în legătură directă cu una sau alta din aceste persoane, să redea cifrele și datele pomenite în diverse momente ale convorbirilor și multe altele, ieșite parcă din creierul unui sadic hotărît să-și chinuie interlocutorul pînă la disperare. În alte zile, un domn rotofei, cu chelie și cu o mus-

taţă stufoasă de geambaş, îi preda pînă la saturaţie noţiuni de tehnică a culegerii informaţiilor militare prin observare directă. Acesta era Herr Oberst, domnul colonel, iar explicaţiile sale privind caracteristicile tancului T.55 comparate cu cele ale tancului T.62, ale avionului MIG 19 comparate cu cele ale lui MIG 17 şi multe altele asemenea lor erau inepuizabile. Nu era de mirare că, în aceste condiţi, orele de radiotehnică şi legături radio, tragerile cu pistolul, luptele cu şi fără arme, exerciţiile practice de teren erau prilejuri de relaxare, iar deplasarea bilunară la Viena un eveniment aşteptat cu înfrigurare. În timpul acestor deplasări, Deppner îşi supraveghease cu conştiinciozitate omul, dar nu aflase decît adresele unor bordeluri, mereu altele, pe care ,,Erich" le frecventa cu conştiinciozitatea unui soldat al Wehrmachtului aflat în permisie, aşa cum frecventa mai toate cinematografele în care rulau filme de aventuri sau erotice. Era capabil să vadă trei, patru asemenea filme la fiecare ieşire. Cele cîteva încercări de a-i plasa o femeie şi de a afla în felul acesta mai multe despre gîndurile sale eşuaseră în faşă. Concepţia ţărănească a lui ,,Erich" nu se potrivea cu acest gen de aventuri sentimentale. Scrisorile adresate cu regularitate mamei şi surorii sale şi scrutate cu ochi de cerber de cenzorii Centralei nu aduceau nici ele date despre starea de spirit a omului. Aceasta devenise cu atît mai greu de sesizat, cu cît ,,Erich" nu mai avea nimic din pornirile sale spontane de a face confidenţe şefilor. Deppner şi Sturmmer nu se mai obosiră să descifreze gîndurile agentului lor pe care îl taxaseră de multă vreme, în rapoarte, drept ,,element de valoare cu serioase

aptitudini informative". Poate că transformarea lui „Erich" într-un băiat ursuz și închis ar fi fost mai puțin radicală dacă șefii săi — și în primul rînd Sturmmer — nu s-ar fi încăpățînat să-l îndoctrineze. În urma prelucrărilor repetate pe care fusese obligat să le asculte, tînărul începuse să se întrebe ce avea el, în fond, de împărțit cu comuniștii, sub regimul cărora trăise destul de bine pînă în ziua cînd plecase ca prostul de acolo în căutarea unor himere ce se vădeau acum nefaste și periculoase. Pe de altă parte, începuse să-l frămînte gîndul că va fi prins de securitatea română, că va fi demascat, judecat și condamnat pentru faptele sale, aruncînd o pată asupra tuturor locuitorilor din H. care îl vor disprețui, țintuindu-i memoria la stîlpul infamiei. Hotărînd în sine că moartea este de preferat unui asemena deznodămînt, „Erich" fusese de cîteva ori pe punctul de a evada, de la vilă, încercînd să scape astfel din angrenajul necruțător în care se lăsase prins. Depășise însă punctul în care o retragere ar fi fost cu putință; luase prea mulți bani de la serviciul de spionaj care le ținea în gaj pe mama și sora lui. Așa că, pentru moment, se lăsa în voia sorții, așteptînd cu spaimă un sfîrșit pe care nu-l putea întrezări.

Paradoxal, singurul om care îi mai inspira o oarecare simpatie în jungla care îl înconjura rămăsese monitorul șef Robert, sever și ursuz, dar cu unele rămășițe vagi de omenie în priviri. Acum, în seara plecării sale spre necunoscut, Robert îl ajuta să-și pregătească bagajul.

— Așa, flăcăule, mormăia el ca pentru sine. Uite, ai aici cîteva ceasuri „Movado", numai bune să cum-

peri cu ele serviciile și simpatia unora de vîrsta ta, cu care te-ai putea întîlni pe undeva pe la țară sau pe cîmp și chiar a unor orășeni. Totul este să nu bănuiască cu ce treburi ai venit la ei. Dacă vor mirosi că ești spion, degeaba vei încerca să le cumperi tăcerea cu un ceas, fie el și de aur. Nu prea mai există nebuni dispuși să-și lege ștreangul de gît sau să putrezească în închisoare de dragul unor nimicuri. Iar aceasta . . ., aceasta este fiola cu cianură de potasiu. Marfă americană, garantată. Ucide în treizeci de secunde. Vorba psalmistului: fără durere, întristare sau suspin. Ideal ar fi să o ai tot timpul în gură; la nevoie, cranț! și gata. Dar porcăria asta se poate sparge din greșeală și ar fi mai mare păcatul. Uite, o pun aici, în vîrful gulerului cămășii cu care te îmbraci. La înghesuială, prinzi gulerul cu dinții și strîngi fără să șovăi. O secundă sau două în plus, și cumetrii de la securitate te lasă orfan de ea. Cunosc și ei trucul ăsta cu gulerul. Sigur, poți să nu recurgi la cucerirea asta a industriei farmaceutice americane. Mie mi se pare însă că este mai bine așa, decît să lîncezești zile și săptămîni în anchetă, să fii expus în boxă ca la panoramă, apoi să aștepți legat la ochi gloanțele plutonului de execuție, sau mai rău, să putrezești toată viața în temniță. Treizeci de secunde . . .

— Ce tot predici acolo, Robert? întrebă Deppner din camera alăturată. Grăbește-te! „Erich“ trebuie să plece chiar acum, ca să ajungă la Viena înainte de miezul nopții.

— Bine, bine, va pleca, mormăi Robert. La mine totul e gata. Ține cămașa, băiete, se întoarse el către „Erich“. Și nu uita! Cînd schimbi cămașa treci

fiola în gulerul cămășii curate. Să ai mereu otrava la tine. Asta te face să te simţi mai liber. Și acum du-te cu bine şi nu-mi purta prea multă pică, încheie monitorul, strîngîndu-l puternic în braţe.

Această convorbire ar fi avut o înrîurire mult mai mică asupra lui „Erich", dacă tînărul ar fi bănuit măcar că monitorul jucase doar rolul care îi fusese repartizat de Sturmmer, şi anume acela de a-i explica fostului său elev felul cum trebuie păstrată otrava şi cum poate fi folosită în caz extrem, fără ca această explicaţie să creeze lui „Erich" un sentiment de ostilitate faţă de şefii săi. Robert nu ar fi aplicat niciodată pe propria sa piele sfaturile date tînărului, cramponîndu-se de viaţă chiar cu preţul divulgării tuturor secretelor organizaţiei sale. Dar „Erich" era tînăr, foarte tînăr, şi nu avea de unde să bănuiască toate acestea. De aceea, spuse cu lacrimi în ochi:

— Rămîi cu bine, Robert. Am să ţin minte tot ce m-ai învăţat, tot ce mi-ai spus. Ai fost..., ești singurul meu prieten adevărat.

Două ore mai tîrziu, „Erich" se strecura cu valiza în mînă pe uşa ospătăriei „Wienerwald" de pe Fasan Gasse, îndreptîndu-se spre masa lui Murgu, ce-i fusese arătat de Sturmmer pe fereastră.

— Bună seara, spuse el pe româneşte. Îmi permiteţi să mă aşez la masa dumneavoastră?

— Cu plăcere, răspunse navigatorul ce fusese, la rîndul său, instruit de Klein.

„Erich" comandă o sticlă cu bere, sorbi un pahar şi apoi lansă parola:

— Spuneţi-mi, tot bucătarul „Martin" prepară mîncarea ce se servește aici?

— Nu, răspunse navigatorul. El a pregătit doar tortul comandat pentru „Erich".

— Încîntat de cunoştinţă, domnule, reluă „Erich" oarecum stînjenit de ridicolul acestei formule de politeţe. Am înţeles că dumneavoastră mă veţi duce în ţară şi că trebuie să vă execut întru totul dispoziţiile, pe toată durata voiajului.

— Aşa este. Vom călători cu şlepul meu unde a fost amenajată o ascunzătoare; va trebui să te refugiezi acolo pe timpul controalelor vamale şi de frontieră sau în eventualitatea cînd s-ar urca pe bord persoane ce nu trebuie să afle despre prezenţa dumitale acolo. Ascunzătoarea nu este deloc comodă şi nu poate fi folosită mai mult de două, trei ore. În timpul călătoriei, vom împărţi cabina mea care are două paturi rabatabile. Sper că nu sforăi şi nu obişnuieşti să vorbeşti prin somn. De fapt vom dormi cu schimbul.

— Nu sforăi, şi nici nu vorbesc în somn, domnule, spuse „Erich" intimidat. Dacă credeţi, aş putea dormi pe punte . . .

— Ba pe punte nu trebuie să te arăţi sub nici un motiv. Ai putea fi văzut de navigatorii de pe celelalte şlepuri şi atunci lucrurile s-ar sfîrşi prost pentru amîndoi.

— Bine, dar în timpul nopţii?

— Numai cu ştirea mea şi numai după ce voi fi studiat personal condiţiile. Revenind la ascunzătoare, oricît de greu ţi se va părea, va trebui să rămîi acolo mut şi nemişcat pe toată durata controalelor de frontieră. Eu voi veni să te scot imediat ce voi putea. De regulă, controalele nu durează niciodată trei

ore, ci mult mai puţin. Cel mai lung va fi cel de aici, din apropierea Vienei, în zona Bratislava—Komarom, unde se întîlnesc frontierele a trei ţări: Austria, Cehoslovacia şi Ungaria. De aceea, la scurtă vreme după plecare va trebui să te strecori în ascunziş şi să rabzi acolo ca un mucenic. Celelalte treceri, pînă la hopul cel mare din România, sînt mai uşoare.

— Ce vă face să credeţi că hopul cel mare este cel din România?

— După atîta amar de ani de cînd umblu pe Dunăre nu mai cred nimic. Ştiu. România este ţara de destinaţie a convoiului şi acolo controlul are un caracter final, nu unul de tranzit. La controlul vamal se adaugă controlul importatorului şi altele. Acestea din urmă au loc însă în portul de destinaţie, la Brăila. Dumneata va trebui să cobori înainte de a ajunge acolo, folosind prima ocazie favorabilă ce se va ivi, după Călăraşi. De acolo pînă la Galaţi ambele maluri ale fluviului sînt româneşti astfel că regimul de frontieră şi punctele grănicereşti există doar în porturi.

— Fiţi sigur că voi face întocmai cum mă veţi învăţa, domnule.

— Stai, că n-am terminat. În cazul că vom avea totuşi ghinionul să fim descoperiţi, va trebui să spunem amîndoi aceeaşi poveste. Deci, dumneata vei declara că te-ai decis să vii în România pe această cale pentru a fura de la părinţi o fată pe care o iubeşti de mult şi cu care vrei să te căsătoreşti împotriva voinţei familiei. Pe mine m-ai cunoscut printr-un anume Leon Aizic, contrabandist din Viena care, ţine minte, a murit acum trei luni. Am acceptat

să te ajut în schimbul a o mie de dolari. Sub pretextul că o iubeşti prea mult pentru a-i face un rău, vei refuza categoric să divulgi numele fetei. N-au cum să te silească să o faci, cu atît mai mult cu cît eu voi declara la fel cu dumneata. Ce conţine geamantanul dumitale?

— Un emiţător mascat într-un radiocasetofon „Grundig", un set de acte româneşti pe numele Retezan Gheorghe, o trusă de chimicale şi cerneluri...

— Ajunge! E mai mult decît destul pentru a ne trimite pe amîndoi la puşcărie. Mă voi ocupa eu de calabalîcul ăsta al dumitale; îl voi aşeza într-un loc potrivit de unde, în caz de pericol, să-i pot face vînt în Dunăre, repede şi pe neobservate. Dealtfel, îl voi prelua în custodie de pe acum. Nu este bine să-l urci dumneata pe bord.

— Şi cum mă voi urca pe bord?

— Cu permisul ăsta de care m-am servit la ultima escală şi pe care l-am subtilizat de la Căpitănie în timp ce îmi înapoiau livretul de marinar. Are pe el o fotografie veche care poate fi a mea dar poate fi şi a dumitale sau a altui tînăr. Mergem împreună pe chei, îţi arăt şlepul cu numărul 11.345, nu uita 11.345, te urci pe bord cu aerul cel mai natural din lume, intri în cabină, te lungeşti pe pat şi mă aştepţi cuminte fără să aprinzi lumina. Mai mult ca sigur că la intrare nu-ţi va cere nimeni nici un act, mai ales dacă vei lăsa impresia că eşti puţin afumat. Eu voi veni ceva mai tîrziu, căci mai am treabă.

După ce îi indică lui „Erich" şlepul şi supraveghe din umbra unui depozit îmbarcarea acestuia, Murgu se îndreptă agale către colţul din Prater unde îl

aştepta Klein. Nici el, nici Sturmmer nu putură să participe la întrevederea dintre „Martin“ şi „Erich“, deoarece nu erau cunoscuţi la fel de către ambii protagonişti. Ca atare, spionii se hotărîseră să-l pregătească pe „Martin“ să ia conducerea acţiunii, urmînd ca acesta să raporteze cum a decurs întîlnirea. Mulţumit de ce-i povestise navigatorul, Klein—Meyer îi strînse cu putere mîna, îi ură drum bun şi succes, apoi se urcă în „Mercedesul“ parcat în apropiere, demarînd în trombă spre cabaretul „Csárdásfürstin“ unde îi aşteptau Sturmmer, Goldschmidt şi Deppener. Şeful Reprezentanţei generale pentru Austria îi invitase la un pahar de şampanie, pentru a sărbători realizarea cu succes a primei părţi din planul „Troia“.

Rămas singur, Murgu se îndreptă spre port, cumpănind cînd într-o mînă cînd în alta bagajul lui „Erich“. Aleile Praterului erau pustii şi navigatorul se temu o clipă că ar putea fi atacat în vreun colţ întunecos de răufăcători atraşi de geamantanul pe care îl căra cu el. Obosit de povară, se opri cîteva minute pentru a-şi recăpăta suflul, rezemîndu-se de o cutie poştală montată la ieşirea din marele parc. Poate că tocmai atunci a aruncat el în cutia poştală o ilustrată ce reprezenta roata cea mare din Prater, adresată Cristinei Frîncu din Bucureşti, sectorul 7, strada Băiceni nr. 2. Pe spatele ilustratei se putea citi: „*Viele Grüsse und Küsse aus Wien. Dein Albert.*“ Multe salutări şi sărutări din Viena. Al tău Albert. Reluîndu-şi drumul, Murgu se gîndi cu plăcere la surpriza pe care o va încerca destinatarul, primind această ilustrată. Pînă acum, nu-i scrisese niciodată Cristinei din Viena.

16

În timp ce la Viena spionii își sărbătoreau succesul cu șampanie, la București, coloneul Mătase era tot mai morocănos și mai necăjit. Foarte necăjit. Încă de la 5 martie 1970 înaintase conducerii un raport cu propuneri privitoare la Goldschmidt și la complicii acestuia, dar, cu toate că trecuse peste o lună de zile, nu primise nici un răspuns. Secretara plutonierul Cristina Frîncu, știa fără greș cu ce întrebare o întîmpina șeful în fiecare dimineață, cînd intra să-i predea corespondența.

— Nimic?

La care femeia răspundea laconic, strîngînd a nedumerire din umeri:

— Nimic.

Fostă lucrătoare la fabrica de țigarete din București, Cristina Frîncu fusese repartizată la unitatea lui Mătase de cînd intrase în securitate, adică de vreo douăzeci de ani. Ea știa ca puțini alții cît de greu îi venea colonelului să aștepte răspunsul la raportul pe care îl dactilografiase singură, într-o după-amiază cînd nu se lucra. Știa și alte lucruri despre Goldschmidt și despre alții, lucruri pe care haiducul de Irimia ar fi dat mult să le cunoască. Dar secretara mai știa ceva: știa să tacă. Văduvă, în urma prăbușirii avionului ce-l ducea pe soțul ei într-o misiune de securitate, Cristina Frîncu trăia singură în garsoniera ei din Drumul Taberei și nici unul din vecinii ei n-ar fi bănuit cine era femeia cu părul argintiu și cu un aer de profesoară sau bibliotecară.

Într-o dimineață de aprilie, Cristina Frîncu găsi în cutia de scrisori ilustrata din Viena, o luă în grabă și zbură la serviciu, bucuroasă că-i poate oferi lui Mătase o noutate și, poate, un prilej de a se explica cu șefii cei mari. Deci, în ziua aceea, în loc de răspuns la întrebarea stereotipă a colonelului, secretara îi puse tăcută ilustrata pe birou. Mătase privi îndelung roata cea mare, citi cu glas tare de trei, patru ori textul de pe verso, apoi zîmbi pentru prima dată după cinci săptămîni:

— A venit primăvara și la noi, Cristino. Fă-mi repede o cafea tare, să stea lingurița dreaptă în ceașcă. Apoi pînă o beau, fă-mi rost de copia raportului pe care l-am trimis sus luna trecută. Azi mă duc să am un schimb de vederi cu conducerea.

— Cunoaștem noi schimburile astea în care unii intră cu vederile lor și ies cu ale șefilor, spuse Cristina, fericită să-și vadă șeful în formă. Și, pe urmă, eu zic să lăsăm mai încet cu cafelele tari. Îmi spunea tovarășa Mătase că, mai deunăzi, cineva din familia ei se căuta de zor prin buzunare după niște nitroglicerină.

— Apăi, tu și nevastă-mea nu dați gurii de mîncare pe degeaba. Se cunoaște că ați lucrat amîndouă la Regie. Și acum, gata cu vorba, adăugă el repede, intuind amenințarea unei replici usturătoare la afirmația sa despre cele ce lucraseră la Regie. La lucru!

Zece minute mai tîrziu, ridică receptorul unuia din cele cinci aparate ce-i stăteau la îndemînă și formă un număr:

— Să trăiți, tovarășe general! Raportează colonelul Mătase. V-aș ruga să mă primiți astăzi pentru cîteva minute ... În cazul Goldschmidt ... Da, destul

de urgent... Sînt lucruri noi... Am înțeles! Să trăiți! Acum, Cristino, ține-mi pumnii, spuse el ridicîndu-se să plece. Vezi, să-l ai la îndemînă pe Irimia, să știm de unde să-l luăm la nevoie. Fă-i un semn și lui Tenescu să fie diseară aici. Cred că este pe la Galați sau pe la Constanța.

— Știu unde este și sînt în legătură cu el. Succes, tovarășe colonel.

Generalul, mai bătrîn cu șapte, opt ani decît Mătase, trimis să muncească în poliție în 1945, direct de pe frontul antihitlerist, își primi subalternul cu cordialitatea rezervată celor vechi:

— Ia loc, flăcăule! Ce noutăți spuneai că ai în traistă?

Colonelul surîse. Ca și acum douăzeci și trei de ani, el rămase pentru general „flăcăul". Un flăcău pe care îl păștea comisia de clasare medicală, gîndi el cu puțină amărăciune.

— Am primit chiar acum de la Viena un mesaj din care rezultă că organizația de spionaj camuflată la firma „Ostagrara" s-a hotărît în fine să-și trimită rezidentul în România, raportă el.

— Ia, să vedem!

— Sînt trei elemente ale mesajului care ne-o confirmă: primul, omul ne-a scris de la Viena, lucru pe care nu are voie să-l facă decît în situații cu totul deosebite; al doilea, ilustrata reproduce roata mare din Prater și al treilea textul de pe verso este semnat Albert. Roata mare luată împreună cu Albert înseamnă: „vin împreună cu un spion".

— Sigur?

— Foarte sigur. Dealtfel la Navrom ni s-a con-

firmat că şlepul numărul 11.345 a plecat acum patru zile spre ţară.

— Bine, să spunem că este aşa. Ce propui?

— Propunerile mele sînt aceleaşi de acum o lună. Noua situaţie impune doar să hotărîm cît mai urgent asupra lor. Atunci am propus ca rezidentul, despre care ştiam că va veni fără a şti precis cînd, să fie lăsat să se mişte o vreme aparent liber, dar în realitate sub controlul nostru. Avem posibilităţi să-l supraveghem în permanenţă. În felul acesta, putem să stabilim mai exact şi mai amănunţit noile preocupări şi metode ale serviciilor de spionaj ce lucrează sub egida N.A.T.O. Subliniez, preocupări şi metode valabile astăzi, în 1970. Ştiţi doar că, în faţa înfrîngerilor suferite cu cinsprezece—douăzeci de ani în urmă, duşmanul a renunţat la multe din vechile sale obiceiuri, între care paraşutările deţineau locul principal. Atunci, mai visau la răsturnarea prin violenţă a regimului...

— Tocmai asta este problema la care voiam să ajungem, Vasile. Te-ai întrebat desigur, nu o dată în această lună, de ce nu primeşti răspuns la propunerile tale care mie, ca meseriaş bătrîn, mi-au plăcut grozav, recunosc. Am discutat de mai multe ori aceste propuneri şi, cu tot regretul, am ajuns la concluzia că trebuie să le respingem. Vezi tu, noi nu facem artă pentru artă. Putem, desigur, să ne jucăm mult şi bine cu acest serviciu duşman ca şoarecele cu pisica, să-i măcinăm forţele, oamenii, banii. O facem deja de un timp şi nu o facem rău. Avem în mîna noastră toate firele urzelii, iar acesta este exclusiv meritul vostru, în primul rînd meritul tău. Dar dacă descreieraţii aceştia care şi-au luat adesea

dorințele drept realitate vor rămîne cu impresia, falsă desigur, că în România ar mai putea găsi complici? Ai să-mi răspunzi că aceasta va fi doar o impresie temporară care se va corecta de la sine, imediat ce vom hotărî să curmăm jocul. Dar astăzi, în epoca exploziei informaționale, deciziile se iau pe termene ceva mai scurte decît în trecut.

Nevoit să recunoască justețea argumentelor generalului, Mătase își spuse că, pe măsură ce trece timpul, viața devine tot mai complicată. Iar cînd șeful termină de vorbit, colonelul oftă abia auzit și spuse:

— Vă asigur, tovarășe general, că atît eu cît și tovarășii mei vom acționa întocmai cum cer interesele țării. Ne-ar fi însă deosebit de util, o întoarse el, să cunoaștem părerea conducerii asupra felului cum ar trebui să orientăm acțiunea dusă împotriva lui Goldschmidt, astfel încît aceste interese să fie slujite cît mai bine.

— Hei, vulpe bătrînă, vulpe bătrînă! rîse generalul mulțumit de calmul cu care primise Mătase respingerea propunerilor sale. Ți-ai făcut se vede socoteala că de la un pleșuv ca mine este bun și un fir de păr. Hai să-ți vînd și pontul ăsta. Sus, se consideră că terminarea cu succes a acțiunii ar trebui să aibă drept efect compromiterea organizației de spionaj cuibărită la firma „Ostagrara", față de stăpînii ei de la N.A.T.O. și, în ultimă instanță, lichidarea ei, măcar pentru o vreme; de asemenea, trebuie să-l facem pe dușman să priceapă că printre cetățenii României de astăzi nu se găsesc conștiințe de vînzare. Jocul de v-ați ascunselea cu acești spioni a durat destul și el trebuie curmat cît mai repede.

Ce poate fi făcut concret pentru a realiza aceste sarcini? Cred că în această direcție trebuie să vă las inițiativa, ție și băieților tăi.

— Vă mulțumesc, tovarășe general. Vă vom înainta pînă mîine raportul cu noile noastre propuneri.

Generalul făcu o grimasă ca și cum ar fi luat o doctorie amară:

— Să nu cumva să-mi mai trimiți o hîrtie. Îmi trimiteți destule și fără asta. Va fi suficient să mă informezi verbal asupra celor ce le-ați hotărît; dacă vrei aprobări scrise, îți voi înapoia raportul pe marginea căruia voi consemna indicațiile pe care ți le-am dat astăzi. Mai important ar fi acum să acționați. Mie, să-mi dai din cînd în cînd, dimineața, cîte un telefon ca să știu unde sîntem și cum stăm. Și, reține te rog: Veștile bune nu ajung niciodată prea tîrziu și nici n-au ucis încă pe nimeni. Cel puțin în securitae.

— Am înțeles! Pot pleca? întrebă colonelul ridicîndu-se nerăbdător de pe fotoliu.

— Nu ne-au adus nici măcar cafeaua pe care aș fi vrut să o bem împreună. Dar du-te, du-te! rîse generalul. Știu eu că nu-ți arde acum de cafea.

La întoarcere, Mătase trecu prin birou pe la Cristina Frîncu, iar secretara îl întrebă înainte ca el să aibă timpul de a-i spune ceva:

— Cum a mers?

— Așa cum bănuiai, răspunse rîzînd colonelul. Ca de obicei. Intri cu părerea ta și ieși cu părerea șefului. Ai dat de băieți?

— Irimia este alături, la el în birou, unde pune

probabil ceva la cale. Tenescu a plecat din Galaţi dimineaţă la ora şase, şi va fi aici în maximum o oră. Am rugat-o pe nevastă-sa ca în cazul cînd va trece mai întîi pe acasă să-l trimită imediat la serviciu.

— Bun. La douăsprezece, aceştia doi să fie la mine. Să vină şi locotenentul major Tătaru. El să se ducă mai înainte pe la Navrom pentru a stabili cînd ajunge şlepul nr. 11.345 în apele româneşti.

— Nu mai e nevoie. Aveţi deja pe birou graficul de marş al convoiului în care este inclus şi şlepul nr. 11.345. Vor face escală la Turnu Severin poimîine seara. O parte a convoiului rămîne să descarce acolo, iar cealaltă parte, inclusiv nr. 11.345, îşi va continua drumul spre Brăila.

— Bravo! De unde ştii?

— Păi, cînd a fost azi-dimineaţă la Navrom să se intereseze de poziţia şlepului, Tătaru n-a făcut treaba pe jumătate. Numai că dumneavoastră, cînd vă pregătiţi pentru raport la şef, nu vreţi să mai ştiţi de nimic altceva. Obicei vechi...

— Să ştii că nu este un obicei chiar atît de rău, răspunse colonelul, jumătate în glumă, jumătate în serios. Pînă la discuţia cu băieţii am să mă închid la mine în birou. Ia legăturile telefonice şi încearcă să mă aperi cît poţi de vizite şi convorbiri. Am învăţat astăzi de la şef că veştile bune nu ajung niciodată prea tîrziu şi nici n-au ucis pe nimeni, zise Mătase trăgînd uşa după el.

— Parcă nici prea multă glumă nu-i a bună, zise femeia clătinînd din cap spre uşa închisă. Cică veştile bune nu ajung niciodată prea tîrziu şi n-au

omorît pe nimeni. Oameni serioşi şi uite ce s-au găsit să discute.

La douăsprezece fără cinci minute, cei trei ofiţeri convocaţi de Mătase se prezentară în anticameră cu caietele de notiţe la subsuoară. Văzîndu-şi prietenul pe care îl pierduse de vreo două săptămîni, Irimia exclamă voios:

— Eugene, haimana bătrînă! Pe unde umbli de nu te mai găseşte omul nici cu miliţia?

— La baltă, Matei, la baltă. Am venit acum un ceas şi am adus un crap de vreo şapte chile. Diseară vă înfiinţaţi la noi să-l dăm gata. Am adus şi o damigeană de „o mie unu".

— Stai să ne vedem mai întîi diseară, murmură Irimia, îndreptîndu-se primul, conform ierarhiei, spre biroul şefului.

Intraţi în cabinet, ofiţerii fură surprinşi de buna dispoziţie cu care îi întîmpină colonelul pe care-l ştiau atît de mohorît şi de preocupat în ultima vreme. Mătase le scutură viguros mîinile şi apoi îi invită să se aşeze în jurul mesei de consiliu, rugînd-o pe Cristina să comande la bufet, în contul lui, cafea şi răcoritoare pentru toată lumea.

— Tovarăşi! începu el. V-am convocat să vă aduc la cunoştinţă unele date obţinute recent în acţiunea pe care o ducem împotriva spionului Leopold Goldschmidt şi a complicilor săi. De la început, vă sînt dator vouă, Irimia şi Tenescu, unele explicaţii: atunci cînd Adrian David ne-a chemat la Timişoara, Tătaru şi cu mine auzisem deja de Goldschmidt şi bănuiam care sînt preocupările sale. Un navigator român de pe Dunăre ne semnalase, cu puţin timp înainte, că

acest Goldschmit, pe care îl întîlnise la Viena, caută să-i cîştige bunăvoinţa în scopuri încă nemărturisite. Am stat de vorbă mult timp cu navigatorul acesta, un băiat isteţ de pe lîngă Turnu Severin, cu o bogată experienţă de viaţă, dobîndită prin porturile dunărene. Mi-a spus printre altele că, rămînînd văduv, cu grija unui băiat care crescuse mare, ar fi vrut să debarce pentru a-şi reface viaţa, oferind astfel un cămin copilului său. Înţelegînd că eventualitatea debarcării definitive nu contravenea intereselor sale, am acceptat propunerea lui de a participa în continuare la acţiunea pe care o angajăm împotriva grupului de spioni de la Viena. Propunerea a fost aprobată dar, avînd în vedere că omul se găsea adesea în străinătate, în mîna duşmanilor, mi s-a ordonat să asigur personal legătura cu el şi să nu vorbesc nimănui despre existenţa sa. S-a făcut o excepţie pentru Tătaru care fusese primul său interlocutor şi pentru Cristina Frîncu care trece drept o rudă a sa îndepărtată şi căreia navigatorul, care se numeşte Gheorghe Murgu, îi trimite, pe adresa de acasă, corespondenţa din străinătate.

— Nu este rău deloc! exclamă Irimia involuntar.

— Evenimentele ulterioare au justificat pe deplin măsurile luate de noi, continuă Mătase. Navigatorul a fost recrutat prin şantaj de către cei din Viena şi determinat să îndeplinească pentru ei sarcini de spionaj. Interesant de reţinut este faptul că recrutarea nu a fost realizată de Goldschmidt, care îl tatonase iniţial, ci de alţii, între care Ludwig Mayer, directorul general al „Ostagrara". Deşi s-a recoman-

dat Klein, navigatorul nostru l-a recunoscut fără ezitare pe Mayer după fotografia procurată de Irimia. După cum a rezultat, recrutarea avea drept scop final crearea unei căi de pătrundere clandestină în România, prin care urma să fie strecurat în țara noastră un rezident permanent. În prealabil însă, navigatorul a fost supus unor măsuri subtile de verificare. Între altele i s-a cerut să introducă în țară un minifon ambalat ermetic, ce pornea automat atunci cînd se purtau discuții în apropierea sa. Ambalajul era dublat de o hîrtie marcată cu cerneală simpatică. Din această capcană în care căzusem deja, căci vorbisem cu Murgu în prezența coletului, ne-a salvat serviciul nostru de specialitate care a refăcut, element cu element, întregul ansamblu. Astfel recondiționat, pachetul a fost depus, conform instrucțiunilor spionilor, într-unul din seifurile cu cifru din Gara de Nord, de unde a fost ridicat de Goldschmidt și dus înapoi în Occident pentru a fi supus expertizei. Asta a fost în seara cînd l-ați scăpat voi pe Calea Victoriei, se întoarse Mătase către Irimia.

— Am bănuit eu, după insistența cu care mi-ați recomandat „răbdare și tutun“, spuse Irimia îmbufnat.

— În noiembrie anul trecut, reluă Mătase, spionii au provocat o avarie șlepului, determinînd astfel băgarea vasului în șantier pentru reparații capitale. Nu e de prisos să vă spun că navigatorul a fost rănit destul de serios cu acest prilej și că diversiunea, probabil nu prea bine organizată, s-a dovedit foarte costisitoare pentru serviciul de spionaj. Dar, în timpul reparațiilor care s-au întins pe toată iarna, dușma-

nul a reușit să construiască la bord ascunzătoarea de care aveau nevoie pentru a-și introduce agentul în România. Este adevărat că nici Murgu, obligat să rămînă în tot acest timp la Viena, nu a stat cu mîinile în sîn. Exploatînd înclinația spre băutură a lui Mayer-Klein, el a reușit să stabilească date interesante privind structura organizației de spionaj, apartenența ei la N.A.T.O., localitatea în care se află sediul ei central, precum și faptul, important pentru noi, că rezidentul clandestin urmează să fie trimis în România în această primăvară, odată cu prima cursă a șlepului. Desigur, tot ce v-am spus acum nu epuizează complexitatea situațiilor cărora a trebuit să le facă față tovarășul nostru în confruntarea sa cu adversarul. De pildă, pentru a-i încredința că este realmente hotărît să-și trădeze patria și să rămînă în străinătate, a trebuit să reia o legătură mai veche cu o femeie din Viena, simulînd că intenționează să se căsătorească cu ea. Și-a jucat rolul cu atîta convingere încît acum, la venirea în țară, serviciul de personal al Navromului intenționează să discute foarte serios cu el problema în cauză. Dar, nu vreau să fac o analiză a activității acestui patriot. Vom avea timp suficient să discutăm despre această parte a acțiunii, încă necunoscută nouă. Acum, va trebui să stabilim ce avem de făcut. Aceasta a devenit cu atît mai necesar, cu cît Murgu ne-a informat printr-un mesaj sosit chiar astăzi despre venirea sa iminentă în țară, avînd la bordul șlepului pe rezidentul serviciului de spionaj.

Revelația colonelului îi animă dintr-o dată pe cei trei ofițeri, care stătuseră pînă atunci disciplinați

pe scaunele lor, notîndu-şi, cînd şi cînd, cîte ceva în caiete.

— Ar trebui să aflăm foarte repede cînd ajunge şlepul în apele noastre teritoriale pentru a-l lua imediat sub lupă, zi şi noapte, pe rezidentul ăsta. Cine ştie cînd şi unde îi va veni individului gustul să coboare. Pe urmă, nu ştiu ce posibilităţi avem pentru a ţine permanent legătura cu navigatorul de pe şlep. Dacă nu avem asemenea posibilităţi, va trebui să facem pe dracul în patru, să ne urcăm pe bord sub un pretext oarecare: control vamal, grăniceresc, medical şi să-l înzestrăm pe om cu un aparat prin care se poate ţine legătura în fonie pe o distanţă de cîteva sute de metri.

— Convoiul face escală poimîine la Turnu Severin unde va lăsa o parte din şlepuri. În ce priveşte debarcarea agentului, avem informaţii după care ea va avea loc între Călăraşi şi Brăila. În acest sector ambele maluri sînt teritoriu românesc, nesupravegheat de grăniceri.

— Dacă acesta este sectorul de debarcare, atunci cred că ştiu unde se va duce rezidentul, interveni Tenescu. Eu propun să-l lăsăm să ajungă neapărat la destinaţie şi să-l includem pe nesimţite în jocul pe care l-am început cu ai lui.

— Văd că toată lumea din biroul ăsta, în afară de mine, ştie cîte ceva, mormăi Irimia iritat. Eu, însă, ştiu una şi bună; un agent cu pregătire specială, cum este acesta, trebuie fixat cît mai repede şi ţinut sub ochi minut cu minut. Să ştii, Eugene, că în jocul acela pe care spui că l-ai început, nu eşti singurul care face mutările. Ca şi şahul, acesta este

un joc în doi în care are și adversarul un cuvînt de spus. Ori, tu nu poți să știi întotdeauna ce se ascunde sub pălăria adversarului tău. Ce te faci dacă pasărea aceasta, trimisă la noi cu atîtea sacrificii, are instrucțiuni să ocolească cuibul pe care i l-ai pregătit tu și să se ascundă în altă parte pentru a lua la puricat toată povestea aranjată de noi?

— Irimia are dreptate, interveni Mătase. De aceea, și nu numai de aceea, el va fi acela care îl va lua în primire pe rezidentul așteptat. Căci acesta va trebui reținut repede și fără zgomot, astfel încît să putem păstra secretul capturării sale pînă la lichidarea întregii acțiuni. Deoarece va trebui să-i arestăm pe spioni.

Cei trei își priviră șeful stupefiați și apoi izbucniră în cor, ca la comandă:

— Nu se poate!

— Nu se poate! reluă Irimia în numele tuturor. Tot ce s-a clădit pînă acum, premisele acestea excepționale, trebuie neapărat folosite pentru continuarea și lărgirea acțiunii începute. O altă hotărîre mi se pare contrară intereselor noastre operative.

— Există pe lume considerente și interese care trec înaintea intereselor noastre operative, ripostă Mătase, înfruntînd liniștit protestele subalternilor săi. În cazul de față, interesele țării ne comandă să nu contrazicem prin acțiunea noastră realitățile existente azi în România. Ne rămîne deci sarcina să compromitem cît mai serios, eventual pînă la destrămare, centrul de spionaj de la Viena și să facem inamicul să cunoască, pe propria-i piele, că la noi nu sînt de găsit conștiințe de vînzare. Iată, v-am

redat cît am putut de exact conţinutul ordinului pe care l-am primit în această dimineaţă.

— Ce mai, dacă e ordin cu plăcere, zise Irimia, rău de gură.

— Nu aşa, băieţi, insistă colonelul cu o notă de reproş în glas. Tocmai în astfel de situaţii ni se cere să dovedim că sîntem ceva mai mult decît nişte simpli profesionişti, îmbîcsiţi de rutină.

— Ne obidiţi degeaba, spuse Irimia, vorbind din nou în numele tuturor. Desigur că vom proceda întotdeauna aşa cum o cer interesele superioare ale ţării. Ce indicaţii sînt?

— Iată indicaţiile şi iată ce cred eu că ar trebui să facem pentru a le îndeplini, începu Mătase să dezvolte planul schiţat înainte de şedinţă.

După aproape o oră, cînd colonelul termină de vorbit şi cînd caietele se închiseră, Irimia se întoarse, din nou vesel, către Tenescu şi îl întărîtă:

— După toate aparenţele, diseară ne vom găsi încă pe la casele noastre. Prevăd că din balena aia a ta nu va rămîne nici amintirea. În orice caz, eu nu mai mănînc azi la prînz.

— Despre ce balenă este vorba? îl întrebă curios Mătase pe Tenescu, pus în încurcătură.

— Hai, raportează tovarăşului comandant, îl îmboldi prietenul său. Sper că n-ai furat crapul acela.

— Ştiţi, tovarăşe colonel, eu am adus de la Galaţi un crap mare şi frumos de Dunăre şi m-am înţeles cu Irimia să-l mîncăm cu toţii diseară. V-aş ruga, continuă el stimulat de privirea complice a lui Matei, să veniţi şi dumneavoastră cu soţia.

— De, măi băieţi, ştiu şi eu dacă e bine să vin? Soţia nu vă cunoaşte decît din ce i-am mai spus eu . . .

— Este un motiv în plus să veniţi, sări Matei în sprijinul prietenului său. Cred că nu ne-aţi ponegrit atît de rău, încît tovarăşa Mătase să nu vrea să ne cunoască. Pentru că, în fond, fiecare şef are subalternii pe care îi merită. În ce priveşte crapul, dacă Tenescu nu se laudă, este destul de mare. Vom fi noi cu soţiile şi Tătaru, care nu s-a învrednicit încă să se însoare. În ce priveşte copiii, nici ai mei nici ai lui Tenescu nu mănîncă peşte. Nu ştiu ce-i bun. Sau, poate că nu vă place nici dumneavoastră?

— Ba, mă dau în vînt după peşte şi după pescuit. Din păcate, ambele au devenit o raritate pentru noi, aceştia din Bucureşti. Mi-e teamă însă că, regăsindu-ne în formaţia de acum, ne vom apuca să discutăm probleme de serviciu în prezenţa femeilor. Nu e bine . . .

— Să nu vă fie deloc teamă, tovarăşe colonel. La noi funcţionează o înţelegere conform căreia cine încearcă, dinadins sau din greşeală, să deschidă o asemenea discuţie, plăteşte pe loc interlocutorului o amendă de zece lei. În seara aceasta pentru a marca prezenţa dumneavoastră printre noi, vom ridica tariful la douăzeci de lei. Vă rugăm să veniţi cu bani potriviţi.

Seara tîrziu, soţii Mătase discutară multă vreme despre atenţia şi simpatia pe care le-o arătaseră gazdele şi ceilalţi participanţi şi despre atmosfera plăcută ce domnise tot timpul.

— Sînt foarte mulţumită că te-ai hotărît, după mai bine de douăzeci de ani, să mă duci şi pe mine să-ţi cunosc colegii, conchise Elena Mătase. Sînt oameni admirabili iar nevestele lor sînt fete din lumea noastră, fără pretenţii şi ifose. Georgeta Tenescu găteşte mult mai bine decît bucătarii restaurantelor unde mă duci de obicei, iar Marioara Irimia mi-a arătat nişte modele de croşetă cum n-am mai văzut. De fetele lor ce să-ţi mai spun? Discutînd cu ele, am regretat mai mult ca niciodată că nu avem copii.

— Ai dreptate, Lenuţo! Sînt oameni tineri şi fericiţi, care n-au apucat prea mult din vremurile strîmbe ce şi-au pus amprenta asupra noastră.

— Tu, barem, eşti marcat, nu glumă! Cîţi poli ai pierdut în seara aceasta?

— Patru, recunoscu el rîzînd. Băieţii au vrut să mi-i dea înapoi, dar n-am primit în ruptul capului. Ei, şi acum hai să dormim puţin, căci dimineaţă plec devreme la drum, iar tu va trebui să-mi pregăteşti valiza. Noapte bună!

— Noapte bună! răspunse femeia din întuneric.

Ajunşi la Turnu Severin către prînz, Mătase şi Irimia trebăluiră înfriguraţi pe la Inspectoratul de securitate şi prin port, iar cînd Murgu acostă şi coborî de pe vas, chemat la Oficiul de contral al mărfurilor, colonelul îl lăsă să-şi termine treaba, şi apoi îi ieşi în cale făcîndu-i un semn discret să-l urmeze. Talonat îndeaproape de navigator, el intră într-o cofetărie apropiată unde Irimia ocupase deja o masă cu trei scaune, într-un colţ retras, şi aştepta cu trei prăjituri în faţă.

— Bun venit acasă, tovarăşe Murgu, salută Mătase. Sînt nerăbdător să aud noutăţile pe care ni le aduci. Nu înainte însă de a-ţi prezenta un coleg: maiorul Irimia Matei care va lua, începînd de astăzi, parte activă la acţiunile noastre.

Cei doi îşi strînseră mîinile zîmbindu-şi cu prietenie. Se vedea cît de colo că se plăcuseră unul pe altul.

— Vă ascultăm deci, tovarăşe Murgu, reluă Mătase.

— Aşa cum v-am dat de ştire, tovarăşe colonel, la plecare l-am îmbarcat cu arme şi bagaje, şi n-o spun la figurat, pe mult aşteptatul rezident. Este un bărbat tînăr, între douăzeci şi nouă şi treizeci de ani, pe nume Ulrich Hansen, plecat în Occident în 1963 dintr-un sat de pe Tîrnave. S-a lăsat tîrît în aventura asta din motive pe care nici el nu reuşeşte să le definească prea bine. Din dorinţa de a avea bani mulţi fără să muncească, sau poate sub influenţa romanelor cu supra-spioni pe care le-a consumat în cantitate mare, poate, pur şi simplu, din prostie. În aceste douăsprezece zile şi nopţi de cînd călătorim în aceeaşi barcă, l-am descusut pe toate părţile, aflînd tot ce se putea afla despre el. Vă voi povesti totul pe îndelete cînd vom avea mai mult timp, dacă pînă atunci nu vi le va povesti chiar el. În orice caz, la şcoala aia a lor s-a lămurit foarte bine asupra a ceea ce-l aşteaptă, iar aceasta i-a tăiat pofta de a face spionaj, sau de a folosi împotriva dumneavoastră arsenalul cu care a fost dotat. Se gîndea mai degrabă să folosească, la nevoie, fiola

cu otravă pe care i-au dat-o porcii aceia pentru a-l împiedica să ajungă viu în mîinile dumneavoastră.

— Şi dumneata l-ai lăsat singur pe şlep? Ce ne facem dacă îi vine cumva ideea să spargă în dinţi fiola cu otravă, atunci cînd te va vedea înapoindu-te împreună cu noi?

— Staţi, că nu este chiar aşa. Mai întîi pistoalele, otrava şi întreaga zestre i le-am luat într-o noapte, şi le-am ascuns sub încărcătura din magazia principală, într-un loc în care nu răzbate nici ochiul vameşului. I-am explicat că este mai bine aşa, pe de o parte pentru a preveni eventualele accidente, pe de altă parte pentru a feri această recuzită de controalele ce le aveam de trecut pînă în România. Altfel, i-am spus, ne-am putea trezi arestaţi încă înainte de a ajunge în ţară. Acum, înainte să cobor pe uscat, l-am introdus în ascunzătoarea de unde nu poate scăpa decît scos de mine. I-am demonstrat că este în interesul lui să stea ascuns măcar atunci cînd lipsesc de pe bord; altfel ar putea fi văzut de grăniceri sau de miliţie care l-ar aresta în graba cea mai mare. Pe urmă, ar fi foarte greu să dovedească faptul că a intenţionat să se predea. Căci ne-am înţeles să se predea organelor de securitate, specializate în asemenea cazuri, care vor şti să-l ajute sau măcar să-l îndrume să-şi protejeze mama şi sora, rămase în Occident, de răzbunarea spionilor.

Ascultînd pe navigator, Mătase se gîndea că, de fapt, acesta săvîrşise o greşeală, descoperindu-se în faţa lui Ulrich Hansen, care ar fi putut să urmărească doar verificarea sa. El îşi propuse să discute pe larg această problemă cu Murgu pentru a-şi da seama

ce-l determinase să se deschidă în fața agentului. Pentru moment însă, o asemenea discuție nu-și avea locul și colonelul spuse simplu:

— Bine. Să mergem deci!

O oră mai tîrziu, Mătase și Irimia se aflau în biroul șefului securității din Turnu Severin, avînd în fața lor pe Ulrich Hansen care tremura din toate încheieturile, poate de frică, poate de epuizarea fizică și nervoasă cauzată de șederea în ascunzătoare.

— Liniștește-te, îl îndemnă cît putu de blînd colonelul. Odată ce te-ai hotărît de bunăvoie să o rupi cu dușmanii țării, nu mai ai de ce să te temi de noi. Uite, acum vei pleca cu un avion la București, iar acolo te vom ascunde într-o casă și te vom păzi pentru a nu da celor de dincolo posibilitatea să te găsească. Pentru aceasta, va trebui să faci tot ce-ți va spune acest coleg al meu, căruia îi vei da declarații amănunțite despre activitatea dumitale din ultimul an, persoanele cu care ai avut de-a face în această perioadă și tot ce mai interesează.

— Vă jur că voi face tot ce îmi veți cere, domnule comandant. Mă tem doar pentru mama și sora mea. Dacă spionii vor afla că i-am trădat, s-ar putea răzbuna pe ele.

— Mama și sora dumitale n-au făptuit nimic împotriva legilor în vigoare în Republica Federală Germania, după cum n-ai făptuit nici dumneata. Acest serviciu de spionaj nu este o instituție de stat vest-germană. Cînd va veni timpul vei scrie mamei și surorii dumitale să ceară repatrierea și să se pună sub protecția legilor țării în care trăiesc. În felul

acesta, spionii nu vor avea ce să le facă. Și acum, odihnește-te puțin; plecați într-o oră.

Rămas singur cu Irimia, colonelul Mătase întrebă:

— Îți este clar ce ai de făcut?

— Cum nu se poate mai clar, tovarășe colonel.

— Atunci ia-ți omul și pleacă. Avionul așteaptă de o jumătate de oră. Nu uita că reușita celorlalte măsuri din planul nostru depinde de tine. Să nu ratezi nimic!

— N-aveți nici o grijă. Dar dumneavoastră nu veniți cu mine?

— Eu mai rămîn o zi să punem la cale ultima ispravă a lui Gheorghe Murgu. Mă întorc la București poimîine, dar plec imediat mai departe, la Brăila. Dacă ai nevoie de mine sau de Tenescu ne cauți prin Tătaru, care rămîne acasă pe post de dispecer. Anunță-l și tu despre mișcările tale. Cu bine!

— Să trăiți, tovarășe colonel!

17

Departe de a fi un sport rezervat amatorilor de aventuri, spionajul implică un mare grad de uzură nervoasă, fizică și morală, mai ales pentru cei care organizează și conduc munca informativă și care sînt obligați să suporte, de multe ori fără a putea interveni, șocurile tuturor situațiilor dramatice în care ajung agenții lor. De aceea rari sînt

spionii care ajung pînă la vîrsta pensiei, chiar atunci cînd nu sfîrşesc prost.

Viaţa la „Ostagrara“ către mijlocul lunii aprilie 1970, la mai puţin de două săptămîni după ce spionii găsiseră de cuviinţă că trebuie să-şi sărbătorească succesele cu şampanie, era o ilustrare cum nu se poate mai bună a acestui adevăr.

Centrala nu reuşise să stabilească o legătură radio normală cu „Erich“; acesta nu ajunsese încă, aşa cum ar fi trebuit, la ascunzătoarea ce-i fusese pregătită de „Valentin“ în cartierul Bădălan din Galaţi. Întrebat ce ştie despre înlocuitorul său, „Valentin“ îi informă că omul nu se prezentase la întîlnirea fixată, aşa cum ar fi trebuit, şi întrebă la rîndul său, oarecum alarmat, ce se întîmplase. Pentru a nu-l nelinişti, centrala îi spuse că „Erich“ a întîrziat pe drum, lucru ce părea dealtfel adevărat. Căci centrul de radio al serviciului recepţionase de două ori, la orele şi în benzile rezervate agentului trimis recent în România, mesaje transmise de undeva din zona Ţăndărei-Feteşti, nu departe de locul unde trebuia să fi debarcat „Erich“. Aceste mesaje erau însă foarte slabe şi numai cîteva fragmente putură să fie descifrate, obţinîndu-se unele cuvinte fără legătură între ele, între care „accident“, „Făcăeni“ şi „ascuns“. Consultaţi asupra calităţii precare a mesajelor, experţii înălţară din umeri. Se putea, spuneau ei, să fie o problemă legată de alimentarea insuficientă a aparatului, folosind eventual baterii uscate din lipsă de curent, tot aşa cum s-ar fi putut ca în păienjenişul de sîrme, rezistenţe, tranzistori şi diode să se fi dereglat ceva. Numai examinarea aparatului

ar fi putut indica cu certitudine care era cauza intensității slabe a semnalului.

Punînd cap la cap cuvintele descifrate, Otto Wagner și Sturmmer ajunseră la concluzia că, după ce părăsise vasul „Erich" avusese un accident care îl obligase să-și întrerupă drumul și să se ascundă undeva pe la Făcăeni, o comună destul de mare situată pe malul stîng al Borcei, la nord de Fetești. În consecință, Sturmmer propuse ca „Valentin" să fie trimis la Făcăeni, cu sarcina de a încerca să-l găsească pe „Erich" și să-l ajute să plece de acolo. Leo se opuse cu îndîrjire acestei propuneri, argumentînd că ar fi extrem de periculos pentru „Valentin" să-și părăsească serviciul pentru mai multe zile și să o ia razna de-a latul Bărăganului, căutînd un om care se ascunde. Pînă la urmă, hotărîră cu toții să mai aștepte o vreme. Important era faptul, spunea Wagner, că „Erich" era în libertate; mai devreme sau mai tîrziu va găsi el posibilitatea să se deplaseze la Galați sau să intre în legătură cu „Valentin", a cărui adresă și identitate îi erau cunoscute.

Nici nu se liniștiseră bine după șocul cu „Erich" și spionii se treziră confruntați cu o nouă situație, cel puțin tot atît de gravă: la timona șlepului nr. 11.345, sosit la Viena, nu se mai afla „Martin", ci un navigator tînăr care-l înlocuia, se vede definitiv, deoarece se instalase la bord cu soția și copilul.

În aceeași seară, trei prieteni de-ai lui „Martin" veniseră separat la măcelăria Irmei Tischler pentru a-și cumpăra carne proaspătă. Toți îi spuseră aceeași poveste, de neînțeles pentru ea, dar și pentru spionii

care nu întîrziaseră s-o afle. Navigatorii relatau că, în dimineaţa cînd se pregătea să acosteze la Brăila, şeful convoiului constatase că şlepul nr. 11.345 nu execută comenzile transmise de pe remorcherul principal, periclitînd astfel manevra întregului grup de vase. Văzînd că nu obţine nici un răspuns la admonestările făcute prin port-voce şi că Murgu nici măcar nu apare la timonă, comandantul oprise manevra pînă ce unul din membrii echipajului său reuşi să se urce pe puntea lui 11.345 şi să preia cîrma. După acostare, comandantul şi alţi cîţiva veniţi să vadă ce se întîmplase constatară stupefiaţi că Murgu dormea pe podeaua cabinei, beat mort în mijlocul unei jumătăţi de duzină de sticle ce conţinuseră diferite licori şi care se goliseră fie băute, fie vărsate în cădere. Trezit cu o căldare de apă din Dunăre şi somat să se explice, Murgu susţinuse cu aplomb că în seara anterioară fusese victima unei puternice colici intestinale şi că, neavînd nici un medicament la îndemînă, încercase să se dreagă cu un rachiu, două. La remarca unuia din cei prezenţi că tratamentul se realizase prin consumarea a şase băuturi diferite, Murgu răspunse că nu le băuse chiar pe toate, ci numai unele din ele. Pe celelalte le încercase numai, pentru a le studia efectele dar, uitîndu-le desfundate, se vede că se vărsaseră. Exasperat de atîta neruşinare, şeful agenţiei Navrom îl întrebase dacă cunoaşte prevedera din regulament care îi interzice să aibă băutură la bord şi dacă ştie ce sancţiuni atrage după sine încălcarea ei. Murgu răspunse afirmativ, precizînd că sancţiunile pot fi debarcarea sau chiar desfacerea contractului de

muncă. Navigatorul fusese deci invitat să-și facă bagajele și să predea vasul unui șlepar din Brăila, apoi să se prezinte la serviciul personal pentru a da o declarație scrisă. A doua zi, faptul fusese prelucrat într-o ședință cu toți șleparii care se găseau la Brăila, comunicîndu-se și măsura luată: desfacerea contractului de muncă. Aflat în sală, Murgu susținu că nu e chiar atît de vinovat pe cît pare și că va face contestație împotriva deciziei. Pe urmă, nu-l mai văzuse nimeni, nici prin Brăila, nici prin Turnu Severin.

Trei zile mai tîrziu. un alt navigator care spunea că îl întîlnise pe Murgu pe sălile Direcției generale a navigației civile din București, îi aduse Irmei o scrisoare de la el, în care o punea la curent cu cele întîmplate, dînd vina pe colica intestinală. În situația creată, nici vorbă nu mai putea fi să vină la Viena și o dezlega de angajamentul de a se căsători cu el, precizînd că, în ce-l privește, își va întemeia cît de curînd un cămin în România; de asemenea, îi dăruia banii pe care îi avea în păstrare la ea. Post scriptumul scrisorii pe care Mayer izbutise să o copieze fu citit cu multă atenție la „Ostagrara". Murgu scria: „Te rog să-i asiguri pe prietenii și cunoscuții care se vor interesa de mine că nu i-am uitat și că sper să-i mai revăd, dacă nu la Viena, în România. Acum, acest lucru nu este posibil". Ulterior, sosi la adresa: Johann Müller, Quellen Strasse nr. 22 Wien 1010 o ilustrată cu textul: „Salutări din București. Totul va fi bine. Mă gîndesc la voi". Ilustrata, nesemnată, fusese trimisă neîndoios de „Martin", singurul care primise spre folosire această adresă.

Între încurcăturile întîmplate lui „Erich" și beția lui „Martin" exista o anumită coincidență în timp, „Martin" fusese găsit beat în ziua ce urmase debarcării pasagerului său. În legătură cu acesta, Goldschmidt avea o teorie a lui conform căreia, în seara plecării lui „Erich", cei doi se hotărîseră să închine un păhărel, la despărțire. „Erich" debarcase amețit și își vătămase vreun mădular, poate chiar atunci cînd coborîse în barca pneumatică, iar „Martin" continuase să bea pînă căzuse lat pentru că rămăsese singur și scăpase de grijă. Leo considera că acestea se datoresc lipsei de experiență și seriozitate a agenților mai noi, folosind prilejul pentru a-l ridica din nou în slăvi pe „Valentin", agent format de el, avînd la activ ani îndelungați de activitate clandestină. Evoluția evenimentelor păru să-i dea dreptate căci, la 22 aprilie, „Valentin" trimise o telegramă care produse pur și simplu senzație în centrală. El informa că reușise să procure nici mai mult nici mai puțin decît planul de ansamblu al construcției în curs de execuție la Cheile Dobrogei, pentru care Combinatul siderurgic Galați trebuia să livreze, peste plan, cîteva mii de tone de tablă groasă cu un procent crescut de siliciu și mangan. Dosarul comenzii trecuse pe la „Valentin" tocmai pentru ca acesta să ia măsurile necesare suplimentării stocului de mangan al combinatului, iar el riscase să scoată pentru o noapte planul din dosar și să-l fotografieze acasă cu un aparat vechi „Zorki" 2 S, folosind filmul cel mai sensibil pe care îl găsise în comerț, „Orwo" de 22 DIN. „Valentin" fotografiase planul de două ori pe pelicule diferite și făcuse în plus o probă a

cărei developare îl încredință că isprava sa fotografică fusese încununată de succes.

La prima legătură, „Valentin" fusese întrebat ce reprezentau planurile respective, iar el răspunse prompt că nu știa. Era ceva asemănător unei bolți de biserică, poate ceva mai mare judecînd după cote, care urma, se pare, să fie săpată în roca tare a Cheilor. Tabla era necesară căptușirii interiorului, iar desenul de ansamblu fusese trimis combinatului să traseze și să taie, după laminare, foile de tablă care trebuiau să aibă o dimensiune mai mare decît cele obișnuite, folosite în construcția de vapoare.

Cu toată observația primită pentru neglijență în dotarea lui „Valentin" cu materiale foto, Leo Goldschmidt era eroul zilei și umbla mîndru toată ziua prin birourile firmei, fără ca Mayer să îndrăznească să se agațe de el.

Cei de la evaluarea informațiilor făcură un raport direct la șeful cel mare și cerură să se ia de urgență măsurile necesare pentru aducerea filmului în centrală. Era, spuneau ei, o problemă extrem de importantă pentru Comandamentul strategic aerian, pe care ei o urmăreau încă din momentul în care li se semnalase apariția în zona respectivă a unor emisiuni de radio. Același agent care obținuse planurile, reaminteau ei, informase despre asfaltarea drumului de acces spre Cheile Dobrogei, iar informația fusese verificată de către unul din cadrele serviciului de evaluare care se deplasase în România anume pentru aceasta, sub mască de turist. Din păcate, necunoașterea limbii române și faptul că drumul în cauză nu era frecventat de nici o altă mașină străină, îl re-

ţinuse pe ofiţer să se deplaseze pe ultimii douăzeci de kilometri ce-l despărţeau de Cheile Dobrogei.

Consultaţi de şef, responsabilii sectorului operativ se opuseră ferm contactării lui „Valentin“, motivînd că în România avuseseră loc în ultima perioadă întîmplări neexplicate încă, ce duseseră la pierderea legăturii cu doi agenţi importanţi. Pînă ce nu vor fi clarificate împrejurările întreruperii acestor legături şi pînă ce ele nu vor fi restabilite, nu putea fi vorba de contactarea lui „Valentin“ care, confirmau ei, este un om de încredere şi de valoare.

Evaluatorii reveniră la atac, insistînd din nou asupra importanţei deosebite a materialului care se învechea în posesia agentului. Ei arătară că, din cîte ştiau, omul care ţine legătura cu „Valentin“, un vechi cadru al serviciului, provenit din S.D., era gata să se întîlnească cu agentul pentru a aduce filmul. Argumentul îl impresionă pe bătrînul şef, care ştia dintr-o experienţă de mulţi ani că spionii nu-şi riscă pielea cu prea multă uşurinţă. El dispuse să i se organizeze o întrevedere cu Leo, a doua zi la ora unsprezece, în apartamentul din München, special închiriat pentru asemenea ocazii. Întrevederile de acest fel constituiau una din slăbiciunile bătrînului, căci îi dădeau sentimentul participării directe la acţiunile importante şi aduceau o anumită variaţie în existenţa sa, în fond destul de monotonă. De aceea se pregătea cu grijă pentru ele, luînd măsuri de conspirativitate, puerile la prima vedere. De pildă, îşi ascundea faţa în spatele unor ochelari imenşi cu lentile fumurii. Acest detaliu şi mustaţa tunsă perie era tot ce reţineau interlocutorii din înfăţişarea sa

insignifiantă, care îi creasc complexe serioase în lumea ofițerimii prusace, unde forța fizică și înfățișarea virilă erau condiții indispensabile ale succesului. Dar junkerii și concepțiile lor despre idealul masculin încetaseră de mult să mai fie la modă, pe cîtă vreme cel care își spunea Dr. Schneider continua să fie o piesă de primă mărime în jungla luxuriantă a spionajului internațional. De aceea Goldschmidt, copleșit de onoarea ce i se făcea, se prezentă în fața patronului cu tracul unui candidat la examenul de bacalaureat. La întrevedere participa și Otto Wagner, chemat să-și prezinte subalternul și să facă oficiile de gazdă.

— Am onoarea să mă prezint domnule director general: Goldschmidt Leopold, de la filiala 0342/X din Viena, rosti Leo gîtuit de emoție, strîngînd cu respect mîna ce i se întindea.

— Bună ziua, Goldschmidt. Mă bucur că te cunosc. Ai fost la Abwehr?

— Nu, excelență. Am lucrat în România pentru S.D.

— Unul din băieții lui Schellenberg. A fost un tehnician bun șeful dumitale. Păcat că a murit tînăr. De cînd lucrezi?

— Din anul 1939.

— În probleme românești?

— Numai în probleme românești și numai în sectorul operativ, domnule director general.

— Ești un om de valoare. Da, da, un om de valoare. Nu mai avem prea mulți cu experiența dumitale. Dumneata nu te-ai învîrtit pe la statele majore, ci ai fost mereu pe teren, cu agenții. Este adevărat

ce mi s-a spus, că eşti gata să pleci în România ca să aduci filmul acela care i-a scos din minţi pe evaluatori?

— Este adevărat, excelenţă.

— Mi s-a mai spus însă, continuă bătrînul, vizibil impresionat de fermitatea răspunsului primit, că în momentul de faţă, în România, aveţi necazuri cu nişte agenţi. Nu te temi că românii ar fi putut să vă dea de urmă?

— N-aş putea garanta pentru alţii, dar pentru agentul meu sînt gata să garantez. Am lucrat cu el în timpul războiului și apoi a luptat cu arma în mînă împotriva comuniştilor. De peste douăzeci de ani se ascunde sub o identitate falsă. Este un dur, excelenţă, unul care a făcut parte din organizaţia legionară.

— Da, legionarii. Cunosc, făcu șeful care citise în ajun dosarul lui „Valentin". Avem destui din aceștia pe statele noastre de plată, aici, în Occident. Nu sînt un material uman rău, dar se pricep mai bine să tragă cu pistolul decît să se descurce în subtilităţile meseriei noastre.

— Acesta are experienţă și în problemele noastre, iar din punct de vedere al încrederii, garantez pentru el.

— Ascultă, Goldschmidt, este a doua oară în decursul acestei convoribiri cînd îmi spui că garantezi pentru agentul tău, fără ca nimeni să-ţi fi cerut acest lucru. Îţi dau un sfat: să nu mai garantezi niciodată pentru unul ca ăsta. Nu putem garanta pentru nimeni. Lucrează pentru bani?

— Mai ales pentru bani. I-am promis că la terminarea misiunii îl vom scoate din România şi îi vom da o recompensă mare, de sute de mii de mărci. Oricum, promisiunea aceasta nu are prea multe şanse să se realizeze, zîmbi cu cinism Leo.

— Bravo, Goldschmidt, asta mi-a plăcut. Uite de asta avem nevoie, de luciditate şi de spirit practic. Kant, Hegel, Schopenhauer n-au ce căuta în treburile noastre. Îţi aprob să acţionezi şi să ştii că, indiferent de urmări, ai în mine un aliat. În meseria asta, trebuie să mai şi riscăm cîteodată.

În urma acestei întrevederi, „Valentin" primi un mesaj care îl chema la o întîlnire cu Leo în ziua de 2 mai ora 19,00, la cabana Pasărea din pădurea Brăneşti. El trebuia să aibă asupra sa filmul cu planul construcţiei de la Cheile Dobrogei.

Abia după ce patronul plecase, lăsîndu-l în compania lui Otto Wagner, îşi dădu seama Leo ce risc îşi asumase prin atitudinea sa de bravadă. Wagner, care asistase la întrevedere fără a interveni în discuţie, poate din respect pentru şef, poate din spirit de colegialitate faţă de Goldschmidt, îl privise lung şi spusese, clătinînd din cap:

— Credeam că ai trecut de vîrsta elanurilor nesăbuite. Acum, ce ne facem?

— Nu ştiu ce vei face tu, dar eu trebuie să fac ce am promis, Otto. Înapoi nu mai pot da.

— Adevărat. Singura consolare care îţi rămîne este că i-ai plăcut bătrînului. Asta nu te va lăsa în pană dacă lucrurile se vor sfîrşi prost. Iar dacă se vor sfîrşi bine, ţi-a pus Dumnezeu mîna în cap.

Cumpănind asupra acțiunii pe care o avea de realizat, Goldschmidt se hotărî să joace tare de la început. El plecă la București chiar în după-amiaza zilei de doi mai, ajungînd la Otopeni cu trei ore înaintea întîlnirii la care „Valentin" confirmase că va veni. Sosind pe neașteptate, într-o zi de sărbătoare și nearătîndu-se pe la hotel sau prin alte locuri unde era cunoscut, Leo spera să scape nereperat de securitate. Avionul, aproape gol, îl lăsase pe un aeroport împodobit de sărbătoare, dar lipsit de animația obișnuită. Un ofițer de grăniceri îi ură bun venit și îi puse imediat ștampila de intrare, iar un vameș plictisit îi făcu semn să treacă refuzînd oferta mută de a-i examina servieta, singurul bagaj cu care se împovărase. Un taxi decorat cu stegulețe îl depuse pe Șoseaua Iancului, pustie la ora aceea, și Goldschmidt începu să se învîrtească conștiincios prin cartierul Vatra Luminoasă, pe strada Maior Coravu, prin parcul „23 August". Nici urmă de supraveghere. Pe la ora 18,00, convins că nimeni nu se ținea după el, luă tramvaiul șapte pînă la capăt, iar de acolo autobuzul de Brănești care îl lăsă pe șosea, în imediata apropiere a cabanei Pasărea. Acum, cînd cele două zile de odihnă erau pe terminate și se lăsa întunericul, nimeni nu se mai ducea spre pădure. În schimb, mijloacele de transport ce mergeau spre oraș erau luate cu asalt. Oamenii se nevoiau mai ales să ocupe locuri la trenul special pus în circulație pentru aceste zile, între stația Pasărea și capitală.

Poiana din jurul cabanei se golise de lume; icicolo, lîngă coșurile cu mîncare mai întîrziau cîțiva care nu-și băuseră, se vede, ultimele sticle de bere.

între aceştia, într-un colţ mai retras de sub copaci, Leo mai mult ghici decît văzu silueta lui „Valentin“ îmbrăcat, asemenea majorităţii excursioniştilor, într-un pantalon de doc şi un pulover pe gît. Omul stătea întins pe un prosop, avînd alături un coș de papură şi cîteva sticle de bere. Cu aerul unuia care umblase mult să-și găsească prietenul, Goldschmidt se lungi obosit lîngă el, punîndu-și servieta sub cap.

— Bun găsit, vecine, își interpelă el agentul. Mai ai o gură de bere şi pentru mine?

— Uite, ia de aici, îi răspunse cel întrebat, întinzîndu-i o sticlă pe care o destupase la iuţeală. Ce-aţi pățit acolo de m-aţi pus pe drumuri, așa cu graba? întrebă el coborînd glasul.

— Noi te-am pus pe drumuri sau tu cu planurile acelea ale tale? ripostă Leo. Sînt unii care mor de curiozitate să vadă filmul acela minune cu Cheile Dobrogei. A trebuit să las totul baltă să vin să-l iau. Cel puţin, l-ai adus cu tine? îl chestionă Leo.

— L-am adus, dar să știi că nu-l meriţi. Nici nu știi cît m-am chinuit cu blestemata aia de foaie de calc. Nu voia nici cum să stea dreaptă. Ce-am mai tremurat în timp ce o scoteam și o băgam pe poarta combinatului... Iar voi nu mi-aţi dat nici măcar aparatul promis.

— Lasă, lasă, chestia asta va fi plătită separat, după un tarif special. Dă filmul încoace și ia cutia cu „Minoxul“ pe care ţi l-am adus. Nu de alta, dar s-ar putea să-ţi mai pice vreodată o pleașcă dintr-asta.

— Să-ţi fie ruşine, Leo. Cum poţi numi pleașcă informaţia asta pe care mi-ai cerut-o chiar tu, după

care am alergat atîta prin Dobrogea și pentru care mi-am riscat situația? La una ca asta nu mă așteptam de la tine.

— Ce dracu, Ernest, tu nu mai știi deloc de glumă? Hai, dă-mi filmul, făcu Leo nerăbdător.

— Ia-ți-l singur din coșul cu alimente. Vezi că l-am pus într-un pachet de biscuiți. Și pune tot acolo cutia pe care spui că mi-ai adus-o. Așa! încuviință „Valentin", urmărind gesturile pe care le făcea companionul său. Și, acum, lămurește-mă și pe mine ce este cu înlocuitorul acela al meu! I s-a întîmplat ceva?

— Dracu' știe! A ajuns cu bine în țară dar a avut, probabil, un accident care l-a obligat să se ascundă, undeva pe lîngă comuna Făcăeni.

— Unde vine asta?

— Nu departe de Fetești.

— Cereți-i coordonatele exacte prin radio și comunicați-mi-le. Să văd ce pot face pentru el.

— Asta este, că nici aparatul nu-i mai funcționează ca lumea. Cred că n-are posibilități să-l alimenteze corespunzător. Abia am reușit să descifrăm cîteva cuvinte din mesajele transmise de el.

Absorbiți de discuție, cei doi nu dădură atenție unui grup care ieșise din pădure și se îndrepta spre șosea, trecînd chiar pe lîngă ei. În frunte, mergea un om mai în vîrstă, aparent un muncitor, care băuse un pahar două în plus, fiind nevoit să se sprijine de brațul unui tînăr oacheș care îl îndemna din cînd în cînd: „Ușurel, nea Vasile, ușurel!" Urma apoi o pereche, probabil soț și soție, în care bărbatul atrăgea atenția prin alura sa de sportiv. Mai încolo,

ascunşi încă în umbra copacilor veneau alţi cîţiva bărbaţi, care fredonau în surdină un cîntec popular de petrecere. Grupul răspîndea în jur o atmosferă atît de paşnică şi de vioaie încît cei doi complici întinşi pe iarbă fură uluiţi de înverşunarea cu care bătrînul dezmeticit ca prin farmec, tînărul oacheş, sportivul şi ceilalţi se năpustiră fără veste asupra lor, imobilizîndu-i.

— Sîntem ofiţeri de securitate, iar dumneavoastră sînteţi arestaţi, le spuse bătrînul, îndreptînd un pistol spre „Valentin". Vă previn că la orice încercare de fugă, la orice gest de rezistenţă, tragem fără somaţie. Percheziţionează-i, tovarăşe locotenent major, se adresă el oacheşului. Iar dumneavoastră, se întoarse către femeia din grup, strîngeţi cu grijă lucrurile ce le aparţin.

Tătaru, tînărul oacheş care sprijinise pe colonelul Mătase, se îndreptă spre Leo, încremenit de surpriză şi de spaimă în braţele vînjoase ale lui Irimia, îi puse o pereche de cătuşe pe care le scoase tacticos din buzunar şi se apucă să-l percheziţioneze. Şi, tot atunci, Mătase săvîrşi greşeala aceea de neînţeles la unul ca el, despre care ofiţerii prezenţi aveau să-şi amintească multă vreme. În intenţia de a-i pune cătuşe lui „Valentin", colonelul trecu pistolul din mîna dreaptă în mîna stîngă, lăsîndu-l o clipă cu ţeava în jos, iar arestatul nu scăpă momentul. O lovitură năprasnică îl expedie pe Mătase la doi metri mai departe, pe pajişte şi „Valentin" făcu o săritură în lături dispărînd ca o nălucă printre copaci. Lăsînd pe Leo, deja încătuşat, în grija lui Tătaru, maiorul Irimia se repezi după fugar înjurînd şi trăgînd vreo

două focuri de pistol. Dar, de jos de pe iarbă unde rămăsese să-şi maseze falca, Mătase îl opri din acţiune:

— Nu mai împuşca degeaba copacii, Matei. Pe întunericul ăsta ai putea lovi vreun excursionist paşnic, întîrziat în pădure. Oricum, individul nu va ajunge departe căci pădurea este înconjurată. Ieşi mai bine la şosea şi dă alarma. Tenescu să dea fuga cu maşina după nişte cîini de urmărire. Ţi-aduci aminte, acum şaptesprezece ani, în Bihor, cîinii au făcut o treabă foarte bună.

— Am înţeles, răspunse Irimia al cărui ton arăta că, de fapt, nu mai înţelegea nimic.

Viitorul avea să arate că, după ce păcătuise printr-o lipsă gravă de vigilenţă, colonelul păcătuia prin exces de optimism. Căci „Valentin" nu mai fu prins, nici în noaptea aceea şi nici mai tîrziu. Deocamdată, în maşina care îi ducea spre oraş, Mătase arăta liniştit de tot, iar Irimia, aşezat la stînga sa, îl privea cu coada ochiului, neştiind ce să mai creadă. Ajuns în biroul său, colonelul formă numărul de telefon al generalului şi raportă:

— Am venit! Să zicem că ne-am întors cu scutul, adică cu Goldschmidt. Pe Văleanu l-am scăpat... Eu l-am scăpat... Vin să vă povestesc în detaliu.

Clădirea în care se găsea biroul generalului era o frumoasă construcţie cu parterul înalt, construit la aproape doi metri de sol, iar pînă la ascensor trebuiau urcate zece—douăsprezece trepte. Obişnuit să umble repede, Mătase începuse să se teamă, de la un timp, de aceste trepte al căror urcuş îi trezea în

partea stîngă a pieptului o durere amenințătoare. În seara aceea însă, deși obosit, el era liniştit ca niciodată și salutul voios al adjutantului de la intrare trezi în el o amintire veche care îl făcu să zîmbească.

— Să trăiţi, tovarăşe colonel! Sfîntul Petru e mereu la datorie! strigase omul vesel că îl vede într-o seară în care nu avusese prilejul să vadă prea multe fețe.

Demult, chiar în anul înființării securității, tînărul locotenent Mătase, grăbit să ajungă la birou, încercase într-o seară să treacă fără să se legitimeze pe lîngă sergentul de gardă care, altfel, îl cunoştea destul de bine. Subofițerul strigase după el și, la refuzul de a se opri, descheiase hotărît tocul pistolului.

— Ușurel, mă, sfinte Petre, îl avertizase Mătase băgîndu-i sub nas un „Browning" mic care îi apăruse ca prin minune în mînă. Nu te mai juca cu tunul ăla al tău, căci eu sînt cam fricos și s-ar putea să trag înainte de a băga de seamă că tu glumești.

În loc să se supere, sergentul se pornise pe rîs și întrebase curios:

— De unde naiba l-ați scos atît de repede?

De la joaca aceea de tineri, trecuseră douăzeci și trei de ani și subofițerul nu-l mai legitimase niciodată pe Mătase, căruia îi raporta de cîte ori îl vedea că sfîntul Petru se află la datorie.

— Și eu sînt la datorie, ca și tine, sfinte Petre, îi răspunse ca de obicei, urcînd rapid scările.

Dar, ajuns la capătul scărilor, Mătase simți, mai ascuțit ca niciodată, durerea aceea amenințătoare

din partea stîngă a pieptului. Holul, puternic luminat cu neon, începu să se învîrtească cu el și o senzație de rău, de sufocare, îl năpădi fără veste. Surprins, încearcă să se sprijine de ceva, să avertizeze pe prietenul său adjutantul, dar se prăbuși, bătînd aerul cu mîinile și deschizînd spasmodic gura după oxigen, ca un pește pe uscat.

— Tovarășe colonel, strigă înspăimîntat omul de la ușă, apăsînd violent butonul soneriei de alarmă . . .

La A.S.C.A.R., unde se zbătuse multă vreme între viață și moarte, infarctul lui Mătase fu atribuit oboselii fizice și solicitării nervoase excesive, dar doctorul Oprea, șeful secției de recuperare, adăugă acestui diagnostic cîteva comentarii, numai pentru uzul bolnavului, cum spunea el:

— Dumneata, tovarăşe Mătase, eşti cel mai nedisciplinat colonel din armata română, dacă nu chiar din Balcani. Nu numai că nu ți-ai făcut controalele periodice prevăzute, dar ai continuat să bei „turcească“ din aceea tare și să muncești ca unul tînăr. Oare nu există pe acolo, pe la dumneata, oameni tineri capabili să te înlocuiască la treburile mai grele?

— Ba există, doctore! răspunse Mătase, mîndru de băieții lui.

— Dacă vrei să mai rămîi cu ei, va trebui să te ții neapărat vreo lună departe de slujbă și să nu-ți primești băieții nici măcar în vizită. Așa nu mai poate să meargă. Ieri am epuizat un întreg tratat de diplomație cu generalul dumitale, care jura pe epoleții lui că vrea să te vadă numai vreo două minute. Azi-dimineață, un maior dinamic și agresiv s-a înfipt în mine de credeam că mă bate. Umbla să mă

intimideze dumnealui! De acea, mîine dimineață la ora opt, ai să pleci cu tovarășa Mătase la sanatoriul nostru. M-am înțeles cu generalul, căci generalii sînt parcă mai de înțeles decît unii cu grade mai mici, să ne dea o mașină, iar eu voi da un medic să aibă grijă de dumneata pe drum. La sanatoriu, adio vizite și maiori nervoși, spuse satisfăcut doctorul care, evident, rămăsese cu un dinte împotriva lui Irimia. Pînă la întîi iunie, te vei întreține numai cu tovarășa Mătase care, după cum mi se pare, nu a prea avut asemenea ocazii în ultimele două decenii și jumătate.

Și iată că întîi iunie trecuse, iar Mătase aștepta de dimineață, nerăbdător ca o logodnică, vizita lui Irimia care se anunțase prin Inspectoratul județean de securitate.

— Mai astîmpără-te, măi omule, îl potolea nevastă-sa din naveta continuă ce o făcea între fereastră și pat. Băiatul n-are cum să ajungă aici în cursul dimineții.

După-amiază la ora două cînd maiorul bătu, în sfîrșit, la ușă și intră străduindu-se să salute reglementar, Mătase îl îmbrățișă cu un nod de emoție în gît:

— Să trăiești, Matei! Bine ai venit, măi băiete. Nu pierde timpul cu formule de politețe și cu întrebări stupide despre sănătatea mea, povestește. Avem la dispoziție doar două ore și vreau să aflu cît mai multe; dacă se poate totul.

— Vă povestesc, vă povestesc, spuse Irimia, aranjînd pe masă un coș mare cu portocale și cireșe de

mai, pe care îl cărase de la București. Mai întîi, să știți că abia ieri s-a terminat procesul Goldschmidt, care s-a judecat în prezența reprezentanților presei străine. Acuzați au fost: el, Ulrich Hansen și în lipsă Ernest Văleanu. Oricît ar părea de curios, demascarea lui Leo în fața tribunalului n-a fost deloc ușoară. Murgu, martorul principal al acuzării, n-a putut să-l învinuiască direct de recrutarea sa, deoarece a fost recrutat de alții, iar Hansen nu l-a cunoscut deloc. Pe filmul cu planurile așa-zisei construcții de la Cheile Dobrogei și pe cutia „Minoxului" adus lui Văleanu n-au putut fi găsite amprente digitale. Filmul fusese băgat de Văleanu într-un pachet de biscuiți, iar cutia „Minoxului" era din masă plastică poroasă. Apropo: Ce a fost cu povestea aceasta despre Cheile Dobrogei? Eu sînt de pe acolo și nu știu să fi existat vreodată prin părțile acelea instalații militare.

— Este o idee mai veche a colonelului Sălceanu și a mea, surîse Mătase. Și el și eu știam mai de mult că serviciile de spionaj inamice supraveghează continuu emisiunile stațiilor noastre de radio și de aceea ne-am propus să realizăm cîteva emisiuni anume pentru ele. Ceva asemănător capcanelor pe care le pun păsărarii ca să prindă ciocîrlii. Știi și tu că păsările acestea, care se înalță către soare pînă cînd se prăbușesc biruite de înălțime, sînt atrase de orice obiect strălucitor de pe sol. Deci, păsărarii așază din loc în loc, pe iarbă, cioburi de oglindă cu lațuri în jur iar ciocîrliile, fidele chemării lor spre lumină, cad în capcane. De ce am ales Cheile Dobrogei? Pentru că am aflat că organele locale vor să

introducă această zonă, de un mare pitoresc și interes istoric, în circuitul turistic și au proiectat să realizeze acolo mai multe lucrări de construcție, inclusiv asfaltarea drumului de acces. Dealtfel capcana era mai veche și n-o pregătisem anume pentru vînatul acesta. Și, cum l-au demascat pe Leo?

— Pe o trusă de scule ascunsă în același loc cu aparatul lui Văleanu s-au găsit din abundență amprentele sale digitale. Pe urmă, la dosar, au fost conexate, prin grija noastră, nota de plată și lista cumpărăturilor făcute de Goldschmidt la magazinul „Dioda" în octombrie, anul trecut. Dar ceea ce l-a doborît literalmente pe spion a fost . . . țineți-vă bine, depoziția lui Alois Dreher.

— Alois Dreher? Cum așa?

— Să vedeți! Acum vreo zece zile m-au chemat la biroul de audiențe, unde mă aștepta Adrian David, venit de mînă cu cumnatul său. Dreher a povestit că, în ultimul timp, doi indivizi cu un aer sinistru îl acostaseră în diferite împrejurări, punîndu-i tot felul de întrebări între care: „Cine i-a dat numele și adresa lui Văleanu?", „De cînd este el, Dreher, omul securității române?" și altele asemenea, Bineînțeles, omul n-a putut spune mai mult decît știa și, atunci, cei doi au trecut la amenințări fățișe. Dreher s-a speriat și, într-o bună zi, și-a strîns gospodăria în două geamantane, și-a scos economiile de la bancă și a luat-o la goană spre Timișoara. Acum, ruga să fie ajutat să-și găsească serviciu în specialitate și să-și cumpere o casă cu banii aduși. Am raportat telefonic colonelului Salda care a rezolvat totul, repede și bine, pe plan local, astfel încît operatorul

chimist Alois Dreher lucrează în prezent la întreprinderea de detergenţi „Azur" din Timişoara. Bineînţeles, am semnalat venirea sa în ţară şi procurorului care l-a citat ca martor, iar depoziţia sa l-a demontat pe Leo în modul cel mai neaşteptat cu putinţă. Domnul Goldschmidt a decis să facă pe loc, în sala tribunalului, declaraţiile pe care ni le refuzase cu atîta nonşalanţă. A spus avocatului său că şefii nu merită să fie trataţi altfel, dacă n-au fost în stare să împiedice venirea lui Dreher în ţară în perioada procesului.

— Extraordinar! exclamă colonelul. Şi Hansen? Ce s-a făcut cu mama şi sora lui?

— Mama şi-a făcut formele de repatriere şi urmează să sosească în ţară zilele acestea. Soră-sa s-a logodit acolo cu fiul unui băcan care munceşte în prăvălie la tatăl său şi n-a mai vrut să se întoarcă. Cînd şi-a povestit romanul vieţii, toată lumea a rămas cu gurile căscate, iar ziariştii străini şi-au epuizat benzile rezervate pentru tot procesul. La dezbateri a asistat şi o delegaţie de locuitori ai comunei H. care au cerut clemenţă pentru concetăţeanul lor rătăcit pe căile răului şi l-au luat pe garanţie pentru viitor. A fost condamnat la cinci ani, cu suspendarea executării pedepsei, iar Goldschmidt la douăzeci de ani, cu posibilitatea de a fi eliberat pe cauţiune.

— Şi celălalt acuzat?

— Ernest Văleanu parcă a intrat în pămînt. Nu reuşim să dăm de el şi pace bună. Avînd în vedere antecedentele sale, curtea l-a condamnat în lipsă la douăzeci şi cinci ani închisoare şi a ordonat tuturor agenţilor ordinii publice să-l identifice, să-l reţină şi

să-l trimită sub pază sigură la locul de executare a pedepsei, adică la Direcția generală a penitenciarelor.

— Iată un prilej bun să te evidențiezi reparînd greșeala șefului tău, spuse visător Mătase. Spune-mi, ce face Murgu? Și-a găsit serviciu?

— Pe Murgu l-am prezentat generalului, iar acesta i-a mulțumit personal pentru aportul adus în demascarea grupului de spioni de la Viena. Apoi generalul i-a promis că va fi ajutat să-și termine studiile și va fi încadrat într-un curs de calificare pentru ofițerii de securitate. Omul a mulțumit pentru cuvintele frumoase și pentru bunele intenții ale instituției, arătînd că, în fond, nu și-a făcut decît datoria de cetățean. Altfel, a spus, nu are nici o înclinație pentru cariera militară.

— Îmi închipui ce ochi a făcut bătrînul, care poartă cizme de peste treizeci de ani.

— Chiar dacă a fost dezamăgit, n-a lăsat să se vadă acest lucru. L-a întrebat pe Murgu ce gînduri de viitor are și acesta i-a spus că și-a dorit întotdeauna să trăiască și să muncească acolo unde Dunărea se pierde în mare. În consecință, fostul șlepar este astăzi îmbarcat pe unul din pescadoarele Întreprinderii piscicole de la Sulina care are drept profil vînătoarea de moruni. Aceasta este, spunea el, o îndeletnicire cu adevărat bărbătească. Imediat după terminarea anului școlar își va lua și băiatul cu el. L-am cunoscut și eu pe flăcău; bucățică ruptă din taică-său. Nu visează decît mări, oceane și pești. Am stat într-o seară, mai tîrziu, la un pahar de vin

cu Murgu, iar acesta mi-a mărturisit că, rămînînd în ţară, speră să găsească o femeie cumsecade cu care să se recăsătorească. Atît el cît şi băiatul au, se pare, mare nevoie de un suflet de femeie prin preajmă.

— Să nu-i purtăm pică pentru faptul că a refuzat să lucreze la noi, Matei. Nu toţi oamenii sînt făcuţi pentru asta.

Convorbirea dintre cei doi ofiţeri se extinse şi la alte probleme din cadrul serviciului, iar cele două ore trecură negîndit de repede. Elena Mătase băgase de cîteva ori capul pe uşă, dîndu-i de înţeles lui Matei că este timpul să plece. Cu regret, maiorul se ridică şi îşi luă rămas bun de la şeful său.

— Aşteptăm cu toţii să vă refaceţi pe deplin şi să veniţi din nou printre noi. Cristina a aruncat ibricul, iar în unitate capătă amploare mişcarea antitabagică. De treburile curente nu-i nevoie să vă îngrijiţi. Ele merg aşa cum au mers întotdeauna. Vă rugăm să staţi atît cît va fi necesar sub ascultarea doctorilor şi a tovarăşei Mătase. Noi vom veni cu rîndul să vă vedem. Duminica viitoare va veni Tenescu.

— Cu bine, Matei. Şi ţineţi sus prestigiul firmei.

Jos, pe cînd străbătea hotelul, Irimia surprinse fără să vrea convorbirea dintre medicul de gardă şi un bărbat între două vîrste, robust, cu părul negru, abundent, semănat deja cu multe fire albe. Bărbatul, care prezentase la recepţie o legitimaţie de ofiţer de securitate şi un ordin de serviciu, cerea să fie lăsat să urce la colonelul Mătase, iar medicul se opunea:

— Vă rog să nu mai insistați, tovarășe locotenent-colonel. Orele de vizită se apropie de sfîrșit, iar colonelul Mătase a avut deja o întrevedere care, fără îndoială, l-a obosit.

Maiorul se trase la adăpostul unui ficus mare, scrutîndu-l cu atenție pe necunoscutul care insista să-l vadă pe Mătase. Unde mai văzuse el silueta aceasta vînjoasă și acest păr bogat negru, semănat cu fire albe? După alură, individul aducea tare bine cu cel care îl alergase astă-toamnă pe aleile pustii din Parcul Libertății, iar după figură, dacă ar fi avut mustață, Irimia ar fi jurat că era cel care îl făcuse knockout pe colonel în pădure la Brănești. „Mare comedie", își spuse maiorul, trăgînd în continuare cu urechea la ce spunea individul:

— Dar' eu vin de departe, doctore. Tocmai de la Suceava. Îți promit să nu stau mai mult de o jumătate de oră.

Călcîndu-și pe inimă, medicul formă numărul camerei ocupate de Mătase iar cînd cel chemat ridică receptorul, îl informă:

— Locotenent-colonelul Nicolae Popper de la Inspectoratul Suceava dorește să vă viziteze.

Apoi, după ce ascultă răspunsul, puse jos receptorul și se întoarse spre vizitator:

— Vă așteaptă dar, vă rog, nu uitați: nu mai mult de o jumătate de oră.

Omul urcă treptele două cîte două, iar Irimia plecă de la sanatoriu cu convingerea fermă că agenții ordinii publice nu vor reuși să-l identifice niciodată pe Ernest Văleanu.

18

În fiecare vineri după-amiază, un helicopter al forţelor armate americane din Europa îl depunea pe Dr. Schneider în spatele vilei sale, situată pe malurile unui lac alpin din Bavaria. În principiu, sfîrşitul de săptămînă era destinat odihnei în mijlocul familiei, dar bătrînul spion nu se putea separa niciodată cu totul de problemele organizaţiei pe care o conducea. Unul din cei doi paznici care vegheau cu rîndul în preajma dormitorului său purta asupra lui o servietă neagră, prevăzută cu sisteme complicate de siguranţă, în care îşi găseau loc rapoartele şi hîrtiile ce se cereau studiate pe îndelete, iar vila era legată prin fir direct de sediul central de la periferia Münchenului.

În seara aceea de iunie, Dr. Schneider cină cu soţia şi fiica sa şi apoi urcă devreme sus, în camera sa, unde îl aşteptau hîrtii de cea mai mare importanţă. În pofida verii care bătea la uşă, pe malul lacului alpin serile continuau să fie răcoroase şi, de aceea, în cămin ardeau cîţiva butuci groşi. Spionul se cufundă în citirea rapoartelor; toate, dar mai ales ultimul, nu erau deloc de natură să-i descreţească fruntea. Analiza recentei căderi din România, făcută de serviciul central al panelor, relata cu numeroase exemple cum fuseseră nesocotite reguli elementare ale activităţii informative, cum fuseseră ignorate măsurile de verificare şi multe alte greşeli, care permiseseră românilor să dea filialei 0342/X din Viena o lovitură mortală, ale cărei consecinţe se răsfrîngeau

asupra prestigului întregii organizaţii. Numele vinovaţilor era indicat cu claritate în partea finală a raportului: Otto Wagner, Josef Sturmmer, Ludwig Mayer, Stephan Deppner ... Printr-un concurs ciudat de împrejurări, Leo Goldschmidt, care realizase studierea preliminară a lui „Martin" şi care se găsea la închisoare, în România, nu era citat printre vinovaţi. Aceasta se datora şi faptului că serviciul central al panelor nu putuse trage concluzii definitive în legătură cu „Valentin". Mai tîrziu, Otto Wagner insinuase că omisiunea era urmarea directă a unei convorbiri preliminare dintre şeful organizaţiei şi şeful serviciului central al panelor ... Conform tradiţiei, autorii raportului se abţinuseră să facă propuneri, luarea măsurilor de rigoare fiind un apanaj exclusiv al şefului cel mare. Schneider reflectă vreme îndelungată la aceste măsuri, zăbovind o oră cu raportul în faţă. Văzînd că nu reuşeşte să-şi adune gîndurile şi că miezul nopţii trecuse de mult, se dezbrăcă şi se băgă în pat. Vechi ofiţer, el făcea parte dintre aceia care cred că întreaga viaţă a oamenilor trebuie să se desfăşoare după un program riguros. Numai că, aşa cum i se întîmpla tot mai des în ultimii ani, somnul refuză să vină conform programului şi Dr. Schneider fu năpădit de gînduri.

Oricît de greu s-ar fi împăcat cu ideea, trebuia să recunoască faptul că românii îl bătuseră din nou. Schneider urmărise înainte de război cîţiva ofiţeri români de informaţii şi fusese uimit de inteligenţa vie şi imaginaţia bogată, tipic latină, care le caracterizau acţiunile. Oare cum se vor fi prezentînd românii de astăzi? De bună seamă, cel puţin la fel de

bine, dacă nu mai bine. Numai aşa se explica faptul că i-au bătut atît de categoric pe aşii fostului Abwehr, Otto Wagner şi Josef Sturmmer. Înfumuraţii ăştia de la Abwehr care îi fac atîtea zile amare! S-au strîns în jurul colonelului Rautzky şi clevetesc fără încetare împotriva lui. Ţipă pe toate drumurile că Schneider a irosit două milioane de mărci cu iniţiativa nenorocită de a construi un combinat poligrafic, destinat propagandei anticomuniste în Africa. De unde era să ştie el că guvernul pe teritoriul căruia fusese construit combinatul îl va naţionaliza imediat ce va fi terminat? De unde, dacă n-a fost informat de ei, colaboratorii săi? Acum, nu le place că organizaţia continuă să folosească metode vechi, de pe vremea războiului rece, şi că „nu-şi poate depăşi vocaţia anticomunistă". Nenorociţii! . . . Au uitat că tocmai această vocaţie anticomunistă i-a impus fraţilor Dulles, că numai prin ea au supravieţuit prăbuşirii Reichului. Adevărul este că această bandă de intriganţi, demni urmaşi ai lui Canaris, vor să-l înlăture de la conducerea organizaţiei. *A organizaţiei lui!* Dar, Dr. Schneider nu se teme! Numele său este un simbol şi o garanţie pentru generalii de la N.A.T.O. care, slavă domnului, gîndesc la fel ca el. Iar dacă domnilor proveniţi din Abwehr le stă la inimă extinderea activităţii organizaţiei în ţările lumii a treia . . . ei bine! Le va da el unora prilejul să lucreze nemijlocit acolo. Acest gînd îl făcu să sară din pat şi să caute bîjbîind drumul pînă la fotoliul din spatele biroului. Ajuns acolo, se aşeză cît putu de comod, aprinse lampa aflată la îndemînă şi începu să scrie, repede şi fără ezitări. După ce termină,

se întinse mulțumit în pat, ascultă o vreme trosnetul lambriurilor vechi de stejar, uscate de dogoarea focului și apoi adormi liniștit. Luni dimineața Hannelore Steiger, vechea secretară a șefului, bătu la mașină următorul ordin privind căderea filialei 0342/X din Viena:

„Recent, organele de securitate românești au reușit să dea o lovitură importantă filialei 0342/X din Viena, arestînd pe colaboratorul acesteia, Leopold Goldschmidt și capturînd printre altele, două din noile noastre aparate de emisie-recepție cu transmisie rapidă. Publicitatea stîrnită de procesul lui Goldschmidt ne-a compromis atît în fața opiniei publice, cît și a celor care finanțează și utilizează organizația noastră.

Din raportul serviciului central al panelor rezultă că vina principală pentru cele întîmplate aparține colonelului Otto Wagner din Centrală, maiorului Josef Sturmmer, șeful reprezentanței generale din Austria, lui Ludwig Mayer, șeful filialei 0342/X și căpitanului Stephan Deppner, colaborator al filialei.

În legătură cu cele de mai sus, dispun:

a. — *desființarea imediată a filialei 0342/X din Viena.*

b. — *lichidarea firmei „Ostagrara“ sub acoperirea căreia au lucrat colaboratorii filialei.*

Cele două operații vor fi realizate concomitent, într-un termen de două săptămîni de către Otto Wagner și Josef Sturmmer. Drept lichidator oficial al firmei „Ostagrara“, va fi angajat un avocat vienez

cunoscut, care se va deplasa și la București pentru renegocierea contractelor încheiate cu firmele române.

c. — *Obținerea eliberării pe cauțiune a lui Leopold Goldschmidt — prin același avocat. La sosirea în Centrală, Goldschmidt va fi recompensat cu insigna pentru serviciu credincios* „Zum treue Dienst“ *și cu suma de treizeci de mii mărci. După ce va da serviciului central al panelor toate lămuririle privitoare la arestarea sa, Goldschmidt va fi pensionat.*

d. — *Serviciul financiar va elibera sumele necesare executării dispozițiilor de mai sus. Acești bani vor fi justificați pe bază de acte, ori de cîte ori lucrul va fi posibil.*

e. — *La terminarea acțiunii de lichidare, foștii coordonatori și colaboratori ai filialei 0342/X își vor lua în primire noile posturi, după cum urmează:*

— *Otto Wagner, reprezentant general pentru Africa ecuatorială cu reședința la H.*

— *Josef Sturmmer, șef de filială în Sumatra.*

— *Ludwig Mayer, colaborator la filiala 1538 din Berlinul Occidental.*

— *Stephan Deppner, investigator în portul Hamburg.*

Neprezentarea la noile posturi pînă la 15 iulie crt. va fi considerată drept demisie din serviciu.

f. — *O nouă filială la Viena precum și operații de cercetare în România pot fi realizate numai cu aprobarea mea și, în principiu, numai după trecerea a doi ani de la data prezentei dispoziții*“.

Sub textul, trimis spre executare colonelului Rautzki, figura, vizibilă, semnătura cu cerneală verde a doctorului Schneider și data de 15 iunie 1970, ceva mai mult decît un an de la ședința ținută într-o seară de cei trei de la „Ostagrara“.

SFÎRȘIT

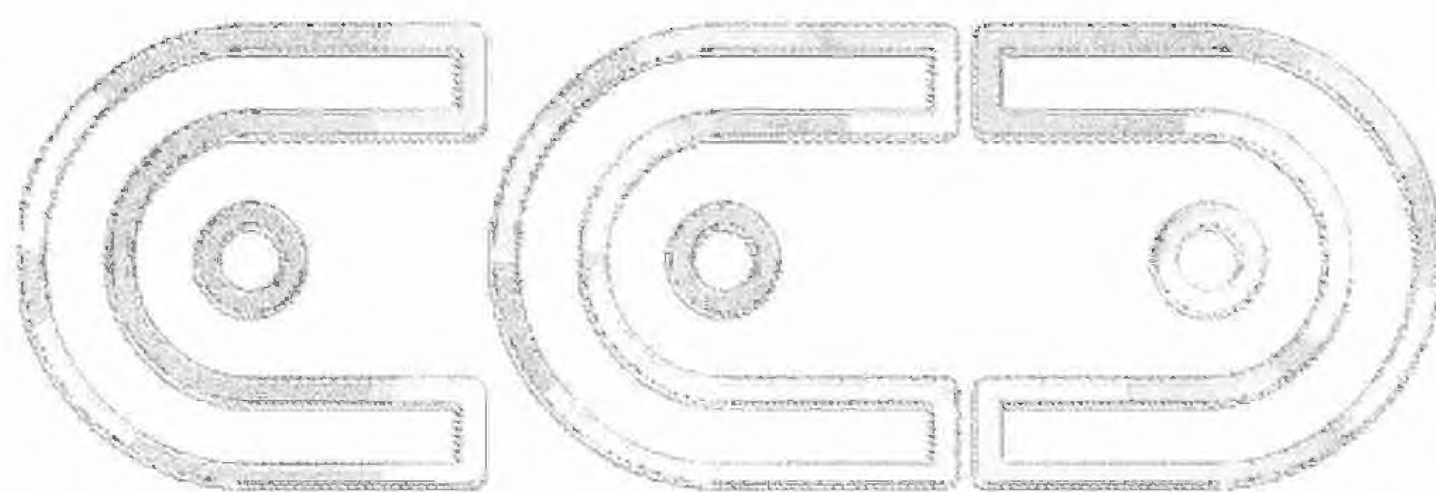
Redactor: VASILE IGNA
Tehnoredactor: CONSTANTIN RUSU

Apărut: 1977. Bun de tipar: 15.03.1977. Comanda nr.: 1547 Coli de tipar: 8. Tiraj: 100.000+90 broşate. Hîrtia: semivelină 63 g/m². Format: 70×100/32. C. Z. pentru biblioteci: 859.0-31.

Tiparul executat sub comanda nr.: 117/1977 la Întreprinderea Poligrafică Cluj, Municipiul Cluj-Napoca str. Brassai nr. 5—7. Republica Socialistă România

Scanare și prelucrare digitală

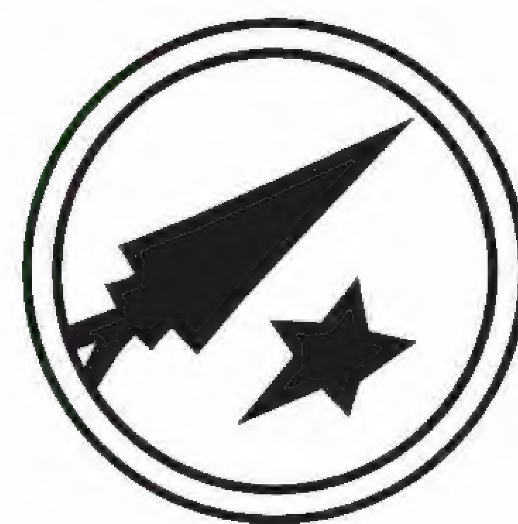
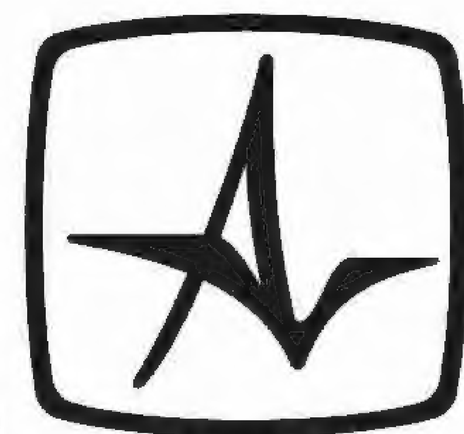

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2023

